

**V. TIPTA İNSAN BİLİMLERİ
KONGRESİ**

ÖZET KİTABI

Kongre Onursal Başkanları

Prof.Dr. İhsan Doğramacı
Prof.Dr. Uğur Erdener

Kongre Başkanları

Prof.Dr. Serhat Ünal
Prof.Dr. Canan Akyüz

Kongre Sekreteri

Doç.Dr. Melih Elçin

Düzenleme Kurulu

Öğr.Gör.Dr. Orhan Odabaşı
Öğr.Gör. Arif Onan
Öğr.Gör.Dr. Sevgi Turan
Uzm.Dr. Murat Sincan
Arş.Gör. Umut Ariöz
Arş.Gör. Bilge Uzun

Dr. Filiz Akbıyık
Dr. Zuhâl Akçören
Dr. Devrim Akdemir
Dr. Fazıl Tuncay Akı
Dr. Murat Akova
Dr. Sercan Aksoy
Dr. Salih Aksu
Dr. Aytekin Akyol
Dr. Umut Akyol
Dr. Canan Akyüz
Dr. Ömer Aran
Dr. Mustafa Arıcı
Dr. Enver Atalar
Dr. Pergin Atilla
Dr. Mehmet Ayvaz
Dr. Melih Önder Babaoğlu
Dr. Dilek Ertoy Baydar
Dr. Alp Bayramoğlu
Dr. Mustafa Berker
Dr. Aytekin Besim
Dr. Burçak Bilginer
Dr. Yelda Bilginer
Dr. M.Fani Bozkurt
Dr. Nüket Örnek Büken
Dr. Mustafa Cengiz
Dr. Ömür Çağlar
Dr. Hamdi Çelik
Dr. Nesrin Çilingiroğlu
Dr. Ahmet Uğur Demir
Dr. Hülya Demir
Dr. Bahar Güçüz Doğan
Dr. Saniye Ekinci
Dr. Gonca Elçin
Dr. Melih Elçin
Dr. Aydın Erden
Dr. K.Mine Ergun
Dr. Koray Ergünay
Dr. A.Mert Ertunç
Dr. Sibel Ersoy Evans
Dr. Ersin Fadilloğlu
Dr. Şafak Güçer
Dr. Meltem Halil
Dr. Umut Kalyoncu
Dr. Heves Karagöz
Dr. Rana Karabudak
Dr. İsmail Karabulut
Dr. Evvah Karakılıç
Dr. Derya Karakoç
Dr. Taylan Kav
Dr. Bayram Kaymak

Dr. Yusuf Alper Kılıç
Dr. Çetin Kocaefe
Dr. Ayşe Korkmaz
Dr. Gülnihal Kulaksız
Dr. Mehmet Cem Mocan
Dr. Sevdâ Müftüoğlu
Dr. Gülay Nurlu
Dr. Berna Oğuz
Dr. Münci Oran
Dr. Fatih Özaltın
Dr. Uğur Özçelik
Dr. Necla Özer
Dr. Figen Özgür
Dr. Şevkat Bahar Özvarış
Dr. Gökhan Özyiğit
Dr. Almıla Gülsün Pamuk
Dr. Bora Peynircioğlu
Dr. Ahmet Pınar
Dr. Sarp Saraç
Dr. Zeynep Sarıbaş
Dr. İskender Sayek
Dr. İncilay Sinici
Dr. Beril Talim
Dr. Mine Durusu Tanrıöver
Dr. Eda Utine
Dr. Ömrüm Uzun
Dr. Şennur Uzun
Dr. Sarp Üner
Dr. Elif Anıl Yağcıoğlu
Dr. Ebru Yalçın
Dr. Mahmut Sadi Yardım
Dr. Okan Bülent Yıldız
Dr. Mustafa Yılmaz
Dr. Taşkın Yücel

V. TIPTA İNSAN BİLİMLERİ KONGRESİ PROGRAM

13 MAYIS 2009

09:00-10:30 **Açılış Töreni** (M Salonu)

A1. **"Kongre Başlarken"**

Prof.Dr. Serhat Ünal

A2. **"Kongrede 5 Yıl"**

Doç.Dr. Melih Elçin

A3. **"İyi Hekimlik Uygulamalarında 5 Yıl" Ödül Töreni**

A4. **"Düşleri Yaşamak"**

Dr. Yalçın Ergir

10:30-11:00 Ara

11:00-12:30 **Sözlü Sunumlar-I**

B1. Tıp ve Tarih (Kırmızı Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Mustafa Arıcı

Neslihan Demirel (Dönem I)

B1.1 **Tarihsel Tabumuz: Cinsellik**

Sinem A. Örnek, Ayşegül Eren, Emir Kalyoncu, Mehmet Kış

B1.2 **Tıbbın Yıktığı Tabu: Firavunun Laneti**

Ömer Komaç, Furkan Bahadır Alptekin, Gökçen Kamış, Pelin Ertop, Alaeddin Kamari

B1.3 **Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane (Société Impériale De Médecine)**

Halil Tuna Akar, Aytek Hüseyin Çeliksöz, Mehmet Fatih Kaan Değirmenci, Barış Esen

B1.4 **Çernobil'in Gölgesinde**

Çağrı Külekci, Gizem Eşme, Murat Karakoç

B1.5 **Şanslı Doktorlar**

Abdullah Sencer Kaya, Ebubekir Bağış, Orhan Efe, Faruk Pekköl

B1.6 **Tıp ve Liderlik**

Onur İnam, Meltem Akgül, Mustafa Oktay Elumar, Emre Yağız Sayacı

B1.7 **46 Yaşında Hacettepe...**

Zeynep Karabacak, Tıgıst Sintayo Gebre, Meryem Tehmen

B1.8 **Cinsel Korunmanın Tarihsel Gelişimi**

Recep Özgür, Basel Tarazi, Mehmet Karakurumer

C1. Tıp ve İnsan (Yeşil Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Aytekin Besim

Yusuf Camırcı (Dönem II)

C1.1 **Uyuyan Küçük Dev**

İrem Genç, İpek Kerimel, Hannibal Edward Wardeh

C1.2 **Zorunlu Hizmete Hacettepe Ne Diyor?**

Ömer Faruk Karaçorlu, M.Fırat İkikardeş, Murat Güzel

C1.3 **Öjenizme Etik Yaklaşım**

Mehmet Talha Kutlu, Nurhan Okur, Gizem Kılınç, Nesli Karakuş

C1.4 **Küreselleşen Sağlıksızlık**

Tuğberk Andaç Topkan, Pınar Özeren, İklim Gürcan

- C1.5 **İnsan Klonlama**
Mert İlker Hayıroğlu, Meltem Yener, Yasemin Aydın
- C1.6 **Zeka Benim Genlerimde Var!**
İlay Berke, Selcan Ekicier, Mehmet Coşkun, İlhan Hekimsoy
- C1.7 **Erkekler Ne Söyler, Kadınlar Ne Anlar?**
Burçin Kaya, Duygu Karaca, Eren Karaaslan
- C1.8 **HÜTF Öğrencileri Neden Derslere Girmiyor?**
Merve Yumrukuz, Burcu Şahin, Melek Mutlu, Gülşah Orak

12:30-13:30 Öğle Arası

13:30-15:00 **Sözlü Sunumlar-II**

B2. Tıp ve Tarih (Kırmızı Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Dilek Ertay Baydar
İrem Bozkurt (Dönem I)

- B2.1 **Saplantılı Deha: Madam Curie**
Saliha Erdem, Süleyman Kaya, Turgay Polat, Esra Tehmen
- B2.2 **Tıp Dünyasından Tıp Tarihine Yolculuk**
Naime Gül Demirel, Zeynep Gül Şimşek, Yasin Sarıkaya, İbrahim Aylak
- B2.3 **Çanakkale Savaşı ve Tıp**
Emre Cem Esen, Recep Yılmaz, Güldeniz Taş, Nasif Oftaş
- B2.4 **Adım Adım İlerleyiş**
Gökçen Memiş, Naciye Dursun, Tuğba Nur Torun
- B2.5 **Adım Adım Etik**
Gizem Gencosman, Aslı Bilge, Tuğçe Taşkindere
- B2.6 **Tarih Boyunca Gebeliğin Sonlandırılmasıyla İlgili Görüşler ve Kullanılan Yöntemler**
Rengin Güvenç, Fatih Tekin, Deniz Çağın İşler
- B2.7 **Yaşatmak ve Öldürmek**
Metehan Gündem, Emre Kaymakçı, Chousein Malkots, Abdullah Onur Ökmen, Ensar Topaloğlu
- B2.8 **AIDS'in Tarihi**
Hüseyin Adil Öner, Mükremin Coşkun, Doğan Güneş

C2. Tıp ve İnsan (Yeşil Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Murat Akova
Ebru Eren (Dönem II)

- C2.1 **Hangi Bölüm?**
Kerem Alp Usal, Şeymanur Topraklı, Büşra Tozduman, Gamze Taş
- C2.2 **Yasalar ve Etik Çelişirse...**
Dicle Karakaya, Gurbet Yanarates, Tuba Yüce, Cemal Ünlü
- C2.3 **İntörnlük Döneminde Tıp Öğrencilerinin Sorunları**
Emin Hakan Yücel, Alper Şener, Ali Erdem Yılmaz, Nedim Uzun
- C2.4 **Bel Çevreniz mi Genişliyor?**
Çiğdem Altinel, M.Fatih Algan, Kemal Akpınar, Sami Aksan, Merve Arıcı, Hadice Yiğit, Osman Sayın
- C2.5 **Sahibinden Dokuz Aylığına Kiralık!**
Fusun Bocutoğlu, Berkay Hasan Arman, Zafer Aydın
- C2.6 **Aile Planlaması Bilgi ve Bilinci**
Kadriye Demir, A.İbrahim Çalışır, Kısmet Çıki, Burcu Dadi

C2.7 **Bu Doktorlar da Çok.....**
Emine Aygöl Karaaslan, Murat Karateke, Kerem Kemik, Filiz Kerdiğe

C2.8 **Spor ve Tıp El Ele**
Mehmet Koçer, Mehmet Özbek, Mustafa Kozan, Furkan Özer

15:00-15:15 Ara

15:15-16:45 Sözlü Sunumlar-III

B3. Tıp ve Tarih (Kırmızı Salon)

Oturum Başkanları: Doç.Dr. Pergin Atilla
Özge Zorlu (Dönem I)

- B3.1 **Ölüm Meleği**
Gökçe Naz Küçükbaş, Neşe Merve Kartal, Burcu Ulaş
- B3.2 **Sinaptogeneze Tarihi Dokunuş**
Rauf Hamid, Hamidullah Khurami
- B3.3 **Epidemi Hendeği: '14 -'18**
Dilek Apak, Meral Ilgaz, Perihan Aladağ, Selin Sevinç
- B3.4 **Ölümsüzlüğün Dünü, Bugünü, Yarını**
Nermin Cansu Öztürk, Özge Şen, Pınar Burcu Doğan
- B3.5 **Modern Tıbbın Yeni Çocuğu : Meditasyon**
Ayşe Nur Altun, Mandukhai Dungee, Yasin Maruf Ergen, İ.İhsan Çetin
- B3.6 **İrkçiliğe Karşı "Y Kromozomu"**
Burçin Özlem Ateş, Erdem Yusuf Camırcı, Gülizar Porhan
- B3.7 **1000 Tane İsmi Olan Hastalık**
Selkan AchmetOglou, Ahmad Elturk

C3. Tıp ve İnsan (Yeşil Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Münci Oran
Çağhan Tönge (Dönem II)

- C3.1 **'Doktor Beni Ellemesin!'**
Cemaleddin Öztürk, Elif Nazlı Serin, Elif Özyörük, Özcan Selçuk
- C3.2 **Kanser Tedavilerinin Diğer Yüzü**
Tuğçe Ağırlar, Ben Azir Begum Hymabaccus, Nisar Ahmad Amin, M. Bahadır Omar
- C3.3 **Tıp Eğitiminde Tükenmişlik**
Oğuz Bayraktar, Muazzez Aydın, Gamze Yeter Arslan, Evşen Atıcı
- C3.4 **Sınır Tanımayan Doktorlar**
Güzin Çakır, Hilal Semra Çelebi, Yasemin Eraslan, Ahmet Gürcan
- C3.5 **Cerrahi Alet Sendromu**
Umutcan Kayıkçı, Fatmagül Keleş, Halime Lülleci, Pelin Memiş
- C3.6 **Ödünç Annelik**
Şerife Ebru Özudoğru
- C3.7 **Alternatif Tıp**
Süheyla Gümüş, Seniha Güneş, Ramazan Gürlü, Ali Halıcı
- C3.8 **Zorunlu Hizmete Hacettepe Ne Diyor?**

Gün Boyu: **Posterler** (Fuaye)

14 MAYIS 2009

09:15-10:55

Sözlü Sunumlar-IV

E1. Tıp ve Sanat (Kırmızı Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Şevkat Bahar Özvarış
Filiz Kerdiğe (Dönem III)

- E1.1 **...Ve Bebekler Sustu**
Nihal Yaman, Kaan Pota, Can Yener, Yavuz Emre Parlar
- E1.2 **Hastalık Ve Sanat**
Şiyar Bahadır, Burhanettin Burak Yurt, Mehlika Almila Aydın, Betül Atilla
- E1.3 **Tıp Fakültelerinde Plastik Sanatlar Eğitimi**
Gözde Şakul, Ceren Tufan, Nilay Penezoğlu, Aysun Yücel
- E1.4 **Selçuklu ve Osmanlılarda Müzikle Tedavi**
Ahmet Akçay, Aslı Alkan, Nede Destina İbrahim, Serdar Baraklı
- E1.5 **Kastratiler: Kadın Sesli Erkekler**
Ekim Helhel, Esmâ Kaplan, Hakan İncebay
- E1.6 **Gözden Kaçar Bizden Kaçmaz**
Yılmaz Şatırcı, Fatih Mehmet Oruç, Anıl Selman, Hasan Şahin
- E1.7 **Dövme ve Skarifikasyon: Estetik mi, Sağlığınız mı?**
Ulkar Shamkhalova, Nilay Adak, Melis Akpınar, Muhammed Tabbasi
- E1.8 **Renkleri Duyup, Sesleri Tatmak: Sinestezi**
Alper Alnak, Sabri Altıntaş, Esin Apaydin, Ahmet Aras, Selin Avliyaoglu
- E1.9 **Music of the Heart**
Tamer Younis, Emmanuel Awambeng Mongu

10:55-11:10

Ara

11:10-12:45

Sözlü Sunumlar-V

E2.Tıp ve Sanat (Kırmızı Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. H. Uğur Özçelik
Burçin Kaya (Dönem III)

- E2.1 **Müzikterapi**
Ezgi Çekin, Sedat Çiçek
- E2.2 **Tıp Öğrencilerinin Gözüyle Tıp Dizileri**
Mertcan Erzincan, Şule Gül, Nurhayat Dertli, Gizem Geçmez
- E2.3 **Sanatçıların Psikolojik Rahatsızlıkları İle Eserleri Arasındaki İlişki**
Sümeyye Kamaoğlu, Betül Kirşavoğlu, Ünal Karaca, Gülsüm Hilal Kara
- E2.4 **İdeal Hasta Odası Tasarımı**
Adem Özdemir, Hüseyin Koşak, Hakan Özgül
- E2.5 **Cerebrum 2.0**
Bulut Ayyub, Serkan Suyabak.
- E2.6 **Ya Sen Ne Görüyorsun?**
Raziye Atan, Burçak Aydın, Gizem Nil Ceylan, Ali Çebişli
- E2.7 **Yapay Gökyüzü Projesi**
Bilal Katipoğlu, Denizhan Özdemir, Emre Leventoğlu, Dilek Mutlu
- E2.8 **Ameliyathanede Müzik**
Ece Ağtaş, Muhammet Safa Yiğit, Seda Yolgiden, Sinem Akkasar
- E2.9 **Hayaller Hayat Olunca**
Başak Özkurt, Buliana Hamad, Halil Gökkuş (Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi)

12:45-13:30

Öğle Arası

13:30-15:10

Sözlü Sunumlar-VI

E3. Tıp ve Sanat (Kırmızı Salon)

Oturum Başkanları: Prof.Dr. Şafak Güçer

Burcu Şahin (Dönem III)

E3.1

Yaşama Tutunmak

Melih Akyüz, İrem Bozkurt, Mustafa Anđi, Sinan Murat Boz

E3.2

Çizgi Çizgi Doktor

Tuğçe Ertürk Mehmet Batu Ertan Mert Ersan

E3.3.

Geçmişten İzler: Sanat ve Romatizma

Tuğba Karakuş, Sibel Kaplan, Salih Kavuncu

E3.4

Kalbin Tıp ve Sanattaki Yeri : Neden Kalp?

Gizem Koçak, Leylâ Sönmez, Merve Özcan

E3.5

Neyden Tıbbı Bir Tatlı Huzur

Özge Zorlu, Eralp Türk, Ahmet Sefa Yeter, Gökçe Sultan Tüzün

E3.6

Sanat Terapisi

Gizem Pinar Sun, Serkan Taktuk, Atike Burçin Tefon, Mert Uçar

E3.7

Dikkatli Bakıyor musun?..Bakmıyorsunuz!

Mehmet Nur Yıldırım, Fatih Ünal, Ozan Yar , Ozan Uyan

E3.8

CPR, RIP or TV?

Baran Erdik , Atakan Ezici , K. Ozgur Oztutuncu (Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi)

E3.9

Delilik ve Dahilik: O İnce Çizgi

Attilâ Beksaç, Sayed Hekmat

15:10-15:30

Ara

15:30-16:15

Dinleti: "Aşkın Coğrafyası" (Kırmızı Salon)

Kamile Akyol

Ahmet Kamil Altuğ

Erdem Yusuf Çamırcı

Azad Duman

Mert Ersan

Gamze Gezgen

Sedat Can Güney

Ahmet Gürcan

Yasemin Kapucu

Elvan Songun

Ergün Murat Sulak

Fatma Yekta Ürkmez

16:15-17:15

Ödül Töreni (Kırmızı Salon)

17:30-19:00

Kongre Yemeđi (Öğretim Üyeleri Kafeteryası)

Gün Boyu:

Posterler (Fuaye)

Sözlü Sunumlar

Tıp ve İnsan

Uyuyan Küçük Dev

İrem GENÇ, İpek KERİMEL, Hannibal Edward WARDEH

Yaklaşık 10 yıl öncesine kadar uykuda tuttuğumuz köklerimizimize dönme fikri nihayet bilim dünyasına gözünü açtı. Peki bizim bu konu hakkında ne kadar bilgimiz var? Kendine bilim çevrelerinde sağlam bir yer edinen kök hücre tedavisi çoğu hastalığa umut ışığı olarak görünüyor. Araştırmalarda ulaşılan son nokta ne? Kök hücre şu an tedavisi mümkün olmayan hangi hastalıklara çare sunabilecek? Tıpta çığır açtığı düşünülen bu küçük devler düşünülür gibi kimi branşları tahtından edebilecek mi?

Daha çok yeni sayılabilmekle birlikte bu soruların cevabını vermek için henüz erken; fakat yine de ulaşılan noktayı bilmek temel oluşturmak adına önemli. Çoğu bilim adamının araştırmalarını bu konuya yöneltmiş olduğunu düşünürsek kök hücrenin geleceği parlak görünüyor. Merak edilen ise, her gün yeni bir gelişme ile karşımıza çıkan bu konunun, karşısında duran etik engelini aşip yaygın bir tedavi haline gelip gelebileceği... Bakalım kök hücre tedavisi sadece bir umut olmaktan çok daha ileri gidebilecek mi?

Zorunlu Hizmete Hacettepe Ne Diyor?

Son zamanlarda hakkında çok şey yazılıp çizildi, çok konuşuldu. Gerek medyada gerekse doktorlar arasında... Evet, zorunlu hizmetten bahsediyoruz. Peki ama hepimizin hakkında az çok fikir sahibi olduğu zorunlu hizmet kanununa üniversitemizin bakışı nedir? Bu sorunun cevabına ulaşmak için bir çok değerli hocamızla, asistanlarla ve öğrencilerle görüşüp, çeşitli sorular sorduk. Zorunlu hizmetin gerekliliğine inanıp inanmadıkları, bu zorunluluğun hekimlik hakları, etik açısından nasıl değerlendirilebileceği ve bu konuda yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları gibi konulara değindik ve cevaplarını aradık. Hepimizi ilgilendiren bu konuda yaptığımız araştırmanın sonuçlarının sizin de dikkatinizi çekeceğine inanıyoruz.

Mis Gibi Ticaret (!)

Ömer Faruk KARAÇORLU, M. Firat İKİKARDEŞ, Murat GÜZEL

Koklama duyusu tüm canlıların yaşam döngüsü içerisinde önemli bir yere sahip olmakla birlikte gerek iletişim gerekse seksüel ilişkilerin olmazsa olmazıdır. Ve koku bu özelliğiyle ticari amaçla kullanılmaya başlanmış hatta kokunun ilk planda olmadığı ürünlerin satışlarında da kayda değer seviyeye ulaşmıştır. Kokuyla doğrudan ilişkilendirilemeyen ürünlerin koku kullanılarak satış grafiğinin artırılmasını görev edinen ScentAir firması birçok koku karışımı üreterek bu karışımları hastane, mobilya, otel ve elektronik gibi ticaretin farklı alanlarında kullanıma sunmuştur. Projemizde kokunun ticari alandaki önemi incelenerek etkileri hakkında insanlarda farkındalık oluşturmak amaçlanmaktadır. Çoğunluğu üniversite öğrencilerinden oluşan örnekleme anket uygulayarak kokunun alışverişlerimizde hangi ölçüde önemli olduğunu belirledik ve anket verilerini istatistiksel anlamda değerlendirerek projemizle bağlantılar kurduk. Anket verilerinden çıkan tercihler ile kokunun ticari alanda kullanım yerleri sentez edilerek yapılan karşılaştırmada insanlarda istenen düzeyde bir farkındalık olup olmadığını belirlemeye çalıştık.

Öjenizme Etik Yaklaşım

Mehmet Talha KUTLU, Nurhan OKUR, Gizem KILINÇ, Nesli KARAKUŞ

Hastalıklı ve kusurlu genleri veya bireyleri ortadan kaldırmaya yönelik görüşlere çok eski dönemlerden beri rastlanmaktadır. Üreme sonucunda "daha iyi", "daha zeki", "daha yakışıklı" insanların oluşması düşüncesi Platon'a kadar uzanmaktadır. Ama bu yaklaşımın öjenik adı altında ortaya çıkmış olan modern versiyonu Francis Galton (1822-1911)'a aittir. Öjenik sözcüğü "doğuştan iyi oluş" veya "kalıtımsal soyluluk" gibi bir anlama sahiptir. Bu aşamada iki farklı öjeni türünden söz edilebilir: Pozitif öjenik insan kalıtımı ve üremesine yönelik girişimlerle üstün insanların yaratılması işlemidir. Negatif öjenik ise toplumdan biyolojik olarak alt sınıftakilerin elimine edilmesi yoluyla insan ırkının kalitesini geliştirme biçiminde tanımlanmıştır.

Bu konuda yapılan çalışmaların sınırları tam olarak çizilememekte ve zaman zaman insan hakları ihlallerine sebep olduğu düşünülmektedir. Genetik hastalıkların,

kendilerini nasıl ortaya koydukları konusundaki karışıklıklar ve belirsizlikler; bu konuda kendilerini determinist bilime teslim etmiş anababalar için, feci sonuçlar doğurabilir. Örneğin, doğmamış bir çocuk, kusurlu bir gen taşıyor olabilir, ancak yine de tüm yaşamı boyunca hastalık ortaya çıkmayabilir. Öjenizm etik açıdan oldukça tartışmalı bir akımdır. Bu projede amacımız arkadaşlarımızı öjenizm hakkında bilgilendirmek ve bu konuyu etik açıdan tartışmaktır.

Küreselleşen Sağlıksızlık

Tuğberk Andaç TOPKAN, Pınar ÖZEREN, İklim GÜRÇAN

Dünya küreselleşiyor. Artan eşitsizlikleri, savaşları, sınıf ayrımlarıyla ve tüm bunların yarattığı ve sürekli artan ağır sağlık problemleriyle birlikte küreselleşiyor. Eşitsizlikler üzerine kurulu sistemin ürettiği sorunlar katlanarak büyük kitlelerin sırtına binmekte adeta halkların kaderi haline getirilmektedir. Sağlık güvencesine en çok ihtiyaç duyan yığınlar bu güvenceden ve "haktan" her geçen gün biraz daha mahrum kalmaktadır. Biz de tüm bu problemlerle ve mağdurlarıyla birincil olarak yüzleşmek zorunda kalacak herkes adına "Başka bir dünya mümkün mü" sorusuna yanıt aramaya çalışacağız.

İnsan Klonlama

Mert İlker HAYIROĞLU, Meltem YENER, Yasemin AYDINLI

İnsanoğlunun en merak ettiği konulardan biri de bilimsel girişimlerle kendi türünden bir canlıyı oluşturmaktır. Bu konuda yıllar boyu fikirler yürütülmüş ve uzak geçmişte basitçe de olsa bazı çalışmalar yapılmıştır. İlerleyen teknoloji ve insan vücudu üzerindeki bilgi miktarının artması sonucunda bunun gerçekleştirildiği tıbbi çalışmalar artmaktadır. Sunumumuzda klonlamahakkında temel bilgileri verip devletlerin bu çalışmalara karşı yapmış olduğu yasal düzenlemelerden bahsedeceğiz. Klonlamanın ne kadar etik olduğunu sorgulayacağız.

Zeka Benim Genlerimde Var!

İlay BERKE, Selcan EKİCİER, Mehmet COŞKUN, İlhan HEKİMSOY

Genetik biliminin çözilememiş olan birçok sırrı, bu konu üzerinde tıp biliminin daha çok araştırma yapmasına sebep olmaktadır. "Beynin haritası" nı çıkarmak amaçlı yapılan araştırmalar sonucunda henüz pek yol katedilememiş, elle tutulur bir sonuç elde edilememiştir. Şu an kabul görmüş birçok konu bile hala soru işaretidir ve kanıtlanamamıştır. "Tıp psikolojiyle başlar. Birçok hastalık onun hedefidir." efsanesi gün geçtikçe kabul görmekte ve aydınlanamamış gerçekler bu konuyu tıp dünyasının araştırma açısından en cazip bölümü yapmıştır. İşte biz de revaçta olan bu iki konuyu birleştirip sorular sorarak genetik ve beynin en farklı ürünü olan zekayı inceledik. Gelişimlerdeki birbirlerine olan etkilerini gördük. Araştırma sürecinde önemli tip dergilerinde yayımlanmış ilgili makaleleri inceledik. Genetikte genel bilişsel beceri (g), zeka testlerinde yer alan çeşitli bilişsel testlerin toplam skoru üzerinden değerlendirilir. IQ testleri buna güzel bir örnektir. Ailelerde 'g'nin açık bir biçimde genetik geçiş gösterdiği ikiz, birinci derece akraba ve evlat edinme çalışmalarında gösterilmiştir. Allelik ilişki, bilişsel fonksiyonlarda gerileme ile karakterize Alzheimer Hastalığı gibi patolojilerde gösterilmeye çalışılmaktadır ve sürekli ilişkili yeni gen grupları keşfedilmektedir. Zeka gelişiminde, çevre, yetiştirme gibi diğer faktörler de açık olarak rol oynasa da, genetiğin zeka üzerine etkisi daha baskın olarak bulunmuştur.

Erkekler Ne Söyler, Kadınlar Ne Anlar?

Burçin KAYA, Duygu KARACA, Eren KARAASLAN

Sağlık bilimleri alanında son yıllarda atılan büyük adımlar tıp eğitimini laboratuvar becerileri iyi gelişmiş bir hekim tipi yetiştirir hale getirmiştir. Oysaki toplum, hekimen tanı koymada bilgili ve uygulamalarda becerikli olmasının yanında hastasının duygusal gereksinimlerine duyarlı ve yardımcı olmasını da beklemektedir. İlk insandan itibaren yaşanmışlıklarıyla çağ atlayan uygarlıklarda değişmeyen tek şey, kadın ve erkeğin farklılığıdır. Birbirinden vazgeçemeyen; ancak çoğu zaman anlaşamamaktan yakınan kadın ve erkek aşka, evlilikte, düşünce sürecinde ve yetenekler konusunda biyolojik farklılıklarını nasıl karşıyorlar, araştırmalar hangi sonuçları ortaya koyuyor? Bizim bu projedeki amacımız; hekim ve hastası bir gün yolları kesiştiğinde hekimin, kadının ve erkeğin davranış farklılıklarının anlamını irdeleyen bir bakış açısı ve uygun yaklaşıma sahip olmasına katkıda bulunmaktır.

HÜTF Öğrencileri Neden Derslere Girmiyor?**Merve YUMRUKUZ, Burcu ŞAHİN, Melek MUTLU, Gülşah ORAK**

Amfinin ancak üçte biri dersleri takip ettiğinden, bu soruyu kendimize sorduk. Derslere girmekle ilgili sorulardan oluşan bir anket hazırladık ve bunu dersleri takip eden ve etmeyen arkadaşlarımıza uyguladık. Ayrıca basarı durumlarını da, not ortalamalarını kendilerine sorarak karşılaştırdık.

Hangi Bölüm?**Kerem Alp USAL, Şeymanur TOPRAKLI, Büşra TOZDUMAN, Gamze TAŞ**

Projemizin amacı, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesindeki öğrenciler arasında, gelecekte ihtisas yapmayı düşündükleri bölüm ve kurum konusunda döneme ve bölüme göre bir fark olup olmadığını ve tıp eğitimleri boyunca bu tercihlerinde bir değişiklik gerçekleşip gerçekleşmediğini incelemektir. Bu tercihlerinin sebebi de sorgulanacaktır. Projemizin yöntemi Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesindeki her dönemden ve her bölümden eşit sayıda öğrenciyeye uygulanacak anketlerin karşılaştırılması olacaktır.

Yasalar ve Etik Çelişirse...**Dicle KARAKAYA, Gurbet YANARATEŞ, Tuba YÜCE, Cemal ÜNLÜ**

Hekimler meslek hayatları boyunca birçok zorlukla karşılaşmaktadır ki bunların önemli bir kısmını da yasalarla ilgili karşılaştıkları sorunlar oluşturmaktadır. Özellikle 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı yeni TCK'nin 280. maddesiyle yasalaştırılan "Adli olguların bildirilmesi zorunluluğu", yeterince açık olmaması ve etik değerler ile çelişmesi nedeniyle büyük problem teşkil etmektedir. Bu yasayla birlikte hem hastanın sağlık hakları kısıtlanmakta hem de hekimin hasta ile ilgili sırları koruması engellenmektedir. Biz de projemizde yeni yasanın tıp etiği değerlerine uymayan yönlerini, oluşabilecek sorunları, yasadaki açıklığın giderilmesinde hekimlerin ve hukukçuların nasıl bir yol izlemesi gerektiğini, hekimler, hukukçular ve Deontoloji-Tıp Etiği uzmanlarının görüşlerine dayanarak belirtmeye çalıştık. Ayrıca bu yasanın dünyadaki örneklerine ve Türkiye'de yapılan girişimlere yer verdik. Ulaştığımız sonuç; etik kurallarını en az ihlal edecek ve aynı zamanda toplumun huzur ve düzenini de koruyacak şekilde yasanın düzenlenmesi gerektiğidir.

İntörnlik Döneminde Tıp Öğrencilerinin Sorunları**Emin Hakan YÜCEL, Alper ŞENER, Ali Erdem YILMAZ, Nedim UZUN**

Biz bu çalışmamızda intörn doktorlardan sıkça duyduğumuz şikayetleri duygusal yönelimden uzak tutarak bilimsel çalışmalar ışığında toparlamak istedik. Amacımız ileride bizlerin de birer intörn olarak ne gibi sorunlarla karşılaşacağımızı görmek ve bu çalışmamız sonuçlarına göre intörn doktorların sorunlarının çözümüne yönelik öneriler sunmak, çözümler üretmektir. Projemizde Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki intörnlerle yüz yüze görüşerek anket çalışması uyguladık. Anket değerlendirmemiz Maslach Tükenmişlik Ölçeği ile yaptık. Anketimizde tükenmişlik sendromuna yönelik soruların yanında intörn doktorların genel olarak günlük yaşantıları ve sosyal hayatları hakkında da sorular yönelttik. Çalışma süresi, iş stresi ve çalışma koşullarının iş performanslarına ve kendi özel yaşamlarına etkileri üzerine sonuçlar elde ettik. Sorunlara yönelik intörn doktorların kendilerinden öneriler almamızın yanı sıra objektif çözümler üzerinde çalışmalar yaptık.

Bel Çevreniz mi Genişliyor?**Çiğdem ALTINEL, M.Fatih ALGAN, Kemal AKPINAR, Sami AKSAN, Merve ARICI, Hadice YİĞİT, Osman SAYIN**

ıp fakültesine büyük umutlarla geldiniz. Ancak hayallerinizi gerçekleştirebilmek, çalışmalarınızı yetiştirebilmek için kendinizi hareketsiz bir yaşama mahkum hissediyorsunuz! Her gün sabah kalkıp fakülteye kahvaltı yapmadan gelen, ilk teneffüs kantin kuyruğuna koşarak giden, bütün gün amfide ders dinleyip, akşam eve gidince yine masa başına oturan, bu arada ayaküstü atıştırma ile öğünlerinizi geçiştiren bir tıp fakültesi öğrencisi oldunuz. Yoğun stres altında çalışan hareketsiz bir yaşamın bireyi olarak bel çevreniz genişliyor, elma tipi şişmanlıktan yakınıyorsunuz. Bir de bütün bunların üzerine sigara da içiyorsunuz, bir takım risk faktörlerini taşıdığının farkında mısınız? Metabolik Sendromun önemli bir risk faktörü olan bel çevresi genişlemesini ve bunla ilgili olabilecek bir takım soruları klinik öncesi dönem 1,2,3 öğrencilerine sorduk. İşleyen demir ıslıklar, ama şişmanlar da diyorsanız gönüllü grupların katıldığı anketimizin sonuçlarını gelin hep birlikte değerlendirelim...

Sahibinden Dokuz Aylığına Kiralık!**Füsun BOCUTOĞLU, Berkay Hasan ARMAN, Zafer AYDIN**

Annelik, belki de bu dünyadaki en eşsiz ve karşılıksız duygu, kendinden başka birine duyulabilecek en güçlü bağlılık ve belki de en kutsal görev... Peki ya sizce, annelik; dışı cinsle bahşedilmiş bir armağan mıdır? Yoksa bu da tüm diğer olağan vücut fonksiyonlarımızdan biridir ve sekteye uğrayabilir mi? Fakat asıl önemlisi, eğer sekteye uğrarsa bir başkasından ödünç alınabilir mi? Bizim bu projeyi hazırlamaktaki amacımız; Günümüzde tartışma konusu olarak ön plana çıkan taşıyıcı anneliğin; etik, psikolojik ve sosyoekonomik açıdan değerlendirilmesi, tıp öğrencileri arasında nasıl algılandığının incelenmesidir. Sunumumuzda, taşıyıcı anneliğin beraberinde getirdiği sorunlar, cevap arayan soruları, dünya gündemindeki yerini ve tıp öğrencisi arkadaşlarımıza uyguladığımız anket sonuçlarını sizlerle paylaşacağız. Taşıyıcı anneliğin giderek ticari bir pazar durumuna gelme riski çok büyüktür. Spermyumurta veya rahim dönörlüğünün tümünü veya bir kısmını reddetmek yerine uygulamanın ticari bir pazar olmaması için baştan kısıtlayıcı hükümlerle, toplumsal yarara yönelik kararların alınması düşünülebilir.

Aile Planlaması Bilgi ve Bilinci**Kadriye DEMİR, A.İbrahim ÇALIŞIR, Kısmet ÇIKI, Burcu DADI**

Aile planlaması; temel kavram olarak ailelerin bilinçli olarak ve sorumluluk taşıyarak, istedikleri zaman, bakabilecekleri sayıda çocuk sahibi olmalarıdır. Bu amaçla da korunma yöntemleri geliştirilmiş, böylece ileri de kaynaklanabilecek sosyal, ruhsal ve bedensel sorunlar engellenmeye çalışılmıştır. Ancak; ülkemiz ne yazık ki bu konuda yeterli bilgi ve bilinç düzeyine henüz ulaşabilmiş değil. Peki bunun sebebi ne olabilir? Yeterli eğitim ve bilgi birikimi ile bu düzeyi yükseltmek mümkün müdür? Biz bu soruları yanıtlamak için Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinde çalışan eğitim ve sosyoekonomik düzeyleri farklı 100 sağlık personeline aile planlaması bilgi ve bilinci hakkında bazı sorular sorduk: Sağlık çalışanları aile planlaması denildiğinde ne anlıyor, ideal çocuk sayısının kaç olması gerektiğini düşünüyor? Sağlık çalışanları hangi korunma yöntemlerini neden tercih ediyor, korunma yöntemlerinin nasıl kullanıldıkları ve etkileri hakkında ne kadar bilgiye sahipler ve kendilerini ne kadar yeterli hissediyorlar ve gerçekten de bu konuda yeterliler mi? Ve daha pek çok soruyu sorduk ve cevapları çalışma grubunun eğitim seviyelerine göre değerlendirdik. Böylece ilerinin birer sağlık çalışanı olacak olan bizlerin mutlaka bilmesi ve sorgulaması gerektiği aile planlaması konusuna dikkat çekmeye çalıştık.

Bu Doktorlarda Çok.....**Emine Aygül KARAASLAN, Murat KARATEKE, Kerem KEMİK, Filiz KERDİGE**

Son zamanlarda doktorlara karşı yapılan şiddet olayları ve doktorlar hakkındaki haberlere karşı yazılan yorumlar çok dikkatimizi çekti. Bu yorumlar çok uç noktalardaydı. Bir yorum doktorları yerden yere vururken diğer bir yorum göklere çıkartıyordu. Biz de burdan yola çıkarak akranelarımızın doktorlar ve doktorluk mesleği hakkında ne düşündüğünü öğrenmek istedik. Tıp dışı bölümlerde okuyan arkadaşlarımıza fikirlerini sorduk. Sonuçlar gerçekten şaşırtıcı. Tıp fakültesinde okuyan öğrenciler olarak belki sizin de bu yorumlar hakkında düşünceleriniz vardır.

Spor ve Tıp El Ele**Mehmet KOÇER, Mehmet ÖZBEK, Mustafa KOZAN, Furkan ÖZER**

İnsanlar ilgilendikleri alanlarda önde olduğunu düşündükleri kişilerden çok etkilenirler. Hekimlerin hastalıklarla ilgilenmesinde de bu çok önemlidir. Mesela ALS. Fizikle ilgilenen birisi Stefan Hawking ile tanışmıştır bu hastalığı. Beyzbol ile ilgilenen birisi de Lou Gehring ile tanışmıştır. Futbola ilgilenenler de Türkiye de Sedat İtalya da Borgonovvo gibi isimlerle tanışmıştır. Borgonovvo nun çok sevilmesinden dolayı İtalya da futbol federasyonunun aldığı kararlar bütün futbolcular gelirlerinin %1 ini ALS araştırmalarına bağışlıyor. Ayrıca ALS hastalığının Futbolcularda fazla görülmesi nedenlerini bulmada ve tedaviyi saptamada çok önemli gibi görünüyor. ALS nin erken tanısında yatağa bağımlı hale gelme süresi epeyce gecikir. Burada devreye Spor hekimi giriyor. Spor hekiminin sporcu sağlığı üzerinde ve devamlılığı üzerinde çok fazla etkisi vardır. Ülkemizde sporun gelişmesi için spor hekimliğinde de başarılı hekimler yetişmelidir. Spor hekiminin de başarılı olması için hekimlik yaptığı spor dalından anlaması ve sporu sevmesi gerekiyor. Ülkemizde sporun ve spor hekimliğinin gelişmesi için sporla ilgilenen ve

spor seven tıp fakültesi öğrencilerini spor hekimliği alanını düşünmeleri için bilgilendirmek istedik yada en azından sporla iç içe kalmasını sağlamaya yönlendirmek istedik.

Projemizi yaparken Türkiye nin en saygın spor hekimi olan Prof. Dr. Mahmut Nedim DORAL hocamıza ile röportaj yaptık ve çalışmamıza yön verdik. Ayrıca hocamızın spor hekimliği ile ilgili yazdığı kitaplardan faydalandık. ALS ile ilgili olarak çeşitli kaynaklardan faydalandık.

'Doktor Beni Ellemesin!'

Cemalettin ÖZTÜRK, Elif Nazlı SERİN, Elif ÖZYÖRÜK, Özcan SELÇUK

Bu projedeki amacımız hasta-hekim ilişkisindeki cinsiyet algısının hasta yönüyle ortaya konmasıydı. Acaba gerçekten de 'cinsiyet' toplum nazarında, söz konusu sağlık olunca da, bu denli vazgeçilemeyen bir etmen miydi? Bu sorunun cevabına, anketleme metoduyla erişmeyi denedik projemizde. Hastalara çok yönlü yönelttiğimiz sorularla konuyu derinlemesine aydınlatmaya çalıştık ve sonuçlar gerçekten ezber bozan türdendi. Kısıtlı örneklem gruplarımız üzerinde yaptığımız çalışmalarda cinsiyet algısının hastalar tarafından, çoklarınınca düşünüldüğü oranda önemsenmediği ortaya çıktı.

Kanser Tedavilerinin Diğer Yüzü

Tuğçe AĞIRLAR, Ben Azir Begum HYMABACCUS, Nisar Ahmad AMİN, M. Bahadır OMAR

Kanser, çağımızın önde gelen sağlık sorunlarından biridir. Yüzyılın başlarında ölüme neden olan hastalıklar arasında yedinci ve sekizinci sıralarda yer alırken, bugün dünyanın birçok ülkesinde ve Türkiye'de kalp hastalıklarından sonra ikinci sırada yer almaktadır. Günümüzde kanserin doğası anlaşılmış, tedavide çok önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu tedavi yöntemleri ile hastaların yaşam süresinin uzaması ve daha nitelikli yaşaması amaçlanmaktadır. Ancak kullanılan yöntemlere bağlı olarak tedavi ile ilgili zorluklar ve toksik etkiler de söz konusudur. Son yıllarda gelişen tedavi yöntemleri sonucu kanserli hastalar daha uzun süre yaşamaktadır. Uzun süre hastanede kalmanın tedavi ve bakım maliyetini artırması nedeniyle karmaşık kemoterapi ve radyoterapi protokolleri artık evde, taburcu edilmiş hastalara da uygulanmaktadır. Bu nedenlerle kanser, tanısı alan birey kadar aile üyelerinin de günlük yaşam düzeninin bozmakta ve kanserli hasta, ailesinin stresini arttırmaktadır. Bizim bu projede amacımız, kanserin hasta ve çevresini nasıl etkilediğini araştırmaktır.

Tıp Eğitiminde Tükenmişlik

Öğuz BAYRAKTAR, Muazzez AYDIN, Gamze Yeter ARSLAN, Evşen ATICI

Tükenmişlik sendromu, stres altındaki kişinin yorgunluk, hayal kırıklığı ve işi bırakma isteği ile karakterize durumunu tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Kişisel kaynakların sona dayandığı, sürekli ümitsizlik ve negativizmin baskın olduğu enerjinin tükenişi durumunu ifade eder. Tükenmişlik hissi yaşamın değişik evrelerinde ortaya çıkabilir. Tıp fakültesi öğrencileri de öğrenim sürecinin başından itibaren giderek artan oranda, çalışma ortamının fiziksel ve psikososyal etmenlerine maruz kalmaktadır. Meslek yaşamına hazırlık olarak görülebilecek öğrencilik süreci boyunca tıp öğrencileri sağlık çalışanlarının çalışma yaşamı ve ilişkilerini paylaşmakta, ayrıca öğrenciliğin gereği olarak zorlu bir ders çalışma düzeni sağlamaları gerekmektedir. Bu şartlar tükenmişlik sendromu açısından tıp fakültesi öğrencilerinin riskli bir grup olabileceklerini düşündürmektedir. Biz bu projemizde yıllara göre tıp fakültesi öğrencilerinde tükenmişlik düzeyini karşılaştırmak istedik. Bu amaçla maslach tükenmişlik ölçeğinin tıp öğrencilerine göre düzenlediğimiz bir şeklini, dönem 1,3 ve 6 öğrencilerine uygulayarak yıllara göre tıp öğrencilerindeki tükenmişlik düzeyini karşılaştırdık.

Sınır Tanımayan Doktorlar

Güzin ÇAKIR, Hilal Semra ÇELEBİ, Yasemin ERASLAN, Ahmet GÜRCAN

Projemizin konusu insani yardımlarda bulunan tıbbi örgütlerden biri olan Medecins Sans Frontieres (MSF). Sınır Tanımayan Doktorlar, savaş yüzünden zarar görmüş bölgelerde ve gelişmekte olan ülkelerdeki endemik hastalıklara karşı projeler üreten insani yardım amaçlı sivil toplum kuruluşudur. Örgüt; yaklaşık 70 ülkede savaş, epidemik, doğal ve insan yapımı afetlerin mağdurlarına acil yardım sağlar. Médecins Sans Frontières 1971 yılında Nijerya İç Savaşı sonrasında Bernard

Kouchner'in de dahil olduğu bir Fransız doktor grubunca kuruldu. 1999'da üyelerinin acil durumlarda sürekli yardım sağlama çabaları ve potansiyel insani felaketlere uluslararası dikkati çekme çalışmaları nedeniyle Nobel Barış Ödülü'ne layık görüldüler. Yaptıkları işler arasında temel sağlık desteği, rehabilitasyon, hastane ve klinik kurmak, cerrahi girişimlerde bulunmak, epidemilerle mücadele etmek, aşı kampanyaları yürütmek, malnutrisyonlu çocuklar için aşevleri açmak, mental sağlık hizmeti sunmak vb. çalışmalar yer alır. Yaptığımız çalışmalar sonucunda bütün bu çalışmaları yapan MSF hakkında tıp öğrencilerinin dahi yeterli bilgiye sahip olmadığı kanaatine vardık. Projemizle bu organizasyonun farklı yönlerini aydınlatıp, kuruluşu yeterince tanıtmayı amaçlıyoruz.

Cerrahi Alet Sendromu

Umutcan KAYIKÇI, Fatmagül KELEŞ, Halime LÜLLECI, Pelin MEMİŞ

Hepimizin bildiği gibi "ameliyat öncesi ve sonrasında alet-spanç malzeme" sayımının yapılması cerrahinin temel prensiplerinden biridir. Fakat özellikle bu aşamada yaşanan sorunlar ve başka nedenlerden dolayı gazlı bezlerin ve cerrahi aletlerin hastaların içinde unutulması önemli komplikasyon nedenleridir. Bir cerrah, bir hastanın tedavi edilmesinden sorumlu ekibin esas üyesidir fakat tek üyesi değildir. Bu nedenle, bu sorunun çözülmesinde cerrahlar, hemşireler, anestezi uzmanları ve ameliyathane ilgili diğer ameliyathane görevlilerinin, ameliyatın güvenliğini ve başarısını sağlamada ortaklaşa bir role sahip olduğu kesindir. Bizde bu projemizde, cerrahi aletlerin cerrahi operasyonlar sırasında hastaların içinde unutulmasının yarattığı çeşitli komplikasyonları, uzmanlar ve cerrahlar tarafından bu konuda geliştirilmiş çeşitli çözüm önerileri ve tekniklerini, Dünya Sağlık Örgütü'nün konuyla ilgili yaklaşımını araştırdık.

Ödünç Annelik

Şerife Ebru ÖZUDOĞRU

Bu projede "taşıyıcı annelik" kavramının etik, hukuk ve bireysel yönlerini somut örnekler ve de yurtdışı verilerini kullanarak korelatif şekilde anlatmayı amaçladık.

Alternatif Tıp

Süheyla GÜMÜŞ, Seniha GÜNEŞ, Ramazan GÜRLÜ, Ali HALICI

İnsan sağlığını korumak ve onu optimum seviyede tutmak hekimlerin ilk ve en önemli amacıdır. Denenmemiş veya muhteviyati bilimeyen maddeleri insan üzerinde uygulamak insan haklarına aykırıdır. Alternatif tıptaki bilimsel kanıt eksikliği, uygulayıcılarının yeterliliğine dair herhangi bir sertifikasyonun olmayışı, insanlara gereksiz ümit vererek yaygın tıp uygulamalarından uzak tutması nedeniyle risk faktörü kabul edilmektedir. Çağdaş tıp doktorları, alternatif tıp adı altında insanların hatalı hatta tehlikeli uygulamalara maruz bırakıldığını ve bilimsel bilgisi, tedavi uygulamakta ehliyeti olmayan bazı kişilerin hasta ve yakınlarını sömürdüklerini; oysa çağdaş tıbbın iyileştirmekte başarısız olduğu rahatsızlıkların alternatif tıp adı altındaki uygulamalarla da iyileştirilemediğini ifade etmektedirler. Alternatif tıbbın savunucuları ise spesifik alternatif tedavilerin çok geniş bir alana yayılan tıbbi koşullarda tedavi edici etkilerinin olduğunu kabul etmektedirler. Bu farklı görüşlerden yola çıkarak alternatif tıbbın hayatımızdaki yerini göstermek istedik.

Tıp ve Tarih

Tarihsel Tabumuz: Cinsellik

Sinem A. ÖRNEK, Ayşegül EREN, Emir KALYONCU, Mehmet KIŞ

Cinsellik tarihi, insanlık tarihi kadar eskidir. Ancak cinselliğin özgürce konuşulması, tartışılması çok yenidir. Dinsel baskılar, gelenek ve görenekler cinselliğe açık fikirlilikle yaklaşılmasını engellemiştir, onu tabu haline getirmiştir. İnsan doğasının bastırılmasının ise zihinsel ve bedensel rahatsızlıklara yol açması kaçınılmazdır.

Tıbbın Yıktığı Tabu: Firavunun Laneti

Ömer KOMAÇ, Furkan Bahadır ALPTEKİN, Gökçen KAMIŞ, Pelin ERTOP, Alaeddin KAMARI

Tutankhamon, MÖ-1300lü yıllarda yaşamış Mısır'ın en genç firavunudur. 9 yaşında tahta çıkmış ve 19 yaşında ölmüştür. Onu diğer firavunlardan farklı kılan özelliği ise mezarı yakın zamana kadar bulunamamış ve mezar hırsızlarının yağmalanmamış tek firavun mezarı olmasıdır. Fakat mezarı bulan insanların başına gelen felaketlerle korku dolu bir efsane haline almıştır. Firavunun Laneti kısa sürede dünyada yankı uyandırmış, birçok kitaba ve filme konu olmuştur. Biz bu lanetin altında yatan bilimsel gerçekleri inceledik. Araştırmalarımız sonucunda bu insanların ölüm sebepleriyle ilgili birçok teori ortaya atıldığını gördük. Ama bunların hiç biri tam olarak kanıtlanamamıştır.

Sonuç olarak arkeologlar o mezarda her neye maruz kaldıysa, bunun o insanların ölümüyle biyoistatistiksel olarak bir bağlantısı olmadığını göstermektedir. İspatlanmıştır.

Tarihe baktığımız zaman birçok lanetle yüzyüze gelmekteyiz. Bizim bu konuyu ele alıp sebebimiz lanet diye bir kavramın gerçekliğinin olmadığını göstermek. Yaşanan olaylar ve aralarında bir bağlantının olup olmadığının, varsa da bu bağlantının bilimsel temelinin incelenmesi gerekmektedir.

Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane (Société Impériale de Médecine)

Halil Tuna AKAR, Aytek Hüseyin ÇELİKSÖZ, Mehmet Fatih Kaan DEĞİRMENCI, Barış ESEN

Türkiye'de kurulan İLK TIP DERNEĞİ olan Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane ("Société de Médecine de Constantinople") 15 Şubat 1856'da İstanbul'da kurulmuştur. Sultan Abdülmecid, cemiyete aylık 50 altın lira tahsis ederek "Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane-i Osmaniye" adını vermiştir. Kurucu üyeler arasında Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'den sivil hekimler, Kırım Savaşı sebebiyle İstanbul'a gelen İngiliz, Fransız, İtalyan tabip ve cerrahlar bulunmaktadır. Cemiyet'in ilk başkanı, Fransız askeri cerrah Lucien Jean Baptiste Baudens (1804-1857), ilk Türk şeref üyesi (1856) Keçecizade Dr. Fuad Paşa'dır. Cemiyet'e "asli üye" olabilmek için; Tıp, Eczacılık veya veterinerlik diplomasına sahip olmak ve bir bilimsel çalışma sunmak gerekmektedir. Cemiyet'in Avrupa ülkelerinde yaşayan çok sayıda muhabir üyesi bulunmaktadır. Bu üyeler sayesinde Osmanlı Devleti'ne Avrupa'dan tıp bilgisinin aktarılmasında büyük rol oynamışlardır. Cemiyet üyeleri, iki haftada bir toplanmışlar vaka oturumları düzenlemiş, halk sağlığını tehdit eden sorunlara dikkat çekmiş, devletin sağlık sorunlarını ele almıştır. Cemiyet Osmanlı sağlık kurumlarına ise eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmıştır. Toplantılarda dönemin bilim dili olan Fransızca konuşulmuş; Türkçe, 1918'den itibaren konuşulmaya başlanmıştır. Cemiyetin Yayın Organı olan Gazette Médicale d'Orient Nisan 1857'den itibaren 70 yıl düzenli olarak yayımlanarak en UZUN SÜRE YAYIMLANAN Türk TIP DERGİSİ unvanını almıştır. Gazette Médicale d'Orient 1935'ten itibaren Türkçe Türk Tıp Cemiyeti Mecmuası (sonra Dergisi) adıyla yakın zamana kadar yayın hayatına devam etmiştir. Cemiyet oldukça zengin olduğu bilinen bir kütüphaneye oluşturmuşsa da bu kütüphaneye zamanla dağılmıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra Türk Tıp Cemiyeti adını alan cemiyet bugün Türk Tıp Derneği adı altında faaliyet göstermektedir.

Çernobil'in Gölgesinde

Çağrı KÜLEKÇİ, Gizem EŞME, Murat KARAKOÇ

26 Nisan 1986 Cumartesi Ukrayna'nın başkenti Kiev'e 130 km uzaklıktaki Çernobil Nükleer Santrali'nde sonucu dünyayı etkileyecek olaylar dizisi başlamak üzereydi. Soğuk savaş zamanı önlemlerinden biri olarak, reaktörün pompalara giden elektriğin kesilmesi karşısında vereceği tepkiyi ölçmek için planlanan testler, gerekli güvenlik ortamı oluşturulmadan ve şartları temin edilmeden uygulamaya

geçilmiştir. Birbirinden farklı birçok yanlış yarattığı sorunlar, sanayiler içinde reaktörün, gücünün yüzlerce kat üzerine çıkmasına sebep olacaktı. Açığa çıkan ısı reaktörün kalbini eritecek, oluşan su buharı 1 ton TNT'ye eşdeğer bir patlamaya yol açacaktı. Reaktör operatörlerinin bile milyonda bir ihtimal verdiği olmuş, Sovyet teknolojisinin göz bebeği olan V. I. Lenin Nükleer Enerji İstasyonu'nun 4. ünitesi havaya uçmuştu. Projemizle tarihe en büyük nükleer felaket olarak geçmiş bu kazayı, gerek mühendislik açısından, gerek tıbbi anlamda incelemek, toplumda oluşmuş veya oluşturulmuş bazı korku ve yanlış bilgilerin üstüne gitmek, bunlardan daha önemlisi öğrencilerin bu konuyu, bazı noktaların farkında olarak, rahatça tartışmasının önünü açmak hedeflenmektedir. Projenin oluşumu için geçen 1 yıllık süreçte bilimsel veriler esas alınmış, herhangi bir politik veya bilim dışı kirliliğin projesi bulandırmasına mümkün mertebede izin verilmemeye çalışılmıştır.

Şanslı Doktorlar

Abdullah Sencer KAYA, Ebubekir BAĞIŞ, Orhan EFE, Faruk PEKGÜL

Tarihte tıp alanında yapılmış bazı buluşlar bazı işlerin yollunda gitmesi sonucu olmuştur. Bu şanslı buluşları yapan doktorlara şanslı doktorlar demek onlara karşı yapılan bir haksızlık mı yoksa gerçekten bazı şeyler tıkırında gitmesi onlar da sıradan insanlar olarak ölüp gidecekler miydi? Peki ya bu buluşlar insanlığın kaderini nasıl etkiledi ve bunların hikayesi neydi?

Tıp ve Liderlik

Onur İNAM, Meltem AKGÜL, Mustafa Oktay ELUMAR, Emre Yağız SAYACI

Liderlik deyince akla ne gelir? Peki tıpta liderlik nedir? Eski çağlardan beri çeşitli milletlerde, çeşitli insanlar günümüzde doktor diye tabir edebileceğimiz görevi üstlendiler. Peki bu kişiler yaşadıkları dönem içerisinde ne gibi liderlik özelliklerini sahiptiler? Günümüze gelene kadar hangi liderlik özelliklerini kaybedip hangilerini kazandılar? Bütün bu soruların cevabını bulmak için geniş kapsamlı bir tarihsel araştırmanın yanında, günümüzdeki doktorların liderlik özelliklerini keşfetmek için de, hasta ve doktor olmak üzere iki grup anket yaptık. Anketlerimizi konuyla ilgili geçerliliğini kazanmış anketlerden yararlanarak ve konuyla ilgili hocalarımızla birlikte hazırladık. Hasta grubu anketimizi çeşitli yaş ve öğrenim durumundan 126 kişiye uyguladık. Doktor anketimizi ise hastanemizdeki öğrenci, asistan ve hocalarımız olmak üzere 83 doktora uyguladık. Aldığımız sonuçları üniversitemiz biyoistatistik anabilim dalıyla birlikte değerlendirdik ve yorumladık. Hastaların doktorlara ve doktorların kendilerine bakış açılarını istatistiksel verilerle değerlendirdik. Eski doktorlar ve günümüzdeki doktorları kıyaslayarak, doktorluğun tarihsel süreçte hangi aşamalardan geçtiğini ortaya çıkardık.

46 Yaşında Hacettepe...

Zeynep KARABACAK, Tıgıst Sintayo GEBRE, Meryem TEHMEN

1940larda Ankara Numune Hastanesi'nde gerçekleşen bir sohbetle manevi temelleri atılan Hacettepe Tıp Fakültesi'nin kuruluşu, bugünkü modern yapısını alana dek yaşadığı dönüm noktaları, tıp alanında ülkemize getirdiği ilkler, kırk altı yıllık tarihinde hafızalara kazınan hadiseler, projemiz çerçevesinde cevaplamaya çalıştığımız soruların temellerini oluşturmaktadır. Prof. Dr. İhsan Doğramacı'nın hedef ve gayretleriyle şekillenen bir eser olarak Hacettepe Tıp Fakültesi'ni yukarıdaki başlıklar altında incelemekteki amacımız, Tıp ve Tarih olgusunun bizim için en anlamlı ve bize en yakın örneğini tanımaya ve tanıtmaya çalışmaktır. Hacettepe'nin belgelerle ve tarihiyle şahit olduğumuz hızlı ve sağlam yükselişinin biz öğrencilerine de örnek olması dileğiyle.. Daha ileriye, en iyiye...

Cinsel Korunmanın Tarihsel Gelişimi

Recep ÖZGÜR, Basel TARAŞI, Mehmet KARAKURUMER

Projemizde tarihsel süreçte cinsel korunmanın gelişimini; ülkelerin bu konudaki uygulamalarını, benzer ve farklı yönlerini ayrı ayrı ele alarak anlattık. İnsanlığın her zaman ilgisini çekmiş olan cinsellik; cinsellikle bulaşan hastalıklar, aile planlaması ve ekonomik zorluktan dolayı beraberinde cinsel korunmayı da getirmiştir. İnsanlar bunun için farklı yöntemler kullanmışlar ve bu yöntemleri zamanla geliştirmişlerdir.

Avrupa'da: erkekler ilişkiyi önce penislerine mazi ve sirkeden oluşan ve sperm öldürücü etkisi kanıtlanmış bir karışım sürüyordu. Antik dönemin en önemli jinekolojik belgelerinin sahibi Soranos, ikinci yüzyılda kadınlara, ilişki sırasında

soluklarını tuttuktan sonra çömelerek hapşırıklarını ve cinsel organlarını yıkamalarını öneriyordu. Ayrıca keçi boynuzu da özellikle soylular tarafından prezervatif gibi kullanılıyordu.

Mısır'da: hamile şüphesi olan bir kadın her gün sabah idrarıyla biri buğday, diğeri arpa dolu iki torbayı sularmış. Hamilelik şüphesi olmayan bir başka kadın da yine ayrı ayrı buğday ve arpa torbalarını idrarıyla sularmış. Hamilelik şüphesi olan kadının idrarla suladığı buğday ve arpa dolu torbalar, diğeri kadının suladığı torbalardan daha önce çimlenirse, hamile olduğu anlaşılır. İki kadının suladığı buğday ve arpalar aynı anda çimlenirse hamilelik olmadığı ortaya çıkmış. Hamile olan kadınların sabah idrarlarında aşırı miktarda hormon bulunduğu için, buğday ve arpa torbaları diğeri normal idrarlarla sulananlardan çok daha önce yeşermiş. Mayalar'da: timsah derisi pullarından ayrılarak penise sıkıca sarılır, doğum engellenmiştir.

Asya'da ise: çinliler tarafından yağ geçirmeyen kağıtlardan şekillendirilerek yapılmış kılıflar kullanılmış. Japonlar ise: ince deri kese (kawagata) veya alkalik çözümlendirilmiş kaplumbağa kabuğu veya boynuzdan (kabutogata) yapılan kılıflar kullanılmış.

Biz bu konuyla cinsel korunmanın önemini ve korunmanın tarihsel basamakları nasıl tırmandığını sizlere göstermek istedik.

Saplantılı Deha: Madam CURIE

Saliha ERDEM, Süleyman KAYA, Turgay POLAT, Esra TEHMEN

'sen ölümündün, seni tutabildim herşeyimi yitirken'

Başarılı insanlar ve hayatları çeşitli dönemlerde insanların ilgisini çekmiş olan konuların başında gelmektedir. Toplumlar her zaman üyesi bulunan bireyleri başarılı olma yönünde güdelemiş, başarılı olan yada başarılı kabul edilen kişileri hayatları süresince takdir etmiş ve yaşamlarından sonra ise onları sürekli olarak anmıştır. Eski dönemlerde başarılı olma alanı daha çok devlet yönetimi, komutanlık, savaşçılık ve mimari gibi sanatlarla sınırlı iken; 1700'li yıllardan itibaren endüstri, bilim ve sanatın form değiştirmesiyle birlikte, bilim ve sanat ön plana çıkmış görülmektedir. Kadınlar, bilimde, sanatta ve diğeri alanlarda gösterdiği performansları, başarıları ve hakkettiği mevkilere yükselmeleri ile bir adım öne çıkmışlardır. Madam Marie Curie hayat hikayesi, buluşu ve kazandığı başarılarla kendini kanıtlamış, eşsiz insanlardan sadece bir tanesidir.

Kendini yaşamı boyunca bilime adanmış Curie Uranyumla yaptığı deneyler sonucu radyoaktiviteyi keşfetti. Toryumun radyoaktif özelliğini buldu ve radyum elementini ayırdı. 1903 Nobel Fizik ödülü, 1911 Nobel Kimya ödülünün sahibi oldu. Radyoloji biliminin kurucusu sayılan ve çalışmalarıyla bir çığır açan Curie, Nobel Ödülü'nü alan ilk kadın, bu ödülü iki kere alan ilk bilim insanı olmuştur. Marie Curie sadece çalışmaları ve aldığı ödüllerle değil, kendisinden sonra gelen fizikçileri ve kimyacıları etkilemesiyle dikkat çekmiş, bilimsel buluşların hiçbir zaman karşılık beklemeksizin insanlığa sunulmasını savunarak bilim tarihindeki yerini almıştır.

Günümüzde ise yıllarca hakkında uğraş verilen radyoaktivite sayesinde sayısız insanın hastalığının teşhisi konulmakta, tedavisi yapılmaktadır.

Tıp Dünyasından Tıp Tarihine Yolculuk

Naime Gül DEMİREL, Zeynep Gül ŞİMŞEK, Yasin SARIKAYA, İbrahim AYLAK

Steteskopu kim icat etmiştir? Cumhuriyet döneminin ilk sağlık bakanı kimdir? Yada ülkemizde tıp bayramı neden 14 Mart'ta kutlanmaktadır, biliyor musunuz? Hekim ve hekim adaylarının bilmesi gerektiğini düşündüğümüz bu ve bunun gibi tıp tarihine ait bazı sorulara yer verdiğimiz anketimizde, katılımcıların tıp tarihi bilgilerini ve ilgilerini değerlendirmeyi amaçladık. Bundan önce bu konuyla ilgili ülkemizde yapılan yeterli çalışmanın olmaması, araştırmamız süresince bizleri meraklandırdı. Çoktan seçmeli anket yöntemini izlediğimiz projemizde deontoloji derslerinin gerekliliğini ve hekim kimliğinin oluşmasında tıp tarihi bilgisinin önemine dikkat çekmeye çalıştık.

Çanakale Savaşı ve Tıp

Emre Cem ESEN, Recep YILMAZ, Güldeniz TAŞ, Nasif OFTAŞ

Tarih kitapları, tarafları, kazanan ve kaybedenler diye iki gruba ayırır, savaşın sonuçlarını kazanç ve kayıp haneleriyle değerlendirir. Bunları ülkelerin tarihinin cesaret hikayelerine teslim eder ve zamanın akışını izleyerek başka bir konuya

geçerler. Oysa savaş, havada ısıklık çalarak ilerleyen şarapnel, uçuşarak gelen top gülleri, patlamalar, yangın feryatları, inlemeler, can çekişmeler, dizanteri, bit, mikrop, açlık, sefalet, az önce şakalaştığın arkadaşını şimdi parçalanmış görmek, ölmek için öldürmek zorunda kalmak, çok korkmak, bütün bu hengamenin ortasında hayat ve ölüme katlanmak demektir. Bunların hepsine birden tanıklık etmeye dayanabilme gücüdür. 'Birlikler, cepheyi takviye etmek üzere şu mıntıkadın buraya gönderilsin' yada 'Yardım birlikleri yirmi dört saat içinde filanca tepeye ulaşsınlar' gibi cümleler, bunların binlercesi, tıpkı tarih kitapları gibi insanlara güruh halinde bakar. Bu cümlelerin içinde kendi seçmediği bir kaderin peşinde ölmeye, öldürmeye giden o bir tek insandan bahsedilmez. Onun neler yaşadığı, ne kadar korktuğu, neleri göze aldığı, hayalleri, ümitleri, öfkesi, hıncı, ölüme yakın hayata uzaklığı, bilinmez, düşünülmez. Öldükten sonra bile, toplam zayıflığın içinde yer alan bir sayıdır savaşın asker. Kimse bilmez onu. Tanımaz da. Oysa savaşın gerçek yüzünü anlamak için tek tek insanlara bakmak, o mahşerin içindeki bir tek insanı görmek gerekir. Projemizin amacı da her iki taraftan da neferlerin, subayların, nelere katlandıklarını, nasıl ve ne için kaybedip kazandıklarını, bu savaşın arkasındaki insanı görmek, onun acılarını, yokluklarını, ödediği bedeli ortaya koymaktır.

Adım Adım İlerleyiş

Gökçen MEMİŞ, Naciye DURSUN, Tuğba Nur TORUN

Tıbbi alanda sürekli kullandığımız, işimizi kolaylaştıran fakat buna rağmen hep göz ardı ettiğimiz çeşitli aletlerin bulunuşlarını, geçmişteki ve şimdiki kullanılışları arasındaki farkları ortaya çıkarmak, projemizin amacıdır. Projemizdeki en büyük pay Ankara'daki tek tıp tarihi müzesi olan GATA Tıp Tarihi Müzesi'ne aittir. Şimdi tek tuşla kullandığımız araçların geçmişteki hallerini gözler önüne seren müzede çektiğimiz fotoğraflar yeni halleri ile buluşunca ortaya çıkan farkları bulmak size kalır. Mikroskop, tansiyon aleti, EEG vs. gibi yaygın kullanımları olan aletler üzerinde ise daha detaylı araştırmalar grup üyelerince bilgilerinize sunulacaktır.

Adım Adım Etik

Gizem GENCOSMAN, Aslı BILGE, Tuğçe TAŞKINDERE

En genel anlamda tıbbi uygulamalar ve tutumların iyi yada kötü doğru yada yanlış olarak değerlendirilmesi ve değerlendirmelerin belirli ilkelere oturtulması girişimi tıp etiğinin alanını oluşturmaktadır. Şaşırtıcıdır ki Avrupa'da cerrahi operasyonlara Osmanlılardan önce başlanmış olmasına rağmen etik değerleri—özellikle aydınlatılmış onam—Osmanlı'nın tıp yaşantısına uyarlaması daha erken olmuştur. Bu sunumumuzla Osmanlı Devleti'ndeki etik gelişme aşamalarını, etik değerlerin önce ve sonralarını inceleyerek size aktarmaya çalıştık.

Tarih Boyunca Gebeliğin Sonlandırılmasıyla İlgili

Görüşler ve Kullanılan Yöntemler

Rengin GÜVENÇ, Fatih TEKİN, Deniz Çağın İŞLER

Her yıl dünya üzerinde 68000 kadın güvenli olmayan koşullarda yapılan gebeliğin sonlandırılması işlemi nedeniyle ölmekte, 5.3 milyonu ise geçici yada kalıcı zarar görmektedir. Görüldüğü üzere gebeliğin sonlandırılması günümüzün çok tartışılan önemli sorunlarından biridir. Biz de bu projede geçmiş dönemlerdeki konuyla ilgili bakış açılarını ve uygulanan yöntemleri araştırarak bugüne nasıl geldiğimizi öğrenmeyi amaçladık. Gebeliğin sonlandırılması, avcı toplu topluluklardan, kırsal kesimlere, gelişmekte olan ülkelere, günümüz modern toplumlarına kadar hemen her toplumda tarihin her döneminde görülen bir olgudur. Mezopotamya'daki eski uygarlıklarda kadına şiddet uygulanması sonucu çocuğun düşmesine neden olanlara çeşitli cezalar uygulanmaktaydı. Hipokrat gebeliğin sonlandırılmasına karşı çıkarken Eski Yunan düşünürleri bunu ideal toplumun oluşumu için gerekli bir uygulama olarak görmüşlerdir. Sorenus eserlerinde gebeliğin sonlandırılması için nelerin yapılması gerektiğini açıkça belirtmiştir. Batı orta çağında kilise ve din adamları gebeliğin sonlandırılmasına karşı çıkarken pek çok hekimin bu konu ile ilgili bilgilerini İbni Sina'nın Kanun eserinden öğrendiği söylenir. Günümüzde ise dünya nüfusunun %40'ı gebeliğin sonlandırılmasının yasal olduğu toplumlarda yaşıyor. Yasalaşmanın artmasıyla birlikte gebeliğin sonlandırılmasına bağlı anne ölümlerinde de önemli bir düşüş olmaktadır.

Yaşatmak ve Öldürmek

Metehan GÜNDEM, Emre KAYMAKÇI, Chousein MALKOTS, Abdullah Onur ÖKMEN, Enar TOPALOĞLU

Doktorlar ve tüm sağlık personeli, toplumun en popüler ve güvenilir kesimini oluşturuyor. Doktorlar, toplum içinde üst düzeyde saygı görürken, diğer sağlık personeli de çok sevilir. Ancak bu kadar kutsal bir mesleğe mensup kişilerden de hastalarını canı bir şekilde öldüren katiller de çıkabiliyor. Kimi Josef Mengele gibi sözde deneyler adı altında yüzlerce insanı acı çektirerek, kimi de Harold Shipman gibi şifa bulmaya gelen yüzlerce hastasını yüksek dozda ilaç vererek katletti. Fakat bu doktorların tek bir özelliği vardı: Bir katilin soğuk kanlılığıyla öldürmek...

AIDS'in Tarihçesi

Hüseyin Adil ÖNER, Mükrem ÇOŞKUN, Doğan GÜNEŞ

AIDS ilk olarak 1981 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde keşfedilmiştir. Keşfinden hemen sonra hızla yayılarak; erkek, çocuk, siyah, beyaz, Latin, Asyalı, zengin, fakir demeden bir çok insanın ölümüne neden olmuştur. Günümüze kadar AIDS'ten 225.000 kişinin öldüğü kaydedilmiştir. Bu sayı her 13 ila 15 ayda ikiye katlanmaktadır. AIDS için halen kesin olarak bilinen bir tedavi yöntemi bulunmamaktadır. AIDS'ten korunmak bu tehlikeli ve ölümcül virüsün yayılmasını önlemek için uygulanabilecek tek yoldur. Virüs, insan vücudunun hastalıklara karşı direncini sağlayan bağışıklık sistemini etkisiz hale getirmektedir. Vücut bağışıklık sisteminin etkisiz hale gelmesi, virüsten etkilenmeden önce kolayca baş edebildiği diğer hastalık mikroplarına artık çarpışamayacak duruma gelmesi demektir. Bu da basit bir enfeksiyonun bile ölümcül hale gelmesine sebep olabilir. AIDS hastalarının yarısından çoğu bağışıklık sistemlerinin etkisiz hale gelmesi yüzünden basit enfeksiyonlara yenilerek hayata veda etmişlerdir.

Ölüm Meleği

Gökçe Naz KÜÇÜKBAŞ, Neşe Merve KARTAL, Burcu ULAŞ

Almanlar tarihte üç defa söz sahibi olmuşlardır. Bunlardan biri de Hitlerin liderlik ettiği Nazi almanyası'dır. Nazi hakimiyetinin hüküm sürdüğü bu dönemde saf Alman ırkı yaratmak temel politikadır. Bu amaçlar için kurulan kamplarda krematoryumlar, gaz odaları ve deney laboratuvarları kullanılmıştır. Deney laboratuvarlarında esirler üzerinde etik dışı deneyler yapılmıştır. Yapılan deneyler amaçlarına göre üç sınıfa ayrılır: Sağ kalmayı kolaylaştırmak, yaralanmalara ve hastalıklara çare bulmak, Nazi dünya görüşü ırkı ve ideolojik öğretilerini iletlemek. Bu deneyleri yapan hekim ekibinin başında Josef Mengele bulunmaktadır. 1911 doğumlu Mengele, filozofi ve tıp eğitimi almış ayrıca antropolojiyle özel olarak ilgilenmiştir. 1943'te Auschwitz kampının tıbbi sorumlusu olmuştur. Kampa getirilen esirlerin geleceğine dair kararları alan Mengele, yedisi cüce üçü normal Yahudi Ovitz kardeşler ve tek yumurta ikizleri ile genetik çalışmalar için özellikle ilgilenmiştir. Mengele'nin deneylerinde kullandığı 3000 çift ikizden sadece 200 çifti canlı kalabilmiştir. 1945'te Sovyet ordusunun Auschwitz kampını dağıtmasıyla vahşet son bulmuştur. Nazi doktorlarının başında olan Mengele; Arjantin'e kaçmış, 1979 yılında yüzerken felç geçirmiş ve boğularak ölmüştür. Diğer 23 Alman doktoru ise Nuremberg mahkemesinde yargılanmıştır. Bu mahkeme, oluşturulan "Nuremberg Kodları" ile tip etiğinde bir dönüm noktası olmuştur.

Sinaptogeneze Tarihi Dokunuş

Rauf HAMİD, Hamidullah KHURAMİ

20. Yüzyıl sürecinde SSCB ve ABD'de karşılıklı olarak sürdürülen yaratıcılık savaşı süresince bilim adamlarının fiziki şartların paralelliğine karşın farklı motivasyon kaynakları, bütünlüştürücü fikirler yada idealler ile birlikte bazı alanlarda dünya tarihinin en önemli ürünleri farklı alanlarda farklı tarih kesitlerinde soğuk savaşın iki süper gücü tarafından verildi. İki ülke tamamen farklı motivasyon kaynakları doğrultusunda bilim adamlarını yönlendirse de oluşan bilinç ve tutku ki tıbbi açıdan bağdaştırdığımız ve de gelecek dönemde içinde incelenmesini önerdiğimiz kısım psikolojik öğelerin limbik sisteme etkilerinin tamamen bağımsız motivasyon kaynaklarının kişilerin hedef doğrultusunda benzer bir iç disiplin yaratabilmesidir. Bu projede bilim insanlarının sahip oldukları temel özgür düşünce ortamının her iki ülkede de bilim sahasında yaşandığını, kendilerine gösterilen üst düzey saygı, sınırsız kaynaklar gibi ortak noktalara vurgu yapsak da aynı zamanda da ayrılan motivasyonel kaynakları ve bunların çeşitliliğini gösterdik. Her ne kadar şartlar ve de entegrasyonel fikirlerin ayrışması olmuş gibi görünse de lokasyonlarına,

koşullarına ve de ideolojik farklılıklarına rağmen kendi kişisel iç disiplinlerinin oluştuğunu bunun sonucunda karşılıklı etkileşim çerçevesinde bilime karşı sevgi, tutku ve de inanç ile yaklaşıtlarını sonuc olarak da bu durumun sosyolojik olaylara, tarihsel ve bilimsel nesnellige katkılarının ciddi benzerliklerini ve bunun tıbbi bağlantılarını tarihsel bir bakış ile göstermeye çalıştık.

Epidemi Hendeği: '14 -'18

Dilek APAK, Meral ILGAZ, Perihan ALADAĞ, Selin SEVİNÇ

600 yıllık bir imparatorluğu yok eden Birinci Dünya Savaşı'nda, Osmanlı İmparatorluğu'nun bu denli etkilenmesinin birçok nedeni vardı. Savaş sırasında, devlet, beşeri sermayesinin de son derece büyük bir bölümünü kaybetmekteydi. Fakat bir gerçek vardı. Bu nüfus kaybı, genel kabulün aksine, doğrudan cephedeki silahlı mücadeleden çok, savaşa bağlı olarak ortaya çıkan, hızla yayılan salgın hastalıklardan, sağlık sorunlarından meydana gelmekteydi. Tıbbın tarih ile olan ilişkisinde Birinci Dünya Savaşı seneleri ele alındığında, orduda ve onlara destek veren sivillerde de yaygın olarak görülen kolera, tifüs, veba, sifiliz gibi salgın hastalıkların, savaştan gidişatına ve sonuçlarına etkisi yadsınmaz. Bu hastalıklar su ihtiyacının karşılanamaması, teçhizat eksikliği, bit ve pirenin artması gibi nedenlerden dolayı daha da çoğalmıştır. Bulaşıcı hastalıklar sadece cephedeki askeri değil, sivil halkı da çok etkilemiş, sivil halk arasında salgın hastalıktan ölümler giderek artmıştır. Savaş sırasında hastalıklara bağlı olarak meydana gelen insan kaybı İmparatorluğun savaş gücünü de doğrudan etkilediğinden, devlet sağlık işlerine zorunlu olarak öncelik vermiş, fakat yeterli bir sağlık teşkilatının olmaması dolayısıyla alınan tüm tedbirler istenilen başarıyı sağlayamamıştır. Bu durum da, savaş politikalarıyla beraber sağlık politikalarına da dikkat edildiği takdirde savaşların rotasının ne denli değişebileceğini düşündürmektedir.

Ölümsüzlüğün Dünü Bugünü Yarını

Nermin Cansu ÖZTÜRK, Özge ŞEN, Pınar Burcu DOĞAN

Ölüm, tarihin başlangıcından beri insanoğlunun kafasını kurcalayan bir olgudur. Antik çağlardan bu yana ölümü anlamlandırma çabaları ve ölümsüzlük arayışı birçok yazılı ve sözlü esere konu olmuştur. Gilgamesi Epiği tarihin ilk yazılı eserlerinden biri olarak ölümsüzlük arayışını konu edinir. Eski Yunanlılar ölümsüz tanrı yaratıp onlara öykünürler. Eski Çin tanistlerinin ve ortaçağ simyacılarının ölümsüzlük tutkusu "Gençlik Çeşmesi" gibi birçok efsaneye sebeptir. Pozitif bilim ışığında ölümsüzlük kavramı görece yeni bir yaklaşımdır. 21. yüzyılda teknolojik kırılma beklentisi ve bunun tıp üzerine etkilerinin yaşam süresi ve kalitesinde sıçrama yaratacağı öngörüsü popüler bir konudur. Gen terapisi vücudun eskiyen parçalarının yenilenmesi gibi konseptler henüz emekleme çağında ama pratik başarıları sabit olan alanlardır.

Modern Tıbbın Yeni Çocuğu: Meditasyon

Ayşe Nur ALTUN, Mandukhai DUNGEE, Yasin Maruf ERGEN

İ.ihsan ÇETİN

Meditasyon sözcük anlamında tefekkür dalma, derin düşünce olarak tanımlanmaktadır. Meditasyon, insan bilincinin uyku, rüya, uyanıklık hallerinden farklı 4. bir halidir. Bilincin diğer üç hali gibi doğal bir durumdur. Bilincin farklı halleri 20. yy ortalarından itibaren bilimsel araştırmalara konu olmaya başlamıştır. Beyin EEG (elektroensefalografi) bulguları bilinç hallerine göre temel değişiklikler gösterir. EEG değişiklikleri merkezi sinir sisteminin biyokimyası ve fizyolojisindeki değişikliği gösterir. Farklı bilinç hallerinde sinir sistemindeki değişikliğe bağlı olarak tüm vücudun biyokimyası ve fizyolojisi de değişir. Meditasyonun fizyolojik etkileri üzerine yapılan araştırmalar daha başlangıç aşamasında olmakla beraber yapılan çalışmalarda meditasyonun organizma üzerinde etkilerinin yadsınamaz derecede olduğu gösterilmiştir. Özellikle merkezi sinir sistemi üzerinden kognitif ve davranışsal etkileri araştırılmaktadır. Meditasyonun kognitif, nörolojik ve fizyolojik birçok etkisi gösterilmiştir. Fakat bu araştırmalar meditasyonun tek başına bir tedavi yöntemi olmasını sağlayamamakta; yalnızca tamamlayıcı olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır. Yine de bu sahada yapılacak çalışmalar bu konuya farklı bakış açıları kazandıracağından araştırmaların yoğunlaştırılması, yeni bilgilerin elde edilmesi için gereklidir. Biz de bu amaçla yola çıkarak meditasyon hakkında literatüre giren makaleleri inceledik. Meditasyonun biz geleceğin bilim adamları için olan önemine dikkat çekmeye çalıştık.

İrkçılığa Karşı “Y Kromozomu”

Burçin Özlem ATEŞ, Erdem Yusuf CAMIRCI, Gülizar PORHAN

“Y kromozomlarının” tek geçişli özelliği ile insan ırkının atasına ulaşmak, evrim araştırmalarında kullanılacak ve “İNSANLIK TARİHİNİN” yeniden yazılacak bir yöntemin var olması ilginç çeken ana nokta olmuştur. Bu konu altında yola çıkarak günümüzün en çok tartışılan başlıklarından biri olan “İnsanlık Tarihi” üzerine öğrencilerde bilimsel bir bilinç oluşturarak onların bu konudaki düşüncelerini çeşitlendirmeyi amaçladık. İrkçilik yani etnik ayrımcılığın günümüz Avrupa’sının ve dünyasının en büyük sorunlarından biri olarak görüldüğünde, yapılan çalışmalar bu çatışmaların bilimsel gerçeklere dayanmadığını göstermiştir. II. Dünya Savaşı ile başlayan ve ırkların üstünlüğü temelinde dayanan savaşlar da yine aynı nedenlerden dolayı birçok insanın ölümüyle sonuçlanmıştır. Bu kavramların yerini bu bilimsel araştırmayla artık “kültürel milliyetçiliğin” aldığı medyamızda yer almıştır. Yani insanların davranış ve sosyal yaşantılarını, etnik ırkları değil, kültürel paylaşımları, iletişim şekilleri ve dilleri, ortak geçmişleri ve dayanışmaları şekillendirir. Günümüzde yeniden dünyadaki temel sorunlarından biri haline gelen ve ülkemizde de gündem maddeleri arasında olan bu etnik ayrımcılığa projemiz sayesinde “insan hakları” yönünde bir bakış açısı kazandıracığımızı inanıyoruz. Biz geleceğin bilim adamları ve doktorları, hem sağlık hayatımızın birçok yerinde hem de tüm dünyada karşılaşacağımız “ayrımcılık” konusuna bilimsel açıdan bakabilmeli ve onu önlemek için çalışmalar yapmalıyız.

1000 Tane İsmi Olan Hastalık

Selkan ACHMET OĞLU, Ahmad ELTURK

Epilepsi; tarih boyunca birçok insanın yaşam standardı ve süresini değiştirmiş toplumlara ürkütmüştür. Özellikle bir çok dahi ve kumandanda da görülmesi yönüyle tarihi devirlerin gidişatına büyük değişiklikler yaptığını düşünmekteyiz. Ömür kalitesi ve yaşam süresini uzatmak birinci görevi olan bizler için bu konu oldukça ilgi çekici haline gelmiştir. Bu hastalığın hangi yönleriyle toplumda nasıl bilindiği geçmişten günümüze hangi tedavi biçimlerinin çare olarak görüldüğü hangi komutan dahiler önemli kişilerin hayatlarını etkileyerek günümüz tarihinin gelinmesinde etkisi olduğu soruları kafamızı kurcalamış ve epilepsi konusunun tarihsel sürecini ele almamıza gerekçe olmuştur. Projemiz epilepsi, epileptik nöbetler ve bu nöbetlerin sınıflandırılması, epilepsi ile ilgili bulgular, epilepsinin tedavi aşamaları, epilepsi ile ilgili halk arasında bilinen yanlış yargılar, tarihi devirlerde epilepsinin tıp ilmindeki yeri ve bin tane ismi olan hastalık olarak anılmasındaki sürecin incelenmesi. Antik devirlerde (eski çağlarda) sara teşhisinden modern epilepsi teşhisine uzanan süreç yine eski çağlardan günümüze kadar olan tedavi denemelerinin, yöntemlerinin incelenmesi. Tanınmış epilepsi hastaları ve bu hastalarla ilgili açıklamalar. Projemizin gerekçeleriyle epilepsi hakkında topladığımız verileri bir araya getirerek bu bilgiler ışığında tarihi sürecini derleyerek incelenmesi sağlamak.

Tıp ve Sanat

...Ve Bebekler Sustu

Nihal YAMAN, Kaan POTA, Can YENER, Yavuz Emre PARLAR

Bebeğiniz çok mu ağlıyor? Nedenini bilmiyor musunuz? Bebeğiniz sadece elektrikli süpürge sesiyle mi sakinleşiyor yada sadece musluktan damlayan su sesiyle mi yemek yiyor? Bütün bunların sebebi kolik olabilir. Yaşamımızın en değerli varlıkları bebeklerimizin önemli sorunlarından biri olan kolik, sağlıklı büyüyüp ve genellikle 0-3 aylık bebeklerin belirgin bir sebep olmaksızın aşırı ağlamalarıdır. Kesin nedeni tıp için hala bilinmeyen bir bilmece olan kolik’in, günümüzde uygulanan tedavi yöntemlerinden biri de beyaz gürültüdür. Beyaz gürültü müziğinin ne olduğunu ve kolikli bebekler üzerindeki etkisini merak ediyorsanız sizleri sunumumuza bekleriz.

Hastalık ve Sanat

Şiyar BAHADIR, Burhanettin Burak YURT, Mehlika Almila AYDIN, Betül ATILLA

Konumuz, empresyonist ressam Pierre Auguste Renoir’ın romatoid artrit hastalığına yakalanması ve sonrasında sanat yaşamındaki ve resimlerdeki teknik değişimlerin analizi ve bunlardan yapılan çıkarımların sunumu. Renoir, 1892 de hastalığa yakalanmadan önce empresyonist iken, hastalığa yakalanmasının akabinde dışarı çıkamaz olmuş ve tarzını değiştirmiştir. Ancak ilginç olan, kendisinin ellerinin kullanımına engel olan hastalığına rağmen, sanat’i ellerin kullanımına daha fazla yoğunlaşmış olan bir tarza yönelmiştir. Durumun incelenmesi sunulacaktır.

Tıp Fakültelerinde Plastik Sanatlar Eğitimi

Gözde ŞAKUL, Ceren TUFAN, Nilay PENEZOĞLU, Aysun YÜCEL

Bakmak ve görmek çok farklı iki kavramdır. Sanat açısından bu iki kavramı irdelediğimizde karşımıza plastik sanatlar çıkar. Peki nedir plastik sanatlar? Plastik Sanatlar bakmaktan görmeye geçişi sağlayan en önemli alanlardan biridir. Temeli görsel algıya dayanan plastik sanatlar gözle düşünebilmek demektir ve bireylerin görsel algılarının ön plana çıkarabilmeyi amaçlar. Görsel algı denildiği zaman resim, heykel ve seramik gibi bütün alanlar aklımıza gelmelidir. Sanat ve bilim birçok özelliklerinin ortak olması nedeniyle iş birliği içerisinde. Öğrendiklerimizin %80 ini görsel yollarla edindiğimiz biliyoruz. Görsel veriler sadece sanat alanında kullanılır! gibi bir tepeştirilmeye gidilmesi doğru değildir. Tıp fakültelerinde plastik sanat eğitimiyle amaç, nesneyi kılı kırk yararcasına inceleyebilen ve bu doğrultuda aynı bakışı kendi mesleklerinde, hastalarıyla özdeşleştirebilen hekimler yetiştirebilmektir. California, Yale ve Harvard Üniversitelerinde bu konuda birçok çalışma yapılmıştır. Dünyanın birçok yerinde uygulanan ‘sanat-tıp işbirliğinin’ Hacettepe Üniversitesi’nde de uygulanması ülkemiz için önemli bir kazanım olacaktır; çünkü çalışma sonuçlarına bakıldığında öğrencilerde görsel verileri tanımlama ve yorumlama yeteneklerinin oldukça güçlendiği görülmüştür. Bu gelişim ile mesleklerine başlayan öğrencilerin tanı koymada daha başarılı, daha hızlı karar verebilen hekimler olabileceklerini savunmaktayız. Ayrıca sanat eğitimiyle vizyonu gelişen ve hastaları önce insan olarak görebilmeye önem veren, empati üstü bir özdeşleşmeyi sağlayabilen hekimler ile tedavilerde açıklık daha da artırılabilir.

Selçuklu ve Osmanlılarda Müzikle Tedavi

Ahmet AKÇAY, Aslı ALKAN, Nede Destina İBRAHİM, Serdar BARAKLI

Müzik, eski zamanlardan beri insanlar üzerinde önemli bir yer işgal etmiştir. Duyguları yoğunlaştıran bir özelliğe sahip olan müzik, pek çok medeniyette hastalıkların tedavisinde oldukça yaygın bir yöntem olarak kullanılmıştır. Müzikle tedavi, aslında Osmanlı Türk ruh hekimlerinin bir buluşu değildir. Fakat, bilimsel çalışmaları ile ruh hekimliği alanında da, çağdaşlarına göre yüksek düzeyde ulaşmış Osmanlı Türk ruh hekimleri, hastaların müzikle tedavisi konusunda bir hayli ileri gitmiş ve müzikle tedavi, Osmanlılarda en parlak dönemini yaşamıştır. İbn-i Sinâ, Râzi, Farâbi gibi Türk bilginlerinin öncülüğünü yaptığı müzikle tedavi, günümüz modern tıbbına da ışık tutmaktadır. İbn-i Sina, Şam’daki Nurettin Hastanesi’nde müzikle akıl hastalıklarının tedavisini uygularken, Sultan 2. Bayezit Edirne’de 1488’de Mimar Hayrettin’e inşa ettirdiği külliye’nin darü’s-sıffa bölümünde hastaları müzikle tedavi ettiriyordu. Hekimbaşı Grevkzade Hasan Efendi ise “Emraz-ı Ruhaniyeyi Negama-ı Musikiye” adlı eserinde, çocuk hastalıklarına iyi gelen makamlara yer vermişti. Örneğin; hiçaz makamı idrar yolu hastalıklarında, buselik makamı ise baş ağrısı ve göz hastalıklarında kullanılıyordu.

Selçuklu ve Osmanlı hekimlerinin ısrarla üzerinde durdukları; makam-mizaç, makam-vakit, makamastroloji ilişkilerinin, başta müzisyenler ve hekimler tarafından daha bilimsel yaklaşımlarla ve klinik deneylerle yeniden ele alınmasıyla, pek çok hastalığın tedavisinde yarar sağlanacağı umulmaktadır.

Kastratiler: Kadın Sesli Erkekler Ekim HELHEL, Esma KAPLAN, Hakan İNCEBAŞ

Beyaz ses... Bir insana ait olamayacak kadar olağanüstü, dinleyenlerin kendinden geçmesine neden olacak kadar büyüleyici, tanrısal olarak nitelendirilebilecek kadar kusursuz... Bir çocuğun sesi kadar masum, bir kadının ki gibi tiz, bir erkekinki kadar güçlü... Ama sesin sahibi ne çocuk, ne kadın, ne de tam olarak erkek. Hatta bu etkileyici ses melekelerine ait olmadığı gibi tanrının bir armağanı da değil aslında. Sesin sahibi, 'henüz oluşmamış bir cinsiyet ve cinsiyeti oluşmamış bir ses bozulması' diye daha küçük bir çocukken hadım edilmiş bir adam, bir kastrati... Bu melekelerle yakışacak sesi yaratan da, 18. yüzyıl boyunca binlerce çocuğun kaderini tamamen değiştirmiş bir uygulama; kastrasyon...

Gözden Kaçar Bizden Kaçmaz

Yılmaz ŞATIRER, Fatih Mehmet ORUÇ, Anıl SELMAN, Hasan ŞAHİN

Reklamlar... Sanat deyince aklımıza gelen ilk şey değil belki, ama günlük hayatımızda o kadar iç içeyiz ki reklamlarla. Şimdiye kadar hep izlemekle yetindiğimiz bu materyaller, görüldüğü kadar masum mu peki? Genel olarak baktığımızda reklamların amacı, ürün veya hizmetleri daha iyi pazarlamak. Ancak bunu yapabilmek için kullanılan bazı teknikler, hiç de masum olmayan sonuçlar doğurabiliyor. Bu tekniklerden biri de reklamlarda "bilinçaltı uyaran" kullanımı. "Bilinçaltı uyaran" en basit tanımıyla bireylerin istemli olarak algılayabileceği eşik değerinin altında olan; fakat bireylerin duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını etkileyen uyarıların tümüdür. Biz de bu araştırmamızda, bireyler üzerinde bu kadar etkili olduğu iddia edilen bilinçaltı uyarıların reklamları kullanımlarını tüm yönleriyle masaya yatırdık. Bilinçaltı reklamların ilk ortaya çıkışı, tarihsel gelişimini, kullanım amaçlarını, konu hakkında yapılmış bilimsel deneyleri ve bu deneylerin sonuçlarını; uzman kişilerin görüşleriyle ve kendi uygulamalarını biz araya getirdik. Elde ettiğimiz verileri topladığımızda ise şu sonuçlara vardık: Bilinçaltı uyarıların varlığı, bu uyarıların istemli veya istemsiz olarak farkına varan bireyler üzerinde birtakım etkilere sebep olabilir. Ancak bu yöntemin reklamları kullanımlarının ne derece başarılı olduğu, etkin bilimsel tespit yöntemlerinin bulunmasına kadar çelişkili bir konu olarak varlığını sürdürmeye devam edecektir.

Dövme ve Skarifikasyon: Estetik mi, Sağlığınız mı?

Ulkar SHAMKHALOVA, Nilay ADAK, Melis AKPINAR, Muhammed TABBASI

Dövme ve damgalama (skarifikasyon) yapma geleneği hayli eskidir. İÖ 2000'lerde Eski Mısır toplumunda dövmenin yapıldığı mumyalardan anlaşılmıştır. Hintliler, Japonlar, Amerika Yerlileri ve Afrika'daki bazı kabileler dövme bir süs olarak yaparlarsa da pek çok toplumda dövmenin hastalıklara ve kötü ruhlarla karşı koruyucu bir tılsım (nazarlık) olarak uygulandığı, bireyin toplumdaki konumunu (köle, efendi, ergen, işçi, asker) vurgulamak için kullanıldığı bilinmektedir. Adadan yüzyıllar geçince dövme geleneyi unutuldu.

18. yüzyıl sonlarında deniz aşırı gezilerde Amerika Yerlilerinde ve Polinezyalılarda dövmeyle yeniden karşılaştılar. Avrupa dilleri, dövme karşılığı olan tattoo sözcüğünü Tahiti dilindeki tautau kelimesinden almıştır. Dövme 20. yüzyılın başlarından sonra, özellikle denizciler arasında yaygınlık kazandı. Romantik duyguları, yurtseverliği yada dindarlığı belirtmek amacıyla dövme yaygın olarak kullanıldı ve günümüzde de kullanılmaktadır. Ama hijyene önem verilmediği ve AIDS gibi bazı hastalıkları bulaştırdığı gerekçesiyle lisanssız dövme yapmaya yasal sınırlamalar getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Peki dövmelemlerin hepatitten AIDS'e alerjik reaksiyonlardan zehirlenmelere ve tümör oluşumuna kadar sağlığımızı için çok ciddi zararları olabileceğini biliyor muydunuz? Dövme yapılan yerlerde sarkoid keloid sefde ışığa duyarlılık... gibi çeşitli deri hastalıkları ve hatta selim veya habis tümör oluşumu bile görüle biliyor. Dövme ve damganın (skarifikasyon) ne tur toplumlarda yaygın olduğunu nedenleriyle araştırdık. Afrika kabileleri ve benzeri gelişmemiş toplumlarda töresel amaç taşımakla birlikte gelişmiş toplumlarda estetik ve gösteriş amaçlı yapılmaktadır. Estetik ve gösteriş için sağlığımızı riske atmaya değer mi sizce?

Renkleri Duyup, Sesleri Tatmak: Sinestezi

Alper ALNAK, Sabri ALTINTAŞ, Esin APAYDIN, Ahmet ARAS, Selin AVLIYAĞLU

"Bir nota ve notanın rengi siyah.. Ardından başka bir nota rengi beyaz... yada krema tadında bir Bach Senfonisi... Yani renkleri duymak, şekilleri tatmak..." İşte böyle ifade ediyor bir sinestezist hissettiklerini... Sinestezi, herhangi bir duyunun uyarımın otomatik olarak başka bir duyu algısını tetiklemeyle ortaya çıkıyor. Her ne kadar sırrı henüz çözülememiş bir hastalık da olsa, beynin sol yarım küresiyle ilgili ve hipokampüse bağlı bir fonksiyon bozukluğu olup, intrauterin dönemde bebeğin beyin gelişimi esnasında kopması gereken bazı nöral bağlantıların kopmaması sonucu oluştuğu düşünülmektedir. Böylece görüntülerle ilgili bir impuls görüntü oluşturmasının yanı sıra, beynin diğer

loblarıyla da etkileşerek ses, koku gibi cevaplar da oluşturuyor. Sinestezi, her ne kadar bir hastalık olarak algılsa da, dünyaca tanınmış saygın sanatçıların yetişmesine olanak vermiştir. Bunlardan Wassily Kandinsky, büyük bir ressamdı ve tablolarını tanımlamak için müzikal terimler kullanmıştı. Büyük keman virtüözü Oliver Messiaen ise hislerini şöyle ifade etmişti. "Ne zaman bir müzik dinlesem veya notalara baksam, renkleri görürüm..." Rus piyanist, besteci Alexander Scriabin ise notalarını parlak ve çakan ışıklar olarak tanımlamıştı... Bunların yanında, bugünkü bilgilerimizle biz biliyoruz ki Ludvig Van Beethoven, 9. Senfoni ile sanat kariyerinin doruk noktalarına ulaşırken sağdı, peki nasıl besteleyebildi böylesine mükemmel bir parçayı? yada neden ay ışığı sonatını ay ışığında besteledi? Yoksa Beethoven'a da mı renkler yardım etmişti... Kim bilir, belki de bir gün Beethoven'ın da sinestezi olduğunu öğreneceğiz, zaman gösterecek... Uçsuz bucaksız alabilirdiğine mavi zaman...

Tıp Öğrencilerinin Gözüyle Tıp Dizileri

Mertcan ERZİNCAN, Şule GÜL, Nurhayat DERTLİ, Gizem GEÇMEZ

Sanat ve hayat birbirinden ayrılmayan, birbirini besleyerek ilerleyen ve birbirinden bağımsız ele alınması mümkün olmayan kavramlardır. Sanat kaygısıyla oluşturulan pek çok esere de sadece estetik açıdan bakmak mümkün değildir. Daha yakından baktığımızda sanatın biz tıp öğrencilerinin hayatıyla ayrılmaz bir bağı olduğunu görürüz, bunun en belirgin işareti, günlük hayatla en iç içe geçtiği alanlardan biri sinema ve dizilerdir. Tıp dizilerini gençler arasında popüler olması, gün geçtikçe aynı konulu farklı dizilerin yayınlarının artması bizi böyle bir konu üzerinde araştırma yapmaya yöneltti. Araştırdıkça bu dizilerin görüldüğünden daha fazla genci etkilediği, senaryoları üzerinde gerçek tıp dünyasını yansıtmak için fazlasıyla çalışıldığını gördük. Tıp öğrencileri ve tıp okumak isteyen gençlerin bu dizilerin ana izleyici kitlelerinden biri olması ise bu konu üzerinde daha çok düşünmemizi sağladı. Bu da bizi böyle bir proje yapmaya yöneltti. Bu proje ile üzerinde pek düşünülmemeyen, yaygın kanının aksine ciddi şekilde öğrencileri etkileyen dizilerin öğrenciler üzerindeki etkilerini gözlemlemek, bu etkileri daha somut şekilde ortaya koymak istedik. Bunun için de bir anket çalışması yapıp, bunu fakültemizin dönem 1 öğrencilerine uygulayarak çeşitli veriler elde ettik. Böylece fakültemiz öğrencilerinin bu dizilere olan bakış açısını görmüş olduk.

Sanatçıların Psikolojik Rahatsızlıkları İle Eserleri Arasındaki İlişki

Sümeyye KAMAÖĞLU, Betül KIRŞAVOĞLU, Ünal KARACA, Gülsüm Hilal KARA

Varoluşa yeni şeylerin katıldığı bir uğraş olan sanat, sanatçının iç dünyasının zenginliğinden ilham alır. Bu ise gerçek aleminin kapısını kapayıp hayal aleminin kapısını aralamakla olur. Peki gerçek alemden hayal alemine geçişte sanatçının hastalıkları bir köprü olmuş olabilir mi? Elbette, hayalinin kelimelerle resmini yapan bir şairde; iç dünyasını tablolara yansıtan bir ressamda bunu görmek mümkündür. Biz de projemizde sanatçıların psikolojik rahatsızlıkları ile sanat eserleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi ve eserlerindeki farklılıkları görmeyi amaçladık. Bu konu çerçevesinde psikolojik rahatsızlıkları olan sanatçıların ressam Louis Wain, iki edebiyatçı; Sylvia Plath ve Nilgün Marmara'yı ele aldık ve eserlerinin hastalıkları ile ilişkisini karşılaştırmalı olarak inceledik. Sonuç olarak somut bir şekilde bu sanatçıların eserlerinde rahatsızlıklarının büyük payı olduğunu gördük.

İdeal Hasta Odası Tasarımı

Adem ÖZDEMİR, Hüseyin KOŞAK, Hakan ÖZGÜL

Sağlık sistemimizin temel mekanı olan hastaneler, yeni verilere göre uygun şekilde tasarlanmış hasta bakım üniteleri, kullanıcının sağlık gereksinimine cevap vermelidir. Kullanıcıların ihtiyaçlarına göre hasta odası biçimlenmesinde gerekli bütün faktörlerin titizlikle saptanıp, konuların bütün boyutlarıyla analiz edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda projenin birinci bölümünde, konunun önemi açıklanmış ve hasta sağlığında önemli bir göreve sahip hasta yatak odalarının farklı hasta ihtiyaçlarını karşılamasının hastanede yatan hastalar üzerindeki etkileri çalışmanın amacı olarak belirtilmiştir. Mekanın biçimlenmesinde temel olan kullanıcı işlevsel gereksinimleri incelenip, hasta bakım ünitesi farklı tasarımı çeşitleri sunulmuştur. Sonuç olarak hasta için kaliteli bir tasarımın ölçütleri, net bir planlama, denetim altına alınmış fiziksel değişkenler (sıcaklık nem iklimlendirme), hasta ve ziyaretçi ilişkilerinde denetim ve iç mekan tasarımının hastanın moral düzeyini desteklemesi olarak belirlenmiştir.

Cerebrum 2.0

Bulut AYYUB, Serkan SUYABAK

"Teknolojide yaşanan muazzam ilerleme insana, yakın gelecekte yine insanın temel biyolojik özelliklerini değiştirme, hatta yarı insan yarı makine bir nesil yaratma becerisi sağlayabilir." Bu iddiayı öne süren Raymond Kurzweil, insan makine tekilliğinin bir yüzyıl içinde gerçekleşeceği savında.. Tekillige insan zekasıyla biyolojide zekanın birleşmesi sonucu gidileceğine göre, işe biyolojik evrimin en

önemli başarılarından biri olan beyinle başlamak istedik ve beyinle yapay zekayı kıyaslayarak, yapay zekanın gelecekte insanlığına ve tıba getireceği katkıları anlatmaya çalıştık.

Ya Sen Ne Görüyorsun?

Raziye ATAN, Burçak AYDIN, Gizem Nil CEYLAN, Ali ÇEBİŞLİ

Sanat var olduğundan beri gerçeğin peşinde giden, yaratıcılığın ve hayal gücünün ifadesi olarak anlaşılmalıdır. Bilim ise geçmişten beri neden sonuç ilişkilerine dayanarak gerçeği aramak, sorgulamak ve ortaya insanlık için faydalı ürünler koymaktır. Bilim ve sanat güçlerini gerçeklikten almakta ikisi de bu yolda gözlemlemeyi etkin bir araç olarak kullanmaktadır. Tıp, vücuttaki sistemlerin, bunların hastalıklarının ve tedavilerinin bilimi olarak eğitim aşamasında görsel yöntemlerden ve olanaklardan çok fazla faydalanmaktadır. Geçmişten beri insan vücuduna bakmak ve görmek ile araştırmaya başlayan tıp bilimi, sonrasında gelişen teknolojiyle birlikte mikroskobik düzeylerde insan vücudunu görüntülemeye başlamıştır. Bu şekilde tıp, adeta insan vücudunun resmini çizmekte, her noktasını görüntülemektedir. Peki bu görüntü hazinesini sanatçılar ile paylaşıp, onlara "Sen ne görüyorsun" sorusunu yönelirsek ne çıkar karşımıza? Tıbbi bakış açısının yanında estetik kaygıyla bakarsak bu görüntülere, neler buluruz? İki durumda da yorumlar bilgidim beslenirken, "Sen ne görüyorsun" sorusunun cevabını bu bilgiyle henüz tam donanımlı olmayan 9 yaş grubu çocuklardan alırsak yanıtlar ne olur? 9 yaş grubu çocuklar, görüntülere baktıkları zaman ne hissettiklerini, onları neye benzettiklerini paylaştılar bizimle. Biz tıp öğrencileri için hücre zarı olan bir görüntü, onlar için sakallı bir adam oldu. Sanatçılar içinse doku tekniğinin çok iyi kullandığı bir resmi ifade etti. Işık patlaması olan, renkler arası geçişini iyi gözlemlendiği, derinlikle bizi içine çeken bir görüntü vardı sanatçı bakışıyla. Bilim adamları o görüntüyü sınır hücrelerini göstermek için kullanmıştı. Yaklaşık 20 görüntü için, üç farklı cevabı arandı "Sen ne görüyorsun?" sorusuna. Bu cevaplar nasıl bir amaçla beraber kullanılabilir? Tıp eğitiminde öğrencinin derse olan ilgisini arttırmak ve hafıza tekniği olarak önümüze çıktı cevap. Benzetme yoluyla öğrenmek... Biz de hücre zarının görüntüsünü sakallı adam olarak aklımız da tutamaz mıyız?

Yapay Gökyüzü Projesi

Bilal KATIPOĞLU, Denizhan ÖZDEMİR, Emre LEVENTOĞLU, Dilek MUTLU

İnsan her zaman doğaya iç içe olmuştur, tıbbın babası olarak kabul edilen Hipokrat, bir çok sefer doğa ananın iyileştirici gücüne vurgu yapmıştır. Kimimiz denizi, kimimiz ormanı, kimimiz çölü sever fakat hepimizin bir ortak noktası var ki o da; nerde olursak olalım gökyüzüne bakmayı sevmemizdir. Yapay Gökyüzü Projesi, tavanda gökyüzü fotoğrafı kullanılarak uygulanan bir ışıklandırma sisteminin ve bu sistemin hastanelerde kullanılması araştırıldığı ve Hacettepe Hastanesi çalışanları ve hastalarına bir anket aracılığıyla bu ışıklandırma sistemi hakkındaki görüşlerinin alındığı bir çalışmadır. Proje doğrultusunda yaptığımız araştırmalardan edindiğimiz bilgiler ise şöyle; yapay gökyüzü simülasyonunda 6500 K, tam spektrum, gün ışığı kullanılmaktadır. Bu ışık mevsimlerden etkilenen hastaları iyileştirmede kullanılan ışıkla aynıdır. Bu ışığın terapötik etkisinin yanısıra insanın ruh halini iyileştirme ve dikkatini artırma özelliği de bulunmaktadır. Bir diğer önemli nokta da renk ışıklandırmasıdır. Bu özellik sayesinde zihin bunu gerçek gün ışığı olarak algılar. Tavana bakılmasa ve fotoğraf görülme dahi periferel görüş algısı bu gün ışığını yakalar. Yapay gökyüzü bir resimden çok daha fazlasıdır. İşe yaradığını sebebi inandırıcı illüzyonlardır, ve illüzyona açılan kilit de alışkanlıkların ve algıların incelenmesini, özümsemesini gerektirir. Mesela bir illüzyonist alışkanlıklarımızı ve algılarımızı bilir ve bu algılar üzerinde oynayarak tamamen inanılabilir bir gerçeklik yaratır. Tabi biliyoruz ki şapkanın içinden çıkan tavşanlar yoktur, başka bir yerden gelirler. Bu hemen hemen göktavan üretiminde yapılan şeydir. Illüzyonun bu faydalı kullanımı ile başarılı sonuçlar alınmaktadır.

Ameliyathanedeki Müzik

Ece AĞTAŞ, Muhammet Safa YİĞİT, Seda YOLGİDEN, Sinem AKKASAR

Müzik asırlardır tıpta tedavi edici ve yatıştırıcı amaçla kullanılmıştır. Yakın zamanda ameliyathanelere de girmiş olan müziğin ameliyat sırasında hastalar ve doktorlar üzerindeki etkisi de son zamanların tartışılan konularından bir tanesidir. Cerrahlardan bazıları ameliyatları sırasında müzik dinlemenin yatıştırıcı veya motive edici etkisi olduğunu savunurken bir kısmı da ameliyathanedeki çalınan müziğin kendilerine fayda sağlamadığını belirtiyorlar. Ameliyatta çalınan müzik sadece doktoru mu etkiliyor? Yapılan araştırmalar müziğin bazı ameliyatlarda hastanın kalp atış hızını ve kan basıncını düşürdüğünü kanıtıyor. Ayrıca yapılan gözlemler müziğin lokal anestezi altında yapılacak ameliyatlarda anestetik ve sedatif ihtiyacını azalttığını göstermiştir. Peki ameliyatlarda çalınacak müzik nasıl olmalı? Cerrahların çoğu hafif ve sözsüz müzik tercih ederken, bazıları nasıl olursa olsun sevdiikleri müziği dinlediklerini vurguluyorlar. Sonuç olarak hayatımızda önemli bir yeri olan müzik ameliyatlarda da kullanılıyor, tıbbın sanatla birleştiği bu

noktada müziğin olumlu ve olumsuz etkileri projemizin konusunu oluşturuyor.

Yaşama Tutunmak

Melih AKYÜZ, İrem BOZKURT, Mustafa ANĞI, Sinan Murat BOZ

"... Çocuklarımın bana dair hiçbir anısı olmayacağını farkındayım. Bir ressam olsaydım onlar için resim yapardım. Bir müzisyen olsaydım onlar için şarkı bestelerdim. Ama ben konuşmuyordum. Ben de konuştum... " diyor Randy Pausch. Bir gün doktora gidip, pankreas kanseri teşhisiyle karşı karşıya kalınca alır bu kararı. Asıl amacı, ailesiyle yaşayamayacağı anıları; çocuklarına veremeyeceği öğütleri -bir ömürlük zamanı- bu "SON KONUŞMA"nda dile getirmektir. Bir anlamda, çocuklarının ve eşinin süreceği hayatı "O"nsuzken nasıl daha kolay hale getirebileceklerini anlattı. Böyle ciddi hastalık teşhisleriyle tıp; hasta ve hasta yakınlarının üzerindeki sarsıcı etkileriyle, hastaların yaşadıklarını gözden geçirmelerine ve kalan zamanlarını nasıl dolduracaklarını tekrar düşüncelerinde etkili olur. Bu durumdaki hastaların büyük bir kısmı hayata küserken, bir kısmıysa kalan zamanlarını sanatla geçirecek kendilerinden bir parçayı sunsa dek yaşatmaya ve kaybedecekleri zamanı bununla telafi etmeye çalışırlar.

Çizgi Çizgi Doktor

Tuğçe ERTÜRK Mehmet Batu ERTAN Mert ERSAN

Projemizle 20.yüzyılın ortalarında ortaya çıkan, o günlerden bugüne okurlarını derinden etkileyen, pek çoğu daha sonraki yıllarda çizgi dizi yada film olarak da yayınlanan çizgi romanların tıp dünyası ile ilişkisini ele aldık. Çizgi roman-doktor ilişkisinden hareketle bu genç sanat dalında tıp dünyasının neden sürekli bir temellendirme amacı olarak görüldüğünü, doktor sözcüğünün ne amaçla kullanıldığını ve çizgi roman tarafından oluşturulan, sıkı okurlarındaki doktor ve bu doğrultuda tıp şekillenmesini araştırdık. İncelemelerimiz süresince yayımlanmış orijinal çizgi romanlardan, internet veri tabanlarından ve yakın zamanda özellikle popülerlik kazanmış çizgi roman uyarlaması filmlerden yararlandık. Araştırmalarımız neticesinde oldukça rağbet gören çizgi roman serilerinin bu başarısını okurlara aktardığı inandırıcılığa borçlu olduklarını gözlemledik. Bu inandırıcılık da olayların tıba dayandırılması ile kazanılmaktadır. Ayrıca özellikle göze çarpan doktor – hekim ayırımı da projemizin inceleme konularından birini oluşturuyordu. Çizgi romanlarda karşılaştığımız tüm doktor unvanlı karakterlerin hekim olmadığını; ancak okur tarafından böyle algılanarak, zihinlerinde bir doktor yarısının oluşmasına katkıda bulunduğunu fark ettik. Oluşan bu yargılar, farklı çizgi romanlarda da aynı çizgide gitmekte, bizi doktorların öncü karakter olması, çok yönlü olmaları ve idealistliği gibi ortak sonuçlara ulaştırmaktadır. Özetle tıp dünyasının, diğer pek çok sanat dalına olduğu gibi, çizgi romana da kazandığı başarıda önemli bir katkısı bulunmaktadır.

Geçmişten İzler: Sanat ve Romatizma

Tuğba KARAKUŞ, Sibel KAPLAN, Salih KAVUNCU

Günümüzde tıp eğitimi gerek tıp öğrencileri gerekse de eğitimcileri açısından çok yoğun bir çalışma programı gerektirdiği için tıp tarihi ve sanat ile olan ilişkisi yeterince irdelenememektedir. Halbuki nasıl tıbbın bir geleceği varsa bir de geçmişi vardır. Bugün kabul ettiğimiz bilgilerin yansının gelecekteki 5 yıl içinde reddedileceği varsayılmaktadır. Daima tüketilen bu bilginin geçmiş evriminin belgelenmesinde sanatçıların da rolü olmaktadır. Bugün için ortaçağ döneminde ki uygulamalardan bazı sanat eserleri aracılığıyla haberdar olmaktadır. Romatizmal hastalıklar eskiden çok iyi tanınmamakta ve tedavisi yapılamamaktaydı. Romatizmal hastalara ressamlar ve heykeltıraşlar tarafından sanat eserlerinde yer verilmesi yada romatizması olan sanatçıların olması da sık rastlanılan bir olguydu. Romatizmanın etyopatogenezi hakkında bilinenlerin bilinmeyenlerden fazla olduğunu söylemek yanlış olmaz. Diğer taraftan da romatizmanın tarihçesi hakkında bilinenler de fazla değildir. Biz de Erasmus, Renoir, Peter Paul Rubens, Paganini, Jacob Jordaen gibi romatizmal hastalıklardan çekmiş yada romatizmal hastalıkları sanat eserlerine yansıtmış sanat adamlarını ve eserlerini inceledik.

Kalbin Tıp ve Sanattaki Yeri: Neden Kalp?

Gizem KOÇAK, Leylâ SÖNMEZ, Merve ÖZCAN

Kalp; duygularımızın çıkış noktası, aşkın, sevginin, merhametin, gururun, cesaretin, heyecanın, öfkenin, nefretin ve bazen ifade bile edemediğimiz birçok duygunun sembolüdür. Sanatın her alanında, yaşamımızın her anında karşımıza çıkmaktadır. Resimlerde sembolik olarak ifade edilen, heykellerdeki duygulu yüklü insan figürünün çoğu kez üzerine elini götürdüğü, şairlerin sözlüklerindeki baş tacı, şarkıların vazgeçilmez kalptir. Birçok duygunun kalp kökenli olduğu söyleniyorsa bunun mutlaka tıbbi bir açıklaması olmalıdır. Neden tüm sanatçılar ve hatta tüm insanlık kalbe bu kadar odaklanmaktadır? Neden insan vücudunda başka hiçbir organa yüklenmeyen anlamları kalbimiz taşımaktadır? Kalbin tıptaki ve insan hayatındaki önemi açıktır. O olmadan, çalışmadan hayat da duracaktır. Kan damarları yoluyla besin ve oksijeni vücuttaki her noktaya

gönderen, metabolizma sonucu oluşan artık maddelerin uzaklaştırılmasında görev alan, kendine ait sinir sistemi, hormonal sistem ve diğer yollarla beyni etkileyerek beyinle iletişim kuran, hissi durumlar, stres, zeka ve farkındalık üzerinde etkili olan kalbin sanattaki kullanımı, tıptaki önemiyle bağlantılıdır.

Neyden Tıbbi Bir Tatlı Huzur

Özge ZORLU, Eralp TÜRK, Ahmet Sefa YETER, Gökçe Sultan TÜZÜN
Müzik, insan yaşamının her döneminde var olmuş ve insan ruhu asırlar boyu müzikle yoğurulmuştur. İnsan ruhu ve bedeninde yarattığı etkiyle doğadaki ahenk ve ritmin bir parçası olan müzik, ilkel çağlardan günümüze kadar, farklı neden ve yöntemlerle, çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılmıştır ve görülmüştür ki müzik tek başına tedavi edici değildir. Müzik, kendini müzik ile ifade edebilen hastaların tedavisinde bir araç olarak kullanılabilir. Farklı müzik türleri, insan davranışları ve psikolojisi üzerinde farklı etkiler yaratmaktadır. Bu etkinin oluşmasındaki en büyük etken ise kullanılan müzik aletleri ve bunların sesleridir. Bu noktada ney enstrümanı, sakinleştirici özelliği ile çok daha geniş bir kitleye hitap etmektedir. Bu projedeki amacımız da ney sesinin insan psikolojisi ve davranışları üzerindeki etkilerini araştırmak ve elde ettiğimiz sonuçları değerlendirmektir.

Sanat Terapisi

Gizem Pınar SUN, Serkan TAKTUK, Atike Burçin TEFON, Mert UÇAR
Sanat, insanın iç dünyasını dışa vurmasıyla ortaya çıkar. Ruhsal açıdan problemi olan kişilerle iletişime geçmenin yollarından biri de bu kişilerin sanatla uğraşmasını sağlayan sanat terapisi yöntemidir. Sanat terapisi sayesinde hem ruhsal açıdan sorunlu kişilerin neler düşündükleri ve hissettikleri anlaşılabilir. Sanat terapisinin herhangi bir yaş sınırlaması olmamasına karşın, özellikle sözel iletişim kurmakta zorluk çektikleri için çocuklar üzerinde sıklıkla kullanıldığı görülmüştür. Terapide kullanılan sanat dalları yaşa göre değişebilmektedir. Örneğin çocuklara daha çok resimle terapi yapılırken yetişkinlere resmin yanında müzik ve heykel sanatıyla da terapi yapıldığı görülmüştür. Sonuç olarak bu tedavi yöntemiyle birçok problemli kişinin sorunları teşhis edilmiş ve bu kişilere yardımcı olunmuştur.

Dikkatli Bakıyor Musun?.. Bakmıyorsun!

Mehmet Nur YILDIRIM, Fatih ÜNAL, Ozan YAR, Ozan UYAN
Gördüğünüz bir obje aslında size görmediğiniz mesajlar verebilir mi? Veya duyduğunuz bir müzik parçası ile okuduğunuz bir makale sizin bilmediğiniz bilgileri zihninize gönderebilir mi? İnanmıyorsanız bu bilgilerin hepsini komplo olarak görebilirsiniz. Türkiye'de pek bilinmesi de özellikle Amerika ve Avrupa'da uygulanması yasalarla denetlenmiş ve kullanım alanı kısıtlanmış yeni bir kavram: Subliminal mesajlar. Subliminal mesaj başka bir objenin içine gömülü olan bir işaret yada mesajdır ve normal insan algısı limitlerinin altında kalmak, o anda fark edilememek üzere tasarlanmıştır. Subliminal mesajlar insanın bilinçli dikkati tarafından fark edilemezler ancak bu mesajların insan bilinçaltını etkiledikleri çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur. Subliminal teknikler reklamcılık ve propaganda alanlarında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu tekniklerin amaçları, etkililiği, kullanım sıklığı konuları tartışmalıdır. Peki izlediğimiz programlar, reklamlar, çocuklarımızı izlettiğimiz çizgi filmler, belgeseller yada sinemada izlediğimiz bir film ne kadar masum. Türkiye'de bu konuyla ilgili herhangi bir yasa olmadan bunlara nasıl güvenebiliriz. Özellikle sinemada da sıklıkla kullanılan bu mesajlar Amerika'da yasaklanmıştır. Amerika dışında dünyada 55 ülke üzerinde yasaklandığını bildiğimiz bu teknoloji zihne onun izni olmadan ne düşüneceğini, nasıl bir karar vermesi gerektiğini öğretiyor. Bu mesajları nasıl oluyor da göremiyoruz yada göremediğimiz halde nasıl oluyor da bilinçaltımıza yerleşiyor. Bilinç bu mesajları nasıl algılar? Bunu nasıl yorumlar? Neden görmediğimiz halde bilincimiz bunu algılar? Bizler bu sorulara cevap bulmaya ve sinema gibi sanat alanlarına da giren bu mesajların hayatımızı nasıl etkileyeceğini çeşitli araştırmalarla ortaya koymaya çalıştık. Sinemalarda kullanılan boyutuyla irdelemeye çalıştığımız bu tekniğin insan davranışları ve psikolojisi üzerinde büyük bir etkisinin olduğunu ve insanlar için büyük bir zarar teşkil ettiğini gördük. Ayrıca biz de kısa bir film için çeşitli mesajlar yerleştirip etkisini test etmeye çalıştık. Gizli karelerin bilincimizi nasıl etkilediğini tartıştık. Etkisini direk gözlemleyemsek de uzun vadede yada uzun bir filmde etkili olduğu bilinen bu tekniği neden iyi amaçlar için kullanmamalıyım...

CPR, RIP or TV?

Baran ERDİK, Atakan EZİCİ, K. Özgür ÖZTÜTÜNCÜ (Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi)

Public overestimates the survival rates of resuscitations. This has been proven by other researches. Exaggerated survival rates in TV Shows might affect these estimates. The aim of the study was to examine if medical drama really the underlying cause of the public misconception of CPR survival rates. It was

impossible to watch&analyze all episodes of all major medical dramas. So we sampled House M.D., Grey's Anatomy, Private Practice, 50 consecutive episodes of Rescue 911, ER and Chicago Hope. The consumption of TV Shows seems the most likely candidate for misleading the public information about CPR.

Music of the Heart

Tamer YOUNIS, Emmanuel Awambeng MONGU

The Music of the Heart is derived from electrocardiogram (ECG) data, actual digital recordings of the electrical signals of the human heart. These heart songs began as musical notes mapped from the heartbeat data. The composer then added harmonies and rhythm to make pleasant sounding music.

The product of these musical mappings raises a fundamental question. Why does the healthy heart create musically pleasing or interesting note sequences, whereas the diseased heart creates boring repetition?

The answer may lie in the origin of heart rate variability regulated by our nervous systems. The result is a complex pattern of variations present in normal heartbeats but absent in sickheartbeats that have been shown to have the mathematical structure of a fractal.

The musicality of these recordings raises a further question: could the composition of music involve, at least in part, the re-creation by the mind of the body's own naturally complex rhythms and frequencies? Perhaps what the ear and the brain perceive as pleasing or interesting are variations in pitch that resonate with or replicate the body's own complex (fractal) variability and scaling.

Hayaller Hayat Olunca

Başak ÖZKURT, Buliana HAMAD, Halil GÖKKUŞ (Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi)

Şizofren hastalar hayal kurdu, hayalleri hayat yaptı; resim çizdi, hayatlarını anlattı. Ve yaptıkları resimlerle onları anlamamız için kapı araladılar bize. Kimisi kendini ağaç olarak çizdi, kimisi düşmanını çizdi, kimisi hayali sevgilisini. . . Çünkü onlar bir anlamda kendilerini ifade ettiler yaptıkları resimlerle. Tüm bu resimlere bakılarak ne durumda olduklarını; iyileşiyorlar mı yoksa hastalık hali devam ediyor mu, iç dünyaları karmaşık mı, düşünceleri bozulmaya başlamış mı görebiliriz. Bu resimlerin kimileri muhtelif ıssız adalardan içine küçük notlar yazılarak okyanusa bırakılmış camdan şişelerdir. Bu resimlerin kimileri ortaltığı sis basmışken demirde ve şamandıradayatan gemilerin çaldıkları kampana ilerlemeye çalışırken verdikleri işaretlerdir. Bu resimlerin kimileri yakamaz, kimileri vaha, kimileri sığınaktır. Bu resimlerin kimileri arama kurtarma çalışmasıdır. Depremde yerle yeksan olmuş bir binanın üstünde hiltiyle açtığımız delikten " Orda kimse var mı?" diye seslendiğimizde aldığımız yanıtıdır. Bu resimlerin kimileri karanlıkta gökyüzünde çakan işaret fişekleridir. Bu resimler tanıdan tanışıklığa giden yolculuğun işaretleridir. Biz de bu proje ile hayat olan hayalleri yaptıkları resimlerden anlamayı, şizofren hastaların anlaşılabilirliklerini anlaşılır kılmayı ve en önemlisi iç dünyalarını yansıttıkları bu tablolarla tedavi sürecinde yararlanabileceğimiz göstermeyi amaçladık.

Müzikterapi

Ezgi ÇEKİN, Sedat ÇİÇEK

Müzik, insan yaşamının her döneminde var olan bir kavramdır ve insan üzerindeki etkisinin çok yönlü olması, tedavide de kullanılmasına neden olmuştur. Geçmişte insanlar tedavi araçları ile müziği beraber kullanarak bir iyileşme sürecine girilmesini sağlamaya çalışmışlardır. Hepimizin bildiği birçok ünlü; bilim, sanat, felsefe. . . dünyalarına katkıda bulunmuş; tarihi isim müziğin tedavi edici etkisinin olduğuna inanmış ve bunu tıp alanında kullanmışlardır. 20. yüzyılın ortalarında, araştırmacılar müziğin etkilerinin nörolojik temelleri hakkında teoriler geliştirmeye başlamışlar ve müziğin fizyolojik parametreler üzerine etkilerini deneysel olarak araştırmışlardır. Ayrıca Türk Sanat Müziğinin belli makamlarının belli psikolojik durumları sağladığı düşünülmektedir (mutluluk, durgunluk, ağrı. . .). Sunumumuzun amacı örneklerle beraber müziğin sağlık üzerindeki olumlu etkilerinin daha çok fark edilmesini sağlamak ve kongreye katılanları bu konuda bilgilendirmektir.

Delilik ve Dahilik: 0 İnce Çizgi

Atilla BEKSAÇ, Sayed HEKMAT

"Deli olduğumu söylediler. Ama deliliğin, zekanın en üst düzeydeki temsilcisi olup olmadığı, görkemli olan çoğu şeyin -ve derin olan herşeyin- hastalıklı düşüncelerden, sıradan aklı feda etmek pahasına yüceltilen ruh durumlarından fıkkarak çıkıp çıkmadığı sorusu hala yanıtlanabilmiş değil." Bu kelimeler yıllar önce edebiyat dünyasının önde gelen yazarlarından Edgar Allan Poe'nun ağızından çıkmış. Poe'dan önce de yüzyıllardır yaratıcı dehayla 'deliliğin' arasında bir bağ olduğu görüşü kamuoyunu meşgul eden başlıca merak konularından biri olmuştur. Günümüzde artık "o ince çizgi" bir sır ve üstü kapalı bilinmez olmaksızın çıkmak üzere yol aldı. Delilik ve dahilik arasındaki ince çizgiyi bu kez de tıbbi ve bilimsel temellere dayandırarak göreceğiz, mitten gerçeğe...

Posterler

Alan Adı	Dönem	Sayfa
Edebiyat (Öykü, Roman, Şiir)	DI	29
Müzik	DI	34
Resim, Heykel	DI	37
Sinema	DI	41
Sahne Sanatları	DI	43
Tarih	DII	43
Arkeoloji	DII	52
İnanç	DII	53
Etik	DIII	53
Teknoloji	DIII	58
Sosyoloji	DIII	59
Hukuk	DIII	61
Antropoloji	DIII	61

Tıp ve Edebiyat

'İnce Hastalık' ve Edebiyat

Tolgahan KAYA, Caner KELEŞ, Ersin KAPAĞAN, Hamdullah Cem KAÇMAZ

Bazı hastalıklar sanat eserlerine esin kaynağı olmuşlardır. Tüberküloz da bu hastalıklar içinde en yoğun işlenen kaynaklardan birisidir. Özellikle edebiyatta roman başta olmak üzere öykü, şiir ve tiyatro eserlerinde verem olarak tüberkülozla sıklıkla karşılaşırız. Biz de tüberküloz hastalığının bir dönem dünya edebiyatını neden bu kadar etkilediğini ve bu etkilerin neler olduğunu bulmak üzere araştırmalarımıza başladık. Öncelikle hastalığın tarihini, tıbbi yönünü, belirtilerini, aşamalarını, korunma ve tedavi yöntemlerini inceledik. Daha sonra hastalığın edebiyat ile ilişkisine yöneldik. Tabii ki işin içine sanat; yani yaratıcılık ve hayal gücünün girmesiyle hastalığa farklı pencerelerden bakma fırsatı yakaladık. Yazarların bu hastalığa bakış açılarını ve edebiyata getirdiği yenilikleri anlamaya çalıştık. Dünya edebiyatında tüberkülozu kullanan önemli yazarların eserlerindeki bu kullanımları örneklerini inceledik. Projemizi renklendirmek için Türk sinemasındaki meşhur 'veremli kız-kara sevda' sahnelerine de kısaca değindik. Sonuçta gördük ki; sanat insanı konu almaktadır, insanı etkileyen olaylar sanat eserlerine girmeyi başarmıştır. Bu nedenle bir zamanlar tedavisi bilinmeyen ve çok can alan tüberküloz da sanat eserlerinde kendisine bir yer bulmuştur.

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu

Ahmet Cevdet ŞAHİN, Özen GÜL, Omran H. O. MARAQA, Rashed El ABED

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu; yalnız ve hasta bir çocuğun ızdırabını, çocukça aşkını ve kıskançlığını, inanmak arzusu bütün benliğini saran bir insanın kuruntularını ve çıpak hastahane duvarları gerisindeki hıçkırıklarını anlatır. Eser roman türünde yazılmıştır, aynı zamanda, yazar Peyami Safa'nın bir otobiyografisi niteliğini de taşımaktadır. Eserde anlatıcı rolünde yazar, yani; kemik hastalığı sebebiyle çocukluğu hastahane duvarları ardında, soğuk koridorlarda geçen Peyami Safa vardır. Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'nda; 8 yaşından beri dizinden rahatsız olan bir genç, 15 yaşında artık "küçük bir ADAM" edasıyla etinin ve ruhunun acılarını paylaşıyor. Bu nedenle eserde ele alınan her olay, hasta ama artık "kırkını geçmiş insanların tecrübelerine sahip" 15 yaşında bir genç tarafından kendi içinde kozmopolit bir hastanın gözüyle anlatılıyor. Dokuzuncu Hariciye Koğuşu aynı zamanda 1. Dünya Savaşı zamanında doğu-batı mücadelesini de başarılı bir biçimde gözler önüne sermiştir. Türk edebiyat tarihinde tıbbin en gerçekçi biçimde anlatıldığı romanlardır.

Edebiyatta Ağrı

Esra MOUSTAFA, Nidal KİTTANA, Zekrullah ZİYAI

Ağrı, insan bedeninin kendini hatırlatmasının en etkili yöntemlerinden biridir. Edebiyat ağrıyla dil üzerinden iletişim kurar; bir başka deyişle, edebiyatın işi ağrıyı bilinç düzeyine getirip o coğrafyada okura rehberlik etmektir. Yazmak eyleminin kendisi, hele dünyayı yeniden kurgulama girişimi olarak edebiyat, böylesi temel bir deneyimi görmezlikten gelemez. Yazı bir ifade aracı olmayı sürdürdükçe, hastalıklar ve çekilen acılar satır aralarında okuyucularla buluşmayı sürdürcektir, nitekim bir yazarın ağrının izleriyle donatması bir çeşit arınma, hatta bazen hastalıktan öç almanın yoludur. Bundan dolayıdır ki yazar, acı ve ıstırapları karşısında köşesine çekileceğine, kalemini bileyerek bunların üstüne gitmeyi tercih eder. Değişik dönemlerde değişik uluslardan birçok yazar, eserlerinde ağrıyı konu etmiştir. Bu eserlerin bir kısmında ağrı temel hikayenin bir yan teması olarak karşımıza çıkar, bir kısmında ise çok güçlü bir atmosfer yaratır, karakterlerin kaderinin bir parçası olur. Yazı kendi izlenim ve deneyimlerin de yardımıyla elinden geldiğince yol gösterir kahramanlarına; çünkü ağrı, deneyim edinmeden yazılabilecek bir hal değildir. Kişi en iyi kendi bildiğini yazar. Bu yazarların en iyi bilinenlerinden biri Shakespeare, bizzat dış ağrısı çektiği bir sırada, "Dış ağrısına katlanan, katlanabilen filozof gelmedi hiç" derken, şair John Keats'de "Zevk zaman zaman gelen bir ziyaretçidir, ama ağrı gaddarca bize sarılır kalır" diye dile getirir ağrıyla kurulan ilişkiyi. Fransız yazar Alfred de Musset ise "İnsan çıkraksa ağrı onun ustasıdır" cümlesiyle ağrının eğiten yanına işaret eder.

Masalların Çocuk Gelişimine Katkıları

Ali Kaan KÖROĞLU, Tuğba POLAT, Ali SEZGİN

Masallar; genellikle halkın yarattığı, ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa sürüp gelen, çoğunlukla olağanüstü durum ve olayları yine olağanüstü kahramanlara bağlayarak anlatılan halk hikayeleridir. Bu halk hikayeleri; eğlendirirken düşündürülen hikayelerdir ve çocukluk çağının vazgeçilmez bir parçasıdır. Biz bu projeyi yapmakla masalların çocuk gelişimindeki yerini, önemini ve ileriki yaşantısını ne derece etkileceğini ele almış olacağız. Böylece masalların, çocukların duygu dünyasındaki olumlu etkileri vurgulamış olacağız.

Romanlarda Doktor Karakteri

Salih EMRE, Esra ÇOLAK, Merve GENÇ

Romanlar günümüzde en çok okunan kitap türleridir. Biz de romanlarda doktor karakterinin nasıl anlatıldığını araştırdık. Bunun için 3 tane kitap inceledik. Bu kitaplar Garip Bir Roman (Nilüfer Ülgen), Bir Sürgün (Yakup Kadri Karaosmanoğlu) ve Beynine Bir Kez Hava Değmeye Görsün (Frank Vertosick Jr). Garip Bir Roman: Kendisi de doktor olan Nilüfer Ülgen bu romanda Karaca Mehmet Tıp Fakültesi Nöroloji Bölümü'ne atanan Jale ve bölüm başkanı Perver arasındaki çekişmeyi anlatıyor. Perver, bölümü kuran kişidir ve bölümdeki tek akademisyendir. Jale oraya atandıktan sonra Perver'in yanlış uygulamalarını görür ve bunları düzeltmeye çalışır fakat Perver'in uzlaşmaz tutumu nedeniyle bunu başaramaz. Bir Sürgün: Roman, İzmir'e sürgün edilmişken bir anda içinde kabaran bir istekle Paris'e kaçan Doktor Hikmet'in hikayesidir. Hikmet, zengin bir ailede büyümüş ve halktan insanlarla fazla muhatap olmamıştır. İzmir'den Fransa'ya giden bir vapur görür ve ani bir kararla vapura biner. Asıl hikaye de orada başlar. Beynine Bir Kez Hava Değmeye Görsün: Kitap genel olarak beyin cerrahisi Dr. Frank Vertosick'in beyin cerrahisi olmaya karar vermesiyle başlayıp bu sırada ve daha sonrasında yaşadığı olayları anlatıyor. Doktorluk ve özellikle de cerrah olmanın avantajlarını ve dezavantajlarını kendi açısından anlatıyor. Bazen de bu mesleğin kendisi için gerçekten uygun olup olmadığını sorguluyor. Her ne kadar en başta tereddütleri de olsa sonunda bunun kendisi için uygun meslek olduğuna karar veriyor.

Sanatçı Gözüyle Veba

Emel YERLİ, Hüseyin Alper YATAĞANBABA, Çağlar ÜSTÜN, Özgür YILDIZ

1347-1351 yılları arasında Avrupa'da görülen veba salgını yaklaşık 75 milyon kişinin dramatik bir şekilde ölümüyle sonuçlanmıştır. İlk olarak kemirici hayvan hastalığı olan veba enfekte fareleri ısırarak pirelerin veba etkeni olan yersinia pertis basiliyi insan vücuduna inoküle etmesiyle görülmeye başlanmıştır. Mikrop vücuda girdikten 2-8 gün içerisinde kendini aniden başlayan baş ve sırt ağrıları, ateş, titreme, kasma, nefes darlığı, halsizlik, deri lekeleri, burun kanaması, kan tükürme, kasık ağrıları, içi renksiz sıvı veya iltihap dolu kabarcıklar veya kanlı lekeler olarak gösteren hastalık geride büyük kayıplar bırakarak ortadan kalmış ama tüm canlılar üzerinde geriye dönüşü olmayan tahribatlara yol açmıştır. Hastalık birçok alanda kendisini göstermiştir. O dönemi kafamızda canlandırmamıza en çok yardımcı olan örnekler ise sanat alanında karşımıza çıkar. Öncelikle bir insan olan sanatçılarda her insan gibi yaşadıkları dönemin olaylarından etkilenmiş bunu da sanatlarında kendi dilleriyle yansıtmışlardır. Projemizde veba hastalığının bir toplum üzerindeki etkilerini onunda sanata ve sanata etkilerini somut bir şekilde göstermeyi amaçladık.

Sherlock HOLMES Serisine Tıp Bilgisinin Yansıması

Abdullah SÜRÜCÜ, Zeynep ŞAHİN, Sevdener TOKER, Deniz ŞAHİN

Bir sanatçının eserinde çocukluk anıları, yaşadığı toplum ve gezip gördüğü yerlerin etkisini görebileceğimiz gibi onun yaptığı mesleğin, okuduğu fakültenin de etkisini görebiliriz. Conan DOYLE tıp fakültesi mezunu bir yazardır. Yazarın yazdığı Sherlock HOLMES serisine okuduğu tıp fakültesinin yansımaları rahatlıkla görebiliyoruz. Eserinde bir çok hastalık, ilaç, tıbbi terim, uzmanlık dalı hatta doktor adı bile geçmektedir. Biz de Sherlock Holmes'a bu hekimlik bilgilerinin nasıl ve ne kadar yansıdığını araştırdık. Araştırmalarımız sonucunda Sherlock HOLMES serisinde tıp bilgisinin etkin bir biçimde kullanıldığını tespit ettik.

Steteskoptan Harflere...**Murat BAYAV, Orhan AYAN, Emre Onur BAL, Tefvik AŞGIN,**

Gerek doktor olup da kitap yazarlar gerek sıradan yazarlar tıbbın da konuya dahil edildiği bir çok kitap yazıyor. Bu kitapların arasında ciddi başarılar elde edip "best seller" listelerine girmiş olanlar da mevcut. Peki ya insanların bu kitaplar üzerine ilgisine çeken şey nedir? Neden bu kadar okunabiliyorlar? Projemizde bu nedenleri çeşitli makaleler ve bu kitaplar hakkındaki değerlendirmelerden yararlanarak araştırmayı amaçlıyoruz.

Tıp ve Edebiyat**Merve DENİZLİ, Funda DANDIL**

Hekimlerin kutsal mesleklerin yanında sanat alanında da başarılı olduğunu göstermek amacıyla bu çalışmayı yaptık. Projemizde hekimlerin şair yönüne değindik. Kısaça yaşamlarından ve hayatta olanların şu anki çalışmalarından söz ettik. Yazdıkları şiirlerin ve basılan şiir kitaplarının isimlerini vererek çalışmamızı sonlandırdık.

Tıp ve Edebiyat, Hekim Yazarlar**Sedat ÇİÇEK, Emre ÇİÇEKYURT, Ahmet DEMİR**

Tıp ve edebiyat ilk bakışta birbiriyile ilintisiz iki alanmış gibi görünse de bu iki dal yakından incelenecek olunursa ortak yanların fazlalığı görülecektir. Gerek yazar olan hekimler gerekse tıbbi içerikli roman yazarların sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. Nitekim klinikte doktor ile hasta ilişkisi anamnezle başlar. Yani öykü alma... Her ne kadar amaç bir sanat yapıtı oluşturmak değilse de çabalar hastayı tanımaya, neden-sonuç ilişkileri kurmaya, hastalığı belirlemeye yöneliktir. Hastanın yaşı, cinsiyeti, yaşam koşulları vb. üstüne bir portre çizilir ve bütün bunlar yapılırken 'yazı' kullanılır. Yazınla uğraşanların hemen hemen tümü de doktorla aynı malzemeyi yani 'insan'ı kullanır. Aslında doktorlar Hipokrat'tan beri yazıyorlardı. Önceleri amaç sadece diğer doktorları bilgilendirmekse de bu, artık günümüzde farklı bir boyut kazanmıştır. Bizim de amacımız hekimleri yazmaya iten sebepleri, hekim yazarları araştırıp onlar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaktır.

Tıp ve Edebiyat: Tıp Öğrencilerinin Gözünden Bir Seçme Hayriye Gökce, KESKİNKILIÇ, Elif Özge ÇINAR, Kübra KILINÇ, Gözde KESKİN

Tıpla ilgili yazılan bilimsel kitaplar dışındaki kitapları tanıtarak hem tıbbı ait önyargıları kırmak; hem de hastalığa, doktora, hastaya farklı açılardan yaklaşılmasını sağlamak Çevremizdeki tıp fakültesi öğrencilerine tıpla ilgili bildikleri kitapları sorduk. Soru soracağımız kişiler arkadaşlarımızın arasından kitap okuma sıklıkları ve kitap bilgileri göz önüne alarak seçildi. Yılda en az 15 tane herhangi bir edebiyat kitabı okuyan kişiler çalışmaya alındı. Kitap ismi önerenler ve tıpla ilgili hiçbir kitap bilmediğini söyleyenleri sınıflandırdık. Belirtilen kitaplar içinde ismi birden fazla geçmiş olan kitapları öncelikli olarak seçtik. Kitap seçiminde tıp öğrencileri tarafından çok beğenildiğini ve mutlaka okunması gerektiğini söylenen kitap isimlerini de not ettik. Kitapların basım yıllarına göre bir seçme yapılmadı. 12 tıp fakültesi öğrencisine Tıp ile ilgili okumuş olduğu kitaplar soruldu. 4 öğrenci (%33) tıp ile ilgili bir edebiyat kitabı bilmediğini belirtti. En çok ismi geçen kitaplar sırasıyla Veba (Albert Camus), Sana Gül Bahçesi Vaat Etmedim (Joanne Greenberg), Sol Ayağım (Christy Brown), Kız Kardeşim İçin (Jodi Picouli), Ben De Disleksi Var (Jennifer Moore-Mallinos), Mavi Saçlı Kız (Burçak Çerezcioğlu), Beyneme Bir kez Hava Değmeye Görsün (Frank Vertosick) kitaplarını saptadık. Kitap okuma alışkanlığı olan tıp fakültesi öğrencilerinden yaptığımız bu çalışmada öğrencilerin %33'ü tıp ile ilgili bir kitap önerisinde bulunmadığı saptandı. Önerilen kitapların birçoğu kötü sonla bitip okuyucuyu hüznünlendirmesine rağmen okuyucuya hasta yada doktor olmanın nasıl bir şey olduğunu göstermede oldukça başarılı. Kimi zaman okuyucuya umut veren kimi zaman da okuyucunun kitap kahramanı ile özdeşleşmesine olanak sağlayan kitaplar olarak görülmektedir.

Tıp ve Müzik**Anne Karnından Başlayan Sihirli Etki****Fatma BAL, Mustafa BALCI, Mustafa BALA, Merve BAKALİ**

Sesin biçim ve devinim kazanmış hâlidir müzik. Kişinin algı becerisini, hayal gücünü geliştirir. Müziğin tarzı ne olursa olsun klasik müzik kadar olmasa da beynin hayal kurmasını, mutluluk hormonu salgılamasını sağlar. Peki, ne zamandır hayatımızı etkiler müzik? Anne karnından itibaren. Bebek daha doğmadan evvel, âdeta bir müzik âleti gibi çalışır ve çevredeki sesleri hem kayıt, hem de analiz eder. Fetüs kulağına gelen seslere, vücut hareketleri ve kalp atışında meydana gelen değişikliklerle cevap verir. Doğmadan ortama uyum sağlamayı öğrenir. Özellikle klasik müzik psikolojik, bilişsel ve bedensel gelişimlerinde birçok olumlu etki oluşturur. Zeka ve beyin gelişimini, beslenmeden sonra ilk aylarda olumlu etkileyen birinci faktördür müzik. . Bilinen en şifalı müzisyen Mozart olmakla beraber anne rahmine Beethoven'ın beşinci senfonisinin, belirgin şekilde tanımlanabilir bir ses olarak geçtiği biliniyor.

Darüşşifalar ve Müzikle Tedavi**Özge CİNDEMİR, Fatma ÇAĞLAYAN, Ayşenur ÇAKICI**

Darüşşifa, Türk ve İslam dünyasında pratiğe ve gözleme dayalı sağlık hizmetleri veren, hastaları tedavi eden sağlık ve eğitim kurumlarına verilen isimlerden birisidir.

Tarihi süreç içinde baktığımızda Abbasiler döneminde gelişen hastaneler daha sonra hemen hemen her tarafta vakıf olarak ortaya çıktı. Selçuklular zamanında da gelişmesini devam ettiren bu hastanelerden; Şam, Bağdat, Musul ve Mardin'de inşa edilenleri çok meşhurdur. Hastaneler, Selçuklular devrinin önemli sosyal yardım müesseseleridir. Anadolu Selçukluları XII. yy. dan itibaren hastane yapmaya başlamışlar ve bu sağlık kuruluşlarına Daru's-sıfa, Daru's-sıhha, Bimaristan, Maristan gibi isimler vermişlerdir. Selçuklu hastaneleri başlangıçtan itibaren tıp öğrencilerine teori ve pratiği beraber gösteren tıp fakülteleri gibi çalışmışlardır. Osmanlı'da da çeşitli darüşşifalar açılmıştır. Evliya Çelebi, Sultan II. Bayezid Külliyesi'nin musiki ile tedavisi konusunu şu şekilde anlatmıştır: "Merhum ve mağfur Bayezid Veli Hazretleri Vakfiyesinde, hastalara deva, dertlere şifa, divanelerin ruhuna gıda ve defa seva olmak üzere 10 adet hanende ve sazende gulam (genç erkek) tayin etmiş ki, üçü hanende, biri neyzen, biri kemancı, biri musikarçı, biri santurcu, biri çengi, biri çeng santurcu, biri uçdu olup, haftada 3 kez gelerek hastalara ve delilere musiki faslı ederler. Allah'ın emriyle, nicesi saz sesinden hoşlanır ve rahat ederler. Doğrusu musiki ilminde neva, rast, dügâh, segâh, çargâh, suzinak makamları onlara mahsustur. Ama zengule makamı ile buselik makamında rast karar kılma insana hayat verir. Bütün saz ve makamlarda ruha gıda vardır." Biz de bu darüşşifaların mimari yapılarının ve çalışmalarının önemini sizlere göstermek istedik. O dönemde sanatın tıpla bütünleştirilmesinden ve bu bütünleşmeden doğan sonuçların başarısından bahsettik. Amacımız tıbbin sanatla bütünleştiğinde ne kadar başarılı olduğunu göstermek ve bunun kanıtı olarak darüşşifaları ele aldık.

Eski Türk Devletlerinde Müzikle Terapi**Zeynep KORKMAZ, Hacer ÖZEL, Büşra ÖZEY**

Müzik çok eskiden beri tedavi amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Bizim bu projeyi yapmaktaki amacımız Türklere müzikle tedaviyi tarihi bir şekilde ele almaktır. Böylece günümüze kadar Türk medeniyetlerindeki gelişmeler üzerinden yapılan araştırmaları inceleyerek günümüzde göz ardı edilen müzikle tedavinin faydalarını tekrar vurgulamış olacağız.

Marfan Sendromuyla Sanat ve Niccolo Paganini**Esin GÖZCÜ, Kadriye GÖKDUMAN, Nilgün OKTAR, Özge MIHCI**

Genellikle bir hastalık olumsuz bir durum yada insanın kişisel gelişimine zarar veren bir faktör olarak görülür. Fakat bazen bir hastalık kişinin yeteneklerini destekler ve güçlendirir. Büyük kemancı Niccolo Paganini'nin yaşamı bu kavrama bir örnektir.. Paganini'nin keman çalış tekniğinin "sanki el parmaklarının kas ve kemikleri yokmuş" izlenimi verdiği şeklinde tanımlanması Marfan Sendromu'nda görülen araknodaktili (parmakların doğuştan uzun olması) ve aşırı eklem hareketliliği ile uyumaktadır. Marfan Sendromu otozomal dominant geçiş gösteren bir bağ doku hastalığıdır. Bu hastalık 15. kromozoma lokalize fibrillin genindeki (FBN1)

defekt sonucu mikrofibrillerin yapısal glikoproteini olan fibrillin sentezinde kalitatif ve kantitatif bozuklukla karakterizedir. Bu niteliği ile hastalarda kasiskelet sistemi, solunum sistemi, göz, kalp ve dolaşım sistemleri başta olarak bir çok organ ve doku sistemi tutulumu görülür. Ancak tipik olarak Marfan sendromu hastaları beden boyuna nazaran uzun kol ve bacaklara sahiptirler, kas gelişimi zayıftır ve bu tabloya çoğunlukla aort anevrizması ve buna bağlı komplikasyonlar ile karakterize kalp tutulumu eşlik eder. İtalyan kemancının el parmak kemikleri ve eklemelerinde var olan sıra dışı yapısal özelliklerin yanı sıra elastik bağ dokusuna ilişkin diğer klinik belirtiler ve vücut boyutlarının orantısızlığıyla da dikkat çekmiştir. Teknik açıdan sol tel üzerinde 3.5 oktav çalabilecek ölçüde virtüözite sergileyebilmesi, bir ölçüde Marfan Sendromu'nda görülen eklemelerin hiper mobilitesi ve ligamentöz gevşeklik ile açıklanabilir. Bu projede 18. yy sonu 19. yy başında yaşamış çok ünlü keman virtüözü Niccolò Paganini'nin başarısını ve bu başarısının kilit noktası olan hastalığını inceledik.

Müziğin İnsan Sağlığına Faydaları ve Tarihte Müzikle Tedavi

Abdullah Fatih DEMİRCİ, Engin DEMİRAYAK

Evrende her şey titreşir. Dalgalar hareketlerini ortaya çıkaran titreşimlerinin herbiri, ses dalgaları olarak bilinir. Ses dalgalarının ritmik desenleri, musikiyi ortaya çıkarır. Musiki sadece insana has değildir. Her canlı, musikiyle birlikte yaratılır. Düşük frekanslı ses dalgaları çıkaran kuş, su ve rüzgâr, uyku esnasındaki insanın beyin dalgalarına yakın dalgalar ürettiğinden insanı dinlendirici tesirlere sahiptir. Duyguları incelten ve gönüllü yumuşatan müzik türleri, asırlardan beri tedavide kullanılmaktadır. Başta Müslüman hekimler olmak üzere, pek çok insan tedavi maksadıyla müziği kullanmıştır. İslâm dünyasında, daha 8. yüzyılın başlarında Fas'ın Fez şehrinde; 9. yüzyılda Bağdat ve Şam'da; 1279'da Halep'te akıl hastaları için birer hastahane açılmıştır. Bu hastahanelerde akıl hastaları, durumlarına uygun bir müzikle tedavi ediliyordu. Eski Türk toplumlarında, hastaları, müzik ve ritimle tedavi eden kişilere bakı ve kam adı verilirdi. Malik El-Mansur Seyfeddin Kalavun, 1284'te Kahire'de Mansuri Hastahanesi'ni kurmuştur. Bu hastahanelerin, enstrümental müzik dinleyebilme imkânlarıyla donatılmış olması, hastaların kendilerini daha iyi hissetmelerini kolaylaştırmaktaydı. Ayrıca bu hastahanelerde çalıştırılan uzman hikâye okuyucuları, çeşitli hikâye ve mizahlarla hastaların tedavisine yardımcı oluyorlardı. Bugün gelişmiş bazı hastahanelerde de tv, radyo ve bilgisayar donanımlarıyla aynı hizmet sunulmaktadır.

Müzik İle Tedavi

Fadiş AKINCI, Bilge Ada BARAA, EL Dandachli

Müzikle terapi klinik ve deney destekli bir çalışmadır doktorlar müzikle terapiyi programlarına dahil etmişlerdir. Müzikle terapide tedavi uygulaması spesifiktir. Ne tür bir tedavi uygulanacaksa ona yönelik bir müzik seçilir. Bedensel aktiviteyle yapılabildiği gibisadece dinletici şeklinde de olabilir. Bu uygulamaların geçmişi yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Osmanlılarda Bursa, İstanbul gibi yerlerde darrüşşifalar kurulmuştur. Edirne'de bulunan Sultan 2. Bayezid Külliyesinde 15. yüzyılda müzikle tedavi yapılıyordu. Hastalar su, ney sesiyle aynı zamanda darüşşifada bulunan doktorların verdiği ilaçlarla tedavi ediliyordu ve iyi sonuçlar alınıyordu. Günümüzde de uygulanan bu terapi yönteminin üzerine daha çok düşünülüyor ve geliştirilmeye çalışılıyor.

Müzik Terapi...

Jalal ALRAGABİ, Alan YOUSSEF

Müziğin şifa veren gücü binlerce yıl önce keşfedildi. Günümüzde kalp hastalıklarından, ruhsal rahatsızlıklara kadar pek çok alanda kullanılıyor Müzikle terapinin geçmişte çok eski çağlara dayanıyor. Bin yıl kadar önce Orta Asya Horasan kültürü ile makam müziği terapisi gelişmeye başlamış, İbn-i Sina, Farabi, Ebubekir Razi tasniflerinde makamlar ile duygu-organ ilişkisini belirtmişler. Günümüzde de Berlin Urban Hastanesi'nde slof alfa ritimlerinin EEG analizi ile açlık, saldırganlık, mutluluk, hüznün ve sıkıntının kalıpları bulunmuş 25 Alman denek ile yapılan araştırmalar sonucu eski Türk musikisi makamlarının EEG etkileri gözlenmiştir. Medical Park Sağlık Grubu'nun başlattığı, ney, ud, rebab gibi otantik Türk müziği çalgılarıyla icra edilen ve su sesinin rahatlatıcı etkisinden faydalanarak uygulanan 'Müzikle Terapi'nin tanıtım ve uygulama toplantısında bilgi veren Türk Müziğini Araştırma ve Tanıtma Grubu'ndan (TUMATA) Yard. Doç. Dr. Oruç Güvenc "Üç ay önce

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Algoloji Bölümü'nde kronik ağrısı olan hastalarda müziğin etkileri araştırılmıştır. Kan analizlerinin sonucuna göre, müzik terapi sonunda yüzde 40 oranında ağrıların azaldığı görülmüştür" dedi. Müziğin etkisi hormonlarda tespit ediliyor TUMATA ve Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Algoloji Bilim Dalı ile birlikte gerçekleştirilen 'Müzikle Terapinin Ağrılı Hastalar Üzerindeki Etkisi' konulu araştırma terapinin ağrılara karşı olumlu etkisini ortaya koymuş.

Müzik....Beyin Gelişimine Etkisi

Mükrem TEKOLUK, Orhan Ali ÖZKAN, Hatice Kübra PARLAR

MÜZİK, türlü sesleri kulağa hoş gelecek şekilde dizme sanattır aslında. Müzik hep hayatımızın içindedir, istesek de istemesek de. Doğarız, bizi ninnilerle karşılarlar, evleniriz, düğün müzikleri vardır, ölürüz arkamızdan ağır yakarlar. Kısacası müzik tamamen hayatımızın içindedir. Hayatımızın her anında bizimle beraber olan müziğin gelişimimizi etkilemesi inkar edilemez bir gerçektir. Yapılan araştırmaların sonuçlarını incelediğimizde gördük ki müzisyenler her iki ellerini kullanarak, nota okuyarak, ayaklarıyla ritim tutarak sağ ve sol beyin loblarını daha dengeli kullanabiliyorlar. Müzik dinleyen insanların ışınal düşünme yetileri gelişiyor. Müzik, sinapslar arasındaki bağlantıları artırıyor ve böylece IQ seviyesini artırıyor. Hatta araştırmacılar müziğin hem erişkinlerde hem de bebeklerde ve çocuklarda nöroplastitiseyi olumlu yönde etkilediğini göstermiştir. Yurtdışında yapılan deneyler ve uygulamalar müziğin bebek anne karnından itibaren beyin işleyişine olumlu etkilerini sayısal ve bilimsel verilerle ortaya koymaktadır. Müziğin çocuğun bilişsel gelişimine ve akademik performansına etkileri konusunda araştırmalar psikolog, müzikolog ve tıp adamlarınca hala sürdürülmektedir.

Müzikterapi

Burçin DERKUŞ, Ezgi ÇEKİN, Ebru ÇİHAN

"MÜZİKTERAPİ" adlı projemizde tıpta müziğin yerini konu aldık. Müzikle tedaviye ne zaman başlandı? İbn-i Sina, Farabi gibi pek çok tıp bilgini müziği tıpta nasıl kullandı, müziğin hangi özelliğinden yararlandı? Hangi makamlar insanda ne tür etki bırakıyor? Bazısı hüznün, bazısı mutluluk veriyor, bazısı ise gülme isteği yaratıyor. İşte projemizde bu sorulara yanıt aradık. Tarihte müzikten bu şekilde bahsettikten sonra günümüzde müzikle tedavinin yerinden bahsettik. Günümüzde müzikle tedavi denemeleri bazı üniversitelerde yapılmaktadır. Bununla ilgili 3 hastaya yer verdik. Tedaviden nasıl etkilendiklerini, tedavi sırasında neler hissettiklerini, aldıkları sonuçları anlatmaya çalıştık. Son olarak da müzik dinletilen hastaların beyin dalgaları ölçümleri ile dinledikleri müzik arası ne tür bir ilişki olduğuna yer verdik.

Müzikterapi

Selin KAHRAMAN, Sümeyye KARASAKAL, Erol İŞYAR, Hüseyin KAYA

Tarihi milattan önceki dönemlere kadar uzanan müzikle tedavi yöntemlerinin gelişim aşamaları ve müziğin şu anda tıptaki yeri dikkat çekicidir. Burdan hareketle belirlediğimiz konumuzun sunarken ilk olarak bir iletişim aracı olarak müziği ele almayı sonra ise müzikterapinin eski çağlarda uygulandığından günümüz modern tıbbında uygulandığına kadar olan dönemlerden bahsettik. Bu bağlamda Anadolu'da kurulan müzikle tedavi hastaneleri de sunacağımız konular arasında yer almaktadır. Bunun dışında insanlardaki müzikal gelişim süreçlerini dönemler itibarıyla ele almayı ve özellikle zeka geriliği, hiperaktivite gibi özellikleri olan, otistik olan çocuklarda, psikiyatrik hastalarda, yaşlılarda müzikle tedavinin etkilerinden bahsetmeyi düşünüyoruz. Müziğin ve tıbbın birbirinden ayrı dallar olmadığını ve tarihinin çok eski zamanlara dayandığını hatta şuan başlı başına müzikle tedavinin bir bilim dalı olarak kabul edildiğini göstermek amaçlarımız arasında.

Müziyen Doktorlar

Caner ÖZTÜRK, Mehmet Emre PEKER, Vedat ÖZTÜRK, Özgür UMA, Asaad KASABASHI

Türkiye'de müziğin sağlık üzerine etkileri nelerdir? Türkiye'de sanatla uğraşan hekimlerin sanatsal yönleri mesleki yaşamlarına nasıl etki ediyor? Sorularıyla başladık çalışmamıza. Çeşitli dergileri araştırdık. İlk başta müziği anlamaya çalıştık. Müzik nedir dedik. Daha sonra müziğin yaşamdan neyi yansıttığına baktık. Bu yaşam üzerine yansımalarında duygusal yükün ağırlığına baktık. Duygusallığın insanda ki yerini inceleyip tıptaki unsurlar üzerine yorumlamaya çalıştık. Ve gördük

ki insan psikolojisi sağlığını gerçekten çok etkiliyor..”Büyük bilgin ve filozoflarından İbn-i Sina (980-1037) , musikinin tıpta oynadığı rolü şöyle tanımlamaktadır: “... tedavinin en iyi yollarından, en etkiliplerinden biri, hastanın akli ve ruhi güçlerini arttırmak, ona hastalıkla daha iyi mücadele için cesaret vermek, ona EN İYİ MUSİKİYİ DİNLETMEK, onu sevdiği insanlarla bir araya getirmektir...”İbn-i Sina, Farabi'nin eserlerinden çok yararlandığını ve hatta musikiyi de ondan öğrenerek Tıp mesleğinde uygulamaya koyduğunu söylemektedir. Bu örnekle yola çıktık ve baktık ki pek çok doktor sanatla uğraşiyor. Biz çalışmamızda şu anda en çok bilinen, tüm Türkiye'nin tanıdığı, müzisyen hekimleri araştırdık. Hatta onlardan biri “Tayfun Hancılar” röportaj yaptık. Amacımız doktorların sanatsal yönlerinin de olduğunu ve bu yoğun tempoda dahi kendilerini ifade edebilmeyi başardıklarını göstermektir.

Tıp ve Müziği Bir Arada Yaşatanlar

Mustafa AKŞAR, Burak YOĞURTCUOĞLU, Egzon AVDULLAHI

Tıp, eğitiminden emekliliğine kadar son derece zor ve yorucu bir iştir. Gerek hekim azlığı gerek gün aşırı nöbetlerin olması hekimleri yoğun çalışma temposuna itmektir. Bu durum hekimleri bunaltmakla birlikte, hekimlerin sanata olan ilgisini kamçulamaktadır. Biz de bundan yola çıkarak bu daldaki başarılı meslektaşlarımızı konu alarak araştırdık. Bu incelememiz neticesinde mesleğini sanatla harmanlamış bir çok doktorla karşılaştık. Birçok müzik topluluğunda yer alan doktorlar demelerinde müziğin meslek yaşamlarında kendilerine yardımcı olduğunu ve kendilerini rahatlattığını belirtiyorlar, aynı zamanda müziğin insan ilişkilerine önemli katkıda bulunduğunu dile getiriyorlar. Bunu sabretmeyi ve sinirden uzak yaşamayı öğreterek yapıyorlar. Hastalara güler yüzlü ve sevecen olmanın müzik sayesinde daha kolay olduğunu söylüyorlar. Üniversitemiz bünyesinde kurulan Hacettepe Band da hem doktor hem de müzisyen olunabileceğini göstermektedir. Bu ve buna benzer örnekler tıp gibi yoğun emek ve zaman isteyen bir alanda dahi sanatla iç içe bir yaşam sürdürülebileceğini ispatlamaktadır.

Tıpta Sanatsal Verilerin Araştırılması Tartışılması

Ali TAHERİ, Melike TEKŞUT, Huriye YÜRÜK, Hamit MÜSLİM, Ahmet ZAYED

Ses dediğimizde öncelikle algılayabildiğimiz titreşimler aklımıza düşmekte kulakların vesilesi ile. Kuşların cıvıltılarından suların sırıltılarına, hoş bir melodiden çıldırtacak bir gürültüye kadar her yanımda çeşit çeşit seslerle donatılmış ve bizler de bunları algılayabileceğimiz organlarla. Bu vesile ile birçok işimizi halledebiliyor, yeteneklerimizi bu duyumuzla birleştirdiğimizde dahası yeteneklerimiz bu duyumuzdan kaynak aldığından birbirinden güzel işlere imza atabiliyoruz. Düşüncemize o ki öncelikle hayatımızdaki tınıları fark etmekle tıptaki kullanım alanlarına daha farklı açılardan bakabilme fırsatı bulmuş olacağız. İsveç'teki Biyomüzikoloji Enstitüsü'nden Prof. Bjorn Merkur, müziğin menşei konusunda şunları söyler: “Müzik, bu âlemdeki canlıların ve cansızların yaşama ve üreme şanslarını artırıcı değerli bir özelliktir. Ayrıca yer yüzündeki hayatı ve dengeyi mümkün kılan nizam ve ahengin seslendirilmesidir. Pek çok canlı, farklı aileleri ve grupları seslerinden ayırt edebilirler. Üreme mevsiminde her iki cinsin birbirini bulmaları kolaylaştırılır. Hattâ birlikte koro hâlinde sesler çıkararak kendilerinin bilinmesini sağlarlar. Bilhassa kuş ve memelilerdeki müzik kabiliyeti biyolojik açıdan fertler arasında bir üreme avantajı sağlar. Bu tabiatın içinden bir parça olmakla beraber birçok bakımdan hususî farklılıklarla donatılmış insan ruhunda da müziğin bir yeri vardır.”

Music Therapy and Medical Treatment

Saed MANSOUR, Rawda ZENATI, Marzia HAKİMİ

Music therapy is an interpersonal process in which the therapist uses music and all of its facets _phtsical, emotional, mental, social, austhetic, and spritual_ to help clients to improve or maintain their health. We look at the affects of music therapy on individuals of all ages with a variety of conditions, including: psychiatric disorders, medical problems, physical handicaps, sensory impairments, developmental disabilities, and communcial disorders. Different researches show the effects of music therapy for short-term pain, including pain for cancer. Some clinical trials have revealed a reduction in heart rate, blood pressure, breathing rate, insomnia, depression and anxiety with music therapy. Researches at the bryan memorial hospital, Lincoln, USA recently investigated the influence of music therapy on mood and anxiety of patietns undergoing heart surgery. Researches

concluded that patietns should be offered music as an effectvie option to help alleviate postoperative anxiety. Music therapy has been used in a range of ways to treat depression. Aslo, it has been used in treatment of a variety of mental disorders. Hospitals are beginning to use music and music therapy to help with pain management, to help ward off depression, to promote movement, to calm patients and to ease muscle tention.

Kıbrıs'lı Doktor Bestekarlar

Çise NİZAMOĞLU, Vasfiye KUNTER (Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi)

Amacımız Kıbrıs'ta yaşayan doktorlarının sanata bakış açısını öğrenmek, bu konuda bilgi sahibi olmaktır. Aynı zamanda doktor bestekarların çıkardığı CD hakkında bilgi edinmek ve yine bu CD'de bestesi olan, şarkıcı Dr. Pembe Debeş hakkında detaylı bilgi edinmektir. Ayrıca Doktorların bu CD'yi çıkarmalarındaki amacı öğrendik. 'Kıbrıs'lı Doktor Bestekarlar' CD'sindeki doktorlara ulaşılmış, onlarla röportaj yapılmış ve bu CD'yi çıkarmalarındaki amaç öğrenilmiştir ve müziğin hayatlarında ne gibi farklar yarattığı araştırılmıştır. Dr. Pembe Debeş: 'Müzik hayatımda önemli bir hobi oldu. Boş zamanlarımı müzikle uğraşarak geçiriyorum. Sanatla ilgilenmek hastalara bakışımı değiştirdi.' Yaptığımız röportajlarla amaç ettiklerimizi yani Doktorlara sanatla ilgilenmenin neler kattığını öğrendik. Bu proje sayesinde doktorların bir hobisinin olmasının hem meslek hayatlarına hem de özel hayatlarına olumlu yönde etkilerinin olduğunu saptadık.

Anne Karnında Müzik

Yaşam UMUTLU, Hasan CENKÇİ, Sedat GÜLDOĞAN (Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi)

Günümüzde gebelik döneminde müziğin anne karnındaki bebeğe etkisi sıkça tartışılır duruma geldi. Kimi jinekoloji uzmanlarına göre anne karnında bebeğin titreşimleri hissettiği belirtilmektedir. 4 aydan sonra bu titreşimleri anladıkları gözlenmiştir. Diğer uzmanlarca ise anne için sakinleştirici, rahatlatıcı bir müziğin bebek içinde yararlı olduğu söylenmektedir. Bu projedeki amacımız bu bulguların doğruluğunu çeşitli kaynaklardan kıyaslama yapmak yoluyla incelemektir. Fetus dış dünyadan kulağına gelen seslere, vücut hareketleri ve kalp atım hızında meydana gelen değişikliklerle cevap vermektedir. Çoğu sesler embriyonun kalp atımında kısa süreli yavaşlamalara yol açtığı, çok gürültülü seslerin ise kalp atımını hızlandırdığı ortaya konulmuştur. Müzik çocuğun dili kavramasında ve kelime hazinesini geliştirmesinde büyük rol sahibidir. Çok yönlü faydalarından dolayı müziği daha ilk günlerinden itibaren çocukların hayatına adapte edilmesi onların fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimleri açısından çok faydalı olacaktır.

Sanatın Biraktığı İzler

Ece ÖZDEMİR, Erdi ÖZDEMİR, Mesut ÖZTÜRK

Sanatçılarımız toplumumuzun en büyük değerlerindedir. Büyük Önder Atatürk'ün de dediği gibi "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." Bugüne kadar hep sanatın tıbbi açıdan tedaviye olan katkısı üzerinde durulmuş ancak bizim için bu derece değerli olan sanatçılarımızın yaşadığı sağlık problemlerinden pek az bahsedilmiştir. Oysa ki sanatçılar mesleklerini sürdürebilmek için günlerinin yarısını pratik yaparak geçirmek zorundalar. Bu açıdan yoğun bir zihinsel ve fiziksel efor harcamakta ve ciddi fiziksel ve psikolojik problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Biz de projemizde çeşitli sanat gruplarının karşılaştıkları yaygın sağlık problemlerini üzerinde durduk. Bu sorunları tarihte yaşamış büyük sanatçılar üzerinde de değerlendirerek literatürde bununla ilgili geçen çeşitli örnekleri ele aldık. Bunlardan biri de Robert Schumann. Schumann gençlik yıllarında 3., 4., ve 5. parmağını kuvvetlendirmek amacıyla kendine göre bir yöntem uygulamıştır; 3. parmağını olabildiğince 'ekstensiyon'da tutup, diğerleri ile çalmayı sağlayan bir atel yaptırıp kullanmış, ancak orta parmak 'ekstensiyon'lerinin kısılması sonucu elinde ciddi bir fonksiyon kaybı meydana gelmiştir. Neticede Schumann virtüozitesini kaybedip daha çok kompozisyona yönelmiştir. Benzer zorlamaları Haydn, Beethoven, Schubert ve Ravel'de yaşamışlar ve bu durum sanat yaşamlarını önemli ölçüde etkilemiştir. Bütün bu tıbbi kayıtlar da göstermektedir ki tıp sporla olduğu kadar sanatta da destekleyici bir alan olmalıdır. Sanatçıların en değerli parçaları olan el ve kollarını korumak için, uğraştıkları sanat dalının vücutlarına olan etkileri konusunda bilinçlenmeleri, meslek eğitimleri hususunda gösterdikleri önemi sağlıkları içinde göstermeleri gerekmektedir.

Tıp ve Resim Heykel

İç Dünyamızın Tuvaldeki İzdüşümü

Gökhan GÖZÜN, Hamit Mert GÜZELDAĞ, Müge Nur KARABACAK

Resim terapisi özünde Gestalt kuramına dayanmaktadır. Buna göre resim, duyguların başka bir deyişle iç dünyanın dışarıya yansıyan görünümüdür. Resim ile bireyin imge ve düşünme dünyasının belirli temalar, kavramlar, konular aracılığıyla harekete geçirilmesi amaçlanmaktadır. Böylece sözcüklerle ifade bulamayan yada sözleşemeyen, düşüncenin doğuşundan başlayarak ifadesine dek ulaşan süreçte takılı kalmış anlamlar, yaşantılar grup ortamında bireyin yaptığı resimlere yansımaktadır. Resim, psikopatolojinin belirlenmesinde, psikiyatrik hastaların tedavisinde, terapi programlarında tek başına veya diğer terapi modellerine ek olarak bireysel veya grup tedavisi için kullanılmaktadır. Resimle tedavi, terapi ortamında hasta ile terapist arasında iletişimsel, yaratıcı ve hastanın en içten duygularına dokunma fırsatı veren bir tedavi yöntemidir. Mantık süzgecine takılmış, sözcüklerle ifade bulamayan ya da sözleşemeyen yaşantılar resim halinde ortaya çıkmakta ve anlam kazanmaktadır. Resimle terapi bireyin iç dünyasını, kişilik yapısını ve duygularını ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmakta; resmin yapısı ile resmi yaratan bireyin hastalığı veya kişiliği arasında paralellik bulunmaktadır. Ayrıca bir diğer amaç da bireylerin kendilerine olan saygılarını artırmak, yaşamlarında karşılaştıkları problemlerle mücadelede teşvik etmek, depresyonu, ümitsizliği ve öfkeyi azaltmaya yardımcı olmaktır.

Kafatasından Kubbe

Esra NURMUHAMMED, Eda ERÇİN

Uğraş alanları insan ve yaşam olan tıp ve sanat birbirleriyle her zaman iç içe olmuştur. Hatta eski zamanlarda tıp ile sanat aynı kişiler tarafından icra edilirdi. Günümüzde de sayıları küçümsenemeyecek kadar çok hekimin aynı zamanda sanatla ilgilendiği görülmektedir. Hekimin; gerek yorucu ve stresli iş temposundan sonra rahatlamak için, gerek içgüdüsel olarak çoğu insanda var olan ölümsüz bir eser bırakma arzusunu tatmin etmek için, sayfalar dolusu bilimsel bilgileri dört mısraya veya bir portreye sığdırabilmek için sanatla uğraştığı bir gerçektir. Bu durum insanlarda sanatın tıptan değil de, hekimin veya tıbbın sanattan daha çok yararlandığı izlenimini oluşturmaktadır. Projemizdeki amaç tıbbi konuların da (en az sanatın tıpta kullanıldığı kadar) sanatçıya malzeme olabileceğini göstermektir. Bu eserler arasında en çok göze çarpan Vatikan' da bulunan dünyanın en büyük ikinci katedrali olan St. Pietro Katedraliydi. Bu eser 16. yüzyılda Michelangelo tarafından inşa edilmiş. Michelangelo bu ünlü katedralin kubbesini yaparken insan kafatasını model olarak almıştır. Bunun yanında kaburga kemiklerinden esinlenerek inşa edilen yapılar da vardır. İnsan vücudunda bulunan altın oran da birçok ünlü yapıtta kullanılmıştır. Bu çalışmalarımızda internetten ve kitaplardan yararlandık. Sonuç olarak şu kaniya vardık; insanın yapısındaki harikalık ve düzen esinlenerek yapılan eserler artırılmalıdır. Çünkü doğa insanın düşünemeyeceği harikalıklarla doludur. Canlı anatomisi de doğa gibi kusursuzdur. Bunun sonucu olarak insanoğlunun doğadan yola çıkarak ürettiği eserler de kullanım ve estetik açısından çok daha üstündür.

Akıl Gözüne Sahip Türk Ressam

Mehmet Ali TÜZ, Nuriye Tuğçe ÖZBİLGİÇ, Ömer Faruk TURAN

Eşref Armağan, doğuştan kör Türk ressam. Hiç okula gitmedi, körler alfabetini bile 30'undan sonra öğrendi. 6 yaşında, boş bulduğu kâğıtlara, dokunduğu nesnelere çizmeye başladı. İlk tablosunu 14'ünde yaptı. Görenleri hayrete düşüren sayısız çalışması var. Armağan, İngiliz bilim dergisi New Scientist'in dikkatini çekti. Harvard Üniversitesi Nöroloji Bölümü profesörlerince beyin yapısı incelendi. Bu projede Eşref Armağan'ın bilim dünyasına ortaya çıkardığı soruları ve bu sorulara verilen cevapları araştırmak amaçlanmıştır. Çünkü gazete, dergi ve televizyonda hakkında yapılan araştırmalardan bahsedilse de hangi konularda araştırma yapıldığı ve bu araştırmalarla hangi sonuçlara varıldığı hakkında yeterince bilgi verilmemiştir. Bu projenin hazırlanmasında literatür ve internet veri tabanları üzerinden elde edilen bilgiler, araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir. Elde edilen bilgiler Eşref Armağan'ın gören insanlar gibi, beyinin aynı noktasını kullandığını göstermektedir. Armağan'ın beyni, körlerin de görsel hafızaya sahip olabileceğini kanıtlayabilir. Çünkü, diğer görme engellilerin aksine, hiç görmediği nesnelere dokunduktan sonra resmedebilme yeteneği nedeniyle Harvard Üniversitesi Nöroloji Bilim Dalından

profesörler kendisinin beyin fonksiyonlarını incelemiş, bunun sonucunda Eşref Armağan'ın bir nesneye dokunduğunda beyindeki görülen cisimlerin algılanması ile ilgili bölümün harekete geçtiğine şahit olmuşlardır. Sonuç olarak bilim dünyasının "Görmek" aslında nedir? , Görmek olarak nitelendirdiğimiz yeteneğin ne kadarı gözlerden kaynaklanır? Sorularına cevap arıyoruz. Belki de "görmek" için gözlerimize ihtiyacımız yoktur; gözlerimizin yerini başka duyarlar alıyabilir. Tıpkı görmeyen ressam Eşref Armağan'ın beyni üzerinde yapılan araştırmalarda olduğu gibi. . .

Anatomi ve Sanat

H.Gamze DURU, E.Tuğçe DOĞAN, Mehmet DAVUTOĞLU

Anatomi ve sanat konulu araştırmamızda anatominin sanatçıların tarafından nasıl kullanıldığını, nasıl bir sanat öğesi haline getirildiğini inceledik. Özellikle insan anatomisinin gizemi ilk çağlardan beri insanı çekmiş; sanatçıları bu mükemmel yapıyı taklitte itmiştir. Sanatçıların anatomiye olan ilgisi onları kadvralar üzerinde araştırmaya itmiş, hatta eski çağlarda insan kadvrası kullanmak yasak olduğundan yasadışı yollara başvurmuşlardır. Da Vinci'nin öğrencileriyle birlikte gizlice kazdıkları mezardan elde ettikleri kadvralar üzerinde çalışmaları buna örnektir. Eski mısırdaki vücutlarına tekrar ihtiyaç duyacaklarını düşündüklerinden mumyalama yapmışlardır ki mumyalama da bir sanat olarak kabul görmektedir. Mumyalanan vücutlar yüzyıllarca bozulmadan anatomik bütünlüklerini sürdürmektedir. Geçen yüzyıllar insanın anatomiye olan ilgisini azaltmamış aksine farklı boyutlara taşımıştır. Günümüzde belirli yerlerden izin alarak bu alanlarda çalışmalar yapmak yasaldir. Kadvra sergileri dahi açılabilir. Bizde anatominin sanatçılara bu kadar çekici gelmesinin nedenini araştırdık. Mesela bir insanı kadvra sergisi açmaya iten şeyin ne olduğunu meraklan yola çıktık. Anatominin sanatı baştan çıkaran gizeminin ne olduğunu çözmeye çalıştık.

Anatomi...Kilometre Taşları!!

Aysu Sinem KOÇ, Evrim Burcu TURAN, Selen TANER

Tıbbin temel dallarından olan Anatomi ve Fizyoloji'nin resim ile ilişkisi ve bu ilişkinin mihenk taşları: Galen, Andreas Vesalius, Leonardo Da Vinci, Şerefeddin Sabuncuoğlu, Netter, Rembrandt. Bu projedeki amaç; Anatomî'nin ve Fizyoloji'nin resim sanatıyla olan ilişkisini, dönemine damgasını vuran önemli bilim insanlarıyla kronolojik olarak ortaya koymak ve bu tarihsel gelişim sürecini tıba yeni başlayan kişilerin de fark etmesini sağlamaktır. Tıp eğitiminde öğretilen bilgilerin esas sahiplerini tanımak, bilgilerin geliş yolunu öğrenmek, bundan yüzyıllar önce sadece kişisel çabalarla insanlığa sunulan eşsiz ürünlerin önemini kavramak ve modern çizimlerin geliştirilmesinde büyük ustaların emeklerini gözler önüne sermektir. İşte bu projenin çıkış noktası da bu büyük sanat eseri sahipleri ve eserleri hakkında farkındalık yaratmak, bu insanları eserleriyle tanımak, araştırmaya ve hatırlanmaya değer olduklarını bir kez daha kanıtlamaktır.

Anatomide Çizim Sanatının Yeri

Ebru SÖNMEZ, Hafsa Feyza ÖZER, Hakan KÜÇÜKER

Tıp çizimleri gerçekten anatomide gerekli midir? Sadece resimleri kullanmak yeterli midir, yoksa çizimlere ihtiyaç var mıdır? Bu soruların cevabını bulabilmek amacıyla yapılan çalışmanın sonucu olarak anatominin var olmasının tıp çizimliliği sayesinde olduğu ve eski zamanlardan beri anatomik çizimlerin tıpta yaygın olarak kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu çalışma sırasında anatomi çizimlerini yapan kişilerin "tıp çizimleri" olarak adlandırıldığı, bu tıp çizimleri sayesinde tıbbın daha anlaşılır olduğu ve daha kolay ilerleyebildiği görülmüştür. Bunun yanı sıra, eski zamanlardan beri tıbbi çizimlerin yapıldığı sonucuna varılmıştır. Tıp çizimliliği, tıbbın gelişmeye devam edebilmesi için saygın bir meslek olarak varlığını sürdürmeye devam etmelidir. Tıp çizimliliğinin normal ressamlıktan farkı, kullanılan malzemenin zaman içinde değişiyor ve yeni özelliklerinin de ortaya çıkıyor olmasıdır. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda tıp çizimliliğinin ne kadar önemli bir meslek olduğu ve tıp çizimlerinin yeni gelişmeleri ne kadar yakından takip etmeleri gerektiği açıktır. Leonardo da Vinci'nin çizimleriyle günümüz çizimleri karşılaştırıldığında bile bu durum açıkça görülmektedir. Çizim sanatının tıptaki yeri düşünüldüğünde bu güncelliğin sağlanmasının tıbbın güncel tutulmasını sağlayacağı unutulmamalıdır.

Canlı Ölümler

Gökhan SARIKIR, Samet TAŞKIN, Ferit ŞAHİN

Muhteşem yapısı ve işleyişiyle insan vücudu senelerdir insanların ilgi kaynağı olmuştur. Bu ilgi Dr. Von Hagens'ın aklına insan vücudunun gösterildiği sergileri oluşturma fikrini getirmiştir. Von Hagens bu fikrini uygulamaya geçirmiş ve kendi bulduğu plastinasyon tekniği (insan vücudunun polimer madde ile doldurularak şeklinin ve yapısının bozulmasını önleyen bir teknik) ile yaptığı çalışmalarla kadavralara çeşitli şekiller vermiş ve bu kadavraları "Body Worlds" adlı sergisiyle halkın ziyaretine açmıştır. İlk olarak 1996 da açılan bu sergiler daha sonra dünyanın dört bir yanına dağılmış ve her gittiği yerde büyük ilgi görmüştür. Von Hagens'ı Roy Glover "Bodies The Exhibition" adlı sergisiyle takip etmiş ve bugüne kadar 6 milyondan fazla kişi bu sergileri ziyaret etmiştir. Bizim bu projeyi seçmekteki amacımız sergileri bilimsel, sanatsal yönden ve etik açıdan değerlendirmektir. Bu sergilerle hiçbir kitabın veya kaynağın veremeyeceği bir eğitimsel açı yakalanmıştır. İç organlar açık bir şekilde gösterildiği için çürümüş iç organları gören insanlar sigara alkol gibi kötü alışkanlıklarını bırakmakta ve sağlıklarına daha çok dikkat etmektedirler. Ayrıca vücutlara verilen çeşitli şekiller sergiyi eğlenceli kılmakta ve işin sanatsal yönünü ortaya çıkarmaktadır. Sergilerin sanatsal ve blimsel faydaları inkar edilemezken etik olup olmadığı konusunda tartışmalar yaşanmaktadır. Bunun nedeni ise kadavraların kaynağıdır. İlk zamanlar kimsesiz insanların ve ölüm cezasına çarptırılan mahkumların cesetlerinin kullanılması başta sivil toplum örgütleri olmak üzere tüm dünyada büyük bir tepki toplamıştır. Bize göre plastinasyon tekniği insanların eğlence odağı olarak kullanılmasından çok eğitim amaçlı kullanılmalıdır. Çünkü bu teknik tıp fakültelerinde çok yaygın bir şekilde kullanılmamaktadır. Ayrıca vücutları kullanılacak donörlerin de ölmeden önce izinleri alınmalıdır.

Da Vinci ve Anatomi

Musa TOPEL, Gamze ZENGİN, Kandemir CENGAVER, Vahit ÜNAL

Günümüzde gerek tıp eğitiminin gerekse daha sonraki dönemde yapılan birçok operasyonunun seyirinde anatominin çok önemli bir yeri olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Vücutumuzda bulunan yapıların yerlerini bilerek çok önemli müdahaleler yapılabilir hayat kurtarabiliriz. Tıp öğrencileri olarak bizim bu projedeki amacımız; anatomi biliminin gelişmesinde bir mihenk taşı olan Leonardo Da Vinci'nin hayatını ve anatomiye olan katkılarını araştırmaktır. İşe Da Vinci'nin hayatını araştırmakla başladık. Onu anatomi bilimiyle ilgilenmeye iten sebeplerin ne olduğunu öğrendik. Daha sonra yaptığı çizimleri bulup onları hangi şartlarda çizdiğini öğrendik. Bu çizimlerden bir derleme yapıp posterimize koyduk. Tüm bunların yanı sıra araştırmalarımız sırasında adına Da Vinci denilmiş bir cerrahi robotuyla karşılaştık. Bu robotun cerrahlara ve tıp dünyasına olan katkılarını araştırıp projemize ekledik.

Fırat Karakteri ve Çocuk Psikolojisi

Özlem BAYRAK, Caner COŞKUN, Mustafa ARMAĞAN

Karikatürler, fikirlerin basitçe, mizaha dayalı olarak anlatılmasıdır. Yakın zamana kadar sanat bile sayılmayan karikatür, toplumların en büyük yansımaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Karikatürler, son zamanlarda özellikle gençlerin ilgisini çekmektedirler. Biz de tıp ve sanat konulu projemizde Uykusuz yazarı Uğur Gürsoy'un Fırat karakterini çocuk psikolojisi bağlamında incelemek istedik. Fırat karakterini incelediğimiz zaman, Fırat'ın abartılmış çocukluk dönemi özellikleri dikkatimizi çekti. Özellikle dönem 1 öğrencileri olarak, bu yıl aldığımız çocuk psikolojisi derslerinin bu araştırmamızda bize son derece faydalı olacağını düşündük. Bu konuyla ilgili olarak, üniversitemizin Çocuk Ruh Sağlığı Anabilim Dalı hocalarımızdan da yardım alarak çalışmamızı yürüttük. İnternette Fırat karakteri ile ilgili bilgi topladık. Fırat karakterini yaratan Uğur Gürsoy'la iletişime geçmeyi planlayarak çalışmamızı genişlettik. Sonuç olarak, Fırat'ın okul öncesi çocuk psikolojisini ne ölçüde yansıttığını bulmaya çalıştık.

Guttirik Haberler Korosu

Sinan KÖSE, Uğur GÜLPER, Cihan ETGÜL

Yeterince anlaşılabilir olsa da karikatür sanatı eğitim sürecinde çok önemli bir yere sahiptir. İnsanı eleştirmek, düşündürmek ve güldürmek gibi işlevleri bulunan karikatürün temelinde insan ve toplumun eğitilmesi yatmaktadır. Karikatür eleştiriye dayalı bir sanattır. Eleştiri ise düşünmeyi, görmeyi, sorunların ve olumsuzlukların tespitini beraberinde getirir. Bu da çözüm yollarının

üretilmesi için temel gerekliliktir. Bütün bunları mizah yoluyla yapmak ise karikatürün sihirli gücüdür. Projemizde karikatür sanatının işlevselliğinin toplumun önemli sorunlarından biri olan sağlık problemleri üzerine insanımızı güldürmek, güldürürken düşündürmek ve bu vasıta ile insanlarımızın bilinçlenmesini sağlamak üzere planlanmıştır ayrıca uygun imkanlar oluşturduğu takdirde hasta ve hasta yakınlarına ulaşacak karikatürlerinde hastalıkların iyileştirilmesinde moral ve motivasyon kaynağı olabileceği de tasarlanmıştır. Malum ülkemizde sağlık konusunda var olan birtakım aksaklıkları da kendi dilinde konu eden karikatürler bu sayede toplumun kanayan yaralarına parmak basarak gerekli yerlere gerekli mesajları vermektedir (Gerçi ülkemizde bunlar ne kadar az yapıyor olsa bile karikatür sanatının bu gibi misyonları göz ardı edilmemelidir.) Karikatür, basın yayın, kitap, sergi, yarışma vb yollarla insanlara ulaşmakta ve eğitimsel görevini yerine getirmektedir. Ama ülkemizde bu ulaşım karikatüre ilgi duyan ve gerekli olanakları bulunan kişilerin kendi çabalarıyla karikatüre ulaşması sonucu gerçekleşmektedir. Çünkü karikatürün önemi yeterince anlaşılamamış ve gerekli yaygınlığı kazanamamıştır. Oysa karikatür daha çok kitleye ulaşmalıdır. Bunun için de sağlık kurumlarımızda karikatürün sihirli gücünden yararlanılması sağlık konusunda toplumsal bilincimize çok şey kazandıracaktır. 1

Hasta Çocukların Resimlerinden Psikolojik Analiz

Zeynep ÖZER, Ali SATILMIŞ, Mustafa ODLUYURT

Resim, psiko-pedagojik açıdan çocuğu bize tanıtmaya yarayan bir ölçüt olduğu gibi, onun zeka kişilik ve yakın çevre özelliklerini yansıtan bir ifade aracı olarak da büyük bir önem taşır. Her çocuk büyüyüp belirli bir kas olgunluğuna eriştikten sonra, kağıt üzerinde bir takım çizgi ve figür denemelerinde bulunur. Bireysel zeka ve kişilik faktörlerinin yanı sıra, çocuğun çevreyle olan etkileşimi ve günlük deneyimleri, onun çizgisinin başka çocuğun çizgisinden ayrılmasını sağlar. Çocuk bize resmîyle adeta kendisinin bir parçasını yansıtmakta, olaylar hakkındaki duygu düşünce ve görüşlerini dile getirmektedir. Bizde projemizde hasta çocukların, belirli bir konu olmaksızın çizdiği resimleri inceledik. Bu amaçla hastanemizin çocuk bölümünde bulunan hastalarımızın resimlerini derleyip analiz ettik ve bu yolla küçük yaşta hasta olan çocukların ruh hallarını çizdikleri resimlerden anlamaya çalıştık. Bulduğumuz sonuçları topladığımız resimlerle birleştirerek projemizi hazırladık.

Hasta Odalarının Renkleriyle İlgili Hasta Görüşleri

Şebnem ŞAKAR, Medi ŞAHİN, Duygu TETİKBAŞ, Taner SEZGİN

Hepimiz şu yada bu sebeple hastanede bulunduk veya bulunacağız. Hastanelerin klasik görüntülerinin, ağırlıklı olarak beyaz ve gri renklerinin iyileşme sürecini nasıl etkilediği hakkında şüphelerimiz vardı. Gerekliğinde müdahaleyi zorlaştırmayacak, amacından sapmayacak ufak değişikliklerle özellikle uzun süre hastanede bulunması gereken hastaların kendilerini hasta gibi hissetmekten az da olsa uzaklaşabileceğini düşünüyorduk. Peki hastalar ne düşünüyor? Oda renklerinden memnunlar mıydı? Gittik sorduk. . . Seçtiğimiz servislerdeki hastalar odalarının renginden ne kadar memnun? Ve de renkler aslında insan psikolojisini nasıl etkiler?

Hastane Mimârisi

Orkun AYDIN, Merve SOYSAL, Ayşe Nur UZUNER

Hastanelerin özellikle de ameliyathanelerin mimarisi özellikle son yıllarda birçok yerde tartışılmaktadır. Mimari tasarım ve hijyenik ortam konusu sadece mimarları değil doktorları ve hastane yönetimini de ilgilendiren bir konudur. Ameliyathanelerin mimarisi başta hijyenik bir ortam oluşturulması adına tüm detayları ile görüşülüp hayata geçirilmelidir. Bu çalışmada sağlıklı, hijyenik ve kullanışlı bir ameliyathane için nasıl bir mimari tasarım oluşturulması gerektiği araştırılmıştır. Araştırmalarımıza göre ameliyathane alanlarında hepa filtreli hijyenik klima sistemi kullanılmalıdır. Ameliyat salonlarının her birinde sadece bir ameliyat masası bulunmalıdır. Ameliyathane salonlarında toz ve mikrop barındıracak girinti çıkıntılar olmamalıdır. Ameliyathane salonlarında net kullanım alanı en az 30 metrekare, KVC ve organ nakli ile ilgili ameliyathanelerde bu oran 45 metrekare olmalıdır. Ameliyathanelerde yarı ve tam steril alanlar oluşturulmalıdır. Ameliyathane kapıları hermetik kapı olmalıdır. Ameliyathane yerleri seçilirken, ısı kaybı ve kazançlarının minimumda tutulması gerekmektedir. Sonuç olarak ameliyathanelerde hem hastanın sağlığı hem de ameliyathane ekibinin konforu için mimari tasarım çok önemlidir. Doğru mimari tasarım ve çözümlenmiş mekanik sistemle hijyenik ortamlar oluşturmak mümkündür.

Hastane Mimarisi ve Hastalar Üzerine Etkileri

Berin İNAN, Efe Cumhur SEZGİN, Muhammed İbrahim AKPINAR

Son yıllarda bütün dünyada sağlık sektöründe önemli değişimler yaşanmaktadır. Buna paralel olarak iyileştiren hastane kavramı, hastane mimarisine etki eden yaklaşım ve anlayışların neler olduğu, hastane binaları ve çevrelerinin hasta sağlığına etkileri ile ilgili çalışmalar gün geçtikçe hız kazanmaktadır. Biz de bu projemizde tarih boyunca tıp anlayışındaki değişimlerin hastane mimarisi üzerine etkilerini, hastane binalarının hastalar üzerindeki etkilerini ve iyileştiren hastane kavramını inceledik. Projemiz sonucunda; hastane tasarımı konularında hekimlerin, mimarların ve teknisyenlerin görev alacağı ekiplerin oluşturulmasının hastane mimarisinin gelişimi ve hastalara daha iyi, daha konforlu bir hizmet verilebilmesi için son derece önemli olduğunu gördük. Ayrıca bu konuyla ilgili daha fazla çalışma yapılması da farkındalığı artıracak ve hastane tasarımlarının gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Hastanedeki Sanatkarlar

Erkan Arda ABACI, Ayhan ACAR, Mehmet POLAT

Proje 1991 yılında sanatın, özellikle resim kullanılmış, sağlık kurumlarındaki hastaların tedavi sürecine pozitif etkisini açıklamak için tasarlanmıştır. Farklı projelerle birlikte uygulanıp farklı kurumlarda denenmiş olup günümüze kadar yaklaşık 95,000 hasta bu projede yer almış. Başlangıç olarak uzun süreli tedavi gerektiren hastalarda etkileri izlenmeye çalışılmış. Daha sonra proje genişletilip hastalıklar ve yaş grupları çeşitlendirilmiş. Başta çok kısıtlı alandayken sonraları romatoloji ünitelerinde, sistik fibrözizli hastalarda, renal diyalize muhtaç hastalar, fiziksel engelliler ve akıl hastalarında kullanılmakta. Projenin en önemli unsurlarından sanat oturumları, alanında uzmanlaşmış sanatçıların da katılımıyla hastaları, sanat dallarının birinde yetiştirmeyi ve bu konuda onları cesaretlendirmeyi amaç edinen oturumlardır. Her oturumda hastaların seviyesine ve ihtiyaçlarına göre yardımcı kitaplar ve fotoğraflar bulunmakta ayrıca hastaların daha da rahatlamasını sağlayacak müzikler de yer almaktadır. Oturumların yapıldığı salonların da mimarisi ve dekorasyonu da ayrıca hastaların konforu düşünülerek ve sanatsal bakış açısıyla tasarlanmıştır. Projenin çalışmalarını halka sunmak için çeşitli hastane, müze ve sokakta açılan, hastaların ürünlerinin sergilendiği sergiler de projenin bir başka basamağını oluşturmaktadır. 1991'den bu yana 70 farklı hastane ve başka mekanlarda sergi düzenlenmiş ve eserler halkın gösterimine sunulmuş. "Art in Hospital" (Hastanedeki Sanatkarlar) projesinin sağlık kurumlarında yaygınlaşması ve daha geniş bir alanda kullanılması için çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Ulusal ve uluslararası başka projelerle beraber, seminerler, konferanslar ve eğitim enstitülerinde de kullanılarak bu amaç gerçekleştirilmeye çalışılıyor.

İdeal Hastane

Hakkı ÇELİK, Tuna ÇELİK, Hamide Özge ÇİZMECİ

Projemize başlarken, mimari açıdan ideal hastanenin nasıl olması gerektiğini ve bu hastanede bulundurulması istenen sanat unsurlarını (resim, heykel vb.) araştırmayı hedefledik. Bu amaçla çalışma yöntemimizi anket olarak belirledik. İlk olarak anket soruları hazırladık. Anket sorularımız kişilerce istenen hastane mimarisinin özelliklerini ortaya koymaya yönelik sorular içermektedir. Daha sonra hazırladığımız anketleri yeterli sayıda insan uyguladık. Son olarak da uyguladığımız anketlerin detaylı analiziyle ulaşmayı amaçladığımız verilere sahip olduk. Bu çalışmamızın ideal bir hastane ortamını ortaya koyarak kişi ve kurumlara faydalı olacağına inanıyoruz.

Heykeltraşlık ve Anatomi

Berkan AKTUĞ, Ömür Burak ADIGÜZEL, Mohannad BANNOURA

Heykeltraşlıkta anatomi bilgisi heykeltraşın eserinin gerçekliği yakalaması açısından oldukça önemlidir. Rönesans döneminde birçok heykeltraş insan formunu her açıdan tasvir edebilmek için kadvralar üzerinde çalışmış, bu yolla elde ettikleri bilgileri heykellerinde kullanmışlardır. Rönesans dönemi sanatçısı olan Michelangelo kadvralar üzerinde yaptığı çalışmalar sayesinde Davut Heykelinde gerçekçilik boyutuna yaklaşmıştır. Leonardo da Vinci de anatomi bilgisini eserlerine ustaca yansıtmıştır. Eğer bir heykeltraş eserinde insanı tasvir etmek istiyorsa, gerçekçiliği yakalamak için anatomi bilgisine sahip olmalıdır.

İki Boyutlu Dünyada Tıp

Abdullah Onur KILIÇ, Ali Erman KILLI, Muhammed KAYA

Tıp, kimi zaman bir bilim, kimi zaman estetik bir beceri, kimi zaman etik bir iletişim yolu olmasının yanında; insanlık tarihi boyunca sanatsal birçok aktiviteye de kaynaklık etmiştir. Geçmişten günümüze, aralarında oldukça tanınmış sanatçıların eserlerinin de bulunduğu birçok yapıtta, tıp, ana tema veya yardımcı araç olarak kullanılmıştır. Hazırlamış olduğumuz proje, tıbbi konu alan ve şaheser niteliği taşıyan 6 yapıtı incelemektedir. William Hogarth tarafından resmedilen "Gin Lane" isimli tabloda, merdiven üzerinde oturan kadının bacağındaki lekeler, dönemin önemli sorununu teşkil eden Frengi hastalığını göstermektedir. Böylece tıbbın yaşanan salgınlar, hastalıklar yoluyla insanların ilgisini çektiği görülmektedir. "The Gross Clinic", Thomas Eakins'a ait bir eser. 19. yy sonlarında cerrahinin nasıl yürütüldüğünü resmetmektedir. Edward Munch, "The Sick Child" isimli eserini, kız kardeşini tüberkülozdan yitirdiğinde yapmıştır. Yine en meşhur tablolardan biri Rembrandt Harmenszoon van Rijn'e ait. "The Anatomy Lesson of Dr. Tulp" isimli tablo kadvra diseksiyonunu resmediyor, ancak Rembrandt'ın yaptığı bir takım hatalar da gözden kaçmıyor. Ancak renk hakimiyeti açısından oldukça başarılı olduğundan yine bir başarı niteliğinde. Sir Samuel Luke Fildes'a ait "The Doctor" isimli tabloda hasta muayene eden bir doktor resmedilmiştir. Bu eserlerden ayrıca tıp alanındaki çalışmaların da sanatçılara büyük ilham kaynağı olduğunu görmekteyiz. Yine Pirenelerin kuzeyinde bulunan Lascaux Mağarası'nda bulunmuş 15000 yıl öncesine dayanan bir duvar resmi. . . Resimde Trans halde resmedilmiş bir insan figürü bulunmakta ve bu kişinin bir saman olduğu ihtimali üzerinde kuvvetle durulmaktadır. Sonuç olarak bu 6 şaheser tıbbın insanlık tarihinde oldukça önemli bir yer tuttuğunu, sadece hasta iyileştirilmesi, tedavi gibi dar kapsamlı bir disiplin olmadığını bize göstermektedir.

İnsan Anatomisinin Mucizevi Gösterimi

Ceren IRMAK, Tuna GÜZEL, Abdurrahman İSAK,

Ali Can KARAKUYU, Yusuf ÖZTÜRK

İnsan anatomisi yaşam boyunca herkes tarafından merak edilen bir alan olmuştur. Sadece tıbbi toplumun görebildiği insan anatomisi, kapalı kapılar arkasına saklanagelmiştir. Bu kapalı kapıdan çıkartıp insan vücudunu bütün topluma göstermek amacıyla açılmış olan "Body Exhibition" sergisini projemizde incelemeyi amaçladık. İnsan bedeninin alışılmış ırkütücü, soğuk ve gizem dolu görüntüsünden uzaklaştırarak gerçek, inanılmaz ve etkileyici dünyasına götüren bu sergiyle, hastalıklı ve sağlıklı bölgeler yanyana koyularak hayat stiline insan vücudunu nasıl etkilediği gösterilmiştir. Dünyanın en güzel sanat eseri olan insan vücudunun gerçek yapısı, rahatsız edici kadvra formundan çıkartılmıştır. Bu sergide sergilenen her bir beden örneği bugün tıp biliminin uyguladığı bilinen beden koruma yöntemleri ile korunmaktadır. Daha sonra bu bedenler, bedenin hangi pozisyon ile sergileneceğine karar verilerek şekline verilmesiyle beraber uygun bölümlerden kesim işlemine tabi tutulmuştur. İnsanın embriyo hali sıradışı şekilde gözler önüne serilmiş, futbol oynarkenki duruşu özel dizaynlarla eğlenceli ve hayranlık yaratacak kadar etkileyici hale getirilmiştir. "Body exhibition" sergisi, bir çok metropolde sergilenecek milyonlarca insanı etkilemiş, vücutlarımızın ne kadar mükemmel yapılar olduğunu gün ışığına çıkarmıştır.

Karikatür ve Tıp İlişkisi

Ersan AĞA, Yusuf Cihan DİRİM, Mustafa Emre DUYGULU,

Göktürk GÜĞÜNAĞAOĞLU

Bu projeyi hazırlamaktaki amacımız; tıp dünyamızı, mizah penceresinin karikatür perdesini aralayarak görmektir. 500'e yakın çizimden bizce en güzel olanlarını sunmaya çalıştık. Projemizi hazırlarken grup çalışması yaptığımızdan, kullandığımız teknikler ile düşünce dünyamızı ve ortak hareket ederek iş yapma yetimizi geliştirdiğimizi grupça düşünmekteyiz. Milletimizin, hekimlerimize karşı olan önyargılarını, şikayetlerini ve bilinç altındaki isteklerini; nükte bahçesinin latife çiçeklerini koklayarak ve koklatarak yaşatmaya çalıştık.

Karikatürler: Tıbbın Mizahi Yönü

Musatafa UYANIK, Muzaffer Reha ÜMÜTLÜ, Muhammed Selçuk ÖZER, Ahmet TEZCAN

Projemizde sanatın mizahi tarafını temsil eden karikatürlerden kaynak aldık.

Amacımız doktorlar hakkındaki karikatürleri incelemek ve bu karikatürler hakkında

yorumlar yapmaktı. Tıp hakkındaki düşüncelerin karikatüre yansımaları görmek istedik. Baktığımız karikatürlerde doktorların hataları, hasta-hekim ilişkisi gibi konularda günlük hayattaki olaylardan bazı kesitler gördük. Doktorların ağır çalışma koşulları, ülkemizdeki yetersizlikler de sık işlenen konular olmuştur. Sonuç olarak baktığımızda doktorlara her açıdan mizahi bir yolla bakılmıştır. Ve bu karikatürlerde ülke gerçekleri göz ardı edilmemiştir.

Medipul

Meltem KOCA, Burcu ÖZATA, Yağmur BAYINDIR

Geçmişte iletişim büyük ölçüde mektupla sağlanıyordu. Mektupların üzerindeki pullarda çeşitli kişiler, olaylar resmediliyordu. O dönemde bu, insanları iyi olana teşvik ve önemli kişileri tanıtmak amacıyla bir çeşit reklam gibi kullanılıyordu. İncelediğimiz pullarda gerek tıbbın öncülerinin gerekse hastalıkların, madde bağımlılıklarının ayrıntılı bir biçimde gösterilmesi bunun önemli bir göstergesidir. İnsanları yeni bir gelişmeden haberdar etmek, aşları hatırlatmak, doktor ve hemşirelerin sağlık alanındaki önemini vurgulamak, kötü alışkanlıklardan uzak tutmak, toplum yararına işlere yöneltmek amacıyla bir çok pul basılmıştır. Hemen hemen tüm ülkelere ait pullarda tıbbın etkisinin var olduğunu söylemek mümkündür. Tıbbın posta pullarındaki izlerini yüzeye çıkarma merakımız bizi bu projeyi gerçekleştirme yöneltmiştir.

Psikopatolojik Sanat—Art Brut

Melike ARSLAN, Ali Burak BOSTAN, Muhammed Fatih ACEHAN, Yavuz Kemal ARIBAŞ

İlk defa 1948 yılında Dubuffet, Breton ve Tapie 'art brut' sanat akımını başlattılar. Bu sanatta olması gereken en önemli şey daha önce herhangi bir resim bilgisinin olmamasıdır. Yani profesyonel resim çalışması yapmamış olmaktadır. O dönemde bu sanatçıların amacı; kendi kendini yetiştirenlerin, meşhur olmayanların, hapistekilerin ve ruh hastalarının ürünlerini ortaya çıkarmaktır. Sonraki dönemlerde özellikle psikolojik rahatsızlıklarda bu yöntemi kullanan doktorlar hastaların acılarını, duygularını dahası hastalığını bu resimlerde gördü. İnsanın hiçbir sansür kaygısı taşımadan, iç dünyasını renklerle, sembollerle dışa vuruyordu. Psikolojik rahatsızlıklarda teşhis öyle bir şey değil ki beynini açalım anlayalım, kalbine bakalım çözelim ya da kanını, idrarını tahlil edelim de ortaya çıksın. Bu yöntemlerle akıl hastalıklarının teşhisi konulamadığı için iyisi mi başka bir şey deneyelim. Resim desek mesela. Evet evet. . . Belki en doğal yoludur ruhumuzdaki yaraların, acıların, sancuların, sevinçlerin anlatımında. Her zaman korktuğunuz, yaklaşamayacağınız bir hayvanı kağıda çizseniz; dokunamayacak, yaklaşamayacak kadar kötü gelmez insana. Ruhsal olarak da sizi çökerten bir şeyi kağıda çizseniz daha rahatlamış hissedersiniz. Belki de budur hekimleri hastalarına kağıt ve boya kalemleri vermeye iten sebep. Psikolojik rahatsızlıkların ruhun derinliklerinde oluşturduğu acı ve duygu karmaşası bir sessiz çığlık gibi yükselirken insanoğlunun çalışma gücü hastalığa karşı koyma gücü veriyor, duyguyu esere dönüştürerek bir ışığa, yani dış dünyaya sesleniyordu.

Resimden Al Haberi

Batuhan BAŞPINAR, Zeynep BAŞÇI, Özgür Can CANER, Olgun BİNGÖL

Renkli dünyalarıyla çocuklar bizlere hayata dair ipuçları sunarlar. Onların resimlerdeki masum çizimleri; hüznü, neşeyi, zaman ve mekandan bağımsız olarak tüm çarpıcılığıyla gözler önüne serer. Biz de bu bağlamda, çocuklarla çalışarak onların ruh hallerini anlamaya çalıştık. Onlardan istediğimiz doktor ve öğretmen figürleri, iki farklı dünya olan eğitim ve sağlık alanlarını çocuk gözleriyle değerlendirmemize imkan tanımıştır. Hastalığın doktorla olan yakın ilişkisi ve hasta bir çocuğun hastalığının getirdiği psikolojik duruma göre doktora yüklediği değer ve anlam; öte yandan bu profillerin seçilmesinde en büyük etken olmuştur. Resimler karşılaştırıldığında figür ve arka plan üzerindeki ayrıntı çokluğu, duygusal ifadeler ve renk kullanımı çocuğun günlük hayatta öğretmen ve doktora verdiği önemi göstermektedir. Tüm bu parametreler kullanılarak yapılan değerlendirmeler sonucu, hastalığın derecesi ve çocuğun ruhsal durumu hakkında önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Sanatsal Anatomi

Musab Medeni ZORLU, Gyukhan R. ALİ, A. Arsalan SARABI, M. Muhsin YILMAZ

Sanatsal anatomi kavramı; insan anatomisinin sanatsal boyutu ve sanatta insan anatomisinin kullanımı şeklinde iki farklı şekilde ifade edebilir. Bu iki ifade farklı açıklamalar gibi görünse de ayrılmaz bir bütündür. Anatominin tarihi eski Mısırlılara dayanmaktadır. Bir zamanlar her ne kadar Galen ve İbn-i Sina sanatsal anatomi anlamında çalışmalar yapsa da, sanatsal anatominin asıl babası Hollanda'lı Andreas Vesalius'dur. 1543'de, henüz 28 yaşındayken "de humani corporis fabrica libri septem" (insan bedeninin yapısı üzerine altı kitap) adlı eserini tamamlamıştır. Bundan sonra Rönesans dönemi sanatçıları "sanatsal anatomi"ye derin anlamlar katmışlardır. 19. y.y.'da ise sanatsal anatomi ders olarak verilmeye başlanmıştır. Tıp ile sanatın birleştiği ve günümüzde tıbbın popüler bir uzmanlık dallarından olan plastik (estetik) cerrahi de sanatın anatomiye yansımalarından oluşmuştur. Hatta heykeltıraşlar, estetik cerrahların atası kabul edilir. Günümüzde birçok estetik cerrah heykel eğitimi almaktadır. Değişiklik yapılacak kısımları hastaya bir heykelcik olarak gösterilmesi, yapılacak hataların önüne geçilmesini sağlar. Estetik cerrahlarının sanatçı olup olmadıkları her zaman bir tartışma konusu olmuştur. Kesinlikle bir estetik cerrahi sanatçı olamaz. Bir sanatçı kendi iç dünyasındakileri bize aktarır, ama estetik cerrahlığı hastanın istediği görünüme sahip olma arzusunu yerine getirme vazifesinden ileriye gidemez. Sanatın ve anatominin iç içe olduğu "sanatsal anatomi" konusunda, insanı büyüleyen gerçekler var. Rönesans dönemi ressamı, müthiş portreleri ile insana adeta tarih ve uyum kokan bir yolculuk yaşıyor. İnsan, vücudundaki sanatı ve güzelliği gördüğünde ona hayranlık duymaması elde değil.

Sanatta Anatomi Mucizesi

Alihan KOKURCAN, Gökçen İLÇİOĞLU, Oğuzhan KARAMAN, Erhan HOCAOĞLU

Projemizin konusu anatominin heykel sanatındaki yeri ve önemidir. Bu projeyi hazırlarken Ron Mueck adlı heykeltıraşın bu alanda yaptığı eserlerinden yararlandık. Konumuzun Ron Mueck hakkında olmasının sebebi ise heykeltıraşın eserlerini belli bir amaç doğrultusunda yapmış olması bizim ilimizi çekti. Anatomi atlaslarından aldığımız örneklerle sanatçının eserlerini karşılaştırdık. Mueck'in, bir bebekten bir yaşlıya kadar her yaşta insanda anatominin güzelliğini mükemmel biçimde ortaya koyduğunu gördük. Geçmişten bu güne heykel sanatının nasıl geliştiğini, bu sanat dalının inceliklerini araştırdık. Ayrıca anatominin tarihi ve heykeltıraşın hayatı hakkında kısa bir bilgi topladık. Projemizin daha ilgi çekici olması bakımından poster hazırlayacağız. Bizim bu projeyi yapma amacımız, anatomiye sadece bir ders veya bir tıp dalı olarak gören tıp öğrencilerine yeni ve sanatsal bir bakış açısı kazandırarak aslında yeterince anatomi bilmenin sanatta nasıl mucizeler yaratabileceğini göstermektir.

Tıp ve Fotoğrafçılık

Oğuzhan DOĞAN, Mustafa EKİCİ, Onur GÖZMEN

İnsanlık, tarih öncesi devirlerde yaşadığı bir anı ölümsüzleştirmek için resimle başlayan serüvenine, günümüzde teklonjinin de ilerlemesiyle her şeyi olduğu gibi aktarıldığı fotoğrafa dönüşmüştür. Tıbbi fotoğrafçılığın katkısı hem bilimsel hem de sanatsal yönden çok büyüktür. Bilimsel yönü açık ama sanatsal yönü ne acaba? Kenan Bahadır Derre'nin çağımızın hastalığı HIV/AIDS'e karşı kamuoyunu bilinçlendirmeye amaçlayan sergisi için, Türkiye'nin önde gelen 65 ismi Mehmet Turgut'un objektifinin karşısına geçerek HIV/AIDS'i kendi cümleleriyle yorumladılar. Aralarında Ali Poyrazoğlu, Aslı, Zeynep Casalini, Ayşegül Aldinç, Deniz Seki, Derya Baykal, Erol Evgin, Funda Arar, Yıldız Kenter, Manga gibi isimlerin de bulunduğu ünlüler, kendi üsluplarıyla hastalığı ve bu hastalıkla ilgili bilinçli olmanın yollarını tanımladılar. "Hayata pozitif bakmak için biraz çaba!" sloganıyla AIDS hastalığının önlenmesi ve bu hastalıkla ilgili her yaşta, her kesimden kişinin bilinçlendirilmesi amaçlandı. Bizde öğrenci arkadaşlarımıza soruyoruz. Acaba siz bu fotoğraf yoluyla yapılan çağırının farkında mısınız?

Tıp ve Sanatın Buluşması, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi

Atilla Hikmet ÇİLENGİR, Çağlar ÇETİN, Seyit Ali Murat ÇEKİL

Tıp eğitimini görmek, uzmanlaşmak, hayat boyunca yeniliklerle karşılaşmak ve insanlarla sürekli iletişim halinde bulunmak hayattaki en büyük sanatlardır.

Hekimlik mesleği insanoglundun yaratılışından itibaren var olmuş ve sanatı da kapsayarak insanlığın daha iyi şartlarda yaşaması için çalışmıştır. Eski çağlarda tıp ve sanat aynı kişiler tarafından yapılırken günümüzde bu meslekler zorunlu olarak birbirlerinden ayrılmışlardır. Ancak hekimler sanattan vazgeçememiştir. Cerrah kelimesi eski Yunancada “elle bir şey yapan” anlamına gelir, tıpkı bir sanatçı gibi. Sanatla tıbbın buluşması ise “Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi”de olur. Tarihteki ilk plastik cerrahi yöntemlerini M.Ö. 5-6 yüzyılda Hindistan’da kullanıldığı düşünülmektedir. Bu plastik cerrahi örnekleri esirlere işkence olsun diye kesilen kulak ve burunlarının tedavi edilmesidir. Plastik cerrahide hekim bir heykeltıraş gibi çalışarak bedene şekil verir. İyi bir estetik görüş, objeler arası farkları yakalayabilme yeteneği ve iyi bir el beceri yeteneği bir sanatçıyla bir plastik cerrahın olması gereken ortak özelliklerdir. Sanatçı doğayı taklit ederek sanatını yapar, plastik cerrah da doğal olanı taklit ederek insanlığa faydalı olur. Sonuç olarak bizim projemizin amacı plastik ve rekonstrüktif cerrahi ile sanatın ortak yönlerini aktararak aralarındaki ilişkiyi göstermektir.

Van Gogh’un Hastalığının Tıp ve Sanat Açısından Yaklaşımları

Abdullah Tarık ASLAN, Mevlüt APAYDIN, Veli ÇETİNASLAN, Yasemin ÇELİK

Van Gogh’u özellikle hayatının son iki yılında ciddi şekilde etkilemiş olan akıl hastalığı için bugüne kadar 30’dan fazla teşhis veya olası sebep ileri sürülmüştür. Bunlardan bazıları, şizofreni, bipolar bozukluk (eski adıyla manik depresyon), frengi, boya zehirlenmesi (soluma veya yutma yoluyla), Ménière hastalığı ve güneş çarpmasıdır. Kötu beslenme, aşırı çalışma, uykusuzluk ve alkol düşkünlüğü, muhtemelen hastalığın etkilerini artırmıştır. Van Gogh’un, kardeşi Theo’ya yazdığı çok sayıda mektup, günümüzde tıp uzmanları tarafından incelenmektedir. Bu incelemeler sonucunda bu hastalığın seyrinin daha çok porfiriyi andırdığı gerçeği ile karşılaşılmaktadır. Van Gogh; hazımsızlık, iştahsızlık, karın ağrısı, mide bulantısı, kusma sıkıntısı çekmiştir. Van Gogh vücudundaki değişimleri ve belirtileri kendi ağzından pek çok mektupta kardeşine anlatmıştır. Bu belirtiler daha çok porfiriyi hatırlatır. Bu, fiziksel, genetik bir hastalıktır. Hastanın sağlık sorunları, hayaller ve halisasyonlar görmektir. Porfiride, sık sık yinelenen karın ağrısı nöbetleri, kusma, kol ve bacaklarda halsizlik yada felçler ve histeriyi andıran psikolojik değişiklikler görülür. Ancak; bazı araştırmacılar, Van Gogh’ta ortaya çıkan belirtilere bakarak Van Gogh’un hastalığının manikdepresif bozukluk olarak da bilinen ‘bipolar bozukluk’ olduğunu savunmuşlardır. Bu hastalık günümüzde daha çok ‘bipolar (iki kutuplu) duygulanım bozukluğu’ olarak adlandırılır. Mani ve depresyon nöbetlerini içeren bir hastalıktır. Hastanın duygu durumu sık sık değişir; çok neşeli, taşkın yada çok üzgün ve umutsuz olabilir. Mani ve depresyon dönemlerinin uzunluğu kişiye göre değişebilir. Hastalık; boşanma, iş kaybı, alkol, madde kullanımı ve intihar gibi sonuçlar doğurur. Manik dönemin belirtileri aşırı neşe, tahammülsüzlük, sinirlilik, aşırı öfke, uygunsuz yer ve zamanda aşırı gülmeye, enerji ve aktivitenin artması, aşırı derecede para harcama, kokain, alkol ve uyuşturucu madde kullanımı ile ortaya çıkar. Depresif dönemde ise hasta içine kapanır, karamsarlaşır. Bipolar davranış bozukluğunun tedavisi vardır. Bazı hastalar tamamen iyileşir, bazıları hayat boyu ilaçla kontrol altında tutulur. Van Gogh’un özellikle son dönem eserlerinde açıkça görülen sarı renk düşkünlüğünün de tıbbi bir bozukluktan kaynaklandığını ileri sürenler olmuştur. Bu konudaki teorilerden birine göre, Van Gogh’un bolca içtiği absintte bulunan tıyon adlı madde, zaman içinde Van Gogh’un görüşünü bozarak nesnelere sarımsak renkte görmesine sebep olmuş, bu da ressamın eserlerine yansımıştır. Bir başka teoriye göre, Van Gogh’a hastalığının tedavisi için yüksek dozlarda yüksük otu verilmiştir, ve yüksük otunun sarımsak görüğe veya sarı lekeler görmeye sebep olduğu bilinmektedir.

Virus Mimarisi

İlyas Halil AYDIN, Kamuran AYDIN, Özlem Dilara AYDIN, Sümeyye AYKON

Hepimizin virüslerle ilgili bir bilgisi vardır, en azından bir duymuşluğu. Mesela grip başta olmak üzere hepatit, AIDS gibi birçok ölümcül hastalığın sebebinin virüsler olduğunu bilmeyen yoktur, yada baya medyatik olan kuş gribi ve domuz gribi virüsünü. Tabi KKA virüsünü de unutmayalım. Gördüğümüz gibi küçük yaratıklar dünyamızı, yaşamımızı ne kadar etkiliyor. Artık sohbetlerimizin yarısına bu küçük canavarlar hâkim. O kadar çok korkuyoruz ki onlardan... Dilediğimiz

gibi eğlenemiyoruz kırlarda, parklarda. Anlayacağınız onlar biyoloji derslerinde canlılığını tartıştığımız masum yaratıklar değil. Aksine savaşlarda kullanılan biyolojik silahların vazgeçilmez elemanı. Peki, hiç merak ettiniz mi morfolojilerinin nasıl olduğunu? Aklinıza gelir miydi muhteşem binalara ilham kaynağı olacağı? Evet, yaşamı tehdit eden unsurlardan oldukları, canlılara çok büyük zararları olduğu doğru; ama bu, harika bir şekle sahip oldukları gerçeğini değiştirmiyor. Bunu fark eden sanatçılar, mimarlar ise yetenekleriyle birleştiriyorlar virüs yapı matematiğini. Ortaya da sizin için bulduğumuz bu müthiş eserler çıkıyor.

“Yazının Ruhü”: Grafoloji

Hani ALISSA ALAM, Yasin BUCAK, Halit BACI

Grafoloji, yazıbilim anlamına gelir. Türkçe’ye Fransızca’dan girmiş bir terimdir. Kaynaklar bu sözcüğün ilk kullanılışı hakkında görüş birliğinde değildir. İlk kez geçtiğimiz yüzyılın ikinci yarısında kullanılmıştır. Antik Yunanca’daki “yazı” ve “bilim” köklerinden türetilmiştir. Grafoloji biliminin modern anlamdaki kurucusu olarak 1872-1956 yılları arasında yaşamış olan Alman psikolog Ludwig Klages gösterilmektedir. Romalı tarihçi Suetonius’un bazı ifadelerinden İmparator Augustus’un el yazısını incelediğini ve hakkında fikir yürüttüğünü biliyoruz. Kuşkusuz, bu, yalnızca amatörcü değerlendirmelerden oluşuyordu; ancak çağı için son derece ileri bir düşüncüyü yansıtıyordu. Özellikle yüzyılımızın yarısından itibaren tam donanımlı tüm kriminal polis laboratuvarlarında bir grafoloji birimi oluşturuldu. Böylece suçlular hiç beklemedikleri yönlerden açık vermeye ve yakalanmaya başladı. Grafoloji; kişilik analizi amacıyla, sağlık sorunlarının ortaya çıkarılmasında, kanserin erken teşhisinde kullanılabilen bir bilim dalıdır. Hastalık teşhisinde el yazısı çoğu zaman modern tıbbi araçlar kadar etkili sonuç veriyor. Hiçbir zaman tıbbin bir rakibi ya da alternatif tıp değil ama tıba yardımcı bir bilim dalı olarak kendini gösteriyor. Özellikle kanser hastalığının erken teşhisinde büyük yararları olduğu tıp çevrelerince kabul edilmiş durumda. Kanser, ileri düzeylere ulaşmadan kişi tarafından fark edilmesi çok zor bir hastalık bu nedenle de erken teşhiste zorlanılıyor. Ama herhangi bir hastalık başladığı zaman daha ilk aşamalarından itibaren vücudumuzda farkına varmadığımız etkiler yapıyor ve biz anlamasak da el yazımız da bunlardan etkileniyor ve farklılaşıyor. Yazı analizi sayesinde gerekli uyarılar zamanında yapılırsa doktorun elinde erken teşhis için çok büyük zaman kalıyor. Biz de Grafoloji biliminin tıp alanında kullanımının artmasının gerektiğini düşünüyoruz.

How Renaissance Art Contributed to Medicine

Canan TIAMBENG, Letta HISKIA

Medicine dates as far back as the Middle Ages when knowledge about the human body was very limited and obsolete. The basic principle of medieval medicine was the theory of humours which stated that there were four humours (principle fluids) produced by various organs in the body that had to be in balance for a person to stay healthy. Who would have thought in the 1300’s that a new era of artistic and cultural innovation was about to emerge, to shatter the medieval society and transform the western world? This new era was the Renaissance, or rebirth of learning. Italian artists during the Renaissance attempted to make their art, especially those portraying the human figure, more realistic. To achieve this, they had to dissect people to study how the human systems worked. At about 1500-1510, their investigations surpassed much of the knowledge of anatomy that was taught at the universities. Some of the many artists who practiced dissections were Antonio Pollaiuolo, Michelangelo Buonarroti and of course, Leonardo da Vinci who contributed a lot not just as an artist, but also as an engineer and anatomist. The common interest of these artists was to study how the muscles flexed and what they looked like in different positions and angles, and the human body in a state of urgent action, and varied poses. Huge contributions were particularly made by Leonardo da Vinci who studied and made a series of drawings of various human systems and inner organs. Anatomical research in the past hundred years, especially those made by the Renaissance artists, have contributed to improvements in modern medical practices, such as the necessity of understanding the human anatomy in order to carry out successful surgeries.

Görmeden Gören Beyin**Begüm KILIÇ, Burak KAYA, Melike GENÇER, Safiye KIZIŞAR**

Görsel anlamda etkileyici sanat eserleri üretmek ya da onları anlamak için bildiğimiz anlamda "görmek" gerekli midir? Eşref Armağan'ı ve yaptıklarını gördükten sonra bu soru daha kuvvetli bir şekilde geliyor akıllara. Dhorma Vaftizhanesini 600 yıldan bu yana, görmelerine rağmen birçok insan hatalı çizmiş ama gelin görün ki doğuştan görme özüllü ressamımız Eşref Armağan hata yapmadan vaftizhaneyi rahatça çizebildi. Peki doğuştan göremeyen bir insan nasıl resim çizer? Bu soru dünyaca ünlü üniversitelerin de dikkatini çekti, Eşref Armağan'ın bu yeteneği Harvard ve Toronto Üniversitelerinde araştırıldı ve hayret verici bir sonuç ortaya çıktı: Eşref Armağan'ın görsel korteksi görebilen insanlardan bile daha iyi çalışıyordu. Ayrıca The Colors of Darkness' isimli ödüllü belgesel konu olmuştur ve Real Super Humans isimli belgeselde de aynı şekilde kendisinden ayrıntılı bir biçimde bahsedilmektedir. Eşref Armağan, yaşamı boyunca görmediği nesnelere hayal ederek onları başarıyla resmedebildi. Görmemesine rağmen çizdiklerinin bu denli gerçeği yansıtmaması, resim yapmanın onda bir tutkuya dönüşmesini sağladı. Elleri artık onun gözleri olmuştur. Biz bu projeyi hazırlarken Eşref Armağan'ın dünyaya öğrettiği en az üç şeyi aktarmayı amaçladık: 1) Resim, sadece görmenin bir ürünü değildir; dokunmanın da ürünüdür. (Ya da, dokunma görmenin başka bir çeşididir). 2) Görme özüllü bir insan da çok büyük bir ressam ve sanatçı olabilir. 3) İnsan başarısının sınırları yoktur.

Tıp ve Sahne Sanatları**Dönüşten Gelen Gizem****Berna AÇIKGÖZ, Erman AK, Veysi CAN**

Biz, normal insanlar bir kaç tur dönsek bile dengemizi kaybedip düşeceğimizi sanırız. Peki 5200 tur dönen semazenlerin başları neden dönmez? Bu çalışmada semazenlerin başlarının neden dönmediği; ayrıca dingin ve huzurlu ruh hallerinin dönmekten mi kaynaklandığının araştırılması amaçlanmıştır.

Meditatif Dans: Bilince Açılan Köprü**Sedat Can GÜNEY, İbrahim KAPLAN, Ahmet KAPLAN, Emrah İŞİKTEKİN**

Meditatif dans doğu ve batı tekniklerini sentezleyen bir vücut eğitimidir. Klasik bale, modern dans, yoga ve meditasyonu birleştiren bütünlük bir yaklaşımdır. Meditatif dansta vücut araç değil; amaçtır. İnsana vücudunu tanıtır ve onu daha etkili nasıl kullanabileceğini öğretir. Duruşu düzeltmek, vücut bilinci ve kondisyonu oluşturmak, meditasyon ve odaklanma meditatif dansın evreleri. Meditatif dans temelini his ve hareket konsantrasyonu olan Mevlevilerin dansından alıyor. Hareket konsantrasyonunu bilinçli egzersizlerle birleştiriyor. Yaşam vücudun kasılması ve gevşemesi demektir. Vücudumuzu germeyi klasik bale ve modern dansla; gevşetmeyi ise yoga ve diğer doğu teknikleriyle öğretir. Meditatif dansa göre: 'Yaş, boy, kilo ne olursa olsun insan vücudu her zaman yapısal olarak değişebilir.'

Sanat Terapisi**Erhan BAYRAK, Faruk Kemal BENİ, Aycan BÖLÜK, Tuba CEVİZ**

Toplum içerisinde kendisini ifade etmekte zorlanan, paylaşamayan, ikili ilişkilerde zayıf olan kişilere belirli bir süre bireysel terapi uygulanır, ardından sanat terapisi grup ortamında devam ettirilir. Sanat terapisi bir anlamda rahatlamayı sağlıyor. Kendi kendinize, güzel olmuş kötü olmuş fark etmeden kendinizi anlatan eserler meydana getiriyorsunuz. Önemli olan sizin için bir anlam ifade etmesi. Kimse umurunuzda değil. Dünyadan ve onun bütün iyi kötü yanlarından uzak, kendi iyi ve kötünüzü arayacaksınız. Sanat terapisi grup halinde, bireysel olarak yada çiftlere uygulanabilen, iletişimi kolaylaştıran ve eğlenceli hale getiren bir tekniktir. Özellikle küçük yaş gruplarında ve ergenlerde çok iyi işleyen bir sistemdir. Sanat terapisi resim ve psikolojinin birleştiği noktadır. Sanat terapisi alanı bir yandan karanlık çağa kadar temellerini taşıırken, bir yandan da psikolojinin bir alt dalı olarak bilimsel anlamda ilerlemesini sürdürmektedir. Kısacası bir resim bin kelimeye bedeldir sözü sanat terapisinin özünü oluşturmaktadır.

Semazenliğin Sırları**Engin Zafer TERZİ, Meryem TEHMEN**

Mevlana Celalaeddin Rum-i müslüman alemi tarafından kabul edilen en büyük düşünürlerden biridir. Tarikatının ayinleri yıllardır görkemli gösterilerle sürmektedir. Bu ayine Sema ve ayini yapanlara Semazen denir. Semazenler yaptıkları bu ayinde insana şaşırtıcı gelen pek çok sırrı barındırmaktadırlar. Örneğin; Semazenlerin başları neden dönmez, 5200 tur döndükleri halde nasıl yorulmuyorlar, Semadan önce neden abdest alınır, Semazenlerin kafasında gördüğünüz takke neden silindirik biçimindedir? Biz bu soruları Tıbbi bilgiler ve yaptığımız araştırmalar ışığında açıklamaya çalıştık.

Tıp ve Sinema

Aman Tanrım! Yürüyorum! Yürüyorum! Burak Ekin DALBAYRAK, Selim DENİZ, Çağrı DOLGUN

Türk filmleri sağolsun, bu ve benzeri repliklere hepimiz aşınayız. Başroldeki genç ve güzel kadın, çocukluğunda yaşadığı elim bir kaza sonucu felç geçirmiş, tekerlekli sandalyeye mahkûm olmuştur. Neyse ki aşk, omurga-omurilik sakatlanmalarını bile yenebilecek güçtedir. Felçli kadın, tekerlekli sandalyesinden kalkar ve ağır ağır yürümeye başlar. Doktorlar, tıp âlemi, bilimsel gerçekler... Hepsini yanıltmıştır. Çünkü aşk spinal sakatlıkların bile üstesinden gelebilir. Genç kadın, sevdiceğiyle kırlarda koşuş saklambaç oynayabilecektir artık. Türk filmlerinde sık sık karşılaşılan bu olayın (aynısına gözleri açılan körlerde de rastlıyoruz), gerçekleşmesinin mümkün olmadığını bilmek için, Beyin ve Sinir Cerrahisi ihtisası yapmaya gerek yok elbette. Bir spinal sakatlıktan ötürü meydana gelen felçten kurtulmak, ne yazık ki kimi Yeşilçam filmlerindeki kadar kolay değil. Zaten belki de, felcin sinemacıları cezbetmesinin nedeni, bu rahatsızlığın birçokları için kurtuluşsuz görünüyolu oluşu. Hayatını tekerlekli sandalyeye yada yatağa bağımlı şekilde devam ettirmeye mecbur olup, bir anlamda "eksik" kalan bu insanlar, bazen duygu sömürsüyle izleyiciyi etkileyen hedefleyen melodramlarda, bazense yaşanan bu dramı daha incelikli işlemeyi başaran filmlerde karşımıza çıkıyor. Beyazperdede çokça yer verilen bu omurga-omurilik sakatlanmalarına ve sinemanın felçli insanlarla olan ilişkisine değindiğimiz araştırmamızda, konuya dair birçok örnek vererek üstünkörü bir ilerleyiş seçmekteyse, birkaç isim üzerine yoğunlaşan bir yol izlemenin daha doğru olduğu kanaatindeyiz.

Deney Tüpünde Yaşamlar

Ezgi YILMAZ, Betül AKBAY, Derya YUMUŞAK, Tuğba AKTÜRK

Çok da uzak olmayan bir gelecekte, insanların geleceği daha doğum anında genetik özelliklerine göre belirleniyorsa, hatta genetik açıdan mükemmel bebeklerin doğmaları sağlanıyorsa, kötü genle doğmanıza rağmen hırslı olsanız, imkanları zorlayıp neler yapardınız? Günümüz gelişmeleri ışığında bu tablonun oluşması pek de imkansız görünmüyor. Bu proje kapsamında "GATTACA" filmi izlenerek genetik alanındaki ilerlemelerin insan psikolojisini ve sosyal yaşamını nasıl etkilediği incelenmektedir.

Hekim Konulu Dizilerin Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Türkçe Dönem 1 Öğrencilerine Etkileri

Hülya ŞAHİN, Elif ŞEN, Hakan TAŞKIRAN, Tuğba ULUDAĞ

Geçmişten günümüze dek hekimlik hemen hemen tüm toplumlarda saygın bir meslek olarak kabul görmüştür. Hekimlere sağlık açısından bakıldığında toplumda yaşamlarını hem sağlıklı/hasta birer birey olarak hem de birer hekim olarak sürdürürler. Görsel sanatların bir kolu olan televizyon günlük yaşamımızın çok önemli bir parçasıdır. Bu alanda gerçekleştirilen faaliyetlerin bir kısmı hekimlik, hekim rolü, hastalıklar, hasta rolü, sağlık kuruluşları vb. hakkında olup bunların hekim adayları üzerinde etkisi olabilir. Bu nedenle hekimlikle ilgili dizilerin hekim adaylarını nasıl etkilediğini incelemek amacı ile bir araştırma planladık. Hekimlerle ilgili diziler hakkında tıp fakültesine yeni başlayan Dönem 1 öğrencilerinin bazı düşüncelerini ve dizilerin öğrenciler üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla bir anket formu hazırladık. Anketi 156 kişiye uyguladık. Anket sonuçlarına göre Hacettepe Üniversitesi Türkçe Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin çoğunluğu hekimlikle ilgili dizileri izlemesine rağmen düzenli takip etmiyor. %31'i hekimlikle ilgili dizileri gerçekçi buluyor. %74'ü bu konuda yapılan dizilerin insanlar üzerinde olumlu etkiler bıraktığını düşünüyor. %68'i bu dizilerin çekilmesini doğru buluyor. %21'i bu dizilerdeki doktor karakterleri meslek hayatında örnek alacağını belirtmiştir. %46'sı tıp fakültesini kazandıktan sonra hekim konulu diziler ilgisinin arttığını belirtmiştir. Öğrencilerin en sevdiği dizi House ve en beğendikleri doktor karakter Dr. House olarak tespit edilmiştir.

Kod Adı: Doktor

Efe Cem ERDAT, Ender ERDEN, Elif ERMİŞ

Doktorlar, gerek insanların sorunlarına çare bulmalarıyla, gerek de bunu gerçekleştirirken çoğu şeyi gizlilik içinde yapmalarıyla çok dikkat çekmiştir. Peki insanların ilgisini çekmek için binbir türlü işe girişen sinemacılar böyle bir olayı göz ardı edebilir mi? Her birinde farklı bir yapı, kişilik varken bunlara binbir türlü

maske oluşturmak, onları daha da dikkat çekici bir hale getirmek, onları katil yada sapık yapmak daha da onları ilgi çekici hale getirmez mi? Bu yüzden biz burada sinemacıların doktor karakterlerini nasıl kullandıklarına ve onlara nasıl bir karaktere büründüklerine baktık. Böylece insanların doktorları hayallerinde ve kabuslarında nasıl kişiler olarak gördüklerini inceleyip, sinema filmlerindeki doktor karakterlerinin insanlar olarak tanıttığını anlamaya çalıştık.

Tanrıyı Oynayanlar

Tuğba ÖZSOY, Gözde TUNCER, Büşra YÜRÜMEZ

İrkçılık genel olarak çeşitli insan ırkları arasındaki biyolojik farklılıkların kültürel veya bireysel meseleleri de tayin etmesi gerektiğine ve doğal sebeplerle kendi ırkının diğerlerinden üstün olduğuna ve diğerlerine hükmetmeye hakkı olduğuna duyulan inanç veya bu değerleri kabul eden doktrindir. Dünyada özellikle siyahilere yapılan bu haksızlığın bir örneği de "Tanrıyı Oynayanlar (Something the Lord Made)" filminde işlenmiştir. Gerçek bir hikayeden beyazperdeye aktarılan bu filmde, Dr. Alfred Blalock (Alan Rickman) ve asistanı Vivien Thomas (Mos Def) arasındaki ilişki anlatılıyor. Vivien Thomas, üstün bir yeteneğe sahip olmasına rağmen, ırk ayrımından dolayı kaybolup gitmemek için büyük çaba harcayan zenci bir doktor adaydır. Bu çalışmadaki amacımız Vivien Thomas ve onun yaşadığı problemleri sizlerle paylaşmaktır.

Televizyon Dizilerinin Tıp Öğrencilerinin Ruh Sağlığına Etkisi

Abdulbaki GAYDAN, Deniz Çağın İŞLER, Mehmet GÖKÇEK

Son dönemde dizi sayısı hızla artmakta. İnsanlar bu dizileri sıklıkla izleyip onlardan etkilenmekte ve bu dizilerdeki karakterleri örnek almakta. Biz de bu nedenlerden dolayı dizilerin tıp öğrencilerinin ruh sağlığına etkisini incelemek istedik. Amacımız tıp öğrencilerinin ruh sağlığını hangi dizilerin ne ölçüde etkilediğini saptamak. Hipotezlerimizden bazıları: Mafya dizilerinin insanların kendini kötü hissetmelerini sağlaması ve onları şiddete yönelteceği. Komedi dizilerinin insanların üzerindeki stresi azaltacağı. Projemizde kullandığımız bilimsel araştırma methodu olarak anket çalışmasıdır. İlk önce bir örnek anket hazırladık ve bunu 10 kişi üzerinde denedik. Bu denemeden sonra örnek anketimizde düzeltmeler yaptıktan sonra bunu hacettepe üniversitesi tıp fakültesi dönem 1 Türkçe amfide uyguladık. Anketimizi 2006 ve 2007 girişli olan ve rastgele seçilen 100 kişiye ulaştırdık. Projemizde incelediğimiz konular: Tıp öğrencilerinin televizyon dizilerini nasıl değerlendirdiği. En çok ne tür dizilerden hoşlandıkları. Ne sıklıkla televizyon dizisi seyrettikleri. En sevdikleri diziler ve hoşlandıkları dizi karakterleri. Hangi dizilerin insanı iyi hangi dizilerin kötü etkilediği. Dizilerdeki aile içi problemlerin kendi yaşamlarını etkileyip etkilemediği. Dizileri hangi amaçla izledikleri. Gündelik yaşamlarındaki aşkları dizilerle ilişkilendirip ilişkilendirmedikleri. Komedi dizilerinin tıp öğrencileri üzerindeki stresi azaltıp azaltmadığı. Mafya dizilerinin insanı nasıl etkilediği. Romantik dizilerin insan ilişkilerinde nasıl bir rol oynadığı.

Tıp ve Tarih

Anesteziğin Tarihsel Gelişimi

Irmak KARACA, Erdi ÖZDEMİR, Melek YAMAN

Tıbbın bu denli geniş bir bölümüne ışık tutan ve uygulama imkanı sunan anestezi genellikle cerrahi müdahalelerden önce uygulanan, bedenün tümünün yada belli bir bölümünün ağrıya duyarlı hale getirilmesidir. Cerrahi müdahalelerin pek çoğunun gerçekleştirilebilmesi için anestezi yöntemleri gerekmektedir. Çok uzun yıllardan bu yana basitten gelişmiş pek çok anestezi yöntemi bu cerrahi girişimlerin başarıyla gerçekleştirilmesi için bir mihenk taşı görevi görmüştür. Çok geçmiş yıllarda doğal maddelerden mandragora, haşhaş, afyon gibi maddeler anesteziğin özünü oluşturmuştur. Doğuşu ise Josep Priestley'in 1774 de oksijeni tanımlaması ardından da 1776 da nitrooksiti keşfetmesi olarak kabul edilmektedir. Uzun bir tarihsel süreçte pek çok bilim adamı ve yöntemleri anesteziğin gelişmesine olanak sağlamıştır. Bu çalışmada bu tarihsel sürece ışık tutmak gelecek açısından da geniş bir bakış açısı sağlama açısından amacımızı oluşturmaktadır. Geçmişten günümüze anesteziye kaydedilen büyük gelişmeler anesteziğin gelecekte de önemli bir araştırma sahasına sahip olduğunu göstermektedir. Bu çalışmaların ilerletilmesi de ileride cerrahi müdahalelerdeki uygulama alanını büyük ölçüde arttıracaktır.

Antik Çağda Tıp ve Tıp Aletleri

Mehmet VURAL, Gökhan ZAFER, Gökhan YIRGIN, Ezgi YILMAZER

Projemizde antik çağda tıbbi ve tıp ta kullanılan aletleri yazılı ve resimli bir şekilde tanıtır günümüz tıpçıları için projemizin yol gösterici olmasını ve onlara ışık tutmasını amaçladık. Ayrıca günümüz aletleri ile antik çağlarda kullanılan tıp aletleri arasındaki farkları tespit edip projemizde kullandık. Projemiz daha çok görsel resimli olmak la birlikte antik çağlardaki tıpla ilgilenen insanların sözlerini de içermektedir. Genel olarak antik çağın tıp dünyasına ışık tutup o zmandan bilinmeyen gerçekleri günümüze yansıttık. Çalışmalar olarak "Antik çağda tıp aletleri" kitabı incelendi, bilgi toplandı. Cerrahaşa tıp fakültesinde tıp ve sanat müzesi gezilerek antik çağda tıp ve aletleri hakkında bilgi toplandı.

Antik Dönemlerden Yakın Tarihe Anadolu'da Tıp

Mahmut Onur KÜLTÜROĞLU, Betül DENİZ, Fatih AKTOZ, Ulaş KARAÖĞLU

Birçok kültürde tıbbın ilk hali bitkilerin (Herbalizm) ve hayvani bazı unsurların şifa amaçlı kullanılmasına dayanmıştır. Sultanlara danışmanlık yapan hekimlerin uyguladıkları ve içinde geniş bir floryaya sahip Anadolu'daki bitkilerin kullanımından tutun şamanik uygulamalar arasında yer alan tütsülere, çeşitli ruhsal varlıklarla iletişim kurmaya kadar varan sağaltım yöntemlerine rastlanabilmektedir. Diğer coğrafyalardaki tıp sistemleri hakkında artan sayıda araştırmaya karşın Geleneksel Anadolu Halk Hekimliğine yönelik araştırmaların sayısı az ve içerik bakımından yetersiz olduğu görülmektedir. Anadolu'daki hekimlerin Anadolu tıbbına olan katkıları ve Anadolu tıbbını geçmişten günümüze dönem dönem inceleyerek Anadolu tıbbının gelişimini görmek amaçlanmaktadır. Bu projenin hazırlanmasında tıp tarihi ile ilgili yayınların incelenmesi ve literatür taraması yapılmıştır. Toplumun temel sağlık gereksinimlerini karşılayan yapılar Anadolu'da Antikçağ'dan beri kullanılan kaplıcalar, içmeler ve ılıcalar gibi sağlık kuruluşları olmuştur. Bu kuruluşlar yüzlerce yıl boyunca, ciddi hastalıkların tedavi edildiği önemli sağlık kurumlarındandı. Selçuklular ve Osmanlılar bunları ayakta tutmuş ve bunlara yenilerini eklemiştir. 14 Mart 1827'de ordunun doktor ve cerrah gereksinimini karşılamak amacıyla kurulan Tıbbiye-i Âmiri (Tıp Okulu), ülkemizde modern tıp eğitiminin başlaması ve modern tıbbi uygulamalarının kurumsallaşması açısından önemli bir dönüm noktasıdır. Sonuç olarak Anadolu'da tarih boyunca uygulanan tıp, bu toprakların bilim ve kültür tarihine yapılan en somut katkılardan biridir. Asklepyonlardan darüşşifalara, Hipokrat'ın Sabuncuoğlu Şerafeddin'e kadar geniş bir yelpazedeki örnekler, bilim tarihi açısından önemli bir konu olmasının yanında, Anadolu'da tarih boyunca verilmiş sağlık hizmetlerinin düzeyini de ortaya koymaktadır.

Antik Mısır Tıbbı

Tülay TAN, Yakup DERİN, Ertan HAZAR, Suat KOÇ

İnsan için en önemli şey hayattır. Asırlar boyu insanlar sağlıklı kalabilmek için çabalamışlardır. Günümüzde sağlık alanında kullanılan teknoloji bu açıdan çok

umut vericidir. Ancak tıp aşama aşama bu günkü seviyesine gelmiştir. Bu gelişmeye pek çok ulus katkıda bulunmuştur. Biz de bu projede Mısır Uygarlığının tıbbı katkılarını inceledik. Bugün X-ışınları kullanılarak, mumyalar üzerinde yapılan incelemeler sonucunda Antik Mısır'da beyin ameliyatlarının yapıldığı olduğu anlaşılmıştır. Üstelik bu ameliyatlara oldukça profesyonel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Cerrahi operasyon geçirmiş mumyaların kafatasları incelendiğinde, ameliyat yerlerinin düzgünce kesilmiş olduğu görülmektedir. Hatta bu insanların ameliyattan sonra hayatta kaldıklarını ispatlayan, kaynamış kafatası kemiklerine rastlanmıştır. Mısır'da tıp ilmini ortaya çıkaranlar gene rahiplerdir. Çünkü ilahlardan çare uman hastalar, mabetlerde rahiplerin tedavisine muhtaç olmuşlardır. Bunu meslek edinenler de olmuş ve bunlar sarayda önemli yer işgal etmişlerdir. Mısırlılar çok mükemmel doktorlar yetiştirmişlerdir. Doktorlar devlet memuru olduklarından hastaları ücretsiz muayene ederlerdi. Doktor yetiştirmesi için okullar olduğu bilinmektedir. Sais ve Heliopolis'te bulunan bu türden okullar bulunmuştur. Sais okulunun direktörüne ait belgeye 4. sülale zamanından itibaren rastlanır ve bu kişi "Doktorların En Büyüğü" unvanını taşımaktadır. Heliopolis'teki Osiris okuluna bağlı olan bir sanatoryum direktörüne ise "Büyük Peygamber" denilmektedir. Bu meşhur doktorların mezarları arasında "Hwy" adlı doktorun unvanı "En Büyük Peygamberlerden" olarak kaydedilmiştir. Görüldüğü gibi Mısır medeniyeti tıp konusunda oldukça önemli adımlar atmış, tedavi yöntemleri geliştirmiş, uzman doktorlar yetiştirmiştir. Yapılan kazılarda, tıp alanında sağlanan bu önemli başarıların yanı sıra, Mısırlıların şehir planlamacılığı ve mimari gibi konularla da çok ilgili oldukları ortaya çıkmıştır.

Antik Tıp ve Tıp Aletleri

Öner İSKENDER, Mesut ÇETİN, Nazım COŞKUN

Antik çağ'da tıp esas itibarıyla dört sıvının (kan, balgam, sarı safra, kara safra) dengesine dayanan teori üzerine kurulmuştur. Bu teoriye göre dört sıvı vücutta denge halinde, belli bir oranda bulunmakta ve bu oranın bozulmasıyla da hastalıklar ortaya çıkmaktadır. Hastalıkların tedavisi, dört sıvının tekrar ahenkli hale gelmesiyle mümkündür. Bunu sağlamak için de bir takım aletler kullanılmıştır. Aletler genelde bronz olup, demir, bakır, çelik, fildişi olanları da mevcuttur. Özellikle demirin toprak altında oksitlenip neredeyse hiç kalıntı bırakmaması günümüze ulaşan demir alet miktarını azaltmıştır. Bulunan eserlerin çoğu bronzdur. Bu eserlere koter, kemik elevatörü, spatül sonda, kaşık sonda, cucurbitula (kan alma kabı), kemik forsepsi, uvula forsepsi ve vajinal spekulumu örnek gösterilebiliriz. Hippokrates, Celsus, Galen ve Soranus gibi Antik Çağ yazarlarının metinlerinde aletler hakkında verdikleri bilgiler ve aletlerin kullanım şekilleri bulunmaktadır – demir ve koter için Corpus Hippocraticum'da aynı kelime kullanılmıştır – Ayrıca Şerafettin Sabuncuoğlu'nun Cerrahiyyetü'l Hüniyye isimli kitabında da kimi tıp aletlerinin kullanımıyla ilgili bilgiler ve çizimler bulunmaktadır. Bu kitapla ve bulunan antik tıp aletlerini bugünkü tıp aletleriyle karşılaştırarak, Antik Çağ'dan günümüze bir tarih yolculuğu yapmak mümkündür.

Bilgisayarlı Tomografinin Doğuşu, Nobel'e Yolculuk: Sir Godfrey HOUNSFIELD

Meltem Ece ÖZCAN, Onur ENGİN, Yunus Emre DÜNDAR

Tıbbi görüntüleme bir devrim niteliği taşıyan bilgisayarlı tomografinin icadı. Başlangıçta sadece beyni görüntüleme için kullanılan bilgisayarlı tomografinin gelişimi ve bütün vücudu görüntüleme için kullanılmaya başlanması. Bilgisayarlı tomografinin mucidi Sir Godfrey Hounsfield'in hayatı ve çalışmaları. Nobel ödüllü bilgisayarlı tomografinin günümüzdeki kullanım alanları ve diğer görüntüleme tekniklerinden farkları.

Bilimsel Tıptan Önce Psikiyatri

Ümrhan ŞENYER, Omar KHOUJAAHMAD, Mücahid KOÇOĞLU

İnsanlık tarihinde gerilere doğru gidildice hastalıklara, özellikle akıl hastalıklarına bakışın temelden değiştiğini görüyoruz. Eski çağlarda akıl hastalarının içine köyü ruh girdiği kabul ediliyordu. Orta çağ Avrupa'sında akıl hastalarının içine şeytan girdiği kabul ediliyor, hastalar diri diri yakılıyor, işkence görüyorlardı. Eski çağlarda zihinsel bozukluğu olan bu insanlara daha çok telkine dayalı sistemli tedaviler uygulanıyordu. Kafatası açılarak kötü ruhun serbest bırakılması, topluca azizlerin türbelerine götürme, müzik, büyü uygulanan tedaviler arasındaydı. Türk İslam tarihinde akıl hastalarına yönelik çok daha yumuşak tedaviler uygulanmıştır. 17.

ve 18. yüzyıllarda tedavi yöntemleri değişmeye başlamış daha insancıl yöntemler uygulanmaya başlanmış fakat cerrahi bilimlerde olduğu gibi çok ilerleme sağlanamamıştır.

Biz ve Geçmişimiz...

Ayşe Bilge GÖZÜBÜYÜK, Ahmet OLGUN, Azat DUMAN, Onur KIRAT
El değmemiş bir tarih olarak gördüğümüz tıp eğitimi tarihi üzerine yapılan bu çalışmada, tıp sanatına kendini adanmış kişilerin şimdiki kadar eğitimde izlediği yollar, edindikleri tecrübeler, gelişen ve değişen tıp eğitimi, tıp sanatının geçmiş medeniyetler tarafından uygulanışı, mimariye yansımaları gibi konular işlenmiştir. Son asırlardaki hekim profili ve bunun değişimi gösterilmiş, öğrenci hoca ilişkisi, tıp eğitimi mekanları, kullanılan yeni yöntemler ve gelişen tıp teknolojisine ayak uyduran tıp eğitimine dair bir bakış açısı yakalanmaya çalışılmıştır. İlk çağlardan bu yana "hekim" olgusuna insanların bakışı, ülkemizde ve okulumuzda tıp eğitimi değerlendirilmiştir.

Bombalar Altında Şifa!

Fulya BOĞOÇLU, Güliz AVŞAR, Neslişah ATGÜDEN, Soner BACAĞIZ
2008'in son günlerinde dünya maalesef kötü bir haberle sarsıldı: "İsrail Gazze'yi vurdu". Devam eden günlerde gazetelerde Gazze'deki hekimlerin yaşadığı sıkıntılara, zor şartlarda yaşama ve yaşatma mücadelelerine çokça yer verildi. Bu bize hatırlattı ki; şu an dünyanın kimi yerlerinde kimi hekimler maalesef büyük zorluklar altında mesleklerini devam ettirmeye çalışıyorlar. Biz de bu projeye bu güncel olaydan yola çıkarak farklı zamanlarda, farklı yerlerde savaş koşullarında hekimlerin yaşadıkları, belki de maruz kaldıkları zorlukları ve acıları araştırmayı amaçladık. Bu amaçla da Gazze, Somali, Irak ve son olarak da Türkiye'de savaş durumlarında hastane koşulları ve hekimlerin yaşadıkları hakkında çıkan haberleri araştırdık. Avrupa'da iyi bir işi olan nitelikli bir doktorken dünyadaki en tehlikeli yerlerden birine dönen Dr. Abdullahi Hussein, Somali'de mayın patlaması sonucu ölen Sınır Tanımayan Doktorlar Örgütü'nün hekimleri, Irak'ta hedef alınan hekimler ve hastaneler, Gazze'de gece gündüz çalışan, gördükleri karşısında şaşkınlıklarını ve üzüntülerini gizleyemeyen hekimler, Kurtuluş Savaşı'nda uyuşturucu madde bile bulunamayan koşullarda bir yandan enfeksiyonlarla baş etmeye çalışan hekimler ve daha nice... .

Büyük Buluş: Antiseptikler

Ekrem BAYRAKTAR, Fatmağül KELEŞ, Mine SEZGİN

Mikrop öldürücü olarak kullanılan antiseptiklerin bulunmasından önce, ameliyat salonları, hasta için bir umut ışığı olduğu kadar, çok büyük tehlikelerle dolu bir yerdi. Zira, ameliyat için vücudun açılan yerlerine mikroplar kolayca girebiliyorlardı. Pasteur'ün mikroplarla ilgili buluşunu açıklamasından sonra İngiliz cerrah Joseph Lister, ameliyatlı hastaların kaderini değiştiren önemli deneyler yaptı. Pasteur'ün çalışmasını duymuş olan Lister, ameliyat sonrasında birçok hastanın ölmesini, ameliyat amacıyla açılmış olan dokulardan vücuda giren bakterilerin etkisine bağladı ve açık yaralardaki bakterileri öldürmek için antiseptik kullanmaya başladı. Bir süre sonra, ameliyattan önce ellerini antiseptik sıvılarla yıkayarak, ameliyat aletlerini bu sıvılarla batırarak, ameliyat salonuna, masasına ve hastanın derisine antiseptik püskürterek, ameliyat sonrası ölüm oranını büyük ölçüde azaltmayı başardı. 1867 yılında, doktor Lister'in eski şefi Sir. John Erichsen, "Karı boşluğu, göğüs ve beyin, başarılı bir ameliyat için insanoğluna sonsuza dek kapalı kalacaktır." diyordu. Oysa Lister'in buluşu antiseptikler ve daha sonra anesteziğin de devreye girmesi ile, sir Erichsen'in bu iddiası, çok kısa sürede geçersiz kalacaktı.

Çanakkale'de Sağlık Cephesi

Ali KELEŞ, Mehmet Akif CILA, Mehmet ÖZKAN, Erhan UZUN
Çanakkale destanını kanyla, canıyla ortaya çıkarılanların, sağlık cephesinde yaşadıkları lojistik bölümündeki yaşananlardan daha sıkıntılıydı. Çanakkale Savaşlarında cephede şehit olan, yaralananlar dışında salgın hastalıklar, yetersiz malzeme ve ameliyathane koşulları nedeniyle yüzlerce şehit verdik. Bizde milletimizin Çanakkale'de sağlık koşulları ve tıbbi açıdan çektiği sıkıntıları göstermek istedik. Bunlardan bazı örnekler verecek olursak: Yaralılara ilk müdahale: Yaralanan askerlere ilk müdahale mevzilerde yapılıyordu. Durumu iyi ise tekrar cepheye gönderiliyordu. Durumu ağır olanlar Kıta Sargı Yerleri'ne yollanıyordu. Buradaki müdahaleden sonra yarası hafif olanlar hafif yaralı toplama yerine,

yarası ağır olanlar ise Araba Durak Yeri'nden at arabalarıyla Büyük Sargı Yeri'ne gönderiliyordu. Ameliyatlar: Teçhizat ve malzeme eksikliğinden ameliyatlar gereği gibi yapılamıyordu. Örneğin; kafa, göğüs ve karın yaralanmalarında askerler neredeyse ölüme terk ediliyordu. O yıllarda kan transfüzyonu mümkün olmadığından, sadece damardan serum fizyolojik veriliyordu. Ağır yaralıların tedavisi: Ağır yaralıların dil altına morfin tablet koymak bazen tek tedavi şekliydi. Ancak morfin dağıtımı da yeterli değildi. Yanlış olduğu halde karından vurulan askerlere 4. gün katı yiyecekler veriliyordu. Şokla mücadele: Şok yaralı bir asker için ölüm anlamına geliyordu. 1915 yıllarında şokta yapılacak ilk müdahale hastayı sıcak tutmak, ısıtılmış tuğla veya taşları vücuduna sarıp üşümemesini sağlamak, battaniye örtmekti. En büyük eksiklik ve problem temiz su sağlanması: Su yetersizdi, olan su temiz değildi. Müttefiklerin suyu gemilerle adalardan gelmekteydi. Çanakkale Savaşı'nda birliklerimiz, kendisinden kat kat güçlü ve yeni teknoloji ile donanımlı düşman kuvvetlerini yenmekle kalmamış, aynı zamanda salgın hastalıkları, yetersiz malzeme ve ameliyat koşullarını da yenmiştir. Bu uğurda binlerce şehit vermeye göze alan

Cerrahların Yüzyılı ve Dünyası

Çağhan TONGE, Gülcan YÜCEL, Deniz ATILGAN

Yeryüzüne geldiğinden beri insanoğlu, bir ilerleme sürecinin içerisinde. Bilim, teknoloji ve sanat gibi envai alandan bir tanesi olan hekimlik sanatı da, gelişimin yadsınamayacak bir kısmını oluşturur, çünkü hekimlik direkt olarak "insan"ı konu alır, "insan"ı anlamaya çalışır. Her ne kadar bildiklerimizin bilmediklerimiz yanında son derece az olduğunun bilincinde olsak da, şu an bildiklerimizin bundan önce bilinenlerden çok daha fazla olduğunu ve tıbbın da diğer bilimler gibi durmadan gelişip değiştiğini göz ardı edemeyiz. Biz bu gelişim ve değişim aşamasının cerrahi boyutunu ele alacağız. "Cerrahların tarihi son yüzyılın tarihidir. 1846'da anestezi, dolayısıyla ağrısız ameliyat olanağının bulunmasıyla başladı. O tarihten önce olanlar yalnızca cahilliğin bir gecesiydi, ızdırap içinde ve el yordamıyla yapılan verimsiz bir yoklamadır. Fakat son yüzyılın cerrahi tarihi insanlığın tanıdığı en muhteşem panoramayı sunar."

Doğum Kontrol Tarihi

Sancar Alp OVALI, Süha Can GÜRSOY, M. Tolgahan ÖRMECİ

Doğum kontrol yöntemleri geçmişten bugüne önemli ve güncel bir sorun olmuştur. Bir sürü yöntem geliştirilmiş ve tarih boyunca değişerek günümüze kadar gelmiştir. Bu yöntemlerin bazıları tıbbi bazıları batıl olmuştur. İşin garip yüzüne bu faydasız batıl yöntemlerin bile günümüzde kullanıldığı yerlerin olmasıdır. Amacımız bütün bu yöntemlerin tarihini araştırmak, doğum kontrol yöntemlerinin gelişim sürecini ve halkın bunların ne oranda farkında olduğunu görmektir. Bu konuda doğum kontrol yöntemleri tek tek incelenecek ve bunlarla ilişkili yasaların ve tıbbi gerçeklerin tarihine de değinilecektir.

Doğum Kontrolünün Tarihsel Gelişimi

Ayhan Işık ERDAL, Ömer ÖZSARAC, Serdar CEYLAN

MÖ 16. yüzyıla, belki daha öncesine uzanan insanların gebeliği önleyebilme arayışları, günümüze kadar sürmüş ve kondom, hap, rahim içi araç vb. ürünlerin gelişim sürecini oluşturmuştur. Bu modern yöntemler, cinsel ilişkiyi istenmeyen şekilde sonuçlanabilecek bir maceradan, güvenli ve özgürce yaşanan bir aktivite haline getirmiştir. Bu değişikliğin yansımaları sadece yatak odasında kalmamış, sosyal yaşamda da görülmüştür. Örneğin; bu imkânlarla, anne olup olmama kararını kendi verebilen, anne olmanın getirdiği engelleri aşarak toplum içindeki konumunu iyileştirebilen kadınlar çoğalmıştır. Bu açıdan bakarsak, neden feministlerin doğum kontrolünü çok önemediklerini anlamak güç değil. Diğer tıbbi çalışmalardan farklı olarak, doğum kontrolü üzerinde ahlaksal, dinsel, hukuksal vb. konularda çok şiddetli tartışmalar yapılmış, bu tartışmaların tarafları arasında cinayete varan çatışmalar yaşanmıştır. Bu süreçte, doğum kontrolünün yasaklandığı, günah sayıldığı, uygulayanlara hapis cezası verildiği ülkeler olmuştur. Ama tüm bu baskılara rağmen doğum kontrolü çalışmalarını, kaynağını insanoğlunun ihtiyaçlarından aldığı için, bugün sahip olduğumuz imkânların hayalini kuran önder kişilerce sürdürülmüştür. Projemizde, doğum kontrolünün tarihini ve etkilerini bir araya getirerek; tıbbın iyileştirmenin yanında tarihi değiştirme gücünü de gözler önüne sermeye çalıştık.

Dünyada Ambulans Servislerinin Tarihi

Mustafa NACAR, Muhammed AHSAN, Muhammed YİĞİT

Herhangi bir sağlık sorunumuz olduğunda hastanelere başvurabiliyoruz. Peki ani bir rahatsızlık yaşar yada bir kaza geçirirsek? İşte o zaman imdadımıza acil servis yetişecektir. Ambulans servisi hem gerekli durumda en çabuk bir şekilde hastaneye ulaşmamızı sağlayacak, hem de olay yerinde ilk müdahaleyi yapacak olan birimdir. Biz de çalışmamızda ambulans servisinin tarihteki yerini araştırıp günümüzdeki modern haline geliş sürecini inceledik.

Embriyolojinin Tarihi ve Jinekoloji

Zülküf AKELMA, Yaşar BAŞAĞA, Fatih Çağrı SARIKAYA, Umut SUADIYE

1554 yılında Jacob Rueff tarafından yazılmış 'De Conceptu Generation at Hominis' kitabındaki geçmiş verileri günümüz teknoloji ile elde edilen verilerle karşılaştırdık. Fetal döneme dair resimler, günümüz embriyoloji verileri ile ayrıca o dönemin kadın doğum aletleri ve koltukları ise günümüz doğum aletleri ile karşılaştırıldı. 16. yüzyılda dahi fetal dönemin önemli bir araştırma konusu olduğu görülmüştür. Gelişimin ilk günlerinden doğuma kadar olan süreç gelişimsel olarak incelenmiştir. O yıllarda daha çok sanatın katkısını yani daha çok kişinin hayal gücüne dayalı olarak yaptıklarının katkısını görmekteyiz. Günümüzde ise teknoloji alanındaki gelişmeler sayesinde artık fetal dönemi an be an izleyebiliyor ve gerçek resimlerinden faydalanabiliyoruz. 16. yüzyılda hayal gücüne dayalı olarak yapılan çizimlerin günümüzdeki bilimsel verilerle ve gerçek resimlerle karşılaştırılması sonucu aralarında muazzam bir benzerlik olduğu görülmüş ve insanın her dönem üzerinde çalışılan ve anlaşılma çalışılan bir varlık olduğu sonucuna varılmıştır.

Epilepsi Hastalığı ve Tarihi

Emrah YILMAZ, Cemal SEYHUN, Taha KESKİN

Epilepsi nedir? Epilepsi, beyin hücrelerinin kontrol edilemeyen ani ve anormal deşarjları sonucu oluşan durumdur. Bir tür beklenilmeyen boşalım sonucu oluşan nöbetle beyin fonksiyonlarının kısa süreli bozukluğudur. Dünyada yaklaşık her 100 insanda bir görülebilir. Bilinen sebepleri ise; menenjit, beyin enfeksiyonu, beyin tümörleri, gebelikte beyin gelişim problemleri ve baş yaralanmaları olarak sayılabilir. Epilepsi nöbetleri sanıdığına aksine çokta uzun değildir, nöbet 1-3 dakika kadar sürer ve hasta nöbet sonrası normal yaşamına döner. Nöbetlerin üç türü vardır; jeneralize tonik-klonik, basit parsiyel ve kompleks parsiyel'dir. Hastalığın tanısında EEG'nin çok önemli yeri vardır. Tarihler boyu çok yaygın bir hastalık olduğu için 1000 ismi olan hastalık olarak da bilinir. Epilepsi hastalığı çok eski tarihlerde akıl hastalığı ve zeka geriliği ile ilişkilendirilmeye çalışılmış ancak görülmüş ki toplumların tarihinde çok önemli roller üstlenmiş insanların bir çoğu en azından hayatların bir döneminde epilepsi hastalığına yakalanmışlardır. İşte bu hastalığa yakalanan ünlü isimlerden bazıları: Vladimir İlyich Lenin (bolşevik devrimci), Napoleon Bonaparte (fransa imparatoru), F.M. Dostoyevsky (rus yazar), Alfred Nobel (isveçli kimyager)

Epilepsi Tarihi

Selmin ZİK, Nevin GÜLER, İlkay Nur CAN, Cemal SAKALLI

Bu projede epilepsi hastalığına ve hastalarına toplumun bakış açısının nasıl değiştiğini görmeye çalıştık. Bu konuda yaptığımız anketimizde toplumumuzun bu hastalığa karşı bakış açısını bir nebze yansıtmaya çalıştık. Çok eski çağlardan beri epilepsi hastalarına olan yanlış bakış açısının yakın geçmişimizde ve günümüzde de süregeldiğini tespit ettik. Orta çağdaki hasta bedenine şeytan girdiği inancı ve hastaların diri diri yakılması epilepsi hastalarının karşılaştığı tek soykırım değildi. 1930lu yıllarda Almanya'da çıkarılan ırk temizliği kanunundan da epilepsi hastaları nasibini almıştır. Günümüzde 50 kişiye yaptığımız anket sonucunda toplumun epilepsi hastalığı konusunda hala yeterli bilgiye sahip olmadığını ve önyargılı olduklarını gördük.

Geçmişte Cezalara Çözüm, Günümüzde İse Güzelliğin Anahtarı Plastik Cerrahi

Ahmed AHMADON, Faik S.F. ALHJABHASAN, Osama B.A. ABUZAINA, Seher KIZIL

Estetik Plastik Cerrahi, çeşitli sebeplerle oluşan doku eksikliklerinin yada kas-iskelet sistemini ilgilendirebilen vücut şekil bozukluklarının düzeltilmesi ile uğraşan özelleşmiş bir branşdır. Plastik Cerrahi'nin kökeni eski çağlara dayanmaktadır. Çok eski devirlerde yüzde oluşan deformitelerin düzeltilmesi özellikle ceza amaçlı

burnu kesilen esir ve mahkumlara yeniden burun yapımı ile ilgili cerrahi girişimlere rastlanmaktadır. Ancak yüzyıllar sonra 19. yüzyılda Plastik Cerrahi'nin temel prensipleri ve teknikleri yüz dışında diğer bölgelerde de uygulanmaya başlamıştır. Günümüzde ise vucutta doğuştan bulunan veya sonradan meydana gelen bir takım deformitelerin onarılması, düzeltilmesi ve de özellikle kadınlar tarafından estetik güzellik ve bütünlüğü sağlamak amacıyla tercihen kullanılan bir yöntem haline dönüşmüştür.

Geçmişten Günümüze Adli Tıp

Funda ÇOKTAŞ, Arda Berkan SEZGİÇ, Alp Buğra BAŞAT, Dilan Ece GEYLAN

Adli Tıp, hukuk ile tıbbi birleştiren; tıp bilimleri içerisinde hukukun tıpla ilgili konularını araştırılan bilimdir. Bir rivayete göre işlenen bir cinayette maktulun kafası orak ile kesilmiştir. Bu cinayeti araştırılan Sun Tzu insanlardan oraklarını yere bırakmasını ister. Ardından gözle görülmeyecek mikroskopik kan damlalarının varlığını hisseden sinekler oraklardan birine üşüşür. Orağın sahibi katildir (Sun Tzu, kitabı 'Hsi Luan Yu' da anlatır bu olayı.) Adli tıbbın ortaya çıkma hikayelerinden birisi de budur. Biz de projemizde Tıp ve Tarih konu başlığı altında; adli tıbbın tarihini ve gelişimine kanıt olarak gösterilen bu tarz hikayeleri araştırdık. Günümüzde popüler kültüre damgasını vuran CSI:NY, Dexter gibi dizilerin; piyasaya çıktığı an çok satan raflarında yer bulan Grange kitaplarının hammaddesinin tarihsel gelişim sürecini gözler önüne sermek istedik.

Geçmişten Günümüze: Sifiliz

Ceren DAMLA, Durmaz Erkan KALAFAT

Tarihte sosyal alanda en büyük etkiyi yaptığini düşündüğümüz sifiliz diğer adıyla frengi hastalığını incelemek istedik. Sifiliz hastalığının yıllar boyunca üzerinde durulmuş, incelenmiş ve tıbbi açıdan aydınlatılmamış kısmı neredeyse hiç kalmamıştır. Bizim projemizde incelemek istediğimiz kısım çağlar boyunca hastalığın yarattığı sosyal etki ve bunun tıbbi gelişimiyle olan ilişkisi. Araştırmalarımız sonucunda sifiliz hastalığının nedeni bilinmeyen astrolojik olaylara bağlanan bir hastalıktan patojenin gen sekansının bile bilindiği bir hastalık haline geldiğini gördük. Antik çağlarda dualar, civa banyosu ile tedavi edilmeye çalışılan bu hastalık günümüzde çok kolay tedavi edilebilen bir hastalık haline almıştır. Ama yüzyıllar boyunca değişmeyen tek şey toplumların hastalığa bakışıdır. 200 sene önce sifiliz insanların sahip olmaktan utandığı bir hastalığı ve hala da öyle. Toplumlar lanet olarak gördükleri bu hastalığa ancak düşman ülkelerin ismini yakıştırmıştır. İncelediğimizde italyanların fransız hastalığı, polonyalıların rus hastalığı, ispanyolların hollandalı hastalığı demesi bir tesadüf değildir. Nedeni bilinmediği, tedavi edilemediği için Tanrıların laneti olarak görülen bu hastalığın tıbbi olarak bütün detaylarının anlatılmış olmasına rağmen hala sosyal statüsünün değişmemiş olması bizi şaşırttı. Araştırmamız sonucunda Sifiliz hastalığının tıbbi gelişimiyle sosyal statüsü arasında bir bağlantı olmadığı sonucuna vardık. İlerde yapılacak benzer bir araştırmada toplumların sifiliz hastalığına yaklaşımlarının arkasındaki gerçek neden araştırılabilir.

Geleneksel Anadolu Halk Hekimliği

Ecem Zeliha ERGÜN, Türkü ÇOBANOĞLU, Mehmet Şerif BUDAK, Ahmad El DANDACHLI, Sulaiman BAKO

Anadolu'nun tarih boyunca pek çok kültüre ev sahipliği yapmış olması tıp biliminin doğuş ve gelişmesine ilişkin pek çok bilgiyi de beraberinde getirmiş, binlerce yıllık tıp birikiminin Anadolu hekimlerince kullanılmasını sağlamıştır. Anadolu tıbbının başlangıcı hastalığı kötü ruhların etkisi ve tanrıların cezalandırması olarak gören tedaviyi büyüçülük ve sihirde arayarak olmuştur. Sonraki dönemlerde Türk kültürü ve İslamiyetle birlikte değişim gerçekleşmiştir. Bilgiler birikimi olmuş, kültürlerin etkileşimi yaşanmış, sonuç olarak günümüz Anadolu tıbbi doğmuştur. Projemizde farklı unsurların birleşimi olan halk hekimliğini anlayabilmek, dönüşümü izleyebilmek için eski Türk tıbbını, Hitit ve Antik Yunan medeniyetleri ve onların bilgileriyle beslenen Selçuklu Dönemi ve Osmanlı Dönemi tıbbını inceledik. Proje içerisinde dönemleri incelerken sağlık anlayışı, sağlık kuruluşları, tedavi yöntemleri, tıp eğitimi ve bilgilerin aktarılması için kullanılan kitaplara da değindik.

Gelişen Yüzler Değişen Hastalıklar

Bahriye KILIÇASLAN, Ezgi GÜNDOĞDU, Elif NAMLI, Müge ORHAN

Fark ettiyseniz yeni neslin eskilere oranla daha dar ve uzun olan yüzleri, onların daha

çirkin görünmesine sebep oluyor.Yeni nesilde daha çok dış şekil bozukluğu, daha çok geniz eti,bademcik,sinüs iltihabı ve burun kemiği eğriliği var. Genetik yapı birkaç nesil içinde değişemeyeceğine göre birçoğumuzu etkileyen bu hastalıkların nedeni ne olabilir acaba? Projemizde bu sorunun cevabını bulmak için insanlık tarihi boyunca değişen beslenme şekilleri ve buna bağlı oluşan hastalıkları inceledik.

Gevher Nesibe Darüşşifası

Mücahit ÜNAL, Hülya YILDIRIM, Tuğçe SAKA, Galiye TOLUNAY

Tıp eğitimi ve tedavi hizmetleri yıllardır insanlığın en mühim ihtiyaçlarından biri olmuş, bu ihtiyaca cevap veren mekanların yapımı da önem arz etmeye başlamıştır. Gevher Nesibe Darüşşifası tıbbi gereklilikler göz önüne alınarak inşa edilmiş bir yapıdır. Bu projede amacımız, tıp sanatı icrasına mimari olarak gösterilen özeni vurgulamaktır. Bilinmektedir ki, mimari ortaya çıkardığı ürünlerin kullanım amacından etkilenir. Ayrıca amacının toplumdaki önemi, gösterilen özenin derecesinde belirleyici rol oynar. Günümüzde Çifte Medrese olarak da bilinen Kayseri Gevher Nesibe Darüşşifası 1204'te yapımına başlanarak, 1206'da hizmete açılmıştır. Darüşşifa baştan aşağı taş malzemeden yapılması sebebiyle her türlü işçiliğe uygundur. Taş işçiliği açısından ciddi üsluplu bir yapı manzumesi meydana getirilmiştir. Yapı olarak dört bölümde incelenmiş olup; bunlar Taç kapı, Medrese (Giyasiye), Kümbet (Türbe) ve Hastane (Şifaiye) kısımlarıdır. Taç kapı dönemin mimarı özelliklerini yansıtmakta olup; üzerinde kitabe ve madalyon, sağı iç kısmında aslan kabartması ve kimi inanışa göre kabartmalarına ışık vurduğunda Gevher Nesibe Hatun'a ait bir bayan yüzü görülmektedir. Medrese kısmı revaklı, eyvanlı, dikdörtgen şeklinde bir yapıdır. Gevher Nesibe'ye ait olduğu düşünülen türbe kısmında, türbeye cazibe ve hareketlilik kazandıran ve ilk defa bu eserde kullanılan kuleler yer almaktadır. Şifahane bölümü ise girişte abidevi bir taç kapıya sahip olup, 4 eyvanlı, tek katlı revaklı avlulu bir plana sahiptir. Ayrıca akıl hastalarının tedavi edildiği düşünülen ve "Bimarhane" olarak isimlendirilen kısım bu bölümde yer almaktadır. Genel yapı özelliği olarak erken dönem Selçuklu mimarisinin karakteristiğini taşımaktadır. Osmanlı imparatorluğu döneminde 1827'den itibaren şifahane işlevini yitiren yapıt Anadolu da tıba verilen önemin, mimari sanatına gösterdiği etkin önemli örneklerinden biridir.

Gevher Nesibe Darüşşifası

Erkin ÇINAR,Yusuf GÜVEN,Yasin HAKHVERDİYEV,İlker KAPLAN

Kos Adası'nda Hipokrat'ın altında ders anlattığı çınar ağacı da, Avrupa'da ilk denilen Salerno da aslında birer tıp okuludur. Peki ya Türk dünyasının ilk tıp okulu nerede ve ne zaman açılmıştır? Gevher Nesibe Darüşşifası, Salerno'dan yaklaşık 40 yıl önce açılan ve Türk Tıp eğitiminin kurumsallaştığı, fakülteleştiği bir merkezdir. Projemizdeki amaç da batının ilkleri ile bizim ilklerimizi kıyaslamak ve bugünkü tıp anlayışına Gevher Nesibe Darüşşifasının nasıl önyak olduğunu göstermektir. Gevher Nesibe Darüşşifası'nı farklı kılan, o döneme dek dünyada hiçbir yerde uygulanmayan bir eğitim sisteminin uygulanmasıdır. Günümüzdeki Preklinik-Klinik basamaklarının dünyada ilk uygulandığı, konsültasyonun tanımlandığı, Batı literatürünün ilk yapıldığı 1765'e tarihlenen katarakt ameliyatlarının 12. yüzyılda yapıldığı yer işte bu şifahanedir. Tek "ilk" özelliği eğitim sistemi değildir elbette. Bu hastahane de belki de dünyada ilk defa kullanılan yöntem olan su sesi ile akıl hastalarını tedavi etme yöntemi kullanılmıştır yüzyıllar önce. Günümüzde Tıp Tarihi Müzesi adı ile halka açılan bu kurum aynı zamanda Türk tarihindeki dünyaca ünlü doktorların nasıl yetiştiğini de açıklar gibidir. Bütün bu açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, Gevher Nesibe Şifahanesi, gerek tıp eğitimi ve mesleki eğitim açısından, gerekse sağlık kurumlarının yapılanması ve genel anlamda kurumlaşması açısından, aynı zamanda bu yapılanmanın seviyesini göstermesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Hastalıkların Evrimi ve İnsanın Tepkisi

Salih DEMİRCİOĞLU, Hakan DOĞRUEL, Merve İNANÇ

İlkçağlardan bu yana, hatta yazının var olmasından bile öncesinde dahi, hastalık kavramı vardı ve insanlar hastalanıyorlardı. Fakat zaman ilerledikçe ve dünya değişikçe çeşitli sebeplerle hastalıklar da değişti yada yenileri ortaya çıktı. Örneğin AIDS acaba yontma taş devrinde de var mıydı? Yoksa bir sebepten dolayı olarak sonradan mı ortaya çıktı? İşte biz bu konuyu araştırmaya, tarih boyunca hastalıkların nasıl değişim gösterdiğine ve insanların bu hastalıklar karşısında

gösterdikleri tepkileri inceleyip bu konuyla ilgili bir fikir edinmeyi, belki de şu ana kadar gözden kaçmış bazı şeyleri keşfetmeyi amaçladık.

Heybeliada Sanatoryumu

Begüm Bahar BAŞOĞLU, Mustafa Şenol AKIN, Erinç EVRENSEL

Heybeliada Sanatoryumu 12 Haziran 1924 tarihinde Atatürk'ün emriyle İsviçre'deki dünyaca ünlü Davos Sanatoryumu'nun yapısından esinlenilerek temiz havası ve doğal güzellikleri ile tanınan Heybeliada'da hizmete açılmıştır. 30 yıl zarfında sanatoryum, rehabilitasyon merkezi, yardımcı hemşire okulu, tesisatı ve araçlarıyla modern bir müessese haline gelmiştir. Daha sonraları tıp eğitimi de vermeye başlamış, ülkemizde ilk açık kalp ameliyatını ve ilk başarılı kalp naklini yapan Prof. Dr. Siyami Ersek'i ve en az Siyami Ersek kadar başarılı yalnızca isimleri duyulmamış bir çok hekimi tıp dünyasına kazandırmıştır. 1980 yılındaki değişen sağlık politikaları ile devlet bu sanatoryuma olan desteğini kaldırmıştır. Maddi yetersizlikten dolayı teknoloji çağına ayak uyduramayan sanatoryum yıllar geçtikçe hizmette yetersiz kalmıştır. 17 Ağustos 1999 tarihinde bir deprem geçiren sanatoryum daha sonraları ilaç sendikalarının yardımlarıyla restore edilmiştir. Yaklaşık 4 yıl sonra hastaneye ulaşımın zor olması, hasta sayısının azalması ve de hizmetin yeterli seviyede verilememesi Sağlık Bakanlığı tarafından neden gösterilerek 30 Eylül 2005 tarihinde kapatılmıştır. Hastane kadro ve tıbbi donanımı Süreyyapaşa Göğüs Kalp ve Damar Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne taşınmıştır. Bundan 80 yıl evvelinin imkânlarıyla verilebilen bunca hizmetin 21. yüzyıl imkânlarıyla verilemez hale gelmiş olması elbette düşündürücüdür. Türkiye'nin ilk sanatoryumu olan Heybeliada Sanatoryumu, bünyesinde gerçekleştirilen bütün hizmetleriyle ve yetiştirdiği hekimleriyle ülkemiz tıp tarihinde önemli bir yere sahiptir. Biz de grup olarak böyle önemli bir kuruluşu tanıtmak ve kuruluşun günümüzdeki durumuna dikkat çekmek istedik.

Hidroterapi Tarihi

Mahdi HOUSSEİN, İSA DAĞLI

Su, canlıların yaşaması için hayati bir öneme sahiptir. Canlılık için gereken tüm fiziksel olaylar hep suyun özellikleri ile gerçekleşebilmektedir, bu nedenle biyologlar suya "yaşam sıvısı" adını vermişlerdir. Ayrıca su ile tedavi de uygulanabilir;kişi çok fazla sıcaklık veya stres hissettiğinde uygulanabilir.Tabi bu çok basit bir örnektir,bahsettiğim tedavi aslında yaralanma,hastalık,ortopedik özürlü,hareket sistem bozuklukları ve çeşitli hastalıklardan kaynaklanan ağrı ve fonksiyon bozukluklarında uygulanan tedavidir. Bu tedavi şekline hidroterapi denir,ve günümüzde olduğu gibi antik dönemlerinde suya önem verildiği için bu tedavinin tarihi bir gelişimi vardır. BU PROJEDE:Romans, Bizans, Mısır medeniyetlerinden günümüze kadar hidroterapinin gelişmesi ve her döneme ait özelliklerinden bahsedilmektedir..AYRICA her dönemde kullanılan yöntemler ve aletler gösterilmektedir. ...VE en son bu günlerde ve özellikle Türkiye'de bu tedaviye ne kadar önem verildiği ve ne kadar geliştiğinden söz edilmektedir. . . BUNLARLA BİRLİKTE SUYUN TIPTA MUCİZLER YARATTIĞINI VURGULAMIŞ OLUYORUZ.

İlk Osmanlı Hastanesi: Bursa Yıldırım Darüşşifası

Dicle CANORUÇ,Hasan MUTLU,Ahmet EKEN,Can BENLİOĞLU

Tıbbın gelişiminde ve icra edilmesinde pastanelerin önemli bir yeri vardır. Tarih boyunca tüm devletler toplum refahını korumak için sağlık konusuna çok önem vermişlerdir.Bu amaçla hastaneler inşa edilmiştir.Dolayısıyla hastaneler buldukları çağın tıbbi koşullarının ve tıptaki uygulamaların büyük göstergeleri olmuşlardır.Biz de kendi tarihimizdeki tıbbi gelişimi daha iyi anlayabilmek için Osmanlı Devleti'nin ilk hastanesi olan Bursa Yıldırım Darüşşifası'nı tanıtaçağız. Yıldırım Darüşşifası Osmanlı Devleti'nin,Bursa'yı fethedip başkent haline getirdikten sonra kurduğu birçok dini,sosyal ve kültürel yapılar arasında en çok dikkat çekenlerden biri olmuştur.Bu hastanenin ilk kurulduğu zamandan günümüze fiziki şartlar,çalışan tıbbi personel,yönetim şekli bakımından değişimini ve gelişimini günümüze ışık tutması bakımdan inceledik.Sonuç olarak geçmişten günümüze kurulmuş hastanelerle ilgili yapılan çalışmalar tarihin ve günümüzün sağlık koşullarını anlamamızda büyük yardımda bulunacaktır.

İşkence Tarihi ve İşkencenin Sağlığa Etkileri **İrem İYİĞÜN, Ecem CANTÜRK, Duygu ERCAN, Sena AKSOY**

İşkencenin tarihsel süreçte doğuşu ve uygulandığının değişiminin tıbbın gelişimine paralel olarak seyrini göstermek amacıyla posterimizi hazırladık. İşkencenin ve tıbbın tarihinin paralellik gösterdiği alanları vurgulamaya çalıştığımız bu çalışmada işkencenin sağlığa etkisini ve bu etkinin mekanizmalarını göstermeye çalıştık. İşkence aletlerinin tıp bilgisinin artmasıyla çeşitlenmesi ve insan vücudunda acı algılarının yüksek olduğu bölgelerin saptanmasıyla işkence aletlerinin de bu bölgelere odaklanacak şekilde yapıldığını görmekteyiz. İşkencenin insan sağlığına etkisi sadece fiziksel olarak kalmamaktadır, hatta ruh sağlığına olan etkisi fiziksel etkisinden daha önemlidir. Çünkü bu etki çoğunlukla kalıcı olmakta ve bireyin işkence gördükten sonra hayatı boyunca izleri görülmektedir.

İspanyol Gribi

Ahmet PEKER, Mehmet TEKDEN, Yakup ALPAY, Erdiç UZUNAY

Projemizde yakın tarihin önemli pandemilerinden olan İspanyol gribini bilinmeyen yönleriyle ele aldık. Kısaca bahsedecek olursak; İspanyol gribi veya İspanyol nezlesi (İng: Spanish Flu) , 1918-1920 yılları arasında H1N1 virüsünün ölümcül bir alt türünün yol açtığı grip salgınıdır. İspanyol Gribi, 18 ay içinde 50 ile 100 milyon arası insanın (o dönemde yaşayan nüfusunun %5'i) ölümüne sebep olarak insanlık tarihinde bilinen en büyük salgın olmuştur.İspanyol Gribinin bir özelliği, zayıf, yaşlı ve çocuklardan çok, sağlıklı genç erişkinleri etkilemiş olmasıdır. Birinci Dünya Savaşı'nın son aylarında tüm dünyayı etkisi altına almış, hatta kimi tarihçilere göre dört yıl süren savaşın sona ermesinde önemli bir etken olmuştur.İspanyol nezlesi ilk kez 11 Mart 1918'de ABD'nin Kansas eyaletinde tespit edilmiştir. Salgın 1918 Eylül-Kasım aylarında zirve noktasına ulaşmış ve Türkiye dahil tüm dünya ülkelerini etkilemiştir. Hindistan'da 17 milyon kişi, yani ülke nüfusunun %5'i bu hastalıktan ölmüştür. ABD'de nüfusun yaklaşık %28'i hastalığa yakalanmış ve 500,000 ila 675,000 kişi hayatını kaybetmiştir.Britanya'da 250,000, Fransa'da 400,000 kişinin öldüğü tahmin edilmektedir. Fiji Adalarında nüfusun %14'ü iki haftalık bir süre içinde İspanyol Nezlesi'nden ölmüştür.Salgın İspanya'da başlamamıştır. İspanyol nezlesi olarak adlandırılmasının nedeni, İspanya'nın Dünya Savaşı'nda yer almaması ve askeri sansür nedeniyle diğer Avrupa devletlerinde salgından söz edilmezken İspanyol basınının salgın konusunu ilk gündeme getirmiş olmasıdır.

Kafatasından Kubbe

Esra NURMUHAMMED, Eda ERÇİN

Uğraş alanları insan ve yaşam olan tıp ve sanat birbirleriyle her zaman iç içe olmuştur. Hatta eski zamanlarda tıp ile sanat aynı kişiler tarafından icra edilirdi. Günümüzde de sayıları küçümsenemeyecek kadar çok hekimin aynı zamanda sanatla ilgilendiği görülmektedir.Hekimin; gerek yorucu ve stresli iş temposundan sonra rahatlamak için,gerek içgüdüsel olarak çoğu insanda var olan ölümsüz bir eser bırakma arzusunu tatmin etmek için, sayfalar dolusu bilimsel bilgileri dört mısraya veya bir portreye sığdırabilmek için sanatla uğraştığı bir gerçektir.Bu durum insanlarda sanatın tıptan değil de,hekimin veya tıbbın sanattan daha çok yararlandığı izlenimini oluşturmaktadır. Projemizdeki amaç tıbbi konuların da (en az sanatın tıpta kullanıldığı kadar) sanatçıya malzeme olabileceğini göstermektir. Bu eserler arasında en çok göze çarpan Vatikan' da bulunan dünyanın en büyük ikinci katedrali olan St. Pietro Katedraliydi.Bu eser 16. yüzyılda Michelangelo tarafından inşa edilmiş.Michelangelo bu ünlü katedralin kubbesini yaparken insan kafatasını model olarak almıştır. Bunun yanında kaburga kemiklerinden esinlenerek inşa edilen yapılar da vardır. İnsan vücudunda bulunan altın oran da birçok ünlü yapıtta kullanılmıştır. Bu çalışmalarımızda internetten ve kitaplardan yararlandık. Sonuç olarak şu kaniya vardık; insanın yapısındaki harikalık ve düzenden esinlenerek yapılan eserler artırılmalıdır. Çünkü doğa insanın düşünemeyeceği harikalıklarla doludur. Canlı anatomisi de doğa gibi kusursuzdur. Bunun sonucu olarak insanoğlunun doğadan yola çıkarak ürettiği eserler de kullanım ve estetik açısından çok daha üstün olur.

Karanlığı Boğarak Güneşe Ulaşanlar

Mustafa Çağrı YILDIZ, Harun MANKIR, Tolga ZEYDANLI

Kurtuluş savaşı sırasında göstermiş olduğumuz üstün mücadele ve fedakarlıklar uluslar arasında saygınlığımızı arttırmış ve ne kadar üstün faziletlere sahip bir millet olduğumuzu göstermiştir.Tabii iş bu şekilde noktalanmamış ve cumhuriyetin

kurulması ile birlikte her alanda yeniden bir yapılanmaya giriştik.Bizler araştırma konumuzu tüm bu gerçekleri göz önüne alarak belirledik.Amacımız Kurtuluş Savaşı sırasında özellikle sağlık alanında çektiğimiz sıkıntıları vurgulamak ve cumhuriyet döneminde tıp alanında yapılan düzenlemeleri paylaşmaktır.Kurtuluş Savaşı'nı tüm dünyanın bildiği gibi çok zor şartlar altında yürüttük ve kazandık fakat bu savaş sırasında birçok askerimiz ilaç yetersizliği ve yetersiz tıp bilgisi neticesinde hayatlarını kaybetmişlerdir.Savaşın bitmesiyle birlikte Atatürk özellikle bu konuya eğilmiş ve ülkedeki sağlık hizmetleri alanında iyileştirmeler yapmak ve insanların daha rahat sağlık hizmetlerine ulaşabilmeleri ve eşit şartlarda yararlanabilmeleri için girişimlerde bulunmuştur.Bunun için grup olarak çok sayıda kitabı bizzat okuyarak ve internet üzerinden de araştırmalarımıza devam ederek çok sayıda veriye ulaştık.Bunları yine grup olarak yapmış olduğumuz değerlendirmeler sırasında gereksiz olduğuna inandığımız kısımlarını çıkartarak herkesin anlayabileceği ve kongre katılımcılarını etkileyebilecek bir postere dönüştürdük.

Mumyalama Sanatı ve Tıp

Barış YILDIZ, Oğuzhan YÜRÜK, Erkey UZUN, Ulaş Yalım UNCU

Antik Mısır'da ölümlerin sonraki yaşama hazırlanması için bir dini işlem olan mumyalama bu toplumun insan bedenini incelemesine ve anatomi bilgisi elde etmesine yol olmuştur. Yapılan mumyaların örtülerinden tabutlarına mezarlarda bulunan birçok eşyadan duvarları süsleyen hiyerogliflere kadar pek çok sanat ürünü de mumyalara eşlik ederdi. Mumyalama işlemi farklı dönemlerde farklı şekillerde uygulanmış, git gide gelişmiştir. Ama son dönemde kullanıldığına inanılan tekniğin özeti şöyledir: Öncelikle mumyalanacak beden, "ibu" yani arındırma çadırı adı verilen yere getirilir. Burada mumyacılar bedeni güzel kokan hurma şarabı ile ve Nil Nehri'nden alınan su ile yıkarlar. Daha sonra mumyacılar vücudun sol kısmından açılan bir yaraktan birçok iç organı çıkartırlar, çünkü bunlar vücudun en çabuk bozulan kısımlarıdır. Karaciğer, akciğer, mide ve bağırsaklar yıkanır, ve kurutmak için natron tuzuna bulanır. Kalp ise vücutta bırakılır çünkü kalbin zeka ve hislerin kaynağı olduğuna inanılırdı ve sonraki hayatta ona ihtiyaç duyulacaktı. Beyin uzun bir kanca ile burun yoluyla ezilerek kafatasından çıkarılır. Bundan sonra vücut natron tuzu ile doldurulur ve kurutulur, kurutulma süresi kişiden kişiye değişir en önemli kişiler için 272 gün bekletilirken bu süre 40 güne kadar inebilmektedir. Bu işlem sırasında kullanılan bezler ve açığa çıkan sıvılar daha sonra beden ile birlikte gömülmek üzere saklanır. Kurutulan beden tekrar Nil suyu ile yıkanır ve cilde cildin esnekliğini korumak için yağlar sürülür. Kurutulan organlar keten ile sarılır ve bedene geri yerleştirilirdi. Beden de şişkin görünmesi için bitakım kuru malzemeler ile doldurulurdu. Bu işlemlerden sonra beden güzel kokan yağlarla bulanır ve keten sargılar ile sarılırdı. Sarma işlemi sırasında değişik büyüler okunur ve sargıların arasına tılsımlar yerleştirilirdi. Daha sonra eller önde birleştirilir ve ellere bir büyü yazılı olan papirüs kağıt tutturulurdu. Bunun üstünde birkaç kat daha sargı sarılır ve sarılı bedenin üzerine mısır tanrısı Osiris'in resminin bulunduğu bir örtü sarılırdı. Bunun üzerine büyük bir örtü sarılır ve bu örtü enlemesine, boylamasına ve çarpazlamasına keten bantlar ile tutturulurdu.

Koruyucu Aşıların Gelişim Tarihçesi

Armağan ARAL, E. Özlem BOSTANCI, Fatma NAZLI

Bu projede aşıların Türkiye'deki ve dünyadaki tarihsel gelişimlerini inceledik. Bu konuya yönelmemizin sebebi aşının salgınlar karşısındaki önleyici gücünü ele almak ve insan sağlığı açısından önemini göstermektir. Tarihsel süreçte birlikte birçok bulaşıcı hastalık için çeşitli aşılar geliştirilerek günümüzdeki önemli yerini almayı başarmıştır. Aşıyla bağışıklama, gerek kişinin gerekse toplumun enfeksiyonlardan korunması bakımından en kolay ve ucuz başarı sağlayan ve bundan dolayı yoksul ülkelerde bulaşıcı hastalıkları önleme bakımından ilk akla gelen vasıta. Bazı salgınlar sırasında hastalananların o hastalığın daha sonraki salgınlarında hastalanmadıkları fakat başka hastalıklara tutulabildikleri görülmüştür. İlk olarak aşı fikri insanların aklına böyle gelmiştir. Çinliler hafif çiçek geçiren çocuğun yanına başka çocukları bırakarak veya kurumuş çiçek kabuğu tozlarını buruna çekterek bağışıklama yollarını kullanmışlardır. Çinde M.Ö. 1020 yılında bile çiçeğe karşı bu tarzda aşılamayı uygulandığı bilinmektedir.

Mandragora

Fikriye Gözde BAYRAK, Emine DEMİRYAPAN, İbrahim Recep AKAR

İnsanlık tarihinin yaşam mücadelesi içindeki en önemli kısımlardan biri de fiziksel

ağrıya karşı verdiği sürekli savaştır. Bu hikaye oldukça dramatik bir hikaye olup şu anda gelinen nokta pek çok deneyimin ve ayrı ayrı kazanılmış zaferlerin tümüdür. Modern anestezinin tarihi 1846 yılında, eterin anestezik özelliklerini tanıtan Thomas Gren Mortan ile başlamaktadır. Bunu daha sonra diğer anestezik ajanların ve morfin gibi anesteziklerin kullanılması izler. Anestezisi böylelikle hızlı bir gelişme sağlamıştır ancak bu tarihe kadar herhangi bir cerrahi girişim hem hasta hem de cerrah için acılı ve büyük bir mücadeleye idi. İnsanoğlunun ağrıya karşı ilk başarısı poppy (opium), mandragora (adam otu), hyoscyamus (banotu) ve alkolün kullanılması ile elde edilmiştir. Opium ve mandrake emdirilmiş "soporifik sünger" Hippocrates ve Galen tarafından kullanılmıştır. Homer Odyssey 'de Yunanların uyku oluşturmak için bir çok bitki ve ilacı da kullandıklarını anlatır. Bunlardan biri lotus çiçeğidir. Ayrıca İnka'ların kokayı, Çinli'lerin afonyu anestezik olarak kullandığına dair kanıtlar vardır. Modern anestezinin bulunmasından önce bitkisel yöntemler dışında başka bir takım ilginç anestezik uygulamaları olduğu da bilinmektedir. Bunlardan biri cerrahi amacıyla uygulanan garip bir metot asfiksi yöntemidir. Boğma sonucu oluşan asfiksini neden olduğu bilinç kaybının oluşturduğu anestezisi İtalya'da onyedinci asrın sonlarına kadar uygulanmıştır. Bazı uygarlıklar ise hastayı zehirli gaz kaynaklarının yakınında bekleterek bayılmasını sağlamışlardır. Diğer tuhaf metotlar ise sert ve uygun şekilli bir cisimle direkt kafaya veya kafaya konan bir kaseye çekiçle vurma metodlarıdır. Bu şekilde bayıltilan hastada bilinç geri dönene kadar cerrahi girişim yapılabilmektedir. Ağrının azaltılması amacıyla sinir köklerine bası ve soğuk tatbiki de Romalı'lar tarafından uygulanmıştır. Sibiry'a'da halen soğuk ve buz bazı hastaları uyuşturmak için kullanılmaktadır. Bu projeyi yapmaktaki amacımız; günümüzde bir çok insanın pek de önemsemediği, basit bir iş gibi algıladığımız anestezinin tarihini ve modern anestetikler bulunmadan önce cerrahi girişimlerin nasıl gerçekleştirildiğini, kullanılan yöntemleri araştırmaktır.

Mumyalama Sanatı & Günümüz Fiksasyonu

Osman Alper ARSLAN, Ekin Zeynep ALTUN, Abdullah Buğra CAN

Bu proje ile geçmişte yaşamış medeniyetlerin tıp bilimini, farkında olmadan, sanatla nasıl birleştirdiklerini açıklamayı ve mumyaların merak uyandıran, gizemli tarafını sunmayı amaçladık. Bu amaçla ilk olarak mumyalamanın nasıl yapıldığını inceledik. Mumyalama ve sargı aşamasından sonra ölü, muma haline getirilir. Mumyalama aşamasında ilk olarak vücuttan iç organların çıkarılması ve bedenini çürümeden korunması amaçlanır; sargı aşamasında ise beden keten bezleriyle sarılır ve lahite konularak defnedilir. Uygulanan bu işlemlerden sonra mumyalama günümüze dek bozulmadan gelebilmiştir. İşte tam bu noktada biz, mumyalama ile fiksasyon tekniği arasındaki benzerlik ve farklılıklar üzerinde durduk. O zamanlar cesedin fikse edilme amacı günümüzden farklıydı; mumyalar şimdiki yaşamla ve sonraki yaşam arasında bir bağ olarak görülüyordu. Şimdilerde ise fiksasyon, tıp eğitimi için vazgeçilmez bir tekniktir; bakterilerden, insanlara kadar uzanan geniş yelpazede bu önemli teknik kullanılmaktadır. Hazırladığımız posterde ise, geçmişten günümüze aktarılmış çeşitli mumyaların görsellerine yer verdik.

Mütter Müzesi–Tarihi Tıbbi Fotoğraflar

Merve AKSOY, Emine Sena ALDEMİR, Neslihan DEMİREL, Murat DURAK

Fotoğraf sanatının tıp eğitimi üzerine olumlu etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Tıp eğitimi süresince okutulan kitaplardaki fotoğraflar işlenen konuyu daha kolay anlaşılır kılmakta ve öğrencinin belleğinde kalıcı bir iz bırakmaktadır. Peki ya tıp alanında, kitaplarda gösterilen fotoğraflar dışında neler yapılmıştır yada bu fotoğraflar bir sanat galerisi ve benzeri bir yerde kitapların sayfalarını aralayıp gün ışığına çıkarılmış mıdır? Sorulan sorunun cevabı Filedefiya Tıp Fakültesi Mütter Müzesinde bulunmaktadır. Mutter Müzesi, pek çok hastalığın değişik evrelerdeki gelişimini gösteren bir insan örnekleri ve modelleri koleksiyonuna ev sahipliği yapmaktadır. Dünyanın en ürkütücü 10 yeri arasında sayılmasına ve Kavanozdan Tebessümler (Smiling In a Jar) adlı bir filme de konu olmasına karşın, bu müzenin en önemli özelliği eğitim amaçlı kurulmuş olmasıdır. Historic Medical Photographs – Mutter Museum adlı kitapta Mutter Müzesinde bulunan ve çoğu halk tarafından bilinmeyen büyüleyici fotoğraflar üzerine odaklanılmıştır. Müzede yer alan fotoğrafların çoğu 1860-1940 yılları arasında yetenekli fotoğrafçılar tarafından çekilmiş ve hekimler tarafından meslektaşları ile paylaşmak ve hastalarının takibini yapmak amaçlı kaydedilmiştir. Fotoğrafları çekenler arasında fotoğraf sanatıyla ilgilenen hekimler de bulunmaktadır. Bu çalışma, projenin çıktılarını gören

hekim adayları ve hekimlerimizi böyle bir müzenin varlığından ve bu müzede ki fotoğraflar üzerine yazılmış bir kitaptan haberdar etmek, ayrıca Türkiye'de de böyle bir çalışmanın hayata geçirilmesi için fikir vermek amaçlı yapmış olduğumuz bir çalışmadır.

Napolyon Bonapart'ın Esrarengiz Ölümü

Yunus Emre ŞENTÜRK, Ahmet BİLGİN, Madiha Farid NAZİR

Geçmişte yaşamış ünlü insanların yaşamları kadar ölümleride insanların merakını celb eder. Napolyon Bonapart'ın zaferlerle dolu yaşamının yanında ölümü çözülememiş bir muammadır. Bu konuda bir çok iddia ortaya atılmıştır ve bunların arasında bilimsel temelli araştırma sayısı azdır. Fransa'nın yakın tarihinde çok önemli bir yere sahip olan Napolyon'un ölümünün esrarengizliği bizi bu konu hakkında araştırmaya sevk etti. Napolyon gençliğinde çok zayıf bir insandı. Daima işini düşünen uykuyu bir vakit kaybı olarak gördü. Bu özellikleriyle kendisini Fransa tarihinin kahramanı haline getirdi. Fakat Napolyon'un gençlik yaşamıyla 40 yaşından sonra ki davranışları birbirine zıt düşmeye başladı. Zihni ve fikri değişiklikler gözlemlendi. Biz ise bunun Napolyon'un çok bilinmeyen hastalığından kaynaklandığını düşünüyoruz. Napolyon'un ölüm sebebi hakkında 3 tane geçerli iddia var:

1-Arsenik zehirlenmesi

2-Mide ve pyloric ülser ve bunun ilerisiyle gelişen carsinoma.

3-40 yaşından sonra gösterdiği semptomlara dayanarak bizim düşündüğümüz Adiposogenital distrofi.

Bu projeyi yaparken aslında tarihte ölümü meçhul olan bir çok kişi olduğunu düşündük. İleride yapılacak projelerde bu kişilerin ölüm sebeplerinin ele alınmasının aydınlatıcı olacağını düşündük.

Nazi Dönemi Deneyleri

Murat FIRAT, Halitcan BATUR, Elif Gamze BÜYÜKKÜPÇÜ

II. Dünya Savaşı sırasında, bir grup Alman doktor toplama kamplarındaki binlerce esir üzerinde, onların rızasını almaksızın acı veren ve genellikle ölümlü sonuçlanan deneyler yaptı. Bu deneyler ırkçı, askeri ve tıbbi amaçlıydı. Biz bu deneyleri daha detaylı inceleyerek amaç ve sonuçlarının etik olup olmadığını göstermeye çalıştık.

Nebevi Tıbbından Günümüze Yansıyanlar

Murat AKCIVAN, Fırat BALUKEN, Tuncay GÖKÇEN

Nebevi tıbbi Hz. Muhammed'in sağlıkla ilgili hadisleri ve bazı hastalıklara karşı uyguladığı tedavi amaçlı davranışlarıdır. Bunlar daha sonra derlenerek kitap haline almıştır. İlk Tıbb-i Nebevi H. 120. yılında yaşamış Abdül- Melik B. Habib tarafından yazılmıştır. Brokelman ve Katip Çelebi 10dan fazla Arapça Tıbb-i Nebevi olduğundan bahsederler. Bundan başka Farsça, Urduca ve Türkçe Tıbb-i Nebevilere mevcuttur. Osmanlı döneminde son yazılan Tıbbi Nebevi Dr. Hüseyin Remzi Bey (1896) e aittir.: Hz. Muhammed'in tıbbi dair hadisleri ele alınırsa bir bölümünün genel tıp konularına, fakat pek çoğunun koruyucu hekimliğe, bir kısmının da tedavi edici hekimliğe ait ilaç tariflerinden ibaret olduğu görülür. Bizim bu projedeki amacımız ise Tıbb-i Nebevi'yi 21.yy tıbbi bilgileriyle yeniden ele almak, dönemin tıbbi koşulları hakkında fikir sahibi olabilmek.

Ölüm Meleği: Joseph MENGELE

Berkem BÜYÜKAKKUŞ, Ece ÖZDEMİR, Damla ÜNAL, Berkay MEVLANA OĞLU

Joseph Mengele'nin amacı, genetiğin sırlarını çözmek ve daha düşük değerli gen yapısına sahip kişilerin insan ırkından ayrılmasını sağlayarak Süper Alman ırkı oluşturmaktır. Özellikle ikizler üzerinde yaptığı çalışmalarla genetiğin sırlarını çözmek istiyordu. İnsan doğasındaki bilinmeyen boşlukları doldurmak başlıca amaçlarındaydı. İkizler onun en sevdiği konuydu, bunun yanında cücelerle, sakatlarla ve diğer "egzotik cinsler" le de ilgileniyordu. Tüm Avrupa'ya yayılan toplama kampları "In Vivo" canlı deneyler ve genetik araştırmalar yapmak için aradığı yer olmuştur. Özellikle Auschwitz kampıyla önünde inanılmaz olanaklar açılmıştı. Bu kamplarda canlı olan çocukları parçalara ayırmış, erkekleri ve çocukları uyuşturmadan kastre etmiş ve kadınların cinsel organlarına dirençlerini ölçmek için yüksek voltajda elektrik vermişti. Hatta bir seferinde Polonyalı rahibeleri soyarak x-ışınları ile sterilize etmeye çalışmış ve onların vahşice yanmasını izlemiştir. Joseph Mengele'nin yaptığı çalışmalar bir anlamda bilimin gelişmesine yöneliktir.

Ancak yaptığı çalışmaları derinlemesine incelediğimizde; bilime yaptığı katkıları, çalışmalarının doğurduğu korkunç sonuçların yanında önemsiz kalmaktadır. Tıp, yani insanları iyileştirme onun için ikinci plana düşmüştür. Joseph Mengele, acı vermekten değil, ölüm ve hayat arasında karar veren yetkili kişi olmaktan, bu güce sahip olmaktan zevk almaktadır. Joseph Mengele, Nazi Almanya'sında tıbbın nasıl kullanıldığını gösteren en vahşi örneklerden biridir.

Ölümün Adı: Çernobil

Elif BAYRAM, Gizem KAVAL, Ersin TAŞKIN, Neşe DİKMEER

Çernobil reaktör kazası, 20. yüzyılın ilk büyük nükleer kazasıdır. Ukrayna'nın Kiev iline bağlı Çernobil kentindeki Nükleer Güç Reaktörünün 4. ünitesinde 26 Nisan 1986 günü erken saatlerde meydana gelen nükleer kaza sonrasında atmosfere büyük miktarda fisyon ürünleri salındığı 30 Nisan 1986 günü tüm dünya tarafından öğrenildi. Tarihte yaşanan bu felaketin yansımaları günümüzde hala devam etmekte olup uzun yıllar çevre hakkında sağlık sorunları oluşturacağı bekleniyor. Daha çok sağlık üzerinde durduğumuz bu çalışmada, bu olaydan önce ve sonra Türkiye'de, özellikle Karadeniz bölgesinde, kanser gibi radyasyona bağlı hastalıkların sıklığındaki ve zarar derecesindeki değişimler incelenecektir. Bu yaptığımız proje ile tarihe ışık tutarak bu reaktörlerin ne derce büyük bir felakete yol açtığına ve nesiller boyu görülecek olan etkilerine dikkat çekmeyi amaçlamaktayız.

Orta Çağ'da Teşhis ve Tedavi Yöntemleri

Cihan YEŞİLOĞLU, Ilgın AKBIYIK, Mert SEÇER

Fransız tıp tarihçisi Darenberg: "Orta Çağ tıbbı yaşatmaktan ziyade ölmemesine özen göstermiştir." der. Bu sözden yola çıkarak Orta Çağ'da gerek Avrupa'da gerekse İslam dünyasındaki tıbbi gelişmeleri inceleyerek, günümüzle karşılaştırma olanağının sağlanmasını kendimize amaç edindik. Orta Çağ tıbbından günümüze kalan figürler incelendiğinde, dönemin tıp açısından pek de parlak bir dönem olmadığı ortadadır. Bunu göz önünde bulundurduğumuzda, Orta Çağ tıbbında görülen kralların el ile şifa dağıtması, kan akıtma gibi batıl tedavi yöntemleri şaşırtıcı olmamıştır. Bunların yanı sıra teşhiste günümüze yakın yöntemler göze çarpmaktadır. Buna nabızın atma gücü ve sıklığının gözlenmesi, dışkı, meni ve idrar muayenesi örnek olarak gösterilebilir. Ayrıca ilginç cerrahi yöntemler de birçok figürde işlenmiştir. Bu figürlerde cerrahi basur tedavisi, mesaneden taş çıkarma gibi girişimler resmedilmiştir. Bu dönemde Avrupa'nın aksine İslam tıbbındaki gelişmeler belirgin şekilde kendini göstermektedir. İslamiyet özellikle coğrafya yayılmasının tanıdığı olanaklarla bu bilime yeni bazı hastalıklar ve ilaçlarla katkıda bulunmuştur. Sonuç olarak bilimdeki ilerlemeyi bir merdivenin tırmanışına benzetirsek, Orta Çağ'da basamakların daha yavaş aşıldığını söylemek pek de zor değildir. Bu gözlem ve bilgiler ışığında, bilimin baskılar altında ezilmeden ilerlemesinin önemi vurgulanmaktadır.

Ortaçağ Tıbbına Dinin Etkisinin Doğu Batı Eksenli Karşılaştırılması

Hilal NALCI, Merve ERDEM, Cem ŞİMŞEK

İnsanoğlu dünyaya ilk ayak bastığından bu yana, din hayatının çok önemli bir parçası olmuş ve her alanda toplumlara yönlendirmiştir. Doğal olarak farklı dinler aynı zaman dilimi içinde farklı coğrafyalarda uygarlıkların gelişmelerinin pek çok yönünü etkilemiştir. Tıp ta bu alanlardan biridir. İki ayrı baskın dinin görüldüğü doğu ve batı medeniyetlerinde tıbbın ilerleyişinin de dinlere paralel oluşması pek tabiidir. Ortaçağda Batı medeniyetinin o dönemki merkezi olan Avrupa'da zaman, bilim ve düşüncenin önüne set çekildiği bir dönemdir. Bilimsel gelişmelerin durdurulduğu bu dönemde tıbbi hakimiyetini altına alacak şey Galen'in biçimlendirdiği tıp olacaktır. Bu skolastik dönemde hiç bir zaman sorgulanmayan tıp bilimi hekimlerden çok din adamlarının eline geçmiştir. Aynı çağda Doğu uygarlıklarına baktığımızda ise İslamiyet'in tıp ile ilgisinin çok yüksek olduğunu görürüz. Örneğin 15. yüzyılda tıp bilgini El-Ezrak bir eserinde şöyle der: "Tıp, faydaları büyük, azalet, prestij ve şöreti kabul edilmiş, kökleri Kuran-ı Kerim ve sünnet tesis edilmiş bir ilimdir." İslam tıbbının temelinde Yunan tıbbı ile İslam dünyasındaki ulusların geleneksel tıbbi uygulamaları yer alır. Sonuç olarak ortaçağda Doğu ve Batı tababetini karşılaştırdığımızda karşımıza çıkacak tabloda dinin etkisi göz ardı edilmemelidir. Ama unutulmamalıdır ki asıl önemli olan insanların dini ve dünyayı algılayışlarıdır.

Osmanlı Minyatürlerine Tıbbın Yansıması

Betül YAVUZASLANOĞLU, Günay YILDIZ, Ayşe YOZGATLI, Büşra Döndü YAMAN, Halise Meltem YÜCESOY

Projemizde Osmanlı dönemindeki minyatürleri inceleyerek, Osmanlı'da hastalara hekimlerin yaklaşımını ve tedavi yöntemlerini gözlemlemeyi amaçlıyoruz. Osmanlı'da minyatür diğer sanatlarla göre ön plana çıkmış ve bu günlük yaşamı, bilimsel çalışmaları, dolayısıyla da tıbbi en iyi yansıtabilecek sanat dalı haline gelmiştir. Döneme damgasını vuran Şerafettin Sabuncuoğlu yazmış olduğu 'Cerrahiyet'ül Haniyye' adlı eserinde zamanın tıbbi yöntemlerini örneğin cerrahi yaklaşımları minyatürlerine yansıtarak, dönemin tıbbının hangi noktada olduğu konusunda bizleri aydınlatmaktadır. Bizde projemizde öncelikle Cerrahiyet'ül Haniyye'yi ve ayrıca tıbbın yansıdığı diğer Osmanlı minyatürlerini inceleyerek, o dönemin tıbbını günümüz tıbbıyla karşılaştırma imkanı bulmuş olduk.

Osmanlı Padişahlarının Hastalıkları ve Ölüm Nedenleri

Mehmet GÖKÇEK, Necip Enis KAYA, Gül Sema CAN, Merve ALTUNBAŞ

Öncelikle kendi coğrafyamız olan Anadolu'da ve birçok yerde hüküm sürmüş olan Osmanlı İmparatorluğunun padişahlarının nasıl hastalıklara karşılaştıkları, hangi sebeplerle öldükleri tıbbi açıdan ilimizi çeken sebeplerden biridir. Yine padişahların birbirinden farklı hastalıklara yakalanmaları, birçok padişahın sağlık durumlarının ve ölüm sebeplerinin net olarak bilinmemesinden dolayı gizemini koruması, bu proje konusunu seçmemizde birer gerekçe olmuştur. Osmanlı padişahlarının ne tür hastalıklara yakalandıklarının, hastalıklarının seyrinin ve ölüm sebeplerinin incelenmesi ve bu konuya açıklık getirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmamızda gördük ki Osmanlı padişahlarında en çok rastlanan hastalıklar gut, verem, kalp-damar ve şeker hastalıkları olmuştur. Özellikle kalp-damar ve şeker hastalıkları padişahların ölümüne sebebiyet veren hastalıklar olmuştur. Bu tablonun oluşmasında gerek Osmanlı Hanedanı'nın genetik yapısı gerekse beslenme ve stres gibi çevresel faktörler etkili olmuştur. Ayrıca kesin olmamakla birlikte bazı padişahların zehirlenme, intihar gibi sebeplerle öldüğü veya öldürüldüğü düşünülmektedir.

Osmanlı Sarayı ve Cüceler

Sevcan TÜRK, Oğuzhan TÜRK SAYAR, Yasin ÖZPINAR

Osmanlı sarayında soytarı olarak adlandırılan kişiler, padişahı eğlendirmekle sorumlu olmanın yanı sıra keskin dilleri ve açık sözleri sayesinde devletin önemli meseleleri hakkında padişahların ilham kaynağı olmuşlardır. Soytarılar zamanla bu ince zekaları, espri ve hokkabazlık yetenekleri sayesinde hiciv sanatında oldukça ustalaşmışlardır. Bu ustalıkları, onları sarayın vazgeçilmezleri ve saltanat alameti durumuna getirmiştir. İnce zekaları ve keskin dillerinin yanı sıra padişahı eğlendirmek için yaptıkları gösteriler, danslar, taklalar da onların akrobasi ve sahne sanatlarında da oldukça başarılı olduklarını göstermişlerdir. Soytarılar bütün bu özellikleri sayesinde sarayda sanatın temsilcisi olmuşlardır. Ancak incelediğimizde soytarıların ilk başta engellerinden ve hastalıklarından dolayı yardım amaçlı olarak saraya alınan cüceler olduklarını görüyoruz. Bugünkü araştırmalar ise saraya alınan cücelerin genel olarak akondroplazi ve iskelet displazisi hastası olduklarını gösteriyor. Ancak soytarılar; bedensel yoksunluklarını sanatlarıyla avantaja ve geleneğe dönüştüren, görüntüleri küçük ama işlevleri büyük olan saray cüceleridir. . .

Oyuncakların Tarihi

Elif ARSLANOĞLU, Özlem IRAK, Sümeyye KIŞLAK, Seray BILDİR

Oyun ve oyuncakların tarihi insanlık kadar eskidir. İlk çağda mağara duvarlarına resimler çizerken kullanılan taşlar, bugün boya kalemlerinin yerini almıştır. Çocuk, bebekliğinden itibaren oyuncaklarla oynayarak dünyasını şekillendirir. Oyuncakların çocuk hayatında çok yer kaplaması sebebiyle günümüzde oyuncak sektörü oldukça gelişmiştir. Ne yazık ki bu hızlı gelişim kimi zaman çocuk sağlığını göz ardı etmektedir. Projemizin amacı teknolojiyle birlikte gelişen sanal dünyanın hem fiziksel hem ruhsal olarak çocuklar üzerindeki etkilerine dikkat çekmektir. Çocuğu doğadan koparan, yaratıcılığını kötü yönde etkileyen ve onu yalnızlaştıran bu yeni dünya oyuncaklarını eleştirirken; daha önce yapılmış araştırmalar internet veritabanlı olarak incelendi, güncel kaynaklardan yararlanıldı. Araştırmamızla; oyuncak seçimine ailelere düşen görev ve üretilen oyuncakların sağlık açısından uygunluğunun kontrolüne yeni neslin sağlığı için dikkat çekilmek istenildi.

Pasteur'e Yardım Gönderen Padişah Mesut ÖZTÜRK, Hamza ÇOBAN, Özgecan YILMAZ, Ceren DURMAZ, Sinem GİRGİN

Bu projemizde dönemin bilimsel gelişmelerinin Osmanlı tarafından da yakından takip edildiğini ve desteklendiğini ortaya koymaya çalıştık. Pasteur, kuduz aşısını 1885 yılında uygulamaya koymuştur. Sultan Abdülhamid, haberdar olur olmaz İstanbul'da bir Kuduz Hastanesi (Dârü'l-Kelb Tedâvihanesi) açılması için harekete geçmiş ve hastane iki yıl içerisinde inşa edilmiştir. Aynı zamanda ilk mikrobiyologlarımızdan Miralay Dr. Hüseyin Remzi Bey 1886 yılında, kuduz aşısının bulunuşundan hemen bir yıl sonra, Zoiros Paşa ve Veteriner Hüseyin Hulki beylerle birlikte Paris'e gönderilerek Pasteur Enstitüsü'nde çalışmış, döndükten sonra da Kuduz Hastanesi'nde görev yapmıştır. Pasteur'ün yanında yaptığı çalışmalar hemen semeresini vermiş ve Hüseyin Remzi Bey, 1888-89'da Kuduz Aşısı adlı bir kitap yazarak hem Paris'te gördüklerini anlatmış, hem de aşı hakkında ülkemizde ilk bilimsel bilgileri vermiştir. Abdülhamid'in Pasteur Enstitüsü adına gönderdiği 10 bin altın Frank para armağanı, Pasteur'ün şahsına da Mecidiye Nişanı ve madalya ünlü bilim adamına takdim edilmiştir. Pasteur bu parayla kendi laboratuvarını geliştirerek şimdiye kadar varlığını devam ettiren modern bir enstitü kurmuş ve sonraki çalışmalarını bu enstitüde gerçekleştirmiştir. Sultan 2. Abdülhamid döneminde; bilimsel gelişmelerin yakından takip edildiği, ünlü bilim adamlarının yanına eğitim almaları için Türk bilim adamları gönderildiği ve bilimsel gelişmelerin Osmanlı topraklarına getirilip uygulandığı görülmüştür.

Psikiyatrik Hastalıklara Tarihsel Süreç İçerisindeki Bakış Açısı

Seçil BABUÇCUOĞLU, Ruba TAHİR, İrfan BİNİCİER, Ekin TUNÇELİ

Psikolojik rahatsızlıkları olan insanlar, tarih boyunca içinde buldukları durumun temel nedenleri bilinmediği için farklı davranışlara maruz kalmışlar, kimi zaman "deli" diye damgalanmışlar, kimi zaman karanlık zindanlara kapatılmışlar, kimi zaman da "cadı" oldukları gerekçesiyle yakılarak öldürülmüşlerdir. Durumun böyle olması sebebiyle de bu kişiler çeşitli yöntemlerle (büyüler, ayinler, şeytan çıkartma gibi) iyileştirilmeye çalışılmışlardır. Tıp dünyasının gelişimine paralel olarak hastalıklar daha iyi teşhis edilebilmiş, hastalıkların kökenlerine daha iyi inilebilmiş ve bunlar doğrultusunda daha doğru tedaviler uygulanabilmiştir. Biz de posterimizde psikolojik hastalıklara bakış açısının ve tedavi yöntemlerinin değişimini somutlaştırıp, göz önüne serdik.

Tarih Boyunca Ağrıya Karşı Verilen Savaş: Anestezi Deepak Raj PANT, İdriss Arap GUELLEH, Mehmet AKKAMIŞ

İnsanlık tarihinin yaşam mücadelesi içindeki en önemli kısmı fiziksel ağrıya karşı verdiği sürekli savaştır. Bu hikaye oldukça dramatik olup şu anda geline nokta pek çok deneyimin ve ayrı ayrı kazanılmış zaferlerin tümüdür. Tıpta son derece önemli bir yeri olan anestezinin 5500 yıllık bir geçmişi bulunuyor. Eldeki veriler anestezinin M.Ö. 3500 yıllarında kullanıldığını gösteriyor. 1842 yılına kadar herhangi bir cerrahi girişim hem hasta hem de cerrah için acılı ve büyük bir mücadele idi. Ağrıyı ortadan kaldırmak üzere ilk girişimler Hipokrat ve Galen tarafından yapılmıştır. Ancak, modern anestezinin tarihi 1846 yılında, eterin anestezik özelliklerini tanıtan Thomas Gren Mortan ile başlıyor. Bizde projemizde anestezinin tarihi gelişimini ve kullanılan çeşitli yöntemleri araştırmayı amaçladık. Aynı zamanda anestezi tarihinde adı geçen birçok hekim yada bilim adamlarının çalışmalarından yola çıkarak modern anestezie sağladığı katkıları araştırdık.

Tarihin Dersi

Cem ÇÖTELİ, Emine YAZICI, Osman Burak KAPLAN

Ülkemizdeki "tarih tekrardan ibaret" sözü aslında tarihin önemini oldukça güzel açıklamaktadır. Tarih bize göstermiştir ki nice medeniyetler, kendilerinden öncekilerin yaptıkları hataları bilmeyip veya bilip de dikkate almayıp yine aynı hataları yaptıkları için yıkılmak ve yok olmak zorunda kalmıştır. Şuna dikkat çekmek gerekir ki tarihin önemini yalnızca tarihteki devlet yönetimlerine bakarak anlayamayız. Aslında tarihteki tüm olaylar gelecek hakkında fikir yürütmek açısından oldukça önemlidir. Çünkü geçmişteki olayları ve durumları oluşturan da insandır, bugünkü olayları ve durumları oluşturan da insandır; unutulmamalıdır ki üzerinden yüzyıllar geçse dahi insan hala aynı insandır. Projede seçilen

medeniyetlerdeki bazı durumlar neden ve sonuç ilişkisi içerisinde incelenmiş, medeniyetlerin bu durumlardan nasıl etkilendiği gösterilmiştir. Nasıl eski medeniyetlerde yapılan yanlışlar veya doğrular bu şekilde etkili olabiliyorsa, ülkemizdeki bazı doğruların veya yanlışların da ülkemizdeki bilimi bu derece etkileyebileceği insanlara anlatılmaya çalışılmıştır.

Tarihte İlk Türk Profesör "Hulusi Behçet"

Alper TÜRKEL, Eda OTMAN, Faruk KOCA, Zehra TEKİN

Türk ve dünya tıbbında çok önemli bir yeri olan Hulusi Behçet'in bilinmeyen yönlerini incelemek ve tıp öğrencilerini bu konuda aydınlatıp onlara hekimlik hayatlarında farklı bir perspektif kazandırmak amacımız. 1933 senesinde Üniversite Reformunda Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniğine profesör seçilmiştir. Hulusi Behçet, Türk akademisinde profesör unvanını alan ilk kişidir. konHulusi Behçet, 21, 7 ve 3 yıl takip ettiği üç hastada ağız ve genital bölgede aftöz belirtiler, gözde de çeşitli bulgular bulunduğunu gözler ve bunun yeni bir hastalık olduğuna inanır. 1937'de bu görüşlerini "Dermatologische Wochenschrift" de yazar ve aynı yıl Paris'te Dermatoloji toplantısında sunar. Bu toplantıda hastalığın etyolojisinde, dental bir enfeksiyonun da neden olabileceğini bildirir. 1938'de bu konuyla ilgili daha detaylı bir yazıyı yine aynı dergide yayımlar. Aynı yıl Dr. Niyazi Gözcü ve Prof. Frank benzer semptomları içeren iki olgu daha yayımlar. Arkasından Avrupa'dan yeni bildiriler de gelir.. Oftalmologlar Behçet hastalığını kabul etmeye başlarlar, ancak dermatologlar bu yeni hastalığı ısrarla inkar ederler. (20 Şubat 1889- 1948 İstanbul), Türk dermatoloji uzmanı ve bilim insanı. 1937 yılında, bir kan damarı enflamasyonu (vaskülit) hastalığı olan ve bugün kendi adıyla anılan Behçet hastalığını tarif eden ilk bilim adamı olmuştur.

Tarihte Öne Çıkan Hastalıklara Bakış

Fulya DOĞAN, Dilek MENTEŞOĞLU, Merve İNCE, Gamze GÜNDÜZ

Tıp insanlık tarihi boyunca her derde deva bir alan olarak görülmüştür. Ama tıp da her bilim gibi gelişim ve değişim aşamasından geçmiş olup daha önce karşısında çaresiz kalınan hastalıklar bugün daha az endişe veren bir konuma gelmiştir. Bununla birlikte yeni hastalıklar çıkmış ve çaresizlik boyutunda geçmiş çağlarla benzerlik gösteren durumlar günümüzün tıp dünyasını da zorlamaktadır. Yani tıp hiçbir zaman durağan olmamıştır ve olmayacaktır. Bu projenin yapılma amacı ise; geçmiş dönemlerde toplumu etkileyen hastalıkların ilk ortaya çıkışı ve bunların tedavileri için ortaya atılan fikirler, yapılan denemeleri incelemek. Bunun için de dört hastalık grubu olan; kalp hastalıkları ruh hastalıkları tüberküloz ve kanser araştırılarak bir örneklem oluşturuldu. Bu hastalıkların ortaya çıkışı toplum üzerinde bıraktıkları etkiler ve toplumların bu hastalıklara bakış açısının gelişen tıpla birlikte değişimi incelendi. Böylece tıp dünyasının yeni bir hastalık karşısında aldığı tutumun tarihsel dönemlerdeki benzerlikleri ve farklılıkları göz önünde bulundurarak günümüz hastalıklarına yaklaşımı geliştirmeye yardımcı olmak amaçlandı.

Tarihte Ünlü Hastalar

Ertuğrul Çağrı BÖLEK, Abdülbaki GAYDAN, Ahmet Faruk YÜKSEL

Ünlülerin hayatı her dönem ilgi odağı olmuştur. Yaşamlarının yanında sorunları ve hastalıkları da merak konusu olup araştırılmıştır. Bu konuda yapılan araştırmalar göstermiştir ki sürekli adını duyduğumuz kişilerin yaşamları sandığımız kadar tozpembe değildir. Bu hastalıklar bazen bu ünlülerin ününe ün katmış, bazen ise sosyal hayatlarını veya kariyerlerini kötü yönde etkilemiş hatta bazılarını intihara kadar sürüklemiştir. Bu çalışmamızla bazı meşhur insanların hayatlarına yön veren önemli hastalıkların inceledik. Bu hastalıkların birçoğu o dönem insanların farkında olmadığı, bazen sonradan fark edilen hastalıklardı. Bu hastalıkların ünlülerin şöhretlerini, sosyal hayatlarını ve psikolojilerini nasıl etkilediğini ve onların geride bıraktıkları eser ve hatıralara nasıl yansıdığını araştırarak bu konuda saklı kalan, çok bilinmeyen yönleri göstermek istedik. Araştırmalarımız sonucu konuyla ilgili birçok ünlü hastaya ulaştık. Abraham LINCOLN, Sultan V. Murat, İngiltere Kralı 3. George, Vincent Van Gogh başta olmak üzere birçok ünlü hastanın hayatına ulaştık. Ele aldığımız ünlülerin hastalıklarını inceledik ve onların bilinmeyen yönlerine ve o dönemde teşhis edilememiş hastalıklarına ışık tutmaya çalıştık. Bu hastalıkların ünlülerin şöhretlerini, sosyal hayatlarını ve psikolojilerini nasıl etkilediğini ve onların geride bıraktıkları eser ve hatıralara nasıl yansıdığını gördük.

Tıp Bayramı**Deniz Can GÜVEN, Aslı MELEK, Ayşegül DEMİR, Tariq J.ABDEL, Jaber ASI**

Sultan II. Mahmut 1826 yılında düzeni tamamen bozulmuş olan Yeniçeri Ordusu'nu ortadan kaldırıp (17 Haziran 1826) yeni bir ordu kurmuş (Asakir-i Mansure-i Muhammediye). Bu yeni orduya hekim ve cerrah yetiştirilmesi gerekiyordu. Bunu fırsat bilen hekimbaşı Mustafa Behçet Efendi 26 Aralık 1826'da II. Mahmut'a dilekçe vererek, yeni tıp okulunun kurulmasının amacını, bu okulun nasıl ve nerede kurulacağı konusunda teklifini yapmış ve Padişah da onaylamıştır. 14 Mart 1827 Osmanlı Devleti'nde Sultan II. Mahmut'un emriyle kurulan Tıbhane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire adlı tıp okulunun açılış tarihidir. Bu okul ülkemizde modern tıp eğitiminin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Bu okulun açılış günü olan 14 Mart ülkemizde her yıl Tıp Bayramı olarak kutlanmaktadır. Tıp Bayramı, ilk kez, 1. Dünya savaşı sonunda, İstanbul'un işgal edildiği günlerde, yabancı işgal kuvvetlerine karşı tıp öğrencilerinin bir tepkisi olarak 1919 yılında kutlandı. Günümüze kadar gelen Tıp Bayramı artık içinde bulunduğu haftayı da kapsayacak şekilde 'Sağlık Haftası' olarak kutlanmaktadır.

Telkikhane-i Şahane**Fadime KARA, Şerife DÜLGER, Özlenur CESUR, Seda KÖSE**

Bu projede Telkikhane-i Şahane (Osmanlı İmparatorluğundaki ilk resmi çiçek aşısı üretim merkezi) 'nin kuruluş ve ilerleyiş hikayesinin öğrenilmesi amaçlanmıştır. Bakterioloji ve viroloji, Osmanlı İmparatorluğunun son zamanlarında ortaya çıkmış bir bilim dalıdır. Buna rağmen Osmanlı İmparatorluğundaki pek çok kuruluş bakterioloji ve viroloji alanında zamanının gelişim hızına ayak uydurmuş ve memleketi faydalı ürünlerini vermiştir. Bu kuruluşların başında Telkikhane-i Şahane'nin anılmasının sebebi çiçek aşısının Türkiye'de çok eskiden beri ele alınmış olmasıdır. Yukarıda da belirttiğimiz üzere insandan insana çiçek aşılama "variolation" metodu Türkiye'de asırlarca tatbik edilmiştir. Modern bir çiçek aşısı üretim kuruluşu yani Telkikhane-i Şahane 1892 yılında Dr. Hüseyin Remzi Bey tarafından İstanbul'da açılmıştır. 27 Temmuz 1892'de İstanbul'da bir Telkikhane-i Osmani açılması hususunda Sultan II. Abdülhamid'in emri çıkmıştır. Projenin uygulanması aşamasında Hacettepe Merkez Kütüphanesindeki yazılı kaynaklar, konuyla ilgili internet sayfaları kullanılmıştır. Ayrıca bu konuda bilgi sahibi kişilerden de yardım alınmıştır.

Tıp Tarihine İsmi Yazmış Türk Bilimadamları**Merve GÜNER, Murat BAŞTOPÇU, İsa Alptuğ KIRIK**

Tıp tarihinde ulusumuza dönük bir bakış atıldığında ilk akla gelen isim Prof. Dr. Hulusi Behçet'tir. Ne yazık ki bir çok kişi için bu isim aynı zamanda son akla gelendir. Millî tarihimizde dünya tıbbına yön veren ve büyük katkıda bulunan daha nice isim yatmaktadır. 19. yüzyıla kadar geri gittiğimizde tarihimizdeki isimlerden ilk önce Dr. Esad Işık Paşa ile karşılaşırız. Dr. Esad Paşa, "Esad Oftalmoskop"unu ülkemize ve dünyaya tanıttı. Kendi adıyla literatüre geçen bu alet tüm dünyadaki göz doktorları tarafından benimsenerek kullanıldı. Yaklaşık olarak aynı yıllarda yaşamış olan Akil Muhtar Özden ise deneyli tedavi ve farmakodinamik alanlarında öncü bir kişidir. Bugün yaşayan isimlerden ise Prof. Dr. Gazi Yaşargil nöroşirürji dalında dünyada nam salmış bir Türk'tür. Prof. Dr. Asim Cenani, kendi adını bir hastalığa vermiş başka bir doktorumuzdur. Prof. Dr. Üner Tan ise dünyaca kabul görmüş bir sendromu tanımlamış başka bir doktorumuzdur.

Tıpta Hijyenin Tarihsel Gelişimi**Necmettin AKTÜRK, Ekber HACİYEV, Eyüp YÜKSEKAL**

Hijyen: Hijyen kelimesi, Yunancada sağlık anlamındaki hygies kelimesinden türemiştir ve sağlık bilimi, sağlık hizmetleri, koruyucu hekimlik gibi konuları kapsar. Yani sağlık için gerekli koşulların sağlanması ve sürdürülmesi için öngörülen uygulamalardır. 1774 te İsviçreli kimyacı Scheele klorini buldu 1789 da Fransız kimyacı Berthollet hipokloritleri keşfetti.. Dezenfektanların bilimsel uygulamaları, son 150 yıllla sınırlıdır. Öyle ki daha az etkili olan basit ampirik uygulamalar antik çağlara dayanır... Savaştan dönen askerler ekipmanlarının ve giysilerinin hijyenik olması için dezenfektanlara ihtiyaç duydular... Buharla dezenfektasyon için ilk olarak sülfür dioksit rapor edilmiştir... Milattan sonra 500'de hintli doktor Susruta, operasyonlardan önce odanın buharla dezenfekte edilmesini cerrahlara öğretti. İranlı kimyager Rasis tarafından Etil alkolü ve 1763'de Paris hastanesinde

yaraları pansuman etmek için kullanıldı. 1546'da Fracastro insandan insana geçen enfeksiyonların varlığını kanıtladı. ... O bulaşmanın üç kaynağını buldu. Direk temas yoluyla, enfeksiyona neden olan cisim yoluyla ve hava yoluyla. ... İsviçreli kimyager Scheele, 1774'de klorini keşfetti. Fransız kimyager Berthollet 1789'da hipokloritleri keşfetti. 1811'de İyot keşfedildi ve 1839'da Davies tarafından yaralar üzerinde kullanıldı. 1832'de Fenol Reichenbach tarafından keşfedildi. 1818'de Thenard tarafından rapor edilen hidrojen peroksit ve onun kötü kokuları nötralize etme özelliği 1858'de Richardson tarafından keşfedildi. 1810'da Nicolas Appert besinleri ısı ile sterilize etmek ve kapalı konteynrlarda korumak için modern metodlar geliştirdi ve günümüzde bu yöntem konserve yapmada kullanılıyor.

Türkiye'de Adli Tıbbın Tarihi**Emre BİLGİN, Haluk Çağlar KARAKAYA, Engin Zafer TERZİ**

Adli Tıbbın ilk hocası Mektebi Tıbbiye-i Şahane kurucularından Avusturyalı Dr. C. A. Bernard Muallimi evvel (mektep müdürü) olmuştur. Adli Tıbbın Tarihçesi ve Teşkilatlanması adlı kitapta; 1841 yılında çıkarılan bir Ferman-ı Ali ile Osmanlı'da ilk defa cesetler üzerinde bazı koşullarda otopsi yapılmasına müsaade edilmiş ve ilk otopsi 1841 yılında Nemçe (Avusturya) Hastanesinde Muallim (Profesör) Dr. Bernard nezaretinde yapılmış ve öğrencilere gösterilmiştir. Ülkemizde bilinen ilk otopsi uygulaması, başına sırk düşmesi sonucunda ölen bir işçiye yapılmıştır. Tarihçede otopsi uygulamasının müslümanlara yasak olduğu sadece gayrimüslüm olarak belirtilen müslüman olmayanlara yapıldığı belirtilmektedir. İlk kez bu kural 1859 yılında yapılan otopsiyle kırılmıştır. İstiklal Savaşı sırasında, T.B.M.M. Hükümetince Adliye Vekaletine bağlı olarak Ankara'da kurulmuş olan Adli Tıp İşleri Müdürlüğü'ne önceleri Vilayet Konağı içinde bir odanın bir köşesi ayrılmıştı. Daha sonra Dr Veliyettin Tahsin Bey'in başkanlığı ve Dr. Fahri Can Bey'in yardımcılığını yaptığı Adli Tıp Müdürlüğü Samanpazarı'nda Himaye-i Etfal'in (Çocuk Esirgeme Kurumu) karşısında yeni yapılan binasına taşınmıştı. Adli otopsiler Ankara Gureba (Numune) Hastanesinde yapılmaktaydı. 1982 tarihinde 2659 sayılı ile Adli tıp kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanunla Adli Tıp bünyesinde önemli yenilikler getirilmiştir. Bu yeniliklerden: Adli tıbbın ismi; Adli Tıp Kurumu olmuş ve Kuruma dahil birimler oluşturularak 6119 Sayılı Adli Tıp Müessesesi Kanununda Adli Tıp Meclisi denilen kuruluş tıp dalındaki uzmanlıklara göre beş adet ihtisas kurulları haline getirilmiş ve bir Genel Kurul tesis edilmiştir. İstanbul Merkez Teşkilatının dışında bulunan kurulmuş ve kurulacak olan Daireler Grup Başkanlıklar ismi altında toplanmış, Adli Tabiplikler ise Adli Tıp Şube Müdürlüğü haline getirilerek Başkanlığa bağlanmış ve bu Şubelerin bünyesinde teknik elemanlara yer verilmiştir.

Türklerde Mumyacılık**Merve GÜVENOĞLU, Fatma AKSOY, Mehmet Afşin KARAOĞLAN**

Mumya, çeşitli işlemler uygulamak suretiyle çürümesi önlenerek bozulmadan kalması sağlanan cesettir. Mumyalama geleneği çok tanrılı dinlerden kalmadır. Mısırlılar, ölülerinin ruhlarının öteki dünyada dirilip yeniden bedenlerine döneceklerine inandıklarından bedenlerinin sağlam kalması amacıyla mumyalama işine büyük önem verirlerdi. Peki mumyacılığın Türk tarihindeki yeri nedir? İlk insan mumyalama tekniğini mükemmel bir şekilde uygulayanlar Altay Türkleridir. Uygur bölgesinde bulunan, Mısır piramitlerinden yüzyıllarca önce yapılan ve Mısır piramitlerinden daha yüksek ve büyük olan piramitleri yapan Türklerdir. Mumya deyince aklımıza hep Mısır geliyor; ancak bu mumyalardan daha ilginç Anadolu'da bulunmuştur. Anadolu mumyaları, gerek yaşadıkları kültür dönemi, gerekse koruma yöntemleriyle benzersiz özellikler ve gizemler taşıyor. Dünyada iç organlarıyla birlikte mumyalanan tek örnekler, Amasya'daki İlhanlı soylularıdır. Mumyacılığın bir uygarlıktaki tıbbın gelişmişliğini gösterebilecek bir ölçü olması ve mumyaların mezar olarak tasarlanmış piramitlerden çıkması; Türkler tarafından yapılmış, Çin sınırları içerisinde (Eski Uygur Devleti'ne ait) yer alan piramitlerin dikkat çekiciliğini artırmaktadır...

Türkler'in Tıp Terimlerine Katkısı**Neziha Özlem GÜNBLUT, Aslı ÇANKAYA, Mert ÖZSOY, Ahmet Soykurt**

Proje konusu 'Türkler'in Tıp Terimlerine Katkısı'dır. Bu konu ile sella turcica, Behçet hastalığı gibi tıp literatürüne geçmiş kelimelerin nereden geldiğini, nasıl tıp terimi olarak kullanılmaya başlandığını araştırdık. Hulusi Behçet, 21, 7 ve 3 yıl takip ettiği üç hastada ağız ve genital bölgede aftöz belirtiler, gözde de çeşitli

bulgular bulunduğunu gözler ve bunun yeni bir hastalık olduğuna inanır. 1937'de bu görüşlerini "Dermatologische Wochenschrift" de yazar ve aynı yıl Paris'te Dermatoloji toplantısında sunar. Bu toplantıda hastalığın etyolojisinde, dental bir enfeksiyonun da neden olabileceğini bildirir. 1938'de bu konuyla ilgili daha detaylı bir yazıyı yine aynı dergide yayımlar. Aynı yıl Dr. Niyazi Gözcü ve Prof. Frank benzer semptomları içeren iki olgu daha yayımlarlar. Arkasından Avrupa'dan yeni bildiriler de gelir. Böylece Avrupalı doktorlar yeni bir hastalığın varlığına karar verirler. Oftalmologlar Behçet hastalığını kabul etmeye başlarlar, ancak dermatologlar bu yeni hastalığı ısrarla inkar ederler. Bu olaylar sürerken Dünyanın diğer yörelerinden bazı yeni olgular daha bildirilir. Bu yayınların sonucunda bütün dünya yeni bir hastalıkla yüzleştiğini en sonunda kabul etmek zorunda kalır. 1947'de Zürih Tıp Fakültesinden Prof. Mischner'in Uluslararası Cenevre Tıp Kongresinde yaptığı bir öneriyle, Dr. Behçet'in bu buluşu "Morbus Behçet" olarak adlandırılır. SELLA TURCICA (Türk eyeri) . Kafa-tası tabanındaki, içinde hipofiz bezinin bulunduğu çukurdur. Bu bölge, sfenoid kemiğine ilişkindir ve Türk eyerine benzetildiğinden, bu ad verilmiştir.

Uygur Metinlerinde Tıp

Kamranbay GASIMOV, Ferhat KESER, Serkan YETER

Uygurlara ait en eski tıp metinleri Turfan seferleri esnasında elde edilmiştir. Berlin Turfan yazmaları koleksiyonundaki bu tıp metinleri, ilk olarak Gabdur Raşid Rachmati (Ord. Prof. Dr. Reşid Rahmeti Arat) tarafından müstakil olarak işlenmiş ve yayımlanmıştır. Bu metin I. Turfan seferinde Dakyanus'da bulunup TID 120 numara ile tavsif edilen ve bu güne kadar bilinen Uygur harfleriyle yazılmış tek tıp kitabıdır. 21 sahifedeki 201 satırlık metnin muhtevası incelendiğinde Türk halk tababetinin en eski örneği ile karşılaşılar. Metnin muhtevası konularına göre tasnif edildiğinde de şu hastalıklara ilaç tavsiye edildiği görülür: Baş ağrısı, baş kepeklenmesi, göz, kulak, burun, ağız, diş, boyun hastalıkları, ses kaybı, nefes alma bozuklukları, kalp hastalıkları, göğüs hastalığı, yan ağrıları, vücut ağrıları, mesane hastalıkları, kulunç, ateş, ayak hastalıkları, deri hastalıkları, çıkıklar, koltuk altı kokuları, huzursuzluk, deli ve divanelik, sarhoşluk, kadın hastalıkları, cinsî iktidarsızlık vs. Bu metinlerdeki tıp geleneği ile Anadolu'daki tıp geleneği henüz mukayese edilmemiştir. Bir örnek olarak mikrobiyolojiden önce humo—ral patalojiye dayanan ve kökü antik tababetten gelen, bin yıldan daha eski tıp sisteminin ana unsuru ahlât-ı erbaa'yı teşkil eden kan (haima), safra (chole), sevdâ (melanchole) ve balgama (pflagma) 'ın Uygur metin—lerinde sarig, sarig suv (chole), lisp—lişp (pflagma), kan (haima) vs. şeklinde geçtiği söylenebilir.

XIX. Yüzyılda Bir Tabip: Şanizade Mehmet Ataullah

Oğuzhan KAHRAMAN, Muhammed B. JAITEH, Şuayb ALKIŞ

Bu çalışmada Şanizade Mehmet Ataullah'ın yaşamı, eğitim hayatı ve ülkemizde modern tıbbın gelişmesi için yaptığı çalışmaların ortaya konulması amaçlanmıştır. Şanizade Mehmet Ataullah (1771-1826) 19. yüzyılın önde gelen hekimlerinden biridir. Bunun yanında tarihçiliği de vardır. Ancak bu çalışmanın konusunu Şanizade'nin modern tıbbın ülkemize getirilmesi için yaptığı çalışmalar oluşturmaktadır. Batılı kaynakların dilimize çevirmenin yanında bunlara kendi deneyimlerini de eklemiştir. Şanizade, Avrupa'daki anatomi çalışmalarının gelişiminden ve öneminden haberdar olarak, Hamse-i Şanizade adını verdiği çoğu tercüme olan eserinin ilk bölümünü (Mir'atü'l-Ebdan fi Teşrihü'l-Azaü'l-İnsan) bu çalışmalara ayırmıştır. Hamse-i Şanizade beş bölümden oluşmaktadır ve bu eserde anatomi, fizyoloji, patoloji, cerrahi ve tedaviden bahsedilmiştir. Sonuç olarak Şanizade batıya yönelmiş, o günün inançlarını zorlayarak tıp bilgisinin gelişmesi için tercüme yapmıştır. Bunun için Fransızca ve İtalyanca öğrenmiştir. Ancak bu tercüme yaparken bilgiyi olduğu gibi almamış, gerekli düzeltmeleri yapmıştır. Bunları yaparken anlaşılır bir Türkçe kullanmıştır.

Tıp ve Arkeoloji

Bergama Asklepion'unda Müzikle Tedavi Uygulaması Gamze KURTULUŞ, Sıla Özdemir, Nuray ELMACI, Ebru DEMİR

Eski Yunan Heros'u Asklepios hekimlik tanrılığına yükselince M.Ö. 4. yüzyılda Yunanistan'da bulunan Epidaures'daki Asklepieion gibi bir sağlık koruma yurdunu, Bergama'da da kurmuştur. Asklepieionlar dünyanın bilinen ilk hastaneleridir. Bu hastanelerde bedensel ve ruhsal sorunu olan hastalar tedavi ediliyordu. Eski Yunanlılar bu hastanelerin kapısına "buraya ölüm giremez" yazısını yazabildiler. Bergama Sağlık Yurdu'nun hastalara uyguladığı tedavi yöntemlerini yazıtlardan özellikle M.S.2.yüzyılın ortalarında burada on üç yıl kalmış olan hatip Aelius Aristeidis'in yazıtlarından öğrenmekteyiz. Asklepieion'un en parlak yıllarında, "Satyrosk" ve "Galenus" gibi dünyanın ilk büyük hekimleri burada yaşamış ve ders vermişlerdir. Asklepieion'da genellikle, telkin, fizyoterapi ve müzik-terapinin bugün halen kullanılan çeşitli tedavi yöntemleri uygulanmıştır. Hastalara su ve çamur banyoları yaptırmak, şifalı otlar ve kremlerle hastaları yağlamak, masaj yapmak ve tedavi yöntemlerinin başında geliyordu. Ayrıca kutsal su içiriliyor, açlık ve susuzluk kürleri, soğuk havalarda koşullar düzenleniyordu. Hastaları iyileştirmede telkin, büyük rol oynuyordu. Hatip Adisteides'ten öğrendiğimize göre, hastalar ne şekilde iyileşeceklerini rüyalarında görüyorlardı. Güçlü telkinler yoluyla hastaların düş görmeleri sağlanıyordu. Bunun için özel olarak yapılmış uyku odaları bulunmaktaydı. Sağlık yurdunun yanındaki tiyatrodaki törenler yapılıyor, müzik eşliğinde hastalara ruhsal tedavi uygulanıyordu. Asklepieion'da, şifanın Asklepios'tan geldiğine inanılıyordu. Bu nedenle, Asklepieion'daki her şeyin kutsal olduğu kabul ediliyordu. Belgelerden öğrendiğimize göre, eski Yunan medeniyetinde ve diğer medeniyetlerde müzik terapi uygulanmaktaydı. Günümüzde de dünyanın pek çok ülkesinde ruhsal ve bedensel sorunu olan hastaların psikiyatrik sorunlarını gidermede müzik terapi uygulanmaktadır.

Tıp ve İnanç

Al-Tıbb Al-Nabawiya

Ahmad Farid ZARİFİ, Fatma Nur ARSLAN, Salah HSSO, Yasin SAYAR

Türkiye, büyük çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu bir ülkedir. Yaklaşık bin yıllık Türk İslam tarihi içinde şüphesiz din, hem kültürü, hemde bilimi etkilemiştir. Projemizin amacı, İslamiyetin kabulünden bugüne kadar yansıdığı olan bu etkileri incelemek ve modern tıbbın verileri ile arasındaki uyumu veya çatışmaları ortaya koymaktır. Bu konuda ortaya konan en büyük eserlerden biri, 1326 yılında yazılmış olan Al-Tıbb Al-Nabawiya (Tıbb-ı Nebevi- Peygamber tıbbı) dir. Kitabın yazarı olan İbn al-Qayyim (1292-1350), aynı zamanda kimyager, astronom, filozof olan bir bilim adamıdır. Kendisi Şam'da dünyaya gelmiş ve Hz Muhammed (s.a.v) nin tavsiye ettiği tıbbi uygulamaları hadis bilimi içerisinde derleyerek bir araya getirmiştir. Projemizin bir diğer inceleme alanı da Kuran'la beraber müslümanların hayatına giren kurallardan tıbbi önem arzedenlerin müslüman toplumların sağlık uygulamalarına olan etkisidir. Kuran, özellikle tıbbi etik, koruyucu hekimlik ve insan psikolojisine yönelik birçok kuralı müslümanların hayatlarına sokmuştur ve bu uygulamaları öğrenmenin, müslüman hastaların yaşam biçimini anlamamızda ve sorunlarını çözmemizde daha da kolaylık sağlayacağını düşünüyoruz.

Farklı İnanışların Tıbbi Bakışı

Zeynep Nazlı DAYICAN, İzzet ERDAL, Ebru EREN, Süheyla Esra SAVARİ, Zeynep TÜREN

Dini inançlar pek çok alanı etkilediği gibi tıbbi da etkilemektedir. İnançları nedeniyle bazı tıbbi müdahaleleri reddeden insanların varlığı, bu insanlar için tedavi sürecinin nasıl işlediği, inançların mı sağlığın mı daha önemli olduğu gibi sorular bizde bu konuya karşı merak uyandırdı. Araştırdığımız diğer dinlerin yanında, Yehova şahitleri, inanışlarının sağlıkları üzerindeki etkisinin büyüklüğü nedeniyle projemizde özel bir yere sahip oldu. Bunda, haklarında yapılan belgesel ve haberlerin büyük bir etkisi oldu. Yehova şahitleri inanışları gereği, kan ve diğer kan ürünlerinin naklini kabul etmediklerinden, bu hastaların yönetimlerinde büyük güçlüklerle karşılaşmakta, bu da hastaların yaşamlarının tehlikeye girmesine, tedaviye yanıt alınmasında güçlüklerle, uzun ve oldukça zor bir hasta yönetimine sebep olmaktadır. Yaptığımız araştırmalar göstermektedir ki tıpta yaşanan gelişmeler en katı görüşleri bile değiştirebilmektedir. Çünkü zamanla bazı müdahalelerin riskleri oldukça azalmıştır. Sonuç olarak bilim ve inanışlar birbirleriyle etkileşim içerisinde sürekli bir yenilenme göstermektedir.

Tıpta Orucun Yeri

Merve KOCAR, Ahmet GÜNER, Nuray ÖZTÜRK, İhsan YALÇINKAYA

Son yıllarda tıp ve din denince ilk akla gelen ibadetlerden birisi oruç olmuştur. Oruç, imsak vaktinden güneşin batımına kadar geçen süre içinde yeme, içme faaliyetlerinden uzak durmaktır. Bu projede orucun insan sağlığı üzerinde etkilerinin incelenmesi, konuyla ilgili makalelerin taranması, tedavi edici yönünün bulunması ve öneriler verilmesi amaçlanmıştır. Konuyla alakalı 4 makale bulunarak bir bilgi formuna göre değerlendirilmiştir. Ramazan aylarında ülsür delinme sayılarının değişmediği, ülsürin özellikle mevsimsel arttığı, orucun böbrekler üzerine olumsuz bir etkisinin olmadığı, kağıt elektroferez metoduyla serum proteinlerini etkilemediği, kısacası orucun psikolojik ve fizyolojik olarak bir rahatlama dönemi olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca yurt dışında "Fasting Center" denilen yerlerde oruçla tedavi uygulanmaktadır. Oruç tutarken iftar ve sahurda hızlı şekilde ve fazla miktarda yemek yenilmemesi, yedikten sonra tok karınla yatılmaması önerilmiştir.

Tıp ve Etik

AIDS Değil Ayrımcılık Öldürür

Selin ŞAHİN, Zekiye TAŞGIN, Tuğba TAŞTEMEL, Aslı TOKMAK

HIV/AIDS'in sosyal yapısı onu modern tarihin en damgalayıcı tıbbi konulardan biri haline getirmiştir. AIDS bulaşıcı ve ölümcül bir hastalıktan çok daha fazlasını ifade etmektedir. Salgın sonucu korku yaşanmakta, önyargılı hareket edilmesine ve HIV/AIDS'li kişilere yönelik ayrımcılığa yol açmaktadır. HIV enfeksiyonlu damgası vurmaya katkı veren faktörler kültürlere göre farklılaşmasına rağmen, bu hemen hemen her toplumda görülmektedir. HIV enfeksiyonuna ilişkin damgalamada pek çok faktör katkı vermektedir. Bunlar; HIV'in bulaşma yolları hakkında yanlış bilgilendirme, salgından en fazla etkilenen gruplara yönelik önyargılı tutumlar, HIV bulaşına neden olan cinsel ve damar-ıçi uyuşturucu madde kullanımı gibi davranışlar, hastalık ve ölüme ilgili korkular şeklinde sıralanabilir.

Doktor-İlaç Şirketi İlişkisinin Etik Açısından İncelenmesi

Koray UZUN, Ali YILDIZ, Galip Gencay ÜSTÜN

Projenin başlangıç noktası her doktorun bir şekilde muhatap olduğu ilaç şirketi promosyonlarının etik olup olmadığıydı. Bu promosyonların büyük ilaç şirketleri, doktorlar ve eczacıların yarar sağladığı bir düzen yarattığı kesindir. Her yıl ilaç şirketlerinin en yüksek para harcadığı alanın 'pazarlama' olması da bunu göstermektedir. Doktorların ilaç seçerken düşünceleri gereken tek şeyin hasta sağlığı olması gerekirken ilaç şirketlerinin araya girmesi de konunun etik boyutunu oluşturuyor. Bu konudaki yasal düzenlemenin yetersiz olması ve ilaç şirketleri arasındaki haksız rekabet bir araya gelince 'sağlık hakkı' tamamen doktorların insiyatifine bırakılmış oluyor.

Genlerin Geleceği

Zeynep ERGİN, Cansu DEMİRKIRAN, Adnan DURSUN, Emrah GÖÇER

Genetik ve biyoteknoloji alanındaki inanılmaz gelişmeler insanlığın yararına olduğu kadar dünyaya hükmetme stratejilerinin de güçlü bir uygulama aracı haline getirilmektedir. Avrupa Birliğinin 98/44 sayılı direktifi ile insan, hayvan ve bitki genlerinin patentlenebilmesine olanak tanımıştır. Avrupa Patent Bürosu da bunu 1999 yılından beri uygulamaktadır. Bilimin gelişmesinin sağlanabilmesinde mucite çabalarının bir ödülü olmak üzere geliştirilen patent sistemi bugün bilimin önünü tıkamak ve küresel alanda güç odakları yaratmak için kullanılmaktadır. Verilere bakıldığında genlere ilişkin patentlerin çok büyük bölümünün ABD, Japonya ve bazı Avrupa devletleri arasında bölüşüldüğü görülmektedir Burada etik tartışmalardan çok önce dikkat edilmesi gereken hukuki ve siyasi bazı noktalar var. Genler buluş olarak nitelendirilemez. Çünkü keşfedilen, özellikleri tanımlanıp izole edilen bir gen aslında varolanın keşfidir. Yeni bir bilimsel usul ile ortaya konulmuş bir buluş değildir. Bu sebeple genlerin patentlenebilirliği gerçekten ciddi olarak sorgulanmalıdır.

İtaat Psikolojisi ve Çıkarımlar: Milgram ve Zimbardo Deneyleri

Erdem FADİLOĞLU Fatih GÜMÜŞ Gürcan GÜRLEK

Sosyal psikoloji ve belki de tüm psikoloji tarihinin en sansasyonel, en çarpıcı, en rahatsızlık verici iki deneyi: Milgram ve Zimbardo Deneyleri. Stanley Milgram ve Philip Zimbardo tarafından Yale ve Stanford üniversitelerinde yapılan bu iki deney uygulanış yöntemleri, işleniş süreçleri, etik değerleri ve sonuçları açısından birçok tartışmaya konu olmuştur. Bireylerin kendilerine verilen otoriteyle neler yapabileceğini göstermek isteyen bu iki deney sonuçları açısından araştırmacılarını bile şaşırtmıştır. İnsan oğlunun itaat etme konusunda ne kadar ileri gidebileceğini ve kendilerine verilen gücü ne kadar kötüye kullanabileceğini göstermiştir. Gerçek hayatta da birçok davranış ve suç da bu deneylerin sonuçlarına göre yorumlanmış ve değerlendirilmiştir. İki deneyin birbiriyle bağlantısı ve sonuçlarının paralelliği ise iki deneyin sonuçlarının doğruluğunu ve insanoğlunun ne kadar itaatkar olabileceğini bize baştan göstermiştir.

Kök Hücre Çalışmalarında Hayvan Kullanımı ve Etik Sorunlar

İbrahim TOPÇU, Onur TAYDAŞ

Xenotransplantasyon değişik türler arasında dokuların nakli olarak tanımlanır. Büyük oranda humoral immün mekanizmalara bağlı olarak ortaya çıkan organın şişmesi, renginin solması ve ışık mikroskopisinde platelet mikrotrombüsleri ile seyreden interstisyel kanamalar (hiperakut reaksiyonlar) başlıca sorun olarak görünmekte ve üzerinde çok fazla sayıda çalışma yapılmaktadır. Bu çalışmalar ile organ transplantasyonunun önündeki organik sorunlar çözülebilirse belki de bir gün mitolojideki yarı-insan yarı-hayvan canlılar kısmen gerçek olacaktır. Ancak işin bir de etik yönü var. Tartışmalar hala sürmekte ve bir mütabakata varılmamış durumda bu nedenle konunun çok boyutlu olarak incelenmesi gerekmektedir.

KÜRTAJ: Anne İle Çocuğun Hak Mücadelesi

Mehmet Ali HARBELİOĞLU, Mehmet SAĞLAM, Yusuf CANAVAR

İnsanın en temel haklarından; yaşama ve sağlık sağlığını koruma hakkı. Hipokrattan günümüze her dönemde gündemdeki yerini koruyan kürtaj ise hep bu iki temel hak üzerinden tartışılmaktadır. Annenin sağlığı ve bedeni üzerindeki söz hakkı mı çocuğun yaşama hakkı mı? Kürtaj; rahim içinden bir doku almak manasına gelir. Genellikle rahim içindeki gebeliğin özel bir yöntemle sonlandırılması amacıyla yapılmaktadır. Anne sağlığının tehlikeye düştüğü durumlarda ve embriyonun ölmesi durumunda kürtaj yapılmaktadır. Bunlar dışında tıbbi bir neden olmaksızın isteğe bağlı olarak da yapılabilir. Biz bu konuyu; güncel ve sık tartışılan bir etik sorunu olduğu için araştırdık. Amacımız kürtajın dünyada ve ülkemizdeki durumunu dinsel, hukuksal ve etik açıdan incelemektir. Projeyi hazırlarken ulaşılabildiğimiz makalelerden, kitaplardan ve internetten yararlandık. İlk olarak kürtajın genel kuralları ve yöntemleri hakkında bilgi edindik. Sonrasında sosyal kültürel farklılıkların ve dinlerin kürtaj ve uygulamaları üzerine etkilerini incelemeye çalıştık.

Marihuana and Medicine

Ali Yavuz KULULAR, Aycan ÖZEK, Uğur ÖNAL, Emre KOCA, Zafer KAYA

20. yüzyıl başına kadar tıp dünyası marihuanayı tedavi amacıyla kullandı. Ancak bitkinin yaprakları kontrolsüz kullanıldığında kas koordinasyonunun ve kalp ritminin bozulmasına, sanrılara neden olduğu için dünyanın pek çok ülkesinde yasaklandı. Hollanda, Kanada, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İngiltere, İsviçre ve Belçika marihuana "ilaç izni" verilmesi için ortak çalışmalar yürütüyor. Hollanda'da eczanelerde beş gramlık paketlerde satılan marihuana, kanser tedavisinde baş dönmesini ve ağrıları azaltmak için, ayrıca AIDS ve kanser hastalarının iştahını açmak amacıyla "ilaç" statüsünde değerlendiriliyor. Bizim projemizin amacı marihuana yaprağının tıpta kullanılmasının etik olup olmadığını tartışmasıdır. Marihuana yaprağının tıpta kullanım şekillerini araştırıp, uygulamaların ne kadar doğru ve etik olduklarının internet ve çeşitli kitaplar yardımıyla sunulmasıdır.

Mesleğimizde Etik: Ne Kadar Dikkat Ediyoruz?

Derlen ÖZGEÇ, Keziban TOKSOY, Levent GÜNDOST, Salahi ENGİN

Projemizde sağlık çalışanlarının birbirlerine karşı tutumlarını tıbbi meslek etiği yönünden irdedeceğiz. Meslek etiği, her meslek grubunda var olan, ve gerek yazılı (formal) ve gerekse de sözlü (nonformal) birçok kuraldan oluşmaktadır. Sağlık sektörü ise meslek etiği yönünden her zaman gündemde olan ve sürekli tartışılan bir konudur. Bunun nedeni de kendimizin veya bir yakınımızın sağlığının söz konusu olmasıdır. Projemizde sağlık çalışanlarının gözlemedikleri veya kendi başlarına gelen, meslek etiğine uymayan durumlarla karşılaşmış olduklarını ve varsa böyle bir olayın kendilerini ve diğer insanları nasıl etkilediklerini sorduk. Bunu beş sorudan oluşan, çoktan seçmeli kısa bir anketle yaptık. Sorularımızı hastanemizin birçok bölümünden birçok doktora yönelttik. Olabildiğince adil ve sağlıklı sonuçlar elde edebilmek için, sorularımızı farklı mevkilerden kişilere yönelttik (ör: profesör, doçent, asistan, intern gibi) Anket sonucunda elde ettiğimiz verileri işleyip, sorularımızın konumuzu ne kadar iyi ele alıp almadığını gördük. Bunun sonucunda da ankete katılanların verdiği cevaplarla bir poster hazırladık.

Ölümcül Deneyler ve Sonuçları

Vildan ŞENEL, Özlem ÜNAL, İsmail TERLEMEZ

Tıp bilimiyle uğraşan insanlar, hastalıkların patogenezini anlamak, ilaç ve tedavi geliştirme çabalarında gerçeğe en yakın sonucu görmek adına insan denekler üzerinde bir takım deneyler yapmış ve yapmaktadır. Bu deneyler tıbbin ilerlemesi için çok büyük bir işleve sahip olmanın yanı sıra zaman zaman kötüye kullanılmış, üzerinde deney yapılan insanlara zarar verilmiş hatta ölümlere sebep olunmuştur. Bu ölümcül deneyler dikkatleri çekmiş ve bu durum bazı etik kuralların konulmasını gerekli kılmıştır. Ve sonuç olarak bu deneylerin sakıncalarını gidermek, deneyleri kontrol altına almak amacıyla uluslar arası kurullar tarafından denek haklarını içeren bazı bildirgeler yayımlanmıştır. 1948 yılında Nuremberg Koduyla başlayan bu etik çalışmalar, Helsinki Deklarasyonu ve Belmont Raporu ile devam etmiştir. Biz projemizde bu deneylerle ilgili tarihimizden birkaç örnek verecek, bu üç raporun içeriklerinden sözedecek ve son olarak Türkiye'de bu konuda çıkarılmış olan yönetmelikten bahsedeceğiz.

Tasarım Bebekler

Duygu KOÇYİĞİT, Gizem PAMUK, Fatma Yekta ÜRKMEZ, Hande YATAĞANBABA

"Tasarım bebek" terimi popüler bilimsel ve biyoetik literatüründe; genotipi anne ve babalarının genetik materyalinin optimal rekombinasyonu olacak şekilde çeşitli üreme ve genetik teknolojileri ile amaçlı olarak seçilen – bir diğer deyişle "tasarlanan" çocukları anlatmak için kullanılan bir terimdir. Terim, insan biyoteknolojilerinin bu şekilde kullanımına karşı itirazı ifade etmek için çoğunlukla yermek için de kullanılmaktadır. "Tasarım bebek" teriminin küçük düşürücü mizacına karşın, azınlıkta kalan bazı biyoetikçiler bu "tasarım" olayını, üreme genetiği teknolojileri güvenli olduğu takdirde, anne-babaların çocuklarına en mutlu ve en sağlıklı yaşamları vermeyi amaçlamalarından kaynaklandığını düşünmektedir. Geride kalan bilim adamları ise, kalıtlabilir genetik modifikasyonların "ahlaki değerleri ezdiği" ve "insanlar üzerinde güvenli ve sağlıklı bir şekilde şu anda gerçekleştirilemediği"ni belirtmektedir. Yukarıda sözü geçen tartışmalara rağmen, her gün laboratuvarlarda çalışmalar sürdürülmektedir. Bu projede amacımız genetik teknolojisindeki akıl almaz yeniliklerden olan "kalıtlabilir genetik modifikasyonlar"a ve "genetik seçim" in artı ve eksilerini etik açıdan değerlendirmek ve bunun bir "tedavi" mi yoksa "güçlendirme" mi olduğuna karar vermektir.

Türkiyede AIDS Hastalarına Yaklaşım

Olta TAJFAJ, Yelda YAZIR, Baran YEŞİL, Emir Charles ROACH

Çalışmamızda medya internet gibi kaynakların yanı sıra kendi imkanlarımızla bulduğumuz AIDS li hastalarla yapılan röportajlar doğrultusunda Türkiye'de AIDSli hastaların maruz kaldığı baskılar ve ayrımcılık durumlarını ele alacağız.

Yer misin Yemez misin...

Hatice BEKTAŞ, Halil ÇAYLAK, Elvan Çiftçi

Açlık grevleri –ya da daha açık bir ifadeyle- gönüllü tam oruç vakaları dünya üzerindeki birçok ülkede rapor edilmiştir. Tüm zamanların en ünlü açlık grevçisi hapisane dışında oruç tutmuş olan Mahatma Gandhi'ye, en iyi bilinen açlık grevi yapmış mahkumlar 1981 yılında ölümüne oruç tutmuş olan Maze hapisanesi mahkumu Bobby Sands ve diğer dokuz İrlandalı arkadaşı olsa gerektir. Bu çalışmanın amacı gereği projede yalnızca mahkumların katıldıkları açlık grevleri ele alınmıştır. Gerçek ve uzamış açlık; grevçiler için ölüm veya kalıcı zarar riski, hekimler için değerler çatışması oluşturabilir. Açlık grevcileri genellikle ölmek istemez; ancak bazı açlık grevleri hedeflere ulaşabilmek için bu tarzda hazırlanmış olabilir. Özellikle toplu grevlerde veya diğer grevcilerin baskısının etkili olabileceği durumlarda kişilerin gerçek niyetleri hekimler için çok önemlidir. Yaşama döndürülmeyi önceden açık bir biçimde reddetmiş olan bir grevcinin bilinci bozulduğunda etik bir ikilem ortaya çıkar. Hastanın yararına davranmak ilkesi hekimleri grevçiyi yaşama döndürmeye sevk eder. Fakat geçerli ve bilgilendirilmiş reddetmenin varlığı ise bireysel özerkliğe saygı ilkesi gereği hekimleri müdahaleden alıkoymaz. Farklı açlık grevi türleri ve bunların doktorlar açısından doğrudu etik sonuçlar bu projede tartışılmıştır.

İnsan Genom Projesi**Maruf AGGÜL, Lokman ÇEVİK, Onur AKHAN, Mustafa ABALI**

İnsan genom projesi 1990 da büyük bir heyecan uyandırarak başladı. 2010 a yaklaştığımız şu günlerde çok büyük aşamalar kaydettik. artık bir çok hastalığın genetik kökenini biliyoruz. ama bu proje beraberinde bazı kaygılarda getirdi. örneğin genetik ayrımcılık ve öjeni çalışmaları gibi . biz bu projemizde -insan genom projesinin etik boyutunu ele alacağız

Tıp ve Teknoloji**Kapanmayan Cephe: Evrim****Alaa QUİSİ, Ali Onur YÜKSEK, Arash SOUDMAND, Mohammed Y.M. DARAGHMA**

Bilim dünyasındaki çok sayıda kuram arasında evrim kuramı kadar popüler ve tartışmalı olanı yoktur.Evrim,sürekli olarak tutucu kesim ile evrim savunucularını karşı karşıya getirmektedir.Özellikle ülkemizde evrim karşıtlığı,kendini zaman zaman bilim dışı konularda da göstermektedir.Peki ama bu evrim karşıtlığının nedeni nedir? Evrim neden öncelikli hedef konumundadır? Çalışmamızda evrim karşıtı düşüncenin dayanaklarından yola çıkarak bu sorulara cevap aradık.

Beynin Elektriksel Aktivitesi Kaydediliyor: EEG**Özlem ÇİMEN, Esra ÇETİN, Taha Yusuf KUZAN**

Canlıların vücudunda,hücrelerde oluşan biyolojik kaynaklı elektriksel aktivitenin sonucu olarak pek çok elektriksel sinyal oluşmaktadır. Bu sinyallerden biri de EEG sinyalleridir.Kafatası çevresine yerleştirilen elektrotlar yardımı ile, beyin faaliyeti sırasında kendiliğinden oluşan, sürekli ritmik elektriksel potansiyel değişimlerinin veya reseptör faaliyetlerine bağlı olarak uyarılmış (evoked) durumda iken biraz daha farklı olan potansiyel değişimlerinin yazdırılması yöntemine elektroensefalografi (EEG) denir. En erken EEG araştırmaları 1857'de Caton tarafından yapılmıştır. 1902 yılında hayvan çalışmalarıyla ise başlayan Hans Berger, metodunu ilk kez 1924 yılında insanda uygulamıştır.Bazı aktiviteleri tanımlayarak EEG'nin beyin hastalıklarında kullanılabileceğini düşünmüştür. Geçen süre içinde teknik gelişmeler ve konu ile ilgili bilgi birikimiyle birlikte yıllarca basta epilepsi olmak üzere çeşitli beyin hastalıklarında kullanılan önemli bir araştırma yöntemi olmuştur.Yakın zamanda C.T. ve M.R. gibi ileri görüntüleme yöntemlerinin pratik kullanıma girmesiyle birlikte bir süre için kullanım alanının çok daraldığı düşüncesi yasanmıştır.Kısa dönemde ileri görüntüleme yöntemlerinin kullanım alanları ve sınırlarının belirlenmeye başlamasıyla birlikte CT ve MR gibi yapısal değişiklikleri belirleyebilen görüntüleme yöntemleri ile EEG, uyandırılmış potansiyeller gibi fonksiyonel özelliklerin saptanmasında önemli olan nörofizyolojik yöntemlerin birbilerinin alternatifleri olmadığı, aksine tamamlayıcıları olduğu görülmeye başlanmıştır. Bugün EEG'nin sınırları, görüntüleme yöntemlerinin getirdiği ek bilgilerle daha açık olarak bilinmektedir. "Klinik değerlendirilmesi iyi yapılmış bir hastada EEG bulgularının teshiste diğer laboratuvar yöntemlerinde olduğu gibi ancak yardımcı bir niteliğinin olduğu" kavramı açıkça görülmüştür.

Daha İyi Bezelyeler, Domuzlar ve İnsanlar: Öjenik Kavramı**Meltem KARATAŞ, Ersin KAYA, Duygu KÖYLÜ**

İnsan ırkını iyileştirmeye çalışan bu bilim,XX. yy'ın ilk yarısında uygulamaya konarak insan haklarını ağır bir şekilde çiğneyen sosyal teorilerin kaynağını oluşturmuştur. Bugün, bütün sanayileşmiş ülkelerde, yeni terimlerle öne sürülen öjenik sorunu, genetik biliminde ve tüp döllenme tekniklerindeki sayısız ilerlemeler sayesinde çok canlı bir konu haline gelmiştir.Ahlak kuralları, insan malzemesi üzerinde yapılan araştırmalara müdahalelere sınır çizmeye çalışmaktadır. Genetik bozuklukların daha embriyo implante olmadan bulunup böyle embriyoların elimine edilmesi fikri acaba Nazi Almanyası'ndaki uygulamalarla bağdaştırılabilir mi, yoksa bu yeni ve bilimsel yaklaşım, yeni kuşakların yaşam kalitesini artırması bakımından kabul edilebilir mi? Eğer kabul edilebilirse hangi hastalıklar yada hangi yöntemler bu kapsama alınabilir? Bunlar ve bunlara benzer pek çok soru halen yanıtlanmayı beklemektedir. Bizim bu projeyi yapmadaki amacımız,öjenik kavramının toplumdaki ve bilim dünyasındaki algılanışını araştırmak ve bireysel düşüncelerden yola çıkarak genel görüşü ortaya koymaktır.

Şişe Dibinden Lense**Gizem MURATOĞLU, Ceren ÖNAL, Yeşim ÖNAL, Neyran Özcan**

Dünyada göz kusuru olan birçok insan olmasına rağmen gözlüğün icadı yüzyıllar boyunca sürmüştür. Eskiden göz kusuru olan insanların neredeyse hayatla bağlantıları koparken günümüzde sabah uyanıklarında gözlerine taktıkları kontakt lens veya gözlükleri sayesinde bu kusurun dezavantajlarından neredeyse tamamen kurtulabilmektedirler. Biz de projemizde insanların lens, gözlük ve kalıcı bir tedavi seçeneği olan lazer ameliyatına bakışlarını, tedavi seçeneklerinin güvenilirliği hakkındaki düşüncelerini anket yaparak değerlendirmeyi amaçladık.

Tip ve Sosyoloji

Akılci Antibiyotik Kullanımı

Elif KIYMET, Sema KOÇ, Buğra ÖZKAN, Mehmet ÖZGEYİK

“Akılci Antibiyotik Kullanımı” adlı projemizde; Akılci antibiyotik kullanımı nedir?

Antibiyotiklerin en etkili ve en ekonomik kullanımı nasıl olmalıdır?

Antibiyotiklerin yanlış kullanımında ne gibi sorunlar karşımıza çıkar?

İnsanlar antibiyotik kullanımı hakkında neler biliyor?

Bizler toplumu antibiyotik kullanımı konusunda ne kadar ve hangi yollarla bilgilendirebiliriz?

sorularına cevap bulmayı amaçladık.

Hastanelerde yoğun ve aşırı antibiyotik kullanımının doğurduğu sonuçlar şunlardır:

Dirençli mikroorganizmaların seçilerek hastane florasına hakim olmaları.

Dirençli mikroorganizmalara bağlı enfeksiyonlarda artış

Mortalite ve morbiditede artış.

Tedavi maliyetinde artış.

Tanı yanlışlıkları, yanlış antibiyotik seçimi ve yanlış doz uygulaması antibiyotik tedavisine yanıtızlığın nedenlerinin başında gelir.

Çalışmalarımız süresince elde ettiğimiz bilgiler ışında antibiyotiklerin yanlış kullanımının toplum sağlığı ve ülke ekonomisi açısından çok ciddi olumsuz sonuçlara yol açabileceği kanısına vardık.

Alginın Kapılarını Aralamak: Halüsinojenler

Özden SAVAŞ, Batuhan TURGAY, Gökçe Merve TURGUT, Hasan SATIŞ

Halüsinojenler duygu,düşünce ve algı durumunu etkilemeleriyle diğer ilaçlardan ayrılırlar.Tarih boyunca pekçok uygarlık tarafından çeşitli mistik ve dini deneyimleri yaşa-mak amacıyla kullanılmışlardır.Bu maddeler arasında en önem-lileri LSD,meskalin,pisilobin,metamfetaminler,PCP ve mari-huanadır.Bu çalışmamızda bu kimyasalların sosyokültürel etkilerini,popüler kullanımlarını ve vücut üzerindeki etkilerini inceledik.Ayrıca tıp alanındaki kullanımlarını da ele aldık.

Annelik Duygusu'nun Psikososyal ve Nöroendokrin Temelleri

Elif Mukime ÖZTÜRK, Büşra Betül ÖZMEN, Bedia TAŞCI

Gebelik Süreci Temelde Fizyolojik Bir Süreç Olarak Değerlendirilmekle Beraber, Birtakım Psikososyal Değişiklikler De Bu Süreçte Önemli Bir Role Sahiptir.Başarılı Bir Gebelikte Fetüsün Optimal Büyüme Ve Gelişimi İçin Anne Vücudunda Birtakım Adaptasyon Mekanizmaları Geliştirilir.Bunların Büyük Bir Kısmı Nöroendokrin Değişiklikler Olup Anne Beyninde Meydana Gelmekte Ve Annelik Duygusunun Oluşumunda Rol Oynamaktadır..Ancak İnsan Sosyal Bir Varlık Olduğu İçin Birtakım Psikolojik Ve Sosyal Faktörler (Kişinin Ruh Hali, Yaşadığı Çevre, Annelik Yaşı, Sahip Olduğu Çocuk Sayısı, Aile Yapısı...) Bu Süreci Yönlendirmekte Ve Böylece Her Anne Kendine Özel Bir Annelik Duygusu Ve Deneyimi Yaşamaktadır.Sonuç Olarak Annelik Duygusu'nun Fizyolojik, Psikolojik Ve Sosyal Etmelerden Oluşan Multifaktöriyel Bir Temele Dayandığını Söyleyebiliriz

Antibiyotikler

Tülin ÇOBAN, Mevlüt DOĞRUTÜRK, Huriye ERBAK

Antibiyotikler en çok kullanılan fakat kullanımı sırasında da en çok hata yapılan ilaçlardır. Uygun olmayan antibiyotik kullanımının önemli sonuçları fazla maliyet, mortalite ve direnç oranlarıdır. Antibiyotiklerin keşfi ile başlayan tedavide iyimserlik dönemi, bu ilaçlara karşı direncin gelişmesiyle birlikte gölgelenmiştir. Günümüzde klinik önemi olan bakteriler birden çok ilaca dirençlidir. Tüm önemli patojenleri ve mikrobiyal ajanları kapsayan ilaç direnci giderek artan küresel bir sorundur. Bu nedenle antibiyotiklerin uygun kullanımı zorunludur. Uygun antibiyotik kullanımının ilk basamağı antibiyotik kullanma endikasyonu olup olmadığı sorusunun yanıtıdır. Bundan sonra ise konak, ilaç özellikleri ve duyarlılık paternlerine uygun antibiyotiğin kullanımının sağlanmasıdır. Bu sorunlara çözüm bulan her hekim antibiyotikleri güvenle kullanabilir. Bizim projemizdeki amacımız ise ülkemizdeki pratisyen hekimlerin uygun antibiyotik kullanımı konusunda ne kadar başarılı oldukları hakkında fikir sahibi olmaktır.

Beni Yönlendiren Sesler

Can Büyükaşık, Esra Fırat, Pınar Çakmak

“N. Hanım bu dönemde kafasının içinden gelen uğultu şeklinde sesler duymaya başlamış. Bu seslerden ayırdedebildiği bir tanesi erklet sesiymiş. Hatta bu ses N. Hanıma eşinin tatile çıkma fikrini reddettirmiş. N. Hanımın dalgınlıkları giderek sokağa çıkmasını bile engelleyecek kadar artmış. Çünkü yaptığı yolculuklardan birinde, hiç bilmediği bir yerde otobüsten inerek kaybolmuş. Eve ulaşması saatler almış. Bir ay sonraki kontrolde depresif belirtilerin artarak devam etmesi ve intihar riski nedeniyle psikiyatri servisine (Klinik Psikoterapi Birimi) yatırılmış.” Çoklu kişilik hastalığı bireye ve topluma verdiği hasarlar yönünden irdelenmesi gereken bir konudur. Bu hastalığın Türkiye'deki rolü ise açıkça bilinemediğinden, bunun ortaya çıkarılması ve sistematik tanı/tedavi çalışmalarının oluşturulması, bireysel olduğu kadar toplumsal sorunlara da bir nebze çözüm sağlayacaktır. Bu konuda toplumsal bir farkındalık oluşturmak, tıbbi irdeleme kadar önemlidir.

Cinayet İşleme Sanatı: Suikast

Yakup ÖZGÜNGÖR, Kamile AKYOL, Orçun ORTAKÖYLÜ, Enes ÇAKMAKKAYA

Suikast; bir kişiyi amaçlı olarak öldürmek anlamına gelir. Öldürülen veya öldürülmek istenen kişi genellikle stratejik önemi olan bir kişidir. Tarih boyunca idamlar ve suikastlerde çeşitli zehirler kullanılmıştır. Araştırmamızda tarihte göze çarpan olaylardan birkaç örneği, zehirlerin fizyolojik etkilerini de temel alarak açıklamaya çalıştık. Zehir çok eski devirlerden beri bir cinayet aracı olarak kullanılmaktadır. Eski krallıkların tarihleri zehirleme olaylarıyla doludur. Pers hükümdarı olan Xerxes'in kız kardeşi Parysatis, gelinini öldürmek için çok kurnazca bir yöntemle baş vurmuş, ona yalnızca bir tarafına zehir sürdüğü bıçakla kestiği ekmeği yedirmiştir. Özellikle Neron zamanında zehir moda olmuştur. Bizzat imparator arzularını yerine getirmek için zehri kıymetli bir vasıta olarak kullanmıştır. Şiirlerinden hoşlanmayanlar, sesini kaba bulanlar, günün birinde zehirleniyordu. Neron' un servetini kıskanan kimseleri de aynı akıbet bekliyordu. Hisleri lüzumundan fazla incemiş hasta karakterli prensler, işledikleri cinayetlerinde de bir sanatkarlık inceliğini göstermek hevesine kapılmışlardı. Düşmanlarıyla açıktan açığa boğuşmak istemiyorlardı. Bu, onlara hem tehlikeli hem kaba bir şey olarak görünüyordu. Damarlarına nüfuz ederek en kuvvetli insanları bile kısa zamanda yok eden bir zehirden daha mükemmel bir ölüm vasıtası bulunabilir miydi?

Çizgide Yürüyenler

Mehmet Eren GÜNER, Yasin HAYDAROĞLU, Yasemin KAPUCU, Şerife Şeyma KARAYILAN

Akrobasi geleneksel olarak yerde, ip, tel, bisiklet veya at üstünde yapılan; insan bedeninin denge, koordinasyon ve kıvraklıkla ilgili tüm yetkinliklerinden yararlanan, vücut kontrolüne dayalı bir gösteri sanatıdır. Tarih boyunca dünyanın dört bir köşesinden pek çok insanı kendine çekmeyi başaran sirklerin vazgeçilmez öğeleri akrobatlardır. Nefes kesen gösteriyle insan vücudunun sınırlarını zorlayan akrobatlar, dikkatle kurulan dengyle neler yapılabileceğini göstermişlerdir. Hayretler uyandıran akrobasi gösterilerinin temelinde yer alan 'denge' unsuru, bilim çevreleri tarafından da pek çok kez araştırma konusu olmuştur. Üç boyutlu uzayda oryantasyonumuzu sağlayan ve buna göre, düşmeyi engelleyecek şekilde vücudun genel duruşunu ayarlayan denge mekanizması; derin duyu (proprioseptif sistem) , gözler, göz kasları ve vestibuler sistem başlıkları altında incelenmiştir. Amacımız; akrobatların beyin ve vücut koordinasyonunu nasıl sağladıklarını ve yapılması zor durumlarda dengelerini nasıl sağladıklarının fizyolojik ve anatomik olarak incelenmesidir.

Çocukluk Çağında Obezite

Cihan GÜLER, Ertuğrul KAÇMAZ, Fırat Şiyar KALKAN, Mustafa GÜLDEREN

Obezite vücutta aşırı yağ depolanması ile ortaya çıkan, fiziksel ve ruhsal sorunlara neden olabilen enerji metabolizması bozukluğudur. Obezite ciddi,yaygın ve hızla büyüyen bir sağlık sorunudur. Çocuklarda obezitenin sebebi büyük bir oranda yanlış beslenmeyle ilgilidir. Obez adolosanların %80'i erişkin dönemde de obez kalmaktadır. Bu nedenle obezitenin ortaya çıkmadan veya başlangıç döneminde önlenmesi önem kazanmıştır. Bu projede çocukluk çağında prevalansı çığ gibi artan obezite ve buna yönelik olarak ne gibi önlemler alabileceğimiz işlenmiştir.

Damlaya Damlaya...**Ayşe ÖLMEZ, Keziban KOÇYİĞİT, Funda KÜTÜK, Şeyda Ülkü KURAN, Özenc ÖZKAN**

Tıp fakültesi öğrencileri olarak, kan bağışısıyla ilgili bilgilerimizin az olduğunu fark ettik ve bu konunun da iyi bilinmesi gerektiğini düşündüğümüz için bu projeyi yapmaya karar verdik. Kan bağışlamak tamamen gönüllülük esasına dayanır, hiç kimse bir diğeri kan bağışısı için zorlayamaz! Biz de bu ilkedan yola çıkarak öncelikle; Kan bağışısı nedir? Kimler kan bağışısı yapabilir? Kan bağışısı nasıl yapılır? Verilen kanlar nasıl saklanır ve değerlendirilir? Bu konular hakkında genel bilgiler veren bir proje hazırladık. Böylece sadece 5 dakika harcayarak bir insanın hayatını kurtarabileceğimizi göstermeye çalıştık.

Dünya'ya Şifa Dağıtan Türk Hekimler**Merve ÖRÜCÜ , Süleyman POLATER, Yücehan KURTULUŞ**

Yer: Afganistan'da Amerikan askerleri için inşa edilmiş bir hastane. Doktorlar Türk, hastalar Afgan. Bundan 10 yıl önce kurulan Symbiosis (Sağlık ve Doğa Gönüllüleri Derneği) , eşine az rastlanan bir başarıya imza atıp Afganistan'da büyük bir sağlık hizmetinde bulundu. Gelişmiş dünya ülkeleri için son derece basit sayılan tedaviler ve cerrahi operasyonlarla Afganistan'da ve diğer birçok ülkede mucizeler yaratan ekibin anlatılmaya değer bir öyküsü var. Bu örnekten hareketle biz de gelecekte bu mesleği beraber yapacağımız arkadaşlarımıza birer ilham kaynağı olması açısından ülkemizde bu amaçla yürütülen yardım faaliyetlerini inceledik. İncelememizde yardım faaliyetlerine katılan doktorlarımızın deneyimlerinden faydalanarak; bu işin nasıl yapılması gerektiğini, nelere gereksinim duyulduğunu ve gönüllüleri ne gibi engellerin beklediğini açığa çıkarmaya çalıştık. Kimi zaman gülerken, kimi zaman duyulanarak yaptığımız bu araştırmanın sonucunda, yapılan işlerin sadece umut verici birer başlangıç olduğu ve her alanda artarak devam etmesi gerektiği sonucuna vardık.

Farklılıklar ve Tıp**Esra KABADAYI, Gülsüm KARABULUT, Mustafa KARAKURT**

Hekimlik bir çok açıdan kanıt dayalı yöntemler kullanmasına rağmen aynı zamanda sosyal açıdan bakıldığında, belirli kalıplara sığdırılması zor bir meslektir. Mesleki açıdan bakıldığında insan ilişkileri fazlasıyla ön planda bulunmaktadır. Bu bağlamda hekimler her gün farklı alışkanlıkları olan, farklı inanışlara sahip ve farklı coğrafyalara ait insanlarla karşılaşmakta ve onlara karşı tıbbi yaklaşımları bu ve benzeri kriterlere göre değiştirebilmektedir. Gelecekteki mesleki yaşantımızda bu gibi farklılıklarla bizler de karşılaşacağımızı düşünerek; kültürel farklılıkların hekim hasta ilişkilerine, hastalığa yaklaşıma ve tedaviye etkisini incelemeyi ve çıkardığımız sonuçları sizlerle paylaşmayı proje çalışmamız olarak belirledik. Çalışmamızın temelini ise Lynn Payer'in Medicine&Culture kitabı oluşturmuştur. Bu kitapta USA, İngiltere, Almanya ve Fransa'da aynı hastalığa uygulanan farklı tedavi seçenekleri (hasta ve hekim tercihi) , hekimlerin daha çok hangi hastalıklarla ilgilendikleri (ilk akıllarına gelen hastalıklar) vb sunulmaktadır. Örneğin Fransız hekimler daha çok karaciğer hastalıklarıyla ilgilendirirken, Almanlar kalp, Amerikalılar ise virüs ve alerjik hastalıklara öncelik vermektedirler. Araştırmalarımız bize bu tercihleri etkileyen faktörlerin başında ise; yaşam koşullarındaki farklılıkların, dini inanışların, kültürel farklılıkların vb geldiğini göstermektedir.

G (Ö) Revdeyiz**Ebru ÇAKIR, Ali Engin DAŞTAN, Alperen Halil İHTİYAR, Cansel KARACA**

Dünyada ve ülkemizde, geçmişten günümüze doktorlar haklarını arama gerekçesiyle çeşitli eylemlerde bulunmuşlardır. Doktorların grev ve iş yavaşlatma biçimindeki eylemleri etik açıdan haklı görülebilir mi? Haklı görülürse bu eylemlerin amacı, süresi, kapsamı ne olmalı? Amacımız, tam olarak aydınlatılmamış, üzerinde kesin bir karara varılmamış bu gibi sorulara bir de geleceğin doktorları, biz tıp fakültesi öğrencilerinin bakış açısını katmak, belki de çözüm yolunda küçük de olsa bir adım atmak.

Geçmişten Günümüze Estetik Kaygılar**Ayten ARISOY, Serkan KARAIŞLI, Enver KILIÇ, Birhat ŞİMŞEK**

Tarih boyunca yeme içme gibi temel ihtiyaçlarını karşılamayı başaran insanoğlu güzel görünmeyi de kendisine gerek görmüş ve kimi zaman dinsel kimi zaman

kültürel kimi zaman da kişisel sebeplerle kendi vücudu üzerinde birtakım değişiklikler yaparak çevresinde ilgi uyandırmayı amaçlamıştır. Dünyanın farklı yerlerinde farklı tür uygulamalar benimsenmiştir. Afrika'da kabile insanları çeşitli boyalar ve kemik takıları vücutlarına uygularken Çin'de kadınlar boyunlarına altın halkalar takmış ve küçük ayaklı olmanın güzelliğine inandıkları için tahta ayakkabılarla ayaklarının üyümesini engellemişlerdir. Tıbbın gelişmesiyle birlikte yapılan uygulamalar değişmiş ve estetik cerrahiye ortaya çıkmıştır. Burun ameliyatlarıyla başlayan serüven günümüzde çeşitlenmiş ve insanlar adeta yeni baştan yaratılmaya başlanmıştır. Bu konuyla amacımız estetik konusunda bilgilerinizi derinleştirmek ve yaygınlığı artan bu uygulamaların sonuçlarına dikkat çekmektir.

Geçmişten Günümüze Sporda Yetenek ve Sporcu Seçim Kriterleri**Ceyhan ÇAĞLAR, Ahmet USTA, Özge ÖZER, Sadige OSMANLI**

Spor yüzyıllardır insanların hayatlarının bir parçası olan aktivitedir. Çok eskiden beri sporcu yetiştirirken yetenekli olmasının yanı sıra beden ve ruhen de bu alana yatkın olması çok önemlidir. Özellikle son yıllarda sporcu seçim kriterleri geçmişe göre çok daha karmaşık bir şekil almıştır. Öncelikle yapılan yetenek seçimiyle, zaten yetenekli olan kişiler maximum başarılı olacağı alana yönlendirilmektedir. Daha sonra ise uzun süreli süren antrenman ve test çalışmalarıyla istenilen sonuca ulaşılır. Yani kişinin yetenekli olmasının yanında yapacağı spor dalına anatomik ve fizyolojik olarak uygunluğu da çok önemlidir. Dünyada ise başta Amerika, Avrupa ve Rusya olmak üzere çok çeşitli ülkelerde sadece bu alanda çalışan birçok okullar ve akademiler bulunmaktadır. Bazıları ülke politikası olarak yaptıkları çalışmaları tam olarak açıklamasada yapılan uygulamalar temel olarak bilinmektedir. Özellikle Almanya ve Rusya'daki bu akademiler uzun yıllardır başarılı sporcular yetiştirmekte ve bu çalışmaların sonucunu olimpiyatlarda fazlasıyla almaktadırlar. Özetle yüzyıllar önce bile bazı ülkelerde uygunlanan sporcu seçim kriterleri günümüzde teknolojinin de ilerlemesiyle çok daha farklı bir boyut kazanmıştır. Bu konuda çalışma yapan akademilerin sayısı her geçen gün artmakta, yaptıkları bilimsel çalışmalar çok hızlı bir şekilde ilerlemekte ve alanında başarılı ve profesyonel sporcular kazandırmaktadırlar.

Giden Gelmiyor Acep Nedendir 'Beyin Göçü'**Betül BIÇAKCI, Samaya TÜRK, Havva YEŞİLDAĞLI, Didem KARA**

Türkiyede beyin göçü yüzünden her yıl yüzlerce başarılı genç yurt dışına okumak için gidip oraya yerleşmektedir. Gelişmiş ülkelere göç eden, hekim, mühendis, bilim adamı ve diğer uzmanların yetişmesi için harcanmış olan milli kaynaklar toplamı, göçü kabul eden gelişmiş ülkelerin, göç veren az gelişmiş ülkelerdeki kalkınma programları için yaptıkları yardımları çok aşmaktadır. Günümüzde ise genellikle ekonomik, sosyal sebeplerle ve siyasi baskının fazla olduğu ülkelere, diğer ülkelere doğru insan gücü akımı devam etmektedir. Ülkemizden de çeşitli Avrupa ülkelerine ve bilhassa ABD'ye beyin göçü sürmektedir. Peki neden böyle olmaktadır? Biz de bunu merak ettik için bu durumun ekonomik, politik, sosyo- kültürel, teknolojik nedenlerini araştırmaya ve sizlerle paylaşmaya karar verdik.

Impossible is Nothing**Hasan Mervan AYTAÇ, Esrar AYDAN**

Beynin bedenimizi kontrol eden ve düşüncelerimizin oluştuğu organ olduğunu biliyoruz. Bu bilgi gerçekte çok yeni. Uzun süre insanlar beynin işlevini anlayamamış veya yanlış anlamıştır. Çağımızda bu tarz araştırmalara fazlasıyla yer verildiğinden açıkçası orijinal olduğunu düşünmüyorum bu çalışmaların. Fakat projede, beynin işlevleri konusunda neler bilebildiğimizi, konunun tarihçesine bir göz atarak daha iyi anlamayı amaçladık. Eski zamanlarda insan bilinci ve duyguların kaynağının kalp olduğu düşünülüyordu. Düşünce ve duyguların kaynağının kalp değil de beyin olduğunu, ilk Büyük hekim İbni Sina da Aristo'dan etkilenmiş ve duyguların ve hareketin merkezi olarak kalbi göstermiştir. Herophilus ruhun beyinde olduğunu saptamasına rağmen hem İskenderiye kütüphanesinin yanmasıyla bilgilerin kaybolması hem de Herophilus'un canlı insanlarda disseksiyon yaptığı suçlamasıyla inkar ve ihmal edilmesi ruhun kalpte olduğu düşüncesini değiştirememiştir. Ortaçağda kilisenin insan vücudu üzerindeki çalışmaları yasaklaması nedeniyle, beyinle ilgili hiçbir ilerleme kaydedilemedi. Aristo'nun geçmişte 2000 yıl hakimiyet süren yaklaşımını halen konuşmalarda immatur yahut matur olarak görmekteyiz.

Dilimizdeki "Bir şeyi yapmayı düşünmek" anlamındaki "Gönülden geçirmek" deyimini ve projemize ilham kaynağı olan "ezberlemek" anlamındaki İngiliz deyimini "Learn by heart" örnek olarak gösterilebilir. Evrendeki en karmaşık yapı olarak da tanımlanan beyne ilişkin günümüzde büyük bilgi birikimi var. Buna karşın kalp bilim insanlarının önünde hala çözülmesi en zor problem olarak duruyor...

İstikbal Göklerdeyse Göklerin Hekimiyiz!

İlknur GÜNDEŞ, Birsen ÖZTÜRK, İbrahim VASI, Aykut ÇELİK

Projemizin konusu ülkemizdeki havacılık tıbbının işleyişi ve tarihinin incelenmesidir. Havacılık tıbbının öneminin vurgulanması ve geleceğe yatırım yapabilmek için havacılık tıbbi tarihinin incelenmesi amacıyla bu projeyi yaptık. Yapmış olduğumuz bu projeye, daha önceleri sadece askeri alanda kullanılmış ve önemsenmiş olan havacılık tıbbının sivil uçuşlardada önemsenip yaygınlaştırılması gerekliliğini gündeme taşımak istedik. Uçucu ve yolcularda yüksek irtifa, düşük basınç, düşük ısı, kozmik radyasyon, sürat ve ivmeli hareketlere maruz kalmalarına bağlı olarak tıbbi, fizyolojik ve psikolojik sorunlar ortaya çıkabilir. Havacılık tıbbi bunlara çözüm üreten, koruyucu hekimlik ve eğitim çalışmaları yapan bir tıp dalıdır. Türk sivil havacılığında var olduğunu düşündüğümüz tıbbi zafiyetin giderilmesi yönünde Sağlık ve Ulaştırma Bakanlıklarının, Hava Kuvvetleri Komutanlığının, THK'nın, THY'nin katılımlarıyla kendi aralarında bir istişare grubu oluşturmaları gerektiğine inanıyoruz.

Kungfu Kadınları

Betül Nur ALTUNTAŞ, Salah S.N. DUHAİR, Mahmoud SHAHEEN, Motasem O.S.SHAMI

Projemizin konusu paudang kadınları diye anılan myanmar'ın sınır köylerinde yaşayan bir grup insanın estetik ve geleneksel olduğunu düşünerek boyunlarına halkalar takması ve bu halkaların zamanla kasların kemiklerin anatomik gelişmelerini bozmasıyla patoloji oluşmasıdır. Kendileri boyunlarını ve boylarını uzadığını bu nedenle toplumda kutsal bir yerlerinin olduğunu düşünmekte. Tıp dünyası dışında boyunlarının uzadığını çok şiddetli ağrılar çekmek pahasına kemik ve kaslarının aşağı itildiğini ispatlamıştır. Ayrıca bu metaller ve hijyenik olmayan koşullar enfeksiyona yol açarak risk oluşturmaktadır.

Mesir Macunu Şenlikleri ve Merkez Efendi Tıp Festivali

Çağrı TURAN, Alp KARAKAŞLI, Ayşe METE, Eren VURGUN

Macunculuk Türklere ayrı bir esnaflık kolu olup, Evliya Çelebi zamanında İstanbul'da 300 macuncu dükkanı bulunmaktaydı. Mesir macunu, tarihi Türk tıp geleneklerine bağlı olarak, on altıncı yüzyılda meşhur hekim Merkez Efendi tarafından yapılmış şifalı bir terkiptir. Kanuni Sultan Süleyman Han, Manisa'da hastalanan annesi Hafsa Sultan için devrin hekimlerinden Merkez Efendiye bir ilaç yapmasını emreder. Merkez Efendi de 41 çeşit baharattan şifalı bir macun yapar. Hafsa Sultan bu macunu kullanarak iyileşir. Bunun üzerine Kanuni Sultan Süleyman, bu macundan herkesin istifade etmesi için, her yıl şenlik düzenlenmesini irade eder. Bu tarihten itibaren her yıl mesir şenliklerinde, geleneklere bağlı kalınarak, halka mesir macunu dağıtılmaya başlandı. Günümüzde Nevruz günü Sultan Külliyesinde düzenlenen Dua Töreni ile yapımına başlanan Mesir Macunu, Nisan ayında sosyal, kültürel, sportif çeşitli faaliyetlerle, kutlanan Mesir Şenliklerinin, Nisan ayının üçüncü yada dördüncü Pazar gününe rastlayan saçım töreninde halka saçılmaktadır. Manisa ve Türkiye'nin bu festivali günümüz şartlarında ufuk potasında eritip yeni projelerle festivali bir Dünya Kültür Mirası hazinesine katmasını umuyoruz...

Misanthropod

Ayşegül KILIÇ, Sedat G. KANDEMİRLİ, Ezgi İNCE

Zorluklarla dolu 6 yılı tamamlamış her doktor adayının ilk mesleki tecrübesini yaşayacağı, çoğunun gönüllülük yerine, doktorlukla bağdaşmayacak 'zorunluluk' olarak gördüğü bir sistem zorunlu hizmet. Bir diğer deyişle kısıtlı imkanların bulunduğu doğuya gönderiliş... Fakat bu yerlerde yaşayan insanların da sağlık hizmeti almaya hakkı yok mu? Tabii ki var Peki her iki tarafı da memnun edebilecek bir çözüm yolu var mı? İşte projemizde bu sorunun cevabını arıyoruz. NG aralık sayısında yayımlanan hindistanda uygulanan bir sistemden ilham aldık. Hindistan'daki ölümlerin çoğu önlenemez ölüm nedenleri olan ölü doğum, enfeksiyon, ishal... Kısacası halkın bilinçlendirilmesi ve kontrollerle önüne geçebileceğimiz ölümler.. Uygulanan 'zorunlu hizmet dışındaki' bu yöntemle artık

Hindistan'da insanlar kanser, hipertansiyon gibi gelişmiş ülke hastalıklarından kaybediliyor. Yararı Hindistan'da yüzdelele kanıtlanmış bu sistem nedir ve biz bu sistemi Türkiye'ye uyarlayabilir miyiz?

Neden 14 MART?

Berrak BARUTÇU, Cihan TÜRKER, Friday Ellias CHITSONGA, İbrahim AĞAÇKIRAN, Mohammed Ali FAYİZ

Batılı anlamda ilk tıp okulu Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire'nin açılışı ve Tıp Bayramı kutlamalarının tarihsel gelişimi hakkında bilgi edinmek. Osmanlı tıbbı 15. ve 16. yüzyıllara kadar İslam tıbbının etkisi altında kalmış. III. Selim zamanında yeni tıp eğitimi veren, bir Tıphane açılması düşünülmüş. Teşrih (anatomiy) yasağından dolayı ulemadan çekinen III. Selim buna cesaret edememiş, Rumlara tıp fakültesi kurmaları için izin vermiş. (1805). O dönemin hekimbaşısı 21 yaşında ilk hekimbaşılığını yapan Mustafa Behçet Efendi'ymiş. Bu dönemde de yeni tıp eğitimi veren bir Tıphane kurulması için çaba sarf etmiş, ama amacına ulaşamamış. Nitekim Mustafa Behçet Efendi, II. Mahmut zamanındaki hekimbaşılığı sırasında (53 yaşında) tıp eğitiminin düzeltilmesi için yeniden büyük bir çaba içine girmiş ve 1827 yılında bu amacına ulaşmış. Batılı anlamda ilk tıp mektebi olan, Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire 14 Mart 1827 Çarşamba günü Şehzadebaşı'ndaki Tulumbacıbaşı Konağı'nda kurulmuş. Bu şekilde, tıp tarihimize 14 Mart yerini almış. Aynı bina içinde Tıphane ve Cerrahhane eğitimlerini ayrı ayrı yapıyor. Tıp eğitimi o yıllar batıda olduğu gibi dört yılmiş, son sınıfta hocalar tarafından usta ve yetenekli olanlar tesbit edilerek sınavla alını ve başarılı olanlar askeri hastanelere veya ordunun tabur alaylarına muavin tabip unvanı ile tayin ediliyorlarmış. Orada bir hekimin gözetiminde birkaç sene çalışıp deneyim kazandıktan sonra da serbest hekim oluyorlarmış. Tıp Bayramı, ilk kez, 1. Dünya savaşı sonunda, İstanbul'un işgal edildiği günlerde, yabancı işgal kuvvetlerine karşı tıp öğrencilerinin bir tepkisi olarak 1919 yılında kutlandı. Öğrenciler tarafından tertip edilen bu törene Dr. Fevzi Paşa, Dr. Besim Ömer Paşa, Dr. Akil Muhtar (Özden) gibi dönemin ünlü hekim ve eğitimcileri de katılmıştır. 14 Mart, 1929 yılına dek Tıp Bayramı olarak kutlanmaya devam etmiştir. 1929 senesinden 1937 senesine dek bu tarih, ilk Türkçe Tıp Eğitiminin başladığı tarih olan 12 Mayıs ile değiştirilmiş, 1937 senesinden sonra ise yine 14 Mart, Tıp Bayramı olarak kutlanmaya devam etmiştir. 1937 senesinden 1976 yılına dek sadece bir gün olarak ve genellikle akşamları gerçekleştirilen balolar biçiminde yaşanan bugün, 1976 yılından itibaren Tabip Odalarının öncülüğü ile, Sağlık Haftası adı ile kutlanmaya başlanmıştır.

Nihilizmin Patolojisi

Mine GÜLTEKİN, Onur GÜNAYDIN, Elif DEMİRÖREN, Müjde EKMEKÇİ

Modern filozofların en büyük ve etkililerinden biri olan Friedrich Nietzsche (1844-1900) çocukluğundan beri şiddetli migren ağrıları çekmekteydi. 44 yaşında geçirdiği beyin kanaması sonucunda fiziksel olarak tamamen başkalarına bağımlı hale geldi ve bunamayla sonuçlanan bir zihinsel çöküntüye uğradı. Nietzsche'nin bunaması, en başından beri nörosifilize bağlandı ama son zamanlarda bu zaten belirsiz olan teşhis, iyice tartışılmalı bir hale geldi. Biz de projemizde, Nietzsche'nin hastalığı hakkındaki hipotezleri inceleyerek, ölüm nedeni hakkında daha bilimsel ve kesin bilgilere ulaşmayı amaçlıyoruz. Bunun yanında düşünceleriyle geçirdiği hastalıklar arasında olası bir bağlantının varlığını ortaya çıkarmayı hedefliyoruz.

Psikoonkoloji

Ahmet Murat AYDIN, Issa Menge KURİA, Elshad HASANOV

Psikoonkoloji bir bilim dalı olarak başlıca iki temel üzerinde yoğunlaşmaktadır: Kanser ortaya çıkmasında ve seyrinde etkili olan psikolojik zorlanmaların anlaşılması ve kanserin hasta, hasta ailesi üzerinde ortaya çıkardığı zorlanmaların tedaviye dönük bir psikolojik destek programıyla çözüme kavuşturulmasıdır. Dünyada psikoonkoloji alanında pek çok çalışma yapılmış, uluslararası dergilerde yayınlar yer almıştır. Ayrıca bir yan dal olarak bazı kanser enstitülerinde hastaların hizmetine sunulmuştur. Ancak konu araştırmalara ve yeni gelişmelere oldukça açıktır. Amacımız ülkemizde psikoonkoloji tedavi tekniklerini günümüzde kullanılan tıbbi-cerrahi-onkoloji tedavi yöntemlerinin yanında eş zamanlı olarak kullanılmasını yaygınlaşmasını sağlamak adına bugünün tıp fakültesi öğrencileri, yarının doktorları ve bilim insanları arasında bir psikoonkoloji bilinci uyandırmaktır.

Ruhum Hasta**Arzu YAZAR, Aaiza AAMER, Halime ACAR**

Proje konumuzu seçerken pek zorlandığımızı söyleyemeyiz. Yalnızca etrafımızda ne olup bittiğine şöyle bir baktık ve ortak ilgi alanımız olan psikiyatri alanında birtakım gözlemler yaptık. İnsanların ruhsal hastalığı bulunan bireylere karşı önyargıları olduğunu ve bunun azımsanmayacak düzeyde olduğunu gördük. Konuyu daraltarak ruhsal bir rahatsızlık olan depresyon üzerinden çalışmamıza başladık ve anket çalışması yapmaya karar verdik. Onsekiz sorudan oluşan bu anketi yüz tıp fakültesi öğrencisi üzerinde uyguladık. Bunlardan ellisi depresyonla ilgili dersi almış, ellisi ise henüz almamıştı. Amacımız dersi alan ve almayan; depresyonla önceden tanışmış olan ve olmayanlar arasında depresyona yönelik yargılarını karşılaştırmalı olarak değerlendirmek. Soruların hazırlanması sırasında Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Psikiyatri Servisinden ve Hacettepe Üniversitesi Biyoistatistik Bölümünden yardım aldık. Anket sonuçlarımızı posterimizde görebilirsiniz.

Sağlık Haberleri, Algılanışı ve Değerlendirmemizi
Selda KANMAZ, Tuba KARAKILIÇ, Ahu KARSANDI, Emir Tuğrul KESKİN, Telli KIRAÇ

Projemizin amacı, basında en çok yer alan sağlık haberlerini konularına göre kategorize etmek, tıp öğrencilerinin ve akademisyenlerin sağlık haberlerine bakış açısının nasıl olduğunu belirlemektir. Belirlenen beş gazetenin (Hürriyet, Milliyet, Sabah, Zaman, Cumhuriyet) internet sitelerindeki sağlık haberlerini tarayarak en çok hangi konularla ilgili haber yapıldığını tespit ettik. Basında yer alan sağlık haberlerine bakış açısını ve sağlık haberlerinin güvenilirliği değerlendirmek için dönem III tıp öğrencilerine ve öğretim üyelerine anket yaptık. Gazetelerde sağlık muhabirlerinin olup olmadığını sorguladık. Sonuç olarak; sağlık haberleri genelde gazetelerin ilk sayfasında değil, iç sayfalarında yer almaktadır. Basında yer alan sağlık haberleri en çok hastanelerle ve Sağlık Bakanlığı'nın yeni yönetmelikleri ile ilgilidir. Tıptaki yeni gelişmeler ve buluşlar sağlık haberlerinin az bir kısmını oluşturmaktadır. Yaptığımız anketin sonuçlarına göre genelde sağlık haberlerinin doğruluğundan kuşkulandıkları geri bildirim verilmektedir. Medyada yer alan sağlık haberlerinden bazıları uzman yorumuna dayanmadan ve araştırmanın ayrıntıları bilinmeden yayımlandığı için yanıltıcı olabilmektedir. Toplumun eksik sağlık ve tıp bilgisini tamamlayacak, bu alandaki gelişmeleri, yenilikleri, sorunları ve uzmanların çözüm önerilerini tartışacak bir sağlık gazetesi yayınlanabilir böylece topluma daha güvenilir ve tatmin edici bilgiler aktarılabilir. 1

SAĞLIK OLSUN! !! –Cumhuriyetten Günümüze Sağlık Sistemi**Canan ERSOY, Hanife KÜÇÜKYILDIZ, Hilal YAĞAR**

Doktor adayı olarak hepimizin ülkemizdeki sağlık sistemi gelişimi bilmemizi gerektiğini düşünmekteyiz, içinde bulunduğumuz çalışma koşullarını değerlendirebilmek ve onlara uyum sağlayabilmek için cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren günümüze kadar sağlık sistemimizin ve sağlık politikalarının değişimi ve gelişimini anlayabilmeliyiz. Bu amaçla biz cumhuriyetten günümüze sağlık sistemimizi dönemlere ayırarak, bu dönemlerdeki sağlık politikalarının sağlık hizmetleri üzerindeki etkilerini inceledik. İncelemelerimiz bize Dünya Sağlık Örgütü'nün çalışmaları ile sağlık hizmetlerinde kalitenin artırılmasının ülkemizi de etkilediğini ve sağlık politikalarının hazırlanmasında dünya standartlarının hedeflendiğini göstermiştir. Fakat ülkemizin sosyo – ekonomik yapısı oluşturan politikaların hayata geçirilmesini engellemiş, ekonomik krizler sağlık hizmetlerine ayrılması gereken kaynakların dış borç ödemelerine gitmesini beraberinde getirmiştir.

Sanat Ekseninde Tıp Öğrencisi**Harun KARAAĞAÇ, Mehmet Kasım KARAÇÖL, Muhammed ERGÜL, Osman ÖCAL**

Dışarıdan bakıldığında tıp öğrencileri olarak bizler kitabın başından hiç kalkmayan, hayatları daima fakülte, hastane ve ev üçlüsü arasında mekik dokuyarak geçen insanlar olarak görüyoruz. Biz de bu durumun gerçekten böyle olup olmadığını anlamak için bir anket hazırladık ve tıp fakültesi öğrencilerinin sanatsal faaliyetlere ne kadar katıldığını araştırdık. Anketten elde ettiğimiz sonuçları Türkiye genelinde uygulanmış bazı anketlerle karşılaştırarak tıp öğrencilerin sanata ayırdıkları süreyle diğer insanların ayırdıkları süre arasında fark olup olmadığını bulmaya

çalıştık. Anketi ilk 3 sınıfta okuyan öğrencilere yaparak fakültede geçen yılların bu faaliyetlere ayrılan süreyi değiştirip değiştirmediğini inceledik.

Sanatçı Bakış Açısı İle Tıp**Haydar Güven KAYALI, Aylin GÜNGÖR, Ece ERBAĞCI, Burcu Ertüten**

Sanat Ve Tıp Çağlar Boyunca Ayrılmaz Bir İkili Şeklinde Görülmüştürün Fizi. Sanatsız Kalmış Bir Tıbbın İnsani Değerlerle Olan Bağının Kopmuş Olacağı Düşünülmüştür. Günümüzde Bu Bağın Korunması Ve Geliştirilmesi İçin Daha Fazla Çaba Harcanmalıdır. Sanatçıların Tıbbı, Hastanelere Ve Doktorlara Bakış Açılarını Öğrenmek; Sanatın Tıp Bilimine Katkıları Hakkında Fikirlerini Almak Amacıyla Bir Anket Yapıldı. Anketin Uygulandığı Grup Güzle Sanatlar Fakültesi Ve Konservatuvar Öğrencilerinden Oluşturulmuştur. Anket Şıklı Sorular Ve Katılımcıların Önerilerini Belirtebileceği Açık Uçlu Sorulardan Oluşturmuştur. Anket Sonucunda Hastanelerin Fiziki Ortamı, Doktorların Sahip Olması Gereken Nitelikler, Hastanelerde Düzenlenebilecek Sanatsal Etkinlikler Gibi Konularda Sanatçıların Görüş Ve Önerilerini Almak Hedeflenmiştir.

Şeytan Etkisi**Tolga CAN, Işıl GİZEM CEREN, Berhan BAYRAM, Kazım Cihan CAN**

Stanford Hapishane Deneyi, mahkum veya gardiyan olmanın psikolojik etkileriyle ilgili bir inceleme idi. Deney Stanford Üniversitesi'nde psikolog olan Philip Zimbardo liderliğindeki bir grup araştırmacı tarafından 1971'de yapıldı. Yetmiş kişi arasından yirmi dört lisans öğrencisi gardiyan yada mahkum rollerini oynamak üzere seçildiler. Seçilen öğrenciler Stanford Psikoloji binasının bodrum katındaki sahte hapishaneye yerleştirildiler. Mahkumlar ve gardiyanlar çok çabuk bir şekilde rollerine adapte oldular. Deney öngörülen sınırların dışına çıkıp tehlikeli ve psikolojik olarak hasar veren bir duruma geldi. Birçok mahkum duygusal olarak travma geçirirken gardiyanların üçte biri "gerçek" sadistik eğilim sergilemekten yargılandı. Mahkumların ikisi daha deneyin başında çıkarılmak zorunda kaldı. Kendisi dahil herkesin rolüne iyice kapırdığından, Christina Maslach'ın uyarıları sonrası emin olduktan sonra Zimbardo altıncı günün sonunda deneyi bitirdi. Mart 2004'te ortaya çıkan Ebu-Garib Askeri Hapishanesi skandalıyla da yakından ilgilendi Zimbardo. Ancak bir süre sonra, onların sistemle değil birkaç "çürük elma" ile ilgili olduğunu söyleyen yetkililer çıktı. Araştırma sonucunda, saldırgan davranışların, kişilik özelliklerinden çok, ortam kaynaklı olduğu anlaşılmış, Milgram Deneyi ile benzer yanları olduğu görülmüştür.

Sizce Hangisi? Memleket Hizmeti mi, Mecburi Hizmet mi?**Fatma ÖZTÜRK, Umut ÖZTÜRK, Nihal POLAT, Enise ŞEKER**

"Mecburi hizmet" size ne ifade ediyor? Bu konuda ne kadar bilgi sahibisiniz? Geleceğin doktorları olarak hepimizi yakından ilgilendiren mecburi hizmet yasası ile ilgili sorularımızı Hacettepe Üniversitesi öğrencileri (dönem 1,3,6) ve asistanlarına sorduk. 100 kişiye uyguladığımız bu anket çalışmasıyla onların bilgi düzeylerini ve bakış açılarını değerlendirmeye amaçladık. Mecburi hizmetin gerekliliğini sorguladığımız bu çalışmamızda tıp eğitiminin başlangıcından sonuna yaklaştıkça öğrencilerin bakış açılarının değiştiğini gördük. Dönem 1 ve 3 öğrencilerinin çoğu bu uygulamayı yapılması gereken bir 'memleket hizmeti' olarak görürken dönem 6 öğrencileri ve asistanların çoğu ise önlere bir engel yani 'mecburi bir hizmet' olarak görüyor. Öğrencilerin birçoğunun bu konu hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığını göz önünde bulundurarak tıp eğitimi sürecinde bilgi sahibi olabileceğimiz, sorunlarımızı tartışabileceğimiz bir uygulamanın başlatılmasının faydalı olabileceğini düşünüyoruz.

Şizofreni ve Sanat**Vedat Menderes ÖZÇİFTÇİ, Büşra GÖRMEZ, Mesut TANKO**

Bundan 120 yıl önce akıl hastalarının ürettiği sanat eserleri hiç kayda değer bulunmazken, geçen zamanla birlikte artan bilgilerimiz ışığında hastaların ürettikleri ve hastalıkları arasında bir ilişki bulabilme umudumuz artmıştır. Bu çalışmada da, akıl hastalıkları arasında en bilinenlerinden olan şizofreninin hastalarının da sanatsal değeri olan çalışmalar yapabileceği, gerçek sanatçı ile psikotik hastaların eserleri arasında ne gibi benzerlikler ve farklılıklar olduğu tartışılmaya çalışılmıştır.

Tekrarlayan Gece Vardiyalarının Sağlık Çalışanlarına Etkisi

Gamze GEZGEN, Zehra BOYBAY, Esra BULANIK, Serkan AKBAŞ

Gece vardiyası dünya genelinde 100 milyondan fazla insanı etkileyen ilave bir sağlık riski olarak ortaya çıkmıştır. Çalışmalar, uyku bozuklukları, halsizlik, kardiyovasküler hastalıklar ve belirli kanser türlerinin gece vardiyası çalışanlarında gündüz çalışanlarına göre daha sık görüldüğünü ortaya çıkarmıştır. Bu hastalıkların insidansları normalde yaşla beraber arttığı için, gece vardiyası "hızlandırılmış insan yaşlanması modeli" olarak kabul edilebilir. Bunların yanı sıra depresyon, yalnızlık, soğuk algınlıkları, grip, sindirim sistemi sorunları, adet bozuklukları, şişmanlık ve kazalar da gece vardiyasıyla çalışan insanlarda görülebilen rahatsızlıklardır. Biz de projemizde gece vardiyalarının insan sağlığına olan bu etkilerini ve gece vardiyalarında çalışmak durumundaki sağlık personelinin dikkat etmesi gereken hususları inceledik.

Tıbbi Atık Serüveni

Ömer Cennet Ozancan Babaoğlu Kasım Aydoğdu

Tıbbi atık imhası, dikkat edilmediği zaman büyük tehlikelere yol açan veya uygun şekilde ayrıştırılması yapılmazsa, gereksiz yere ciddi maliyetlere yol açan üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Tıbbi atığın hem depolanmasında hem ayrıştırılmasında, hem imha yerine taşınmasında çok dikkatli olunmalıdır. Çünkü hastane içinde ciddi enfeksiyon problemlerine sebep olabilir. Ayrıca taşınmasında yapılan dikkatsizlikler de olumsuz sonuçlar doğurabilir. Tıbbi atık aynı zamanda çevresel de bir tehdit oluşturabilir. Bunun için imhasında da dikkatli olunmalıdır. Bu sebeple biz de projemizde tıbbi atıkla ilgili tıp öğrencilerinde farkındalık oluşturmayı amaçladık.

Tıbbın Geç Kaldığı Kıta

Hakkı Caner İNAN, Zamir Kemal ERTÜRK, Şefika Nurdan ESKİCİ, Ahmet Faruk FERİZ, Özge GÖNÜL

Afrikada yaşanan yoksulluk ve çaresizliğin en büyük kurbanı çocuklardır. Hergün binlerce insanın açlık ve hastalıklarla uğraştığı Afrikada çocuk ölümleri de oldukça sıktır. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre her 1000 çocuktan 87'si çeşitli sebeplerden dolayı ölüyor. Afrika geçtiğimiz son 10 yıl içinde fakirleşen tek kıtadır. Afrikada yaşayan insanlar günde 1 dolardan daha az bir parayla geçimlik zorundadır. Bütün bu ilkel yaşam standartları Afrikada hastalıkların görülme sıklığını oldukça artırıyor. Mezambik'te HIV virüsü oranı yüzde 11 ile 14 arasında değişmektedir. Mezambik merkezinde ise bu oran kadınlarda yüzde 20 erkeklerde yüzde 23 gibi değerlere çıkmaktadır. Afrikada AIDS dışında ileri solunum yolları enfeksiyonları, ishaller, kolera, sıtma gibi hastalıkların da görülme oranı oldukça yüksektir. Bütün bu hastalıklar basit bir sağlık sorunu olmaktan çıkıp sürdürülebilir kalkınmanın büyük bir sorunu haline gelmiştir. Projemizde bu konuya dikkat çekmeyi amaçladık.

Tıp Hekimlerinin Okul ve Meslek Hayatlarında Ölüm Bakışları

Çağlar BEKTAŞ, Mehmet Nurullah ARIKAN, Mustafa ATMACA

Ölüm insan hayatının doğal akışı sonucu herkesin kesinlikle karşılaşıacağı bir olgudur. Hekimlik ise kuşkusuz ölümlerle en sık karşılaşan mesleklerden biridir. Bir çok insan için çok sarımsı olan ve hayatlarında derin izler bırakan ölüm hakkında kendileri için rutin bir olay haline dönüşen hekimler ne düşünüyor? Meslekleri hekimlerin ölüme bakışlarında bir değişiklik yapıyor mu? Projemizde bu konuyu araştırmak amacıyla Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesindeki hekimlere sorular yönelttik. Yanıtlarını istatistiksel olarak değerlendirdik.

Tıp Öğrencileri Daha Depresif

Hande CANDEMİR, Murat ERCAN, Mustafa ÇETİN

Üniversite öğrencilerinde depresyon sık rastlanan bir bozukluk olup üretime ve yaşam kalitesine olumsuz etkileri nedeniyle toplumsal sağlık sorunu olarak görülmektedir. Çok fazla ders çalışması gereken tıp fakültesi öğrencilerinin bu yoğun tempoları sonucunda depresyona daha eğilimli olup olmadıklarını araştırmak için 50 Hacettepe Tıp Fakültesinden 50 de diğer bölümlerden olmak üzere 100 öğrenciyi psikiyatri bölümünde de çok sık kullanılan Beck depresyon ölçeğini uygulanmasının sonuçlarını içeren bir sunum.

Tıp Öğrencilerinin Kendi Sağlık Yaşamlarına ve Sağlık Sistemine Bakışı

Birhat ŞİMŞEK, Levant ÜSTBAŞ, Erhan YILMAZ, Mehmet ALAGÖZ

Tıp öğrencilerinin ülkemizdeki sağlık sisteminden memnun olup olmadıkları, memnun değilse sistemin rehabilitesine yönelik düşüncelerini ayrıca kendi sağlık yaşamlarını ve ileriye yönelik hedeflerini öğrenme amacıyla yaptığımız anket'ten yaptığımız analiz projemizi oluşturmuştur. Bu anket'te farklı dönemlerdeki öğrencilerin düşüncelerini ve tıp öğrencileri dönem atladıkça düşüncelerinin nasıl değiştiğini yakından görme imkanı bulduk.

ve Biz

Pınar ERAYMAN, Elif ERTAN, Azize DANACI

Projemizin konusu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 3 ve dönem 6 öğrencilerinin tusa bakış açılarını değerlendirmekti. 70'i dönem 3 70'i dönem 6 olmak üzere 140 öğrenciyeye 13 soruluk bir anket uyguladık. Amacımız tusa a nasıl hazırlandıkları veya hazırlanmayı düşündükleri, hangi kaynakları tercih ettikleri, hangi bölümü uzmanlık alanı olarak istedikleri gibi sorulara yanıt bulmaktı. Anketimizde bunlara yönelik sorular sorduk değerlendirmelerimizi posterimizde görebilirsiniz.

Ucundan Acıık

Sinan GÖRGÜLÜ, Ahmet Kamil ALTUĞ, Merve İBRAHİMAĞAOĞLU

Çağlardır çeşitli dinsel ve kültürel anlayışlar doğrultusunda yapıla gelen sünnetin, bugün (bilimsel açıdan) yapılmasının birçok avantajı olduğu ortaya konmuştur. Tıbbın açıkladığı bu gerçeğin tarihsel ve dinsel çıkış noktasını, toplumlarda ve tıptaki yerini araştırmak istiyoruz. Sünnet, daha çok erkeklerde penis başını örten ve koruyan üst derinin (preputium) bir kısmının veya tamamının kesilip atılması diye bilinmekteyse de erkeklerde ve kadınlarda uygulanan birden fazla çeşidi vardır. Sünnet, yazılı tarihten önce başlamıştır. Erkeklerin sünneti Yahudi inancında mecburidir, pek çok Müslüman topluluğu ve bazı Hıristiyan topluluklarında ise gelenekselleştirilmiştir. Kadın sünneti ile ilgili herhangi bir dini atif bulunmamasına rağmen özellikle Mısır'daki Müslüman topluluğu ve Afrika'daki Hıristiyan topluluklarında dinen gerekli görülmektedir. Erkek sünneti ABD, Güney Kore ve Filipinler'de de uygulanmaktadır. Her yıl on üç milyondan fazla erkek ve üç milyondan fazla kız çocuğu sünnet edilmektedir Sünnet için öne sürülen tıbbi nedenler: UTİ'nin, yani üriner yol enfeksiyon olasılığının azalması, penis kanseri olasılığının azalması, bu erkeklerle ilişki kuran kadınlardaki rahim kanseri riskini azalması, ve cinsel hastalık olasılığının azalmasıdır.

Yüzyılın Adamı: Gazi YAŞARGİL Hilal KALYONCU, Zeynep BALIK

Konu tıp ve tarih olunca ilk aklımıza gelen, adı tarihe geçmiş bilim adamımız Gazi Yaşargil oldu. Amacımız Yaşargil'in başarılarla dolu hayatını ve tüm bilim dünyasına mal olmuş buluşlarını geleceğin hekimleri biz tıp öğrencilerine anlatmaktır. Gazi Yaşargil Diyarbakır'ın Lice ilçesinde 1925 yılında doğmuştur. Almanya'da başladığı tıp eğitimini İsviçre Basel Üniversitesinde tamamlayan Yaşargil araştırmalarına Amerika'da Arkansas Üniversitesinde devam etmektedir. "Beyin tümörlerine cerrahi müdahale olmaz" düşüncesini yerle bir ederek devrim yapan Yaşargil, doğru yöntemlerle her cerrahi müdahalenin savunucusu olarak tanınmaktadır. 1973 yılında ordinaryus ünvanına layık görülen Yaşargil Neurosurgery dergisi tarafından da YÜZYILIN ADAMI olarak nitelendirilmiştir. Yaşargil'in geliştirmiş olduğu Yaşargil anevrizma klipleri, otomatik leyla ekartörü beyin cerrahisi ameliyatlarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Zamansız Jübile

Ebru SEKMEN, Esra POLAT, Osman SAĞLAM, Mehmet POYRAZER

Futbol günümüzde milyonlarca kişinin takip ettiği, hatta oynadığı bir spor olarak adlandırılabilir. Profesyoneller ile amatörler arasında çok büyük farklar vardır, kazançları buna bir örnek olabilir. Fakat değişmeyen tek unsur, sakatlıklardır. İsterseniz dünyanın en ünlü futbolcusu olun, isterseniz okulunuzun bahçesinde bir maç yapın, başınıza gelebilecek sakatlıklar aydır! Spor türleri arasında futbol, sakatlık tehlikesi en fazla olan sporlardan biri olmasa da, yine de uzun süreli sakatlıkların yaşanması her an için olasıdır.

Tıp ve Hukuk

Açlık Grevleri ve Hekimler

İsmail ARSLAN, Emre BALDAN, Ekrem BAYRAKTAR

Açlık grevine katılan bir mahkumla hekimin ilişkisi tıbbi etik açısından toplumsal, mesleki ve politik bir tartışmanın konusu olmuştur. Bu proje hapishanelerdeki açlık grevleri sırasında ortaya çıkan tıp etiği konularını tartışmayı amaçlamaktadır. Açlık grevi, belirli bir olayı, tutumu, davranışı protesto etmek, çeşitli istekleri kabul ettirmek yada savunulan görüşlere salt ilgi çekmek amacıyla uygulanan ve greve katılanların yemek yemeyerek kendilerini aç bırakmaları esasına dayanan bir yöntemdir. Açlık grevi, dünya çapında adını, 1909 senesinde İngiliz Sufragistlerinin militan kanadının eylemleri ile duyurmuştur. Ülkemizde de açlık grevleri yapılmıştır. Açlık grevcilerinin sağlığından sorumlu doktorlar için bir rehber niteliğindeki Malta Bildirgesi 43. Dünya Tıp Kongresi tarafından kabul edilmiştir. Sonuç olarak ölüm ile yaşam arasında karar verileceği durumlarda tıbbi etiğin temel aldığı nokta bireysel tercihlere saygı gösterme ilkesidir. Hekim bütün durumlarda olduğu gibi açlık grevleri konusunda da bu ilkeyi göz önünde bulundurmalıdır.

Adli Sanat

Halil UZUNDAL, Mehmet Akif TÜRKER, Büşra ÖZTÜRK, Leyla SERT

Yüzyıllardan beri bilim, gerçeklere araştırma ve sorgulama yoluyla ulaşmayı; sanat ise yaratıcılık ve hayal gücünü temsil etmektedir. Adli sanatta ise bilim ve sanat ilişkisi daima iç içedir. Adli sanat salt estetik kaygılarla yola çıkılmayan, tıp, hukuk ve bilimsel veriler ışığında yürüyen; kökeni oldukça eski bir sanat kolu olmakla birlikte, işleyişinde bir takım yasal prosedürler ve bilimsel yönlendirmelerin yer almasıyla diğerlerinden ayrılır. Öğrenmenin sonlanmadığı, çalışma süreçlerinin sonuç kadar önemli olduğu özel bir uygulamadır. Görsel sunum için gerekli olan sanatsal birikim ve yeteneğe, bilimsel bilgi ve prensipler eklenmiştir. Öncelikli amacı görsel bilgiyi sunmak olan adli sanat, kayıp şahısların bulunmasından, bir failin ele geçirilmesine; şüpheli ölüm olaylarında kurbanın kimliğinin tespit edilmesinden, mahkemede kanıtlayıcı delil olarak kullanılmaya ve kriminal kişilerin yakalanmasına kadar uzanan geniş bir alanda varlık gösterir. Bütün bu çalışmaların her biri kendi içinde pek çok alt kategoriye ayrılır ve detaylı bir çalışmanın sonucudur. Bilim ve sanat işbirliğinden doğan adli sanat, tarih boyunca kriminal olayların çözülmesine, kayıp çocukların ve kaçakların bulunmasına aracılık etmiştir. Özetle karanlıkta kalan pek çok konu adli sanat ışığında çözümlenmiştir.

Bilimkurgu Değil "Adli Sanat"

Sıla SOYLU, Ö. Faruk ÖZKAN, M. Emin YAVAŞ, Kemal SARUHAN

Adli sanat ('Forensic art'), salt estetik kaygılarla yola çıkılmayan, tıp, hukuk ve bilimsel veriler ışığında yürüyen; kökeni oldukça eski bir sanat dalıdır. Öncelikli amacı görsel bilgiyi sunmak olan adli sanat, kayıp şahısların bulunmasından, bir failin ele geçirilmesine; şüpheli ölüm olaylarında kurbanın kimliğinin tespit edilmesinden, mahkemede kanıtlayıcı delil olarak kullanılmaya ve kriminal kişilerin yakalanmasına kadar uzanan geniş bir alanda varlık gösterir. Özetle karanlıkta kalan pek çok konu adli sanat ışığında çözümlenmiştir. Bütün bu çalışmaların her biri kendi içinde pek çok alt kategoriye ayrılır ve detaylı bir çalışmanın sonucudur. Başka hiçbir sanat dalı adli sanat gibi kriminal soruşturmalarda ve mahkeme sunumlarında kullanılamaz. Yaş ilerletme teknikleri (age-progression), robot resim (composite çizim), bilgisayara kişiye ait bilgilerin yüklenmesiyle ve rutin güncellemelerle yapılan yeniden yüzlendirme (computer-generated) yöntemi, kafatasından 2 ve 3 boyutlu yeniden yapılandırma gibi teknikler adli sanatın konusudur. Bilim, tıp ve sanat işbirliğinden doğan adli sanat, tarih boyunca kriminal olayların çözülmesine, kayıp çocukların ve kaçakların bulunmasına aracılık etmiştir. Bu projeye amaçlarımız; öncelikle adli sanat nedir noktasında farkındalık sağlamak, bu yöntemin insanlık için önemini araştırıp, gelişmesine katkı sağlamak ve vakalar üzerinden giderek sanatın tıp ve bilim ile el ele vererek nasıl adli olaylara ışık tuttuğunu araştırıp gözlemlemektir.

Dünyada ve Türkiye'de Hasta Hakları

Mevlüt Gökhan SUCU, Kemal TEKİN, Mine SEZGİN, Özge SEVER

Bu proje konusunu seçme amacımız Dünyada ve Türkiye de hala tartışmaya açık olan gerek hukuki gerek magazinsel haber olma niteliğini kaybetmeyen bu meseleyi

kendi imkanlarımızca araştırıp hem kendi kafamızda hem de sağlık sektöründeki diğer meslektaşlarımızın kafasında bir nebze olsun netlik sağlayıp güncellemektir.

Malpraktis Komplikasyon Ayrımında Tıbbi Tazminat Davaları

Musa BİLİR, Murat Hakan AYDIN, Gülşah ALTAŞ

Son zamanlarda bilmem sizin de dikkatinizi çekiyor mu? Medyada; hastanelere ve tıbbi personele açılan rekor tazminatlar davaları oldukça fazla yer buluyor. Avrupa'da, Amerika'da çokça gördüğümüz bu örnekler ülkemizde de artık artmaya başladı. En çok davalık olan tıbbi hataların başında ameliyat sırasında vücutta alet ve kompres unutmaya sebebiyle ikinci bir ameliyat geçirme geliyor. Projemizde yazılı ve görsel medyaya araştırmasından sonra merak ettiğimiz sorulara cevap bulabilmek için kitap ve internet taraması gerçekleştirdik. Bu durumun son beş yılda Hacettepe'de nasıl gerçekleştiğini öğrenmek ve sayısal verilere ulaşabilmek için de Hacettepe Üniversitesi Hukuk Müşavirliği ve Adli Tıp yetkilileri ile görüştük.

Malpraktis 'Yanlış Tedavi' ve Hukuksal Sonuçları

Mustafa AKIN, Sıdar ALTUNDAĞ

Malpraktis; sağlık personelinin, kasıt, kusur veya ihmal ile standart uygulamayı yapmaması; bilgi-beceri eksikliği ile yanlış veya eksik teşhiste bulunması; yanlış tedavi uygulaması yada hastaya gerekli tedaviyi uygulamaması ile oluşan ve zarar meydana getiren durum olarak tanımlanabilir. Hukuk ve uygulamada, hekimlerin kusurluluğunun özel bir değerlendirmeye tabi tutulmadığı, hekimlerin de tıpkı diğer kişiler gibi her türlü kusurları ile verdikleri zararlardan sorumlu oldukları görülmektedir. Hekimler hastalığın teşhisi, gerekli ilaçların verilmesi, cerrahi müdahalelerin yapılması, hastanın devamlı olarak gözetilmesi konularında her türlü kusurlarından sorumludurlar. Hekim en ağır kusur niteliğini taşıyan kastın yanında, ihmal, tedbirsizlik, meslek ve sanatta acemilik, tıp alanında bilgisizlik hallerinde de kusurlu sayılmaktadır. Projemizde malpraktisin kapsamını, bu açıdan hasta ve hekim arasındaki ilişkinin hukuksal zeminini ve bu zemini oluşturan tarihsel süreci; ayrıca yeni Türk ceza kanunundaki değişiklikleri konu ediniyoruz.

Medyada Tıp İstismarının Kanserin Bitkisel Tedavisi Başlığı Altında İncelenmesi

Ayşe ÖZKÖSE, Ayşe Müge TÜRKER, Nilhan ÖZTÜRK, Muhammet Maşuk ŞİMŞEK

İletişim araçlarındaki hızlı gelişimin toplumsal hayattaki önemli yansımalarından birisi de sağlık alanındaki kontrol dışı aktivitelerde artma. İnternet ve televizyon dünyasındaki bilgi kirliliği içerisinde yer alan alternatif tıp, kötü niyetli ve tıp açısından cahil insanların halkı sömürmeleri için ciddi bir araç olmaya devam ediyor. Bunun için, en fazla ilgi çeken başlıklardan birisi olan kanser tedavisini inceleyerek konu ile ilgili fikir sahibi olmaya çalıştık. Doğal olduğu için yan etkilerden arınmış olduğu izlenimi verilen, vücuda katkısı bakımından belki bir elmadan farksız olan sözde ilaçların, hayata tutunmak için bulabildiği her dala canhıraş bir şekilde sarılan insanlara yüksek meblağlarla satıldığı bu istismar dünyasından örnekler üzerinde çalıştık. Aynı zamanda, bilimsel çalışmalara konu olabilecek birçok yöntemi de içerisine alması bakımından, önyargılardan uzak durmanın önemli olduğu bir araştırma olduğunu düşündüğümüz çalışmamızda, konunun uzmanları diyebileceğimiz insanların görüşlerine ve görüş farklılıklarına da yer verdik. Toplumla sağlık başlığı altında ilişkilendirilebilecek olan bir kavram hakkında bilgi sahibi olması gereken kişilerin en başta tıp öğrencileri olması gerektiğini düşündüğümüz için bu konuda genel bir bakış açısı kazandırabilecek bir poster hazırlamayı amaçladık. Maddi ve manevi sömürünün ciddi anlamda söz konusu olduğu bir mevzu olmasının yanında, hasta psikolojisinin de göz önünde bulundurulması gerektiği bir alan olduğunu düşünüyoruz.

Merhum X

Ezgi TÜRKÜNER, Gülsüm YAMAK, Enes UYAR

Dünyanın her tarafında her gün bir çok insan ölmektedir. Bunların bir kısmı kimlik tayinine yarar herhangi bir delil bırakmaksızın ölü olarak bulunurlar. Cinayet vakalarında ölen kişilerin kimliklerinin tespit edilmesi katilin kimliğini tespit etmek kadar önemlidir. Sahtekarlık ve kayıp olaylarında da kimlik tayini önem kazanır. Bireyi diğer kişilerden ayıran ve tanınmasını sağlayan özelliklere kimlik, yaşayan veya ölü bir kimsenin diğer insanlardan ayrılmasını sağlayan özelliklerin ortaya

konulmasına kimlik belirtimi denir. Büyük felaketlerde, yaşamını kaybedenlerin sayıca çokluğu, cesetlerin dış etkenler ve doğal nedenlerle deformasyonu kimlik tanımlamada zorlukların baş etkeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Biz de bu zorlukları aşmada kullanılan tıbbi kimlik belirtimi yöntemlerini göstermek istedik.

Tıpta Yanlış Uygulama (Malpraktis)

Başak ŞENEL, Hasan Hüseyin UÇKAN, Mehmet SÜLE

Genel bir tanımlama yapılacak olursa tıpta yanlış uygulama (malpraktis), hekimin hastanın standart tedavisini yaparken başarısızlığı, beceri eksikliği yada ihmali nedeniyle zarar vermesidir. Tıbbın tarihi gelişimine paralel olarak hekimlerin hasta tedavisi ile ilgili faaliyetleri de daha geniş bir alana yayılmış ve daha da karmaşık hale gelmiştir. Bir yandan her tıbbi müdahale bir risk taşıdığından, hekimin her türlü kusurundan sorumlu tutulması, onları mesleklerini icrada büyük bir çekimsizliğe itebileceği gibi, diğer mesleklere göre hekim açısından haksızlıklara da neden olabilmektedir. Diğer yandan ise burada zarar mala değil, doğrudan doğruya kişilerin hayatlarına, sıhhatlerine verildiğinden, hekimlerin diğer kişilerden çok daha titiz davranmaları zorunlu olmaktadır. Bu gerekçelerle hekimlerin kusurlarının değerlendirilmesi konusunda çok farklı ve zıt görüşlerin savunulduğu görülmektedir. Son zamanlarda da artan olgularla birlikte öne çıkan "tıpta yanlış uygulama-malpraktis" kavramı, etik açıdan açıklanması gereken çeşitli karışıklıklar içermesi ve ülkemizde konuyla ilgili yasal düzenlemelerin yetersiz olup boşluklar içermesi nedenleriyle, hem hasta hem de hekim açısından taşıdığı önemi korumaktadır.

Türkiye’de Hekimliğin Gittiği Nokta: Defansif Hekimlik

Adile Begüm BAHÇEÇİOĞLU, Şule BIÇAKCI, Süleyman CAMGÖZ, Can AYDEMİR

Ülkemizde son yıllarda gündemde olan Malpraktis Yasası ile neler değişti? Hasta hakları konusundaki düzenlemeler ve bunların hastalar üzerindeki etkileri, hekimlerin mesleklerini icra etmelerini ne yönde etkiledi? Entellektüel elizasyon, hastaların tıbbi bilgilere ulaşımının kolaylaşması nedeniyle hastalıkları hakkında bilgi ve bilinç düzeylerinin artışı biz hekimleri nasıl zorluyor ve bundan sonra nelerle karşılaşacağız? Hukuki ve sosyal anlamda hekim-hasta ilişkisinin bulunduğu ve gideceği noktanın neler olduğu gibi konular hakkında bilgi sahibi olalım.

